

SIVE
THEOPH.*Molitiones
hostiles
irrita red-
duntur Ia-
cobi preci-
bus.**Muro de-
structo, Ia-
cobi ma-
gnus ciuiū
murus.**Iacobus in-
tercessor
pro obsessis.**Nubes cy-
niphum in
hostes mitti
à Deo im-
petrat.**Sapor obsi-
dionem sol-
uit.*

erant super muros tela iubens mittere, alios iussit inferius fodere murosque subruere. Postquam autem omnia illi erant irrita & inania, ut quæ viri diuini dissoluerentur precibus: postremò cum fluuij præterfluentis, multitudine hominum freris, fluxum prohibuisset, extructisque muris, & ad retinendum comparatis impedimentis, fluuij plurimum collegisset, id totum simul immisit in mœnia, eo vsus tamquam aliquâ vehementissimâ machinâ. Ea verò aquæ insultum non tulerunt, sed impetu concussa in illâ parte funditus corruerunt. Illi verò magnum clamorem sustulerunt, utpote quòd vrbs iam esset captu facilis; habitantium enim ciuium magnum murum ignorabant: distulere tamen irrumperè, cum viderent non posse urbem adiri propter aquas. Cum ergo procul recessissent, utpote quòd labor eis esset cessaturus, quiescebant ipsi, & equos curabant: qui autem urbem habitabant, ex animo conuersi erant ad supplicationes, magnum Iacobum habentes intercessorem. Qui autem ætate adhuc vigeabant, omnes quàm maximâ poterant contentione rursus ædificabant, nec pulchritudinis nec concinnæ compagis ullam curam gerentes, sed omnia temerè componentes, & lapides & lateres, & quidquid portabat quilibet: vnaque nocte opus tantum processit, & in tantam creuit altitudinem, ut & satis esset ad arcendum cursum equorum, & hominum ascensum absque scalis. Tunc omnes ab homine Dei petunt supplices, ut & in muris se ostendat, & tela execrationum iaculetur in hostes. Is verò exoratus, ascendit, & eorum plurima millia contemplatus, à 8 Deo supplex petiit, ut in eos immitteret nubem cyniphum & culicum. Et is quidem dixit, Deus verò immisit, ab eo tamquam à Moysè exoratus, & viri quidem diuinis telis vulnerabantur, equi autem ac elephantis ruptis vinculis fugiebant, huc & illuc dispersi, ut qui non possent illos ferre aculeos. Cum itaque vidisset rex impius, & machinas nulli sibi fuisse vsui, & aque irruptionem fuisse inutilem (murus enim qui corruerat, rursus fuerat ædificatus) & omnem exercitum & affligi laboribus, & malè se habere sub dio, & vexari à plagâ immissâ diuinitus: vidisset autem diuinum quoque hominem super muros ambulantem, & coniecisset ipsum Imperatorem ei præesse operi (sibi enim visus erat & purpurâ indutus, & redimitus diademate) indignatus quidem est in eos qui eum deceperant, & ut bellum moueret persuasissent, & dixissent non adesse Imperatorem, & cum eos damnasset capitis, dimisit exer-

citum, & in suam regiam rediit quàm citissimè. Hæc in hoc quoque; Ezechia Deus fecit miracula, non illis minora, sed etiam maiora, ut mihi quidè videtur. Quòd enim cum corruisset murus, vrbs non capta fuerit, quòdnam potest esse eo maius miraculum? Ego autè præter hoc illud quoque; valdè admiror, quòd cum vteretur execrationibus, non petiit ut fulgura & fulmina è cælo mitterentur, ut fecit magnus Elias, quando ad ipsum vterque; quinquagenarius venisset cum suis quinquaginta. Audiuerat enim Dominus aperte dixisse Iacobo & Ioanni qui hoc ipsum conabatur facere: Nescitis cuius spiritus sitis. & idè non petiit ut terra eis dehisceret, nec rogauit ut phalanx igne consumeretur; sed ut animalculis illis laiciaretur: & cum Dei cognouisset virtutem, tandem mutata edisceret pietatè & verum Dei cultum. Tantâ habuit hic homo diuinus apud Deum fiduciâ, tantam à superis gratiam est cõsecutus. Cum in his perpetuò versaretur, & in rebus diuinis quotidie cresceret, cum maximâ gloriâ hæc vitâ deposuit, & ex his locis migravit. Cum autem præteriisset aliquantum temporis, & hoc oppidum, ab eo qui tunc imperabat, regno Persarum esset traditum, exierunt quidem omnes qui in eo habitabant, sui autem defensoris ac principis corpus ferebant, ægrè quidem ferentes & dolentes quòd transmigrarent, canentes autem celebrantesque virtutem fortissimi victoris. Si ille enim vixisset, ij minimè venissent in potestatem barbarorum. Hæc cum de viro diuino recensuerim, ad aliam transibo narrationem, rogans ut consequar eius benedictionem.

10 IULIANVS SABAS.

CAP. II.

IULIANVS, quem cognomine Sabam honorantes nominabant incolæ, *ἄπερβύμπ* autem, id est senem, Græcâ voce hoc nomen significat, in regione quæ olim quidem Parthorum, nunc autem nominatur Orœnorum, fixit ad exercitationem monasticam tugurium. Ea autem patet ad Occidentem quidem vsque ad ripam fluuij, est autem ei nomen Euphrates: ad orientem autem solem, habet limitem Romani imperij. Assyria enim excipit Persas, cum Persici regni sit finis occidentalis, quam qui postea sunt secuti, nominarunt Adiabenum. In hac gente multæ quidem sunt vrbes magnæ & populosæ; regionis autem plurimum quidem habitatur, plurimum autem est & inhabitabile & desertum. Ad extrema huius solitudinis cum hic vir diuinus peruenisset, & antrum non manu factum, neque benè ac pulchrè effossum, inuenisset, sed quod

*Iacobus
pœnam ho-
sti impre-
cans, cle-
mentiam
memor.*

Lucæ 9.

*Corpus
sancti Ia-
cobi è Ni-
sibi à Persis
captâ elat-
um.**Iulianus
honoris
causâ Sa-
bas, id est
senex, dicitur.*

quod posset exiguum aliquod tegumentum præbere iis qui ad ipsum cõfugiebant, locum lubenter habitauit, auro & argento fulgentibus regiis id existimans esse magnificentius. In eo autem degebat, in hebdomadâ semel cibum capiens: cibus autem erat panis hordeaceus, isq; fursuraceus; obsonium autem, sales; potus autem suauissimus, per se natium aquæ fluentum, idque non satietate dimensum, sed vsu demissi prius sibi definitum. Erant autem ei delicia opiparumque & lautissimum epulum, Davidicorum hymnorum decantatio, & assidua cum Deo conuersatio. & cum eis frueretur infatigabiliter, eorum numquam voluit capere satietatem; sed semper quidem implebatur, semper autem clamabat: Quam dulcia gutturi meo eloquia tua? super mel & fauum ori meo. Rursus enim audiuit beatum Dauid dicentem: Iudicia Domini vera, iustificata in idipsum, desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum, & dulciora super mel & fauum. Rursus audiuit eum dicentem: Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui. Et rursus: Latetur cor quærentiû Dominum. Et: Lætifica cor meû, vt timeat nomen tuum. Et: Gustate & videte quam benignus est Dominus. Et: Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuum. Et: Adhæsit anima mea post te. & eius qui hæc dixit, amorem in se transtulit. Hac enim de causâ magnus quoque Dauid hæc canens docuit, vt multos socios & in Deo amando riuales constitueret. Neque verò spe falsus est; sed & hunc virum diuinum, & alios innumerabiles diuino amore sauciauit. Hic enim tanto amoris igne fuit incensus, vt inebriaretur desiderio, & nihil videret ex terrenis: solum autem dilectum & noctu somniaret, & interdum visione apprehenderet. Hanc summam eius philosophiam cum multi didicissent, alij quidem qui propius habitabant, alij verò qui remotius. Allata enim fama percurrerat in omnes partes, accurrebant supplicantes vt essent palæstræ participes, & ei tamquam exercitationis magistro & pædotribæ parentes, viuerent in posterum. Non solum enim aues venantur canentes, & ad se eas euocantes, quæ sunt eiusdem generis, & subiectis laqueis implicantes; sed etiam homines venantur eos qui sunt eiusdem naturæ, alij quidem ad exitium, alij verò ad salutem. Sic congregati quidem citò fuere decem, deinde duplo & triplo plures. Eos autem cum tot essent, accipiebat illud antrum: à fenestra enim didicerant negligere curam corporis: vescebantur autem ipsi quoque similiter atque pædotriba, hordeaceo

pane sale condito. Aliquo autem post tempore, & olera sponte nascentia colligentes, deinde dolia implentes, & mutiæ quantum fatis erat miscentes, id habebant obsonium qui opus habebant curatione. His autem oleribus humida habitacula sunt maximè infesta; solent enim suâ naturâ eis ingenerare situm & putrefactionem: cum huic ergo obsonio id accidisset, (erat enim antrum vndiquaque valdè humidum) supplicarunt seni sodales, vt sibi paruum aliquam domunculâ liceret extruere, quæ sufficeret obsonij vasis accipiendis. Ille autem primò quidem postularum minimè admittebat: tandem autem persuasus, (à magno enim Paulo didicerat non quærere quæ sua sunt, sed aliquid concedere & se accommodare humilibus) dedit quidem domunculæ breuem quamdam & exiguam mensuram, abijte autem procul ab antro, solitas oblaturus Deo supplicationes. Solitus enim erat sæpè quidam quinquaginta stadia, nonnumquã autem etiam bis totidem in desertum proficiscens, & se ab omni humanâ consuetudine separans, & ad seipsum rediens, per se cum Deo congregari ac conuersari, & diuinam illam & ineffabilem speculati pulchritudinem. Hoc otium cum sumpsissent, qui vt ab illo cura eorum gereretur, digni erant habiti, vsui quidem iustâ symmetriâ respondentem, sed maiorem quam iussi fuerant, extruxere domunculam. Decimo autem die, veluti quidam Moyses reuersus à monte, & ab eâ quæ verbis explicari nequit contemplatione, cum vidisset maius factû quam volebat ædificium, Vereor, inquit, ô viri, ne dum terrena dilatamus habitacula, minuiamus cælestia: atqui hæc quidem sunt ad tempus, & quæ nobis parumper conuenient, cælestia autem sunt æterna, & quæ nullum possunt finem capere. Et hæc quidem dixit, chororum docens ea quæ sunt perfectiora; tolerauit tamen cum vocem audiisset apostolicam: Non quæro quod mihi est vtile, sed quod multis, vt seruentur. Illos quoque docuit, intus quidem communem Deo offerre hymnodiam, post aurorâ autem duos simul exire in solitudinem: & vnum quidem flexis genibus offerre eam quæ Domino debetur adorationem, alterum verò stantem Davidicos psalmos canere quindecim. Deinde operis factâ cõmutatione, alterum quidem surgentem canere, alterum verò humi procumbentem, adorare, & id à manè vsq; ad crepusculum assiduè faciebant. Ante occasum autem solis, in antro paululum quiescentes, hi quidem hinc, illi verò illinc, omnes verò vndiquaq; in antrum conueniebant, & hymnos vespertinos simul Domino offerebant.

Juliani
vitus, pa
na hordea
ces, sal, &
agua.

Hymnorû
Davidico-
rum fru-
ctus.
Psal. 118.

Psal. 18.

Psal. 36.

Psal. 104.

Psal. 33.

Psal. 41.

Congregã-
tur ad Is-
liam
multi qui
eamdem cõ-
eo sequan-
tur exerci-
tationem.

1. Cor. 13.

Supplica-
tiones fun-
dit longè
remotis ab
humanâ
consuetudi-
ne.

1. Cor. 10.

Quis ritus
precatiois

SIVE
THEOPH.

Solebat autē ipse quoq; senex vnū aliquem ex insignioribus allumere socium officij.

Sequebatur autem eum frequentius vir quidam genere quidem Persa, formā autem corporis magnus & admirabilis, formā verò corporis magis admirabilem possidebat animā. Erat autem ei nomē ¹¹ Iacobus, qui etiam post illius mortem in omni quidem virtute resplenduit. Fuit autem insignis & illustris, non iis solis quæ illic erant, sed etiam iis quæ erant in Syriā philosophiæ gymnasiis seu monasteriis, in quibus etiam vitam finiit, cum vixisset, vt fertur, centum & quatuor annos. Is cum esset magno seni ad solitudinem viæ comes, sequebatur eminus. Non sinebat enim magister eum propius accedere, ne occasio differendi ex eo sumeretur; sermo autem abstraheret mentem à Dei contemplatione. Sequens autem, in viā vidit draconem maximum; deinde eum contemplatus, non est quidem ausus progredi: cum sæpè autem eum præ metu voluisset declinare, rursus confirmavit animum. Deinde cum inclinatus accepisset lapidem & eum proiecisset, vidit draconem in eodem statu manentem non posse se omnino mouere. Cum autē eum intellexisset esse mortuum, existimauit esse opus senis mortem beluæ. Confecto autem itinere, & hymnorum completo officio, postquam venit tempus quietis, & sedens senex, ei quoque iussit vt corpus quieti parumper traderet, primū quidem sebebat tacitus: cum autem senex sermonem quemdam leniter subridens aggressus est, rogauit Iacobus vt ei aperiret id quod ignorabat. Cum is autem permisisset rogare, Vidi, inquit, in viā maximum draconem iacentem, & primū quidem timui, illum viuere existimans; postquam autem eum aspexi mortuum, securus iter sum ingressus. dic mihi, inquit, o pater, quis eum interfecit? Tu enim præcedebas: nullus autem alius hac præterit. Senex autem, Cessa, inquit, de iis curiosè percontari, quæ iis qui sciscitantur non possunt vllam asferre vtilitatem. Verūm nihilo fecius instabat Iacobus admirabilis, verum scire desiderans. Senex autem diu quidem tentans celare, non ferens autem amicum diutius angere, Ego, inquit, tibi dicam, si id scire desideras: præcipio autem, vt me viuo nullus alius hoc à te resciscat quod dicendum est, hæc enim sunt celanda, quæ ad arrogantiam & fastum sæpè excitant: sed si ego hinc excessero, & ab eiusmodi animi perturbationibus fuero liberatus, non veto quo minùs dicas & narres vim diuinæ gratiæ. Scias ergo, inquit magnus Iulianus, quod me iter ingredientem

illa inuasit belua, osque aperuit me cupiens deuorare: ego autem Iesum appellans, & digito trophæum crucis ostendens, omnem quidem excussi timorem: extemplò autem vidi humi cecidisse beluam; & communi laudato Seruatore, perrexi vlteriùs. Sic finitā narratione, ad antrum est profectus.

Aliquando autem adolescens, nobili quidem loco natus, sed molliter educatus, maiorem autem ostendens promptitudinem & animi alacritatem quàm vires ferre possent, supplex petiit à sene vt esset illi viæ comes eunti in solitudinem, non eius quidem quam omnes obibant quotidie, sed longissimæ, & quā sæpè erat octo & decem diebus peregrinandum. Is autem erat celeberrimus ille Asterius. Cum autem diuinus senex prohiberet iuuenem, & aridam aquaque carentem diceret esse solitudinem, instabat adolescens obsecrans vt hoc ei donum concederet. Victus autem precibus cessit senex; ille verò sequebatur, primò quidem alacriter. Cum autem primus & secundus & tertius dies præterisset, & à radiis solis exureretur (erat enim æstas, vigente autem æstate est vtique flamma solis ardentior) siti perpetuò laborabat. Et primum quidem eum morbum aperire pudebat, memoriā reputans ea quæ sibi prædicta fuerant à magistro. Tandem autem victus & planè omnino deficiens, orauit senem vt sui miseretur. Is autem cum quæ ei prædixerat reuocasset in memoriam, iussit eum reuerti. Cum autem diceret adolescens nec se scire viam qui ducit ad antrum, nec si sciret, ire posse, cum sint vires siti consumptæ: misertus homo diuinus casus adolescentis, & ignoscēs imbecillitati corporis, genibus flexis orauit Dominum, & calidis lacrymis solum irrigauit, & viam salutis petiit adolescenti. Qui autem facit voluntatem eorum qui ipsum timent, & eorum exaudit orationem, stillas lacrymarum quæ puluerem attigerant, effecit fontem aquarum, & sic fluento repletum adolescentem iussit abire protinus. Fons autem mansit vsque in hodiernū diem, Moysaicæ diuini senis orationi ferens testimonium. Quomodo enim ille olim, cum sterilem illam petram virgâ percussisset effecit vt produceret exundantes aquas fluuiatiles, vt satiaret multa illa hominum millia siti confecta: ita hic cum arenam illam aridissimam irrigasset lacrymis, fecit vt fontana emanarent fluentia; non vt multarum myriadum, sed vt vnus adolescentis afferret siti remedium. A diuinā enim gratiā animā illuminatus, aperte præuidit tuturam adolescentis perfectionem. Is enim multis post temporibus à di-

Signo crucis Iesum inuocans draconem interfecit.

Iacobus
Persa san-
dem mona-
chus.

Iulianus
eum emi-
nus sequi
inbet, ne
colloquēdo
à Deo di-
strahatur.

Asterius
adolescens
senem Iu-
lianum
conuenit
pro viæ
instituto.

Probatur
Asterius,
siti extre-
mè labo-
rans.

Fons lacry-
mis Iulia-
ni orantis
erumpens
in solarium
Asterij.

Miraculū
celari po-
stulat Iu-
lianus.

*Asterius
exercet
monasti-
cam.
* al. Gida-
rum.*

à diuinâ prouocatus gratiâ, vt alios quoque multos ad eandem exerceret gratiam, in locis quæ sunt circa *Gendarum (est autem is vicus maximus sub Antiochiâ) palæstram fixit monasticam, & multos quidem etiam alios ad se traxit athletas philosophiæ.

*Acacium
post Ber-
thæam epi-
scopum ad
asceticam
atrazit.*

Traxit autem ¹² magnum quoque Acacium, insignem inquam illum & famâ clarum, qui fuit quidem egregius in vitâ monasticâ, emisit autem splendidos virtutis radios, vt qui sit dignus habitus qui ferret pontifex, & Berthæam pascendam est sortitus. Cùm quinquaginta autem & octo annis ei fuisset cura gregis credita, non reliquit quidem formam vitæ monasticæ, monasticam autem & ciuilem simul temperauit virtutem: & illius quidem sumens exactam perfectionem, huius autem œconomiam ac dispensationem, in vnum coëgit ea quæ erant inter se disiuncta.

*Asterius
senem Iu-
lianum a-
liquoties
inuisit cum
munuscu-
lis.*

Sed huius virtutis & venator & exercitator fuit ille Asterius, qui magni illius senis tanto semper tenebatur amore, vt sæpè quidè bis in anno, sæpè etiâ ter ad eum proficisceretur. Veniens autem solebat caricas afferre sodalibus, onerans tria vel quatuor iumenta.

¹³ Duos autè medimnos colligēs, vt qui seni toto anno sufficerent, id onus suis imponebat humeris, se magistri iumentum & vocans & præstans. Portabat autè id onus, non decem vel viginti stadiis, sed septem dierum iter conficiens. Cùm eum aliquando vidisset senex ferentem humeris sarcinam caricarum, ægrè ferens, dixit hæc non sibi esse exhibenda alimenta: non esse enim iustum, vt ille quidem tantum subiret laborem, ipse verò delicatè eius frueretur sudoribus. Cùm is autem iurasset se non esse onus à suis humeris depositurum, nisi assensus esset senex, se allati cibi futurum participem. Faciam, inquit senex, quod iubetur, modò tu quâprimùm deponas canistrum. Nam in hoc quoque imitabatur primum apostolorum, qui cùm voluisset Dominus lauare eius pedes, prius quidem negauit, apertè affirmans id non esse futurum. Postquam autem audiuit fore vt abrumperetur à Domini communionem nisi hoc concederet, orauit vt præter pedes, manus quoque & caput lauaret. Ita etiam egregius Ioannes iussu tingere Seruatorem, prius quidem & suam confessus est seruitutem, & ostendit Dominum. Postea autem iussu est executus, non se asperè gerens, sed parens Domino. Ita etiam hic quoque vir diuinus, grauabatur quidem alio laborante ipse frui alimento, sed postquam vidit ardentissimam clientis animi alacritatem, præposuit suæ voluntati illius ministerium.

Ioan. 13.

Fortè autem aliquis ex iis qui ex aliorum reprehensione magnam capiunt voluptatem, & ea quæ sunt honesta solùm didicerunt irridere, dixerit hanc narrationem non esse dignam quæ commemoretur. Ego autem aliis huius viri miraculis hoc quoque adieci, non solùm magnorum virorum volens in eum pietatem ostendere, sed etiam morum eius suauitatem & moderationem declarare, existimans cõducibile. Nam cùm tantâ esset & tali virtute, ne leuissimo quidè honore seipsum dignum esse censebat, sed eum repellebat vt qui ad se nequaquã pertineret: rursus autem eum sustinebat, vt qui eos qui faciebant afficeret beneficio.

Aufugiens autem, (nam vt qui omnibus euafisset manifestus, ad se trahebat per famam eorum quæ sunt bona & honesta amatores) venit in montem Sinæum cum paucis ex paulò familiaribus: non oppidum ingrediens, non vicum, sed iter per inuiam inuens solitudinem. Ferebat autem humeris alimentum quoque necessarium, panem inquam & salè, lagenâ & cyathum ligneum, & spongiam fune alligatam: vt si quando aquam inuenissent profundiorē, exhaurirent quidem spongiâ, expressam autem in cyathum ebiberent. Cùm itaque iter multorum dierum confecissent, ad montem optatum perueniunt: & cùm suū Dominū adorassent, illic longum tempus perpetuò transegerunt, loci solitudinem & animæ quietem maximam existimantes voluptatem. Cùm autem in illâ petrâ sub quâ latens Moyses prophetarum princeps, dignus est habitus qui Deum videret sicut videri poterat, ecclesiâ extruxisset, & diuinâ aram consecrasset, quæ etiam mansit vsq; in hodiernū diem, in suâ reuersus est palæstram.

Cùm autem eius, cui erat quidem idem quod ipsi nomen, sed impij Imperatoris minas intellexisset, (pios enim se funditus perditurum minatus, profectus erat in Persas, & qui eadem quæ ipse sentiebant, abominandum illum reditum inhiantes expectabant) tunc Deo orationem magno studio & vehemèti desiderio offerens, & eandem ad decimum vsque diem extendens, ¹⁴audiuit vocem dicentem, execrandum illum & foetidum porcum de medio esse sublatum. sed neque accepto sine orationis, confestim finiit orationem, sed mutauit petitionem in hymni decantationem, gratias agens Seruatori suorum, clementiq; & potenti hosti alienorū. Longissimo enim tempore fuit clemens & lenis in impium: sed cùm eius lenitas & patientia sceleratum ad maiorem exercuisset rabiem, opportunè intulit supplicium. Cùm autem impleisset ora-

*Cur ista
narret quæ
tamen vi-
deantur
lenia.*

*Iulianus
frequentia
visitantiū
& honorem
fugiens, in
montem
Sinæum
concedit.*

*In rupe Si-
næ, Moyses
latibulo,
ecclesiâ
extruxit, &
aram con-
secrat.*

*Mors apo-
stata Iu-
liani signi-
ficatur di-
uinitus Iu-
liano ascen-
ta.*

SIVE
THEOPH.

tionem, & ad suos esset conuersus, planum fuit, eum esse læto & tranquillo animo: animi enim alacritas vultum ostendebat hilarum. Cùm autem qui cum eo versabantur nouum admirati essent spectaculum, (nam cùm semper tristi aspectu videretur, tunc visus est subridere) & cùm causam rogassent letitię, Presens tempus, inquit, ô fratres, est gaudij; cessauit enim impius, vt est vox Isaia, & audacium inceptorum meritas dedit pœnas; & qui tyrannidem exercuit in Deum qui fecit & seruauit, ab eius qui illius parebat imperio dexterâ iure est cæsus. Idèo lætor cùm videam ecclesias quæ ab eo sunt oppugnatę exultates, & cernam sceleratum ab iis quos colebat dæmonibus, nihil auxiliij consecutum. Huius ergo impij cædis talem habuit præscientiam.

Ecclesia
persecutio
sub Valente.

Cùm autem ¹⁵ Valens, qui post illum accepit habenas Romani imperij, relicta veritate euangelicorum dogmatũ, erroris Arii accepisset imposturam, tunc exorra est maior procella aduersus Ecclesiam; cùm gubernatores quidem vndiq; expellerentur, prædones autem quidam & hostes in eorum locum sufficerentur. Ne autem totam illam in præsentia recenseam tragœdiam, alia nunc prætermittam, vnius autem solummodò faciam mentionem, quod apertè ostendit diuini Spiritus gratiam in hoc sene florentem. Ab Antiochenâ quidem ecclesiâ eiectus erat magnus Meletius, quę à Deo vniuersorum pascenda ei credita fuerat: à diuinis autem templis eiecti fuerant cum populo qui erat eiusdem cum eis sententię, quicumque in clerum cooptati, Trinitatis diuinam vnam colebant essentiam. Et nunc quidem in aliquẽ specum montis venientes, sacros illic cœtus celebrabant; nunc autem ripam fluminis faciebant oratorium, aliquando autem bellicum gymnasium, quod situm est ante portam Septentrionalem. Non permittebāt enim qui bellum gerebant, in vno loco pios consistere. Iactarant autem alumni mendacię, & rumorem in illâ ciuitate sparserant, quòd magnus, hic inquam senex, eorum quæ ipsi tenebant religionis dogmatum amplecteretur communionem. Hoc pios maximè angebat, ne fama rudiores & simpliciores decipiens, eos hæreticorum implicaret laqueis.

Hæretici
Iulianum
de sua hæresis
communione
infamant.De Aphraate
infra c. 8.

Sed diuini & beati viri, Flauianus & Dioscorus, qui digni erāt habiti vt essent sacrifici, & præessent piorũ populo, & Aphraates, cuius per se vitam vobis si Deus concesserit, adiiciam, persuadent magno illi Acacio, cuius fecimus mentionem, vt viã acciperet comitem suum quidem magistrum, sancti autem senis discipulum, insignem illum Aste-

rium, curreret autem ad communem pietatis splendorem, & euangelicę doctrinę sustentaculum, & persuaderet vt relinqueret quidem illam in solitudine versandi rationem, veniret autem vt ferret auxilium tot millibus quæ fraude interibant, & rore sui aduentus flammam extingueret Arianam. Cucurrit diuinus Acacius, & sumpto, vt iustus erat, magno ¹⁶ Asterio, accessit ad maximum lumen ecclesię: & cùm eum salutasset, Dic mihi, inquit, ô pater, quam de causâ totum hunc laborem tam lubenter toleras? Cùm is autem respondisset: Et corpore, & animâ, vitaque, & omnibus quæ ad vitam pertinent, est mihi Dei cultus pretiosior: conor autem, quoad eius à me fieri potest, illi à sorde nudum offerre ministerium, & ei perpetuò placere. Ostendam tibi, inquit Acacius, rationem, per quam ei plus quàm nunc seruias: idq; dicâ, non solâ vtens ratiocinatione, sed vt qui ab eius doctrinâ didicerim. Cùm enim Petrum aliquando rogasset, an eum plus quàm alij amaret, & didicisset id quod sciebat vel ante Petri vocem, Tu enim, inquit, nosti Domine quòd amo te; ostendit ei quidnam agens cum magis coleret. Si enim, inquit, amas me, pasce oues meas, & pasce agnos meos. Hoc quoque tibi, ô pater, est faciendum: periculum enim est ne oues à lupis intereant; eas autem valdè amat, qui à te valdè amatur. Est autem proprium amantium illa facere, quæ cùm fiunt, eis qui amantur grata sunt. Et alioqui non paruum est periculum, multorumque & magnorum illorum sudorum detrimentum, si pati potueris negligere, tacitus præterire, veritatem quidem grauitè oppugnari, eos autem qui ei adhærent, captari: ad eos autem venandos esse escam tui nominis appellationem. Te enim habere socium suę impietatis, gloriantur & iactant præfides Arii abominationis. Hoc cùm primum audiisset senex, quietem quidem iubens valere ad tempus, neque ciuitatis strepitus, quòd eis non esset afflueris, refugiens, accurrit Antiochiam. Cùm autè duorum vel trium dierum iter confecisset in solitudine, noctu venit in quoddã prædium: quædam autem diues muliercula, cùm sacrum illum chorum audiisset venire, cucurrit vt perciperet eorum benedictionem; & ad eorum pedes prouoluta, rogabat vt sua domus esset eorum diuersorium. Concessit senex, idq; cùm plus quàm quadraginta annis à tali fuisset spectaculo separatus. Cùm autem admirabilis illa mulier esset in sacris illis viris ministrando occupata, puer septè annos natus, cuius solius erat mater, quæ hospitalitatem Saræ est æmulata, esset autem vesperum

Acacius
Iulianum
ad hæreticis
resistendum
excitat.

Ioan. 11.

Cura animarum
in communi
periculo
etiam eremitas
spectat.Iulianus
Antiochiã
proficiscitur
ad confutandos
hæreticos.

rum

Mater hospitalitati insensa filij in puteum lapsum passienter fert.
 rum & tenebræ, cecidit in puteum. Cùm autem ex eo, vt est consentaneum, exortus esset tumultus, mater autem sensisset, iubet quidem omnes quiescere: puteo autè operculo imposito, instabat ministerio. Mensâ autem viris diuinis appositâ, diuinus senex iussit vocari puerum mulieris, & accipere benedictionem. Cùm autem admirabilis mulier diceret eum malè habere, perstitit iubere vt is duceretur. Postquam autem ei quod accidisset significauit mulier, mensam quidem relinquit senex, accurrès autem ad puteum, cùm auferri quidem operculum, afferri autem lucem iussisset, videt puerum sedentem super aquæ superficiem, & aquam manu pueriliter pulsantem, & qui reputatus fuerat interitus, eum ludum putantem: & cùm quosdam funes alligassent & eos demississent, puerum extraxerunt: & statim accurrit puer ad pedes senis, dicens se eum vidisse in aquis ipsum ferentem, & ne mergeretur prohibentem. Hanc hospitalitatis mercedem recepit mulier à beato sene.

Mos vetus benedicendi pueros.

Puer Iuliani meritis illasus seruatur.

Diuertit Iulianus ad beati Pauli latibula apud Antiochiam.

Iulianus febrim correptam prece polliit.

Mendicus debilis pedibus restituitur pallij eius tactu.

Act. 3.

Et vt alia præmittam quæ facta sunt in itinere, venerunt quidem Antiochiam, omnes autem vndique concurrebant, Dei hominem videre cupientes, & morbi sui medicinam vnusquisque accipere desiderans: habitabat autem in speluncis quæ erant in latere montis: vbi diuinum quoque apostolum Paulum & habitasse dicunt & latuisse. Sed statim vt scirent omnes eum esse hominem, eum inuadit febris vehementissima. Cùm autem videret magnus Acacius multitudinem eorum qui simul erant congregati, & eam quæ acciderat ægrè ferret ægritudinem (existimabat enim, fore vt ij qui conuenerant perturbaretur, si viri morbum resciscerét, à cuius manu se inuenturos sperabât medicinam,) Noli angi animo, inquit senex: si est enim necessaria sanitas, eam statim dabit Dominus. Statim ergo post hæc verba ad preces conuersus, & vt solebat, & genua & frontem solo admouens, rogauit vt assequeretur sanitatem, si ex eâ reditura sit aliqua vtilitas ad eos qui conuenerant. Nondum finierat preces, & repente multus sudor profluens extinxit flammam febris.

Cùm illic autè liberasset multos à morbis omnis generis, profectus est ad conuentum piorum. Transeunte autè eo per portas regni, mendicus quidam qui clunibus utebatur pro pedibus, & per terram trahebatur, cùm manum extendisset, & eius pallium tetigisset, fide quidem morbum exegit, exiliens autem ostendit se æquè currere atque ante morbum: idem faciens quod claudus quem Petrus & Ioannes suscitauerunt. Hoc cùm factum esset, confluit totus populus

ciuitatis: eratq; bellicū gymnasium plenum iis qui concurrebant. Pudore autem afficiebantur calumniatores & mendacij artifices, læto autè & tranquillo animo erant alumni veritatis. Ex hinc in domos suas trahebant lumen veritatis, ij qui opus habebât vt curarentur. Vir autem quidam cui fuerat maximus mādatus magistratus, eiusq; fidei commissus erat clauus Orientis, ad eum misit rogans vt ad se veniret, & à morbo urgente liberaret. Ille verò accessit nihil cunctatus, & communi Domino fufus precibus verbo soluit ægritudinē, & iussit vt Deo ageret gratias.

Cùm hæc & talia fecisset, statuit deinceps reuerti ad suæ exercitationis monasticæ tugurium. Cùm per *Cyrum autè iter faceret, (distat autem hæc ciuitas duorū dierum itinere ab Antiochiâ) diuertit quidè in ædem præclari martyris Dionysij: qui illic autem vero Dei cultui & rectæ religioni præerant, conuenientes supplicarunt vt sibi opem ferret exitium præiurum expectantibus. Dicebant enim, Asterium qui in sophisticâ & falsâ differendi arte fuerat educatus, & se in hæreticorum ecclesiam iniecerat, & episcopale munus erat assecutus, falsum acriter defendere, & improbo vti artificio aduersus veritatem: & veremur, inquebât, ne facundia veluti quadam escâ falsum contegēs, & nexus syllogismorum tamquam quædam retia extendens, capiat multos ex simplicioribus: eâ enim de causâ fuit ab aduersariis accersitus. Senex autè, Estote, inquit, bono animo, & Deo nobiscum supplicate, orationem & corporis afflictionem precibus adiungentes. His Deum sic rogâibus, vno die ante diem festum ac celebrem, quo verba erat facturus falsi defensor & hostis veritatis, is diuinitus immisam accepit plagam, & cùm vno tantum die ægrotasset, excessit è viuus, illam vt est probabile, vocem audiens: Stulte, hac nocte repetunt à te animâ tuam; quæ autem parasti retia & laqueos, iis tu implicaberis, & non alij. Hæc Balaam quoque acciderunt, qui ipse quoq; aduersus Dei populū accersitus, cùm impia quædam Balaac aduersus ipsum consulisset, eius dedit pœnas, vt qui ab Israëliticâ dexterâ fuerit cesus. Igitur hic quoq; cùm in Dei populū quasdam callidas excogitasset sententias, per Deum populi vitâ fuit priuatus. Hanc autem salutē Cyrus est cōsecuta per huius orationem.

Hæc autem quæ narraui, mihi diuinum caput, ille magnus tradidit Acacius, qui pulchrè sciebat omnia quæ ab ipso facta fuerant. Cùm ergo illinc esset profectus, & ad suos sodales reuersus, & vnâ cū eis non paruo tempore esset versatus, ad vitam senij & molestiæ expertem valdè promptè & alacriter

SIVE THEOPH. Iuliani presentia confunduntur aduersarij.

Profectum Orietis Iuliani.

* al. Gyrrhum, vel Cyrthum.

Asterius hæreticorum episcopus, dialecticâ & eloquentiâ abutitur ad hæresim.

Asterius diuinâ plagâ moritur. Luc. 12.

Num. 24.

Vnde hæc Theodoretus didicit.

SIVE
THEOPH.

ter transit, vt qui in mortali naturâ meditatus esset impatibilitatē, exspectaret autem corporis immortalitatem. Ego autem hîc de eo sistens orationem, transibo ad alium: rogans sanctos qui in hanc ingrediuntur narrationem, per suam intercessionem mihi supernam conciliare beneuolentiam.

Auctor
sanctorum
intercessio-
nem ex-
poscit.

CAP. III.

18 MARCIANVS.

Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 26.

ILLVM autem tempore celebratum Marcianum, quomodo pro rei dignitate admirabimur? Num videlicet eum simul coniungentes cum Eliâ, & Ioanne, & similibus, qui circumibant in ouinis & caprinis pellibus, egētes, afflicti, vexati, quibus dignus nō erat mundus, errantes in solitudinibus, & mōtibus, & speluncis, & foraminibus terræ.

Hebr. 11.

Marcianus
Cyro oriun-
dus.

Is enim olim patriam quidem habuit Cyrum, cuius prius quoque meminimus; post hæc autem solitudinem: hac autem & illâ relicta, nunc habet cælum. Et illa quidem eum genuit, hæc verò aluit, & victorem effecit; cælum autem accepit vt coronatum, contemptâ claritate generis. Ducebat enim genus à patriciis, & à splendore regio.

Nobilis
prosapia.

In illis enim florebat, corporis specie & magnitudine acceptâ ab opifice naturæ, & animo ingenij solertiâ ornato. In Deum autem & ea quæ ad eum pertinent, totum amorem transtulit: & omnibus valere iussis, solitudinis occupat vmbilicū, & parua extructâ domunculâ, quæ ne eius quidem corpori iustâ respōdebat proportione cum eam quodam

Solitudinē
eligit, &
cella non
maiori cor-
pore suo se
includit.

alio paruo septo circūdedisset, inclusus erat assidue, separatus quidem ab omni humanâ cōsuetudine, differens autem cum Domino vniuersorum, & dulcem illam vocem exaudiēs. Diuina enim versans eloquia, se diuinâ voce frui putabat. Orans autem & supplicationes offerens, ipse loquebatur cum Domino: & cū. semper tantis frueretur deliciis, eum numquam capiebat satietas. Audiuit enim diuinū Spiritum per magnum Dauid

Psal. 1.

psallentem: Qui meditatur in lege Domini die ac nocte, erit tamquā lignū quod plantatū est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo: & folium eius non defluet. Hos fructus desiderans, iucūdiſſimum hunc laborem amplectebatur:

Post ora-
tionem &
psalmodiâ,
lectionem
adhibet
Scriptura-
rum.

& orationē quidem psalmodia, psalmodiam autem excipiebat oratio, & vtræq; rursus diuinorū eloquiorum lectio. Cibus autem ei erat solus panis, isq; certâ præbebatur mensurâ. Ea autē erat mēsurâ, vt nec puero quidem nuper ablaçtato satis esset. Aiunt enim

Vicus eius
ratio.

panis librâ in quatuor partes diuisam, quatuor diebus fuisse distributam; & vnicuique diei attributam fuisse partē vnâ. Statuerat enim vesperè comedere quotidie, nūquam

autē satiari, sed semper quidē esurire, semper verò sitire: corpori autē ea exhibere quæ ad viuendū sufficiunt. Dicebat enim, quod qui post multorum dierū inedia capic cibum, in diebus quidem inedia, officia Dominica exequitur imbecillius. Quo autē die rursus capic cibū, plura, vt est contentaneum, exhibens, vëtre onerat: is autem grauatus tardio rem reddit animâ ad vigilandum. Dicebat igitur esse melius vesci quidē quotidie numquam autē exspectare satietatem. Verum enim ieiunium est perpetua indigentia. Hanc legem perpetuò ferebat vir ille diuinus, & cū corpus haberet maximum, & omnium sui temporis hominum esset & maximus & pulcherrimus, hoc paruo cibo alebat. Cū autem præterisset aliquantum temporis, duos admisit contubernales, Eusebium qui sacri illius tugurij fuit heres, & Agapetum, qui has leges angelicas transtulit Apameam. Est enim quidam vicus maximus & populosissimus: est autem ei nomen Nicerte. In eo ergo construit duo maxima philosophiæ gymnasia, quorum vnum quidem est ab eius nomine denominatum, alterum verò ab admirabili Simeone, qui quinquaginta annorum spatio refulsit in hac philosophiâ. In his in hodiernum vsq; diem degunt plus quàm quadringenti viri, virtutis athletæ, & amatores religionis veri que Dei cultus, & qui suis cælum cōmunt laboribus. Huius autem reipublicæ legistatores fuere Agapetus & Simeones, qui leges accepere à magno Marciano. Ab his autem plurima quæ plantata sunt exercitatorum virtutis habitacula, quæ quidem iisdem legibus reguntur & institutis, difficile est enumerare. Ceterum horū omnium plantator fuit ille diuinus: qui enim pulcherrimum semen præbuit, is iure vocari possit auctor bonorum quæ nascuntur.

Numquā
satur, senu-
per esu-
riens, senu-
per sitiens.Ieiunia
moderata
sunt melio-
ra.De Euse-
bio infra
cap. 4.Marcianus
duo ex-
struit mo-
nasteria.Cella cor-
pore eius
minor.

Primum ergo, vt dixi, solus voluntarium illum tenebat carcerem: deinde cū hos duos admisisset, non habitabāt illi in eadem domo: neq; enim ei soli sufficebat domuncula, vt quæ esset valde parua, & quæ ipsi & stanti & recumbenti multum afferret laboris. Neque enim stans, rectus stare poterat, cū tectum caput & collum tangeret: neq; recubans poterat pedes extendere, cū domus non haberet longitudinem æqualem longitudini corporis. Cū ergo eis permisisset aliam extruere, iussit in eâ degere: per se autem hymnos dicere & orare, & diuina legere eloquia. Cū autem oporteret esse plures huius vtilitatis participes, alio habitaculo eius iussu procul extructo, iussit eos qui vellent in illo degere. Eorum autem

Eusebium
Marciani
successor.

tran-

transmittebat doctrinam. Diuinus autē ille
 19 Agapetus, vt oportuit institutus & exer-
 citatus, & in hac arte athleticā optimē eru-
 ditus, reuersus est, vt dixi, & seminavit femi-
 na quæ à diuinâ illâ animâ acceperat. Eua-
 fit autem aded clarus & illustris, vt pontifi-
 cali sede dignus sit habitus, & ei mandata
 sit pastoralis curatio, & eius fidei credita
 fuerit cura patriæ. Eusebius autem ille ad-
 mirabilis, congregati gregis præfectus, &
 curam magistri susceperat, & solus dignus
 habebatur qui ad eum in tempore venti-
 taret, & eum rogaret numquid vellet. Cūm
 autem vellet noctu videre quid ageret, au-
 sus est ad fenestram (erat autem ea breuis
 admodum) accedere; & cūm se inclinans
 respexisset, videt lumen, non ex lucernâ
 neque quod esset manu factum, sed à
 Deo datum, & quod supernâ gratiâ præce-
 ptoris sui caput circumfulgebat, & diui-
 norum eloquiorum Scripturæ ostendebat
 intelligentiam: tenebat enim librum, &
 diuinæ voluntatis sacrosanctum inquirebat
 thesaurum. Hoc cūm esset contemplatus
 admirabilis Eusebius, ingenti timore hor-
 roreque est affectus, & Dei ministri diffu-
 sam edoctus est gratiam, & Dei in suos
 seruos didicit beneuolentiam.

Aliquando autem cūm in vestibulo ma-
 gnus oraret Marcianus, draco quidam
 qui reptauerat supra parietem versum ad
 Orientem, desuper è muro despexit, simul
 & hians, & horribiliter intuens, & se in-
 uasurum significans. Procul autem stans
 Eusebius, & illud horrendum spectacu-
 lum pertimescens, & id magistrum igno-
 rare suspicans, illi ostendit clamans, & vt
 fugeret rogans. Ille autem cūm eum re-
 prehendisset, & timorem expellere iussis-
 set, (nam eum quoque esse exitiale vitium)
 digito quidem crucis prius expressit figu-
 ram, ore autem insufflauit, & veteres ostendit
 inimicitias. Ille autem spiritu oris, tam-
 quam igne aliquo, exsiccatus, & veluti
 exsectus, instar exustæ stipulæ in multas
 partes est dissolutus. Vide ergo, num imita-
 tus est Dominum vt seruus beneuolus? Do-
 minus enim cūm aliquando fureret mare
 in cimbam discipulorum, eos autem vidis-
 set anxios & perturbatos, non prius maris
 sedauit tempestatem, quàm increpando di-
 scipulos, compescuit eorum incredulitatē.
 Hinc doctus hic vir admirabilis, primūm
 expulit timorem discipuli, deinde sic be-
 luam affecit supplicio. Talis magni Marcia-
 ni fuit & sapientia, & miraculorum effectio,
 & in Deum fiducia. Sed tamen cūm tantâ
 gratiâ dignus esset habitus, & magna posset
 facere miracula, studebat tamen celare vir-

tutem, prædonis virtutis suspectas habens
 machinas: arrogatiæ enim vitium subter se-
 minas, labore collectos fructus conatur eri-
 pere. Et cūm sibi datâ vellet celare gratiam,
 inuitus ad facienda veniebat miracula, cūm
 eius rectè factorum iubar resplenderet,
 & quæ occultabatur virtutem aperiret.

Quinetiam aliquando contigit vt tale
 quid fieret: Vir quidam honesto loco na-
 tus, & cui militares magistratus sæpè fue-
 rant mandati, ex Berhœâ Syriæ vrbe profi-
 ciscens, cūm eius filia diu debaccharetur, &
 à malo dæmone vexata insaniret, venit in
 solitudinem, cūm esset quidem magni
 Marciani familiaris, speraret autem propter
 priorem consuetudinem eum conuenire &
 rogare: spe autem falsus, cūm non liceret ei
 Dei videre seruum, rogat quemdam senem,
 cui illo tempore diuini illius viri commis-
 sum fuerat ministerium, vt paruum lecy-
 thum oleo plenum acciperet, & ad ostium
 domunculæ poneret. Senex autē sæpè qui-
 dem se id facturum inficiatus, sæpè autem
 rursus rogatus, victus est à precibus. Cūm
 autem strepitum magnus sensisset Marcia-
 nus, rogauit quisnam esset, & quonam opus
 habens veniret. Is autem veram quidem ce-
 labat causam, simulabat autem se venisse
 vt sciret num iuberet aliquid, & hoc dicens,
 dimissus est. Cūm autem sub auroram rur-
 sus pater puellæ rogasset vt sibi redderetur
 lecythus, ille timēs quidem, iuit tamen cum
 quam maximo potuit silentio, & porrectâ
 manu, & accepto lecytho cupiebat latere. Is
 autem rursus rogauit, quidnam volens ve-
 niret. Postquam autem eandem dixit causam
 quam etiam vesperè præ se tulerat, agrè
 ferens homo Dei, vt pote quod præter con-
 suetudinem fuisset eius aduentus, iussit vera
 dicere. Ille autem timens & contremiscens,
 cūm non posset eum latere qui plenus erat
 Dei gratiâ, dixit & quis esset qui supplicabat,
 & eum morbi docuit tragoediam, & ostendit
 lecythum. Is autem succensuit quidem
 vt est consentaneum, quod nollet virtutem
 ostendere. Minatus tamen, quod si hæc rur-
 sus auderet, & ab illâ priuabitur cōsuetudi-
 ne, & ei auferetur ministerium, (erat autem
 maxima iactura iis qui quæstum sciebant)
 remisit, iubens reddere ei qui dederat. Et
 Marcianus quidem hæc iubebat: dæmon
 autem qui aberat iter quatuor dierum, eius
 qui exigebat vociferabatur virtutē: & Mar-
 cianus Berhœæ functus est officio iudicis,
 quibusdam licitoribus vsus aduersus dæmo-
 nem, & illum sceleratum expellens, & puel-
 lam mundam reddēs ab illâ vexatione. Hoc
 autem exactè sciuit pater puellæ: ei enim
 reuertēti cūm pauca stadia abesset ab vrbe,
 occurrit

S I V B
 THEOPH.
 Virtutem
 contra præ-
 donem van-
 na gloria
 celat.

Agapetus
 ad episco-
 patum vo-
 catus.

Lumine di-
 uinitus
 adombra-
 tur caput
 Marciani.

Olei lecy-
 thus ad
 Marciani
 cellam de-
 fertur, vt
 virtutem
 concipiat.

Marcianus
 crucis signo
 & in suff-
 latione
 draconem
 necat.

Matth 8.

Marcianus
 sanat præ-
 cibus da-
 moniacam
 etiam ab-
 sens.

SIVE
THEOPH.

occurrit quidam seruus à dominâ in agrum missus. Is cum vidisset dominum, miraculi facti attulit nuntium, quatuor antè diebus dicens factum esse miraculum. Diebus ergo supputatis, & tempore rectè examinato, didicit illud fuisse in quo fenex attulit lecythum. Mihi autem venit in mentem cogitare, quid non fecisset ille vir magnus, si voluisset facere miracula. Si enim etiam cum studeret celare quam acceperat virtutem, tantum ostendit splendorem; quod non miraculum fecisset si voluisset?

*Dies festus
passionis &
Dominica
resurre-
ctionis.*

Sic autem spiritalem quoque suam sapientiam non ostendebat omnibus. Itaque cum postremò post diem festum salutaris passionis, & Dominicæ resurrectionis, permisisset iis qui volebant ad se ingredi, illo certè tempore omnes studebant eum videre.

*Pontifices
congregan-
tur ad Mar-
cianum.*

Atque ad eum aliquando congregati primi veniebant pontifices, Flavianus ille magnus, cuius fidei erat credita pascenda Antiochia, & diuinus Acacius, cuius prius quoque meminimus, & Eusebius Chalcidensis episcopus, & Isidorus cui tunc erat commissa Cyrus gubernanda, qui erant virtute insignes. Vnà autem cum illis erat etiam Theodotus, qui tenebat habenas Hierapolitanorum ecclesiæ, clarus monasticâ exercitatione & mansuetudine. Erant autem nonnulli quoque ex magistratibus, incensi ardore fidei. Omnibus ergo cum silentio sedentibus, & sacram illam vocem expectantibus, ipse quoque diu tacens sedebat, linguâ quidem otiosus, auribus autem promptus. Tunc aliquis ex iis qui sedebant, qui erat ei familiaris propter curam animæ, & alioqui auctoritate & dignitate clarus, Omnes, inquit, ô pater, diuini hi patres, sitientes expectant suauissima tuæ doctrinæ fluentia: omnes ergo presentes impertias vtilitate, nec claudis riuos tuæ beneficentiæ. Ille autem cum valdè ingemisset, Deus, inquit, vniuersorū quotidie loquitur per creaturas, & per diuinas Scripturas disserit & monet ea quæ oportet, & inducit ea quæ sunt vtilia: terretq; minis & adhortatur promissis: & ex his nullam capimus vtilitatem. Quemadmodum ergo loquens profuerit Marcianus, qui tantam vtilitatē amittit cum aliis, & commodum non vult ex eis capere? Hinc factum est vt multi quidem sermones mouerentur à patribus, quos inferere narrationi duxi superuacaneum. Cum autem surrexissent & orassent, & ad conferendum sacerdotij ordinem vellent ei manus imponere, rursus ei manus admouere sunt veriti; & hic quidem illi, ille verò huic iubebat: cum omnes autē id simul recusassent, redierunt. Sed enim volo his quoq; aliam addere narrationem,

*Quam
multis mo-
dis nobis
loquatur
Deus.*

quâ cognosci poterit diuina eius prudentia.

Auitus quidam, primus in solitudine, gratiâ monasticæ exercitationis fixerat tugurium. Id autem magis quàm hoc vergit ad Septemtrionem, & aliquantum situm ad Orientem, spectat vêtum Aparctiam qui est proximus Subsolano. Is magno Marciano erat & tempore & labore antiquior, vir autem philosophus, & in vitâ durâ & asperâ educatus. Is cum de viri virtute quæ vbiq; celebrabatur audiisset, ratus tale spectaculū esse silentio & quiete vtilius, accurret studens videre eum quem desiderabat. Cum autem eius aduentum magnus sciuisset Marcianus, ostio aperto eum ad se admisit. Admirabili autem præcepit Eusebio, vt & legumen coqueret & olus, si haberet. Postquam verò mutuum inter se colloquendi expleissent desiderium, & alter alterius virtutem didicissent, nonæ simul peregerunt officium; venit autem Eusebius mensam ferens, & panem afferens. Magnus autem Marcianus diuino dixit Auito: Ades dum omnium mihi amicissime, & huius mensæ simus simul participes. Ille verò, Nescio, inquit, me vniquam cibum sumpsisse ante vesperam: sæpè autem duos & tres dies simul maneo ieiunus. Magnus autem Marcianus, 2° Meâ ergo, inquit, causâ hodie mutetur consuetudo: nam cum sim corpore imbecillo, non possum expectare vesperam. Postquam autem hæc dicens, non persuasit admirabili Auito, ingemuisse dicitur & dixisse: At ego, inquit, animo angor & valdè crucior, quòd tantum laborem ceperis vt virum aliquem laboriosum videres & philosophum, spe autem falsus, cauponem videris aliquem profusè & delicate viuentem. Cum ex his autem molestiâ esset affectus Auitus, & dixisset se malle vesci carnibus quàm hæc audire, dixit magnus Marcianus: Nos quoque, ô amice, eandem quam tu vitam persequimur, & amplectimur eandem viuendi rationem, & quieti labores præferimus, ieiunium magis expetimus quàm cibum, eumque nocte aduentante capimus: sed scimus charitatem esse ieiunio præstantiorem. Charitatis enim opus à lege diuinâ præcipitur: ieiunium autem est potestatis nostræ & arbitrij. Oportet autem existimare, diuinas leges esse nostris longè præstantiores. Hæc cum inter se inuicem disseruissent, & parū cibi sumpsissent, & Deum laudauissent, & tres dies simul versati essent, rursus sunt separati, videntes se inuicem spiritu. Quis ergo non admiretur huius viri sapientiam, à quâ gubernatus, sciebat quidem tempus ieiunij, sciebat autem etiam

*Auitus
monachus
Marcianū
inuisit.*

*Officium
nona simul
celebrant.*

*Auiti tri-
duanum
ieiunium.*

*Charitas
ieiunio præ-
stantior.*

*Vident se
inuicem
spiritu etiam
absentes
corpore.*

etiam

etiam fraternæ charitatis: sciebat virtutis quoque partium differentiam, & quamnam cuiquam cedere oportet, & cuiquam in tempore danda sit victoria. Possum autem aliud quoque narrare, quod eius cognoscatur in diuinis perfectio. Ad eum enim ex patriâ venit soror cum filio, qui & vir erat & vr-

*Sororem ad
aspectum
non admittit.*

bis Cyri facile princeps, ea quæ ei vsui erant abundè adferens. Is autem sororem quidem videre non est passus, sororis autem admisit filium: erat enim id tempus definitum quo eum licebat conuenire. Cùm autem eum rogarent acciperet quæ allata fuerat; Per quot, inquit, monasteria transiistis, & quænam ex his, eis ipsis imperitiistis? Cùm is autem dixisset, se nulli dedisse: Abite, inquit, cum iis quæ attulistis. nos, inquit, nullo horum egemus, nec si ege-

*Eleemosyna
non ex naturali
affectu cognatis,
sed ex pietate
promissæ
danda pariteribus.*

remus, acciperemus: naturalis enim cognitionis, non autem diuinæ pietatis & seruitij curam gerentes, hanc exercetis in nos beneficentiam. Si enim non honoraretis solam generis necessitudinem, non ea quæ attulistis, nobis solis impertiissetis. Hæc dicens, filium sororis dimisit cum sorore, iubens vt nihil acciperetur ex iis quæ attulerant. Ita erat extra naturam, & in cælestem migrarat viuendi rationem. Quòdnam enim aliud afferri potest exemplum apertius, quòd Deo esset dignus, conuenienter ipsius Dei voci? Qui non relinquit enim,

Math. 10.

inquit, patrem & matrem, & fratres & sorores, & vxorè & filios, non est me dignus. Si autem qui non relinquit, est indignus; qui relinquit, & tam accuratâ exactaque vitur perfectione, clarum est, eum fuisse dignissimum. Ego præter hæc admiror quoque eius in diuinis decretis summam perfectionem. Abhorrebat enim ²¹ Arii insaniam, quæ à potestate Imperatoris accendebatur illo tempore. Abominabatur etiam amentiam Apollinaris. Fortiter autem & strenuè decertabat aduersus eos qui cum Sabellio sentiebant, tresque hypostasés seu personas in vnam cogebant. Valdè quoque auerlabatur eos qui nominantur Euchitæ, qui in habitu monastico laborant morbo Manichæorum. Erat autem idèd feruens eius zelus pro decretis ecclesiasticis, vt etiam aduersus virum admirandum & diuinum, iustam pugnam suscepit. Erat Abraames quidam senex in illâ solitudine, vir canis quidem pilis, sed magis canâ prudentiâ, omni virtute clarus, & vberes semper profundes lacrymas compunctionis. Is in principio à quadâ inductus simplicitate,

*Marcianus
hereticorum
oppugnator.
Arij.*

Apollinaris.

Sabellij.

Euchitarum.

Manichæorum.

*Zelus pro
decretis ecclesiasticis.*

²² primû Pascha peragere sustinuerat: ignorans quidem, vt est verisimile, quæ de eo Nicæa à patribus constituta fuerant, anti-

quæ autem seruire malens consuetudini. Multi autem alij laborabant eo tempore eadem quoque ignoratione. Sed magnus Marcianus multis quidem sæpè verbis vsus, conatus est senem Abraamem (ita enim eum appellabant qui in eâ habitabant regione) vt cum Ecclesiâ consentiret, traducere. Cùm eum autem vidisset non parère, apertè destitit cum ipso communicare. Sed procedente tēpore, ille quoque vir diuinus abiectâ maculâ, in festo celebrâdo amplexus cōsensum Ecclesiæ, verè psallēs cecinit: Beati immaculati in viâ qui ambulant in lege Domini. Hoc autem effectû est à magni Marciani doctrinâ.

*Abraamem
eremitam
ab errore
celebrandi
Pascha cõtra
vsum
Ecclesiæ
reuocat.*

Psal. 118.

*Oratoria
Marciano
erecta.*

Ei multi quidem vbique ædificabant oratoria: in Cyro quidem, eius sororis filius Alypius: Zenobia autem quædam in Chalcide, quæ & genere erat clara, & insignis virtute, & magnas habebat diuitias. Alij quoque non pauci hoc faciebant, victoriâ partâ illustrem illum athletam rapere contententes. Hoc cùm nosset homo Dei, rogat admirabilem illum Eusebium, omni terrore plenum illi offerens iusiurandum, vt corpus in illo loco deponeret, & nemo sepulcrum dignosceret præter duos qui simul habitabant familiariores, donec præteriisset magnus annorum numerus. Hoc autem iusiurandum impleuit homo ille admirabilis. Postquam enim insignis illius victoris venit finis, & chorus Angelorum sacrâ illam & diuinam animam ad cælestes transtulit mansiones, non prius eius significauit obitû, donec cum duobus ex familiarioribus factâ fossâ, & corpore deposito, complanauit terræ superficiem: & quinquaginta annis vel pluribus elapsis, cùm innumerabiles concurrissent & corpus scrutati essent, ignotum mansit sepulcrum. Postquam autem vnumquodque ex prædictis oratoriis, vnum quidem apollinariorum, alterum verò martyrii accepit reliquias, securè deinceps illius tabernaculi & doctrinæ heredes, cùm duobus antè annis arcam construxissent lapideam, in eâ posuerunt pretiosi corporis reliquias, cùm vnus ostendisset sepulcrum; is enim solus supererat ex illis tribus. Cùm illius autem fuisset virtutis æmulator Eusebius admirabilis, longo tēpore corpus perpetuè affligebar. Nam cùm centû & viginti ferri libras corpori haberet impositas, sibi quoque imposuit alias diuini Agapeti quinquaginta; adiecit autem magni quoque Marciani alias octoginta; habebat autem oratorium, lacû quemdam in quo nulla aqua remanserat. Tribus autem annis perpetuis hoc modo vitam transegit.

*Marcianus
nisi
ignotum
habere
sepulcrum.*

*Reliquiæ
decenter
asseruata.*

*Eusebius
Marcianus
æmulator,
eiusque
austeritas.*

Ad hæc autem dicenda sum digressus, cùm vellem ostendere, quot & quantarû rerum rectè & ex virtute gestarum auctor & procurator

SIVE
THEOPH.Basilii
monasterii
extruxit.Insigniter
hospitatus.Sabini au-
steritas.Somnium
mulieris
Antioche-
nae de Sa-
bino.Sabini me-
ritis sana-
tur damo-
niaca.Intercessio
Sanctorum

rator fuerit Marcianus. Huius autem philosophiæ fructum quoque percepit admirandus ille Basilius, qui multis postea temporibus, apud Seleucobelum, (est autem urbs Syriæ) monasticum extruxit habitaculum, & clarus quidem fuit in multis generibus virtutum, insigniter autem clarus in eâ quæ Deo longè est gratissima possessione charitatis, & in diuino opere hospitalitatis. Quàm multos autem hic quoque Deo exhibuerit operarios, citra pudorem, vt apostolicè dicam, verbum tractantes veritatis, quis facile enumerauerit? Nam vt alios in præsentia prætermittam, qui sunt quidem laude digni, nimis autem prolixam redderent narrationem, huius vnus & solius meminerò. Fuit quidam qui ad eum ventitabat, eum autem appellabant Sabinum, qui corpus consumpsit laboribus innumerabilibus. Neque enim panis, neque obsonij fuit alicuius particeps: cibus autem erat ei farina aquâ madefacta. Consueuerat autem is totum vnus mensis miscere nutrimentum, vt situm contraheret, & tetrum odorem emitteret. Volebat autem hoc genere alimenti hebetare sui corporis appetitiones, & efficere vt foetore nutrimenti flaccesceret voluptas. Cum autem per se sic degeret, si quis ex familiaribus ad eum accederet, simpliciter & citra discrimen vescebatur iis quæ apponebantur. Tantam autem diuinitus gratiam acceperat, vt mulier quædam Antiochena, cuique & genus & opes ingentes faciebant spiritus, ad eum accurreret, & ei supplicaret vt opem ferret filia quæ vexabatur à dæmone: In somnis enim, inquebat, vidi quemdam iubentem vt huc accurrem, & precibus præsidis monasterij salutem filij procurarem. Dicebat ergo is qui responsa dabat, non solere præsidem loqui cum mulieribus. Cùm autem instaret mulier, lacrymans & eiulans, & grauiter vociferans, egressus quidem est præfectus monasterij; dicebat autem mulier non esse ipsum; fuisse autem alium sibi ostensum subrubicundum, qui pustulas quasdam habebat in genis. Vbi autem cognouerunt eum qui quærebatur, erat autem is tertius monasterij, non primus, eum persuasum adduxerunt ad mulierem: protinus autem illa quidem agnouit faciem, malus autem dæmon vociferans reliquit puellam. Hæc præclara fecerunt facinora magni Marciani discipulorum discipuli: tales vbique plantas plantauit plantator optimus. Ego autem huic narrationi rursus finem imponens, rogo & quæso vt per horum omnium intercessionem diuinum consequar auxilium.

23 EVSEBIUS.

CAP. IV.

QVALES quidem Deo obtulerit fructus desertum sterile, nempe pulchros & maturos, & ei qui plantauit gratos, & iis qui sapiunt hominibus charos & maxime expetendos, ostendimus in iis quæ iam scriptæ sunt narrationibus. Ne quis autem existimet, virtutem esse loco circumscriptam, & solam solitudinem esse aptam ad tales ferendos redditus, age transeamus deinceps oratione ad terram quæ habitatur: & ostendamus ad parandam philosophiam eam minimè esse impedimento.

Est mons altus, qui Antiochiæ quidem situs est ad Orientem, Berthæ autem ad Occidentem, omnes autem montes propè sitos superat: in summo autem cacumine imitatur figuram cono eodem, ab altitudine autem accepit denominationem: κορυφήν enim, id est verticem, eum solent appellare accolæ. Olim eius in summo vertice erat templum dæmonum, quod apud vicinos in magno erat honore: subtus autem ad Meridiem patet campus, sinus præ se ferens figuram, qui vtrisque coërcetur vnus non admodum altis. Pertinent autem eæ vsque ad viam quæ equitatur, quæ vtrisque à Meridie ad Septemtrionem sectæ sunt, semitas excipientes. In eo autem sunt constructæ villæ & magnæ & parvæ, continentes iis qui sunt vtrisque montibus. Propter ipsas autem excelsi montis oras, est quidam vicus maximus & populo frequentissimus; vocabulo autem regionis eum vocant ²⁴ Tele-
dam: in superiori autem parte lateris montis, est quidam saltus non admodum accliuus, sed qui modicè inclinatur, spectans ad illum campum & ventum austerum. In eo philosophiæ gymnasium extruxit quidam Ammianus, vir qui cùm multis quidem aliis virtutibus esset clarus, tum summam modestiam superabat alios. Hoc autem satis est argumenti. Etenim cùm ad doctrinam, non solum suis sodalibus, sed vel bis totidem aliis posset sufficere, sæpè ad magnum accurrebat Eusebium, rogans & supplicans vt is esse vellet adiutor, pædotriba & magister eius palæstræ quam fundauerat: aberat autem viginti quinque stadiis, in quodam valde paruo habitaculo, & quod nec fenestras quidem habebat, inclusus. Eum autem ad hanc virtutem deduxerat Marcianus, eius quidem patruus, fidelis autem Dei seruus. Sufficit enim hoc dicere, cùm etiam magnum Moysen hoc cognomine honorarit Dominus. Hic Marcianus cùm diuinum gustasset amorè, noluit solus frui bonis: sed multos etiam fecit alios in amore socios.

Transit
Theodoretus
ad terram
habitabilem,
quam ascen-
sa incoluerunt.Templum
dæmonum
in vertice
montis.Tele-da, vi-
cus populo-
sissimus.Philosophiæ
monastica
gymnasium.Marcianus
Eusebij pa-
trus.

Eusebium cum fratre ad monasticam vitam adducit.
 socios. Venatus est autem & magnum Eusebium, & eius fratrem qui in vita verè quoque erat frater. Non existimavit enim rationi esse cõsentaneum, ut eos quidem qui ad eum nihil attinebant, venaretur ad virtutem, fratres autè non itidem. Hos ergo ambos cum in parvâ inclusisset domunculâ, eos euangelicam vitæ docebat rationem. Sed fratrem quidem morbus inuadens, illū cursum interruptit; morbum mors autem est consecuta: nam cum paucis diebus vixisset postquâ illinc est egressus, vitæ finè accepit. Permanfit autem magnus Eusebius toto tempore vitæ patui, neque cum villo loquens, neque lucem intuens, sed perpetuò inclusus: & post illius mortem hanc vitam est amplexus, donec admirabilis ille Ammianus ei multis delinito precibus persuasit. Dic enim mihi, ad illum dicebat, o optime, cui nam placere existimans, laboriosam hanc sordidamque & squallidam vitam es persecutus? Cum autem, ut par est, is utique dixisset: Deo qui est virtutis legislator & magister. Quoniam ergo eum amas, inquit Ammianus, ego tibi modum ostendam, per quem & amorem magis accendes, & ei quem amas seruias. nam quòd omnis tua cura & industria in te ipsum conuertatur, non effugiet, ut sentio, crimen nimij in te ipsum amoris. Lex enim diuina iubet proximum amare ut te ipsum. Multos autem opum sumere participes, hoc est proprium veri muneris charitatis. Hanc autem diuinus Paulus appellauit legis plenitudinem. Rursus quoque clamat: Tota lex & prophetæ in hoc sermone in summam rediguntur, nempe, Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Porro autem Dominus quoque in sacris Euangeliis Petro, qui confessus est eum amare plus aliis, præcepit pascere oues suas. Eos autem qui hoc non fecerunt reprehendens, clamat per Prophetam: O pastores, non seipsum pastores pascunt, non oues? Et idèd magnum quoque Eliam qui hanc vitam persequebatur, iussit versari in medio impiorum: & secundum Eliam, tantopere celebratum Ioannem, qui amplectebatur solitudinem, transmisit ad ripas Iordanis, illic baptizare iubens & prædicare. Quoniam ergo tu quoque es Dei qui te fecit ardens amator, multos quoque tecum alios effice amatores: hoc enim est valde gratum communi Domino. Propterea Ezechielem quoque appellauit speculatorem, & peccatoribus iussit testificari, & Ionam iussit currere Niniuem, & nolentem transmisit in vinculis. Cum hæc diceret & similia, diuinum virum mansuefecit, & voluntario illo effosso carcere, eduxit & abduxit, & suorum sodalium ei curam tradidit. Ego au-

tem nescio vtrum plus admirer, huiusmodi moderationem, an illius obedientiam, & quòd ab eo sit persuasus. Is enim fugiebat principatum, & magis volebat esse ex iis qui parebant, ut qui præfecturæ formidaret periculum: & magnus Eusebius auerfabatur quidem cum pluribus conuersationem, cessit tamen, & captus rebus charitatis, suscepit curam gregis, & duxit chorum, non multis verbis opus habens ad docendum: sufficebat enim vel solus aspectus, ut vel longè tardissimū celerem efficeret ad cursum virtutis. Dicunt autem qui viderunt, eum semper habuisse grauem vultum, & qui poterat timorem afferre spectantibus.

Cibum autem ipse quidem capiebat tertio & quarto quoque die, iis autem qui secum habitabant, iubebat vesci alternis diebus. Præcipiebat autem cum Deo assidue colloqui, & nullū tempus relinquere vacuum ab hac operatione, sed communiter quidem præfinita exequi officia; partes autem diei quæ intercedunt, vnumquemque per se, vel sub aliquâ umbrâ arboris, vel propter petram aliquam, vel vbicumque quiesceret aliquis, vel stantem, vel humi iacentem, rogare Dominum, & petere salutem. Ita autem vnamquamque ex partibus corporis edocuit virtutem, ut illa faceret quæ sola permittit ratio. Ut autem hoc reddam manifestū omnibus, mentionem faciam vnius eius narrationis.

Sedebat super quamdam petram ipse & Ammianus ille admirabilis, & diuinorum euangeliorum historiam alter quidem legebat, alter verò eorum quæ erant obscuriora explicabat sententiam. Cum autem quidam agricolæ in subiecto campo terram colerent, ad hanc contemplationem magnus tractus est Eusebius. Cum autem diuinus Ammianus legisset locum euangelicum, sciscitaretur autem interpretationem, iussit magnus Eusebius ut repeteret lectionem. Cum is autem dixisset: Iis qui arant fortè delectatus, minimè exaudisti, ut est verisimile: suis deinceps oculis legem tulit, ut neque campum illum vnumquam contemplarentur, neque cælesti pulchritudine, & chori astrorum aspectu fruerentur: sed angustissimâ vtens semitâ, cuius mensuram aiunt fuisse vnius palmi, ferente ad oratorium, extra eam deinceps egredi non est passus. Dicunt autem eum plus quam quadraginta annis vixisse post hanc legem. Ut autem cum animi sui sententiâ, ad hæc quoque eum traheret aliqua necessitas, cum lumbos zonâ ferreâ alligasset, & grauissimum collare collo imposuisset, aliquo alio ferro coniunxit zonam collari qui erat collo impositus: ut hoc modo inclinatus, conaretur

Y y assidue

Eusebius curam gregis monastici suscipit.

Solo vultu negligentes instigat.

Ieiunium triduanum & quadriduanum celebrat.

Singula corporis membra componere docet.

Oculorum custodia.

Ne oculi euagentur, zonâ ferreâ & collari caput deprimis Eusebius.

Rom. 13.

Galat. 5.

Ioan. 21.

Ezech. 34.

Eliam &

Ioannes

Baptista

principes

vita monastica.

Ezech. 3.

Ionæ. 1.

SIVE
THEOPH.

assidue in terram despiciere. Has ipse de se exegit pœnas, quod illos esset contemplatus agricolas. Hoc autem & multi quidem alij me docuerunt ex iis qui illum nouerunt, & res eius optime sciuerunt: narrauit autem senex quoque magnus Acacius, cuius prius quoque meminimus in alijs narrationibus; dixit autem se eum quoque aliquando interrogasse cum eum sic vidisset incuruatum, quamnam capiens utilitatem, neque cœlum patiatur aspicere, neque campum illum subiectum contemplari, neque ex angustâ illâ viâ egredi: eum autem dixisse se hæc moliri aduersus maligni dæmonis machinationes: Nam ne, inquit, de magnis bellum gerat, conans auferre temperantiam & iusticiam, & iram armans, & cupiditatem accendens, & vt fastu efferat & superbiam intumescam efficiens, & quæcumque aduersus meâ machinatur animam, conor hostem ad hæc parua traducere: in quibus etiam si vicerit, non magnum affert detrimentum, & si victus fuerit, euadit magis ridiculus, vt qui ne in paruis quidem possit euadere superior. Quoniam ergo noui hoc bellum minus periculosum, non valde enim feritur qui in his damni aliquid accipit. Quod enim damnum est vel videre campum, vel in cœlum oculos attollere, ad hoc me genus pugnae transtuli, in hac enim me nec ferire potest nec perimere: non sunt enim hæc iacula letifera, vt quæ illis ferreis careant aculeis. Hæc se audiuisse dixit magnus Acacius, eiusque se admiratum esse sapientiam, virtutemque bellicam & experientiam. Quamobrem hoc quoque narrabat eis qui talia discere cupiebant, vt & admirabile & dignum quod maderetur memoriæ.

Hæc eius gloria cum in partes omnes vndique peruaderet, ad se attraxit omnes virtutis amatores. Venerunt autem diuini quoque * Iuliani senis, cuius prius persecuti sumus narrationem, qui optimi gregis erant præfecti. Postquã enim vir ille diuinus, sine vitæ accepto migravit ad vitam supernam, ad magnum accurrerunt Eusebium, melius esse rati rectè regi quàm regere & præesse.

Iacobi autem, cuius prius quoque iam memini, cum summatim eius ostendi virtutem, nunc quoque euident argumentum ostendam summæ eius philosophiæ. Postquam ille diuinus hinc excedens Eusebius iussit eum præesse gregi, & recusans curationem, non persuasit cupientibus eum hanc curam suscipere, abiit ad alium gregem, malens pasci quàm pascere; & cum plurimo tempore superuixisset, hanc vitam sic finijt.

Suscipit itaque illam præfecturam Agrippa, vir qui & multis alijs ornatus erat bo-

nis, præcipuè autem puritate animæ: per quam & diuinæ pulchritudinis visionem assidue apprehendens, & illius amoris igne accensus, irrigabat genas perpetuis lacrymis. Cum is autem longo tempore electum illum & diuinum gregem recte pauiisset, deinde è vitâ excessisset, Dauides ille diuinus, cuius aspectu mihi quoque frui contigit, suscepit præfecturam: vir qui reuera, ex diuini Apostoli sententiâ, mortificauerat membra quæ sunt super terram. Tantum enim fructum cœperat ex doctrinâ magni Eusebij, vt quadraginta quinque annos egerit in illo monasterio, absque irâ autem & excandescentiâ toto hoc tempore vixerit. Neque enim post susceptam præfecturam vidit eum aliquis superatum ab hac animi perturbatione, idque cum, vt est verisimile, essent innumerabilia quæ cogitent. Centum enim & quinquaginta viri pascebantur ab illius dexterâ: aliqui quidem summâ & excellenti virtute, & eam quæ est in cælo viuendi rationem imitantes; alij verò qui pennas tunc primùm producebant, & terram transilire & superuolare docebantur. Et tamen cum tot essent qui diuina docebantur, & aliquid, vt est verisimile, delinquerent (neque enim facillè fieri potest, vt qui modò ventitat, rectè se gerat in omnibus) mansit immobilis vir ille diuinus tamquam incorporeus, nullâ eum occasione ad iram excitante. Hoc enim non solum accepi ex auditione, sed etiam ex experienciâ. Nam cum aliquando desiderassem videre illum gregem, accessi habens etiam alios socios peregrinationis, qui eandem quam ego vitam amplectebantur. Toto ergo tempore hebdomadæ apud illum virum diuinum degentes, vidimus eius vultum nullam accipere mutationem, neque nunc quidem hilaritate diffundi, nunc verò tristitiâ contrahi. Oculos quoque similiter, non aliquando quidem truces ac toruos, nunc verò lætos; sed in eodem semper honesti decorique tenore permanere. Hi autem sufficiunt ad arguendum animi tranquillitatem. Sed verisimile est, existimaturum quempiã eum talem esse visum, quod nulla eum moueret causa: quamobrem necesse habeo eiusmodi quid narrare quod accidit, cum nos illic essemus.

Sederat apud nos vir ille diuinus de philosophiâ agitans rationes, & quærens id quod est summum euangelicæ vitæ institutionis. Cum autem intercessissent eiusmodi sermones. Publius quidam genere quidem Romanus, moribus autem ipse quoque admirandus, & sacerdotij honore præditus, & illius præfecturæ secundas partes obtinens,

Deinde
Dauides.

Coloss. 3.

Dauides
numquam
excandescens.Centum &
quinquaginta
viris præfectus.Dauidis
vultus vt
animus
tranquillus.Publius
Romanus
sacerdos.Pugna spiritalis
Eusebij.* Longus
addit: Iacobus,
Perfa & Agrippa
successores.Successores
Iuliani,
Eusebij
discipline
se subdant.Iacobus
refusat
præfecturam.Agrippa
onus suscipit.

nens, ad nos venit aduersus diuinum Dauidem vociferans, & commune damnum illam nominans lenitatem; & omnibus perniciem afferre dicens eius mansuetudinem; & amentiam, non modestiam, summam illam vocans philosophiam. Ille autē habens animam veluti adamantinam, accipiebat quidem rationes, non pungebatur autem ab iis quæ suâ naturâ solent pungere: vultū itaque non mutauit, neque sermonem institutum dimisit, sed cum leni voce & verbis serenitatem animæ significantibus, illum senem dimisit, rogans eum vt eorum quæ vellet curâ gereret. Ego autem cum his qui ad nos venerunt loquor, vt vides, existimans necessarium esse hoc officium. Quomodo ostenderit quis melius animi lenitatē? Eum enim cui illa credita erat præfectura, talem accepisse conrumeliā ab eo qui tenebat secundas partes, præsentibus maximè hospitiibus, & maledictum audientibus, & nullam iræ subiisse tempestatem & perturbationem, quam non magni & excelsi animi virtutem superat & fortitudinem? Ac diuinus quidem Apostolus considerans humanæ naturæ imbecillitatem, eam quam fert legem, naturâ metiens, Irascimini, inquit, & nolite peccare: sol non occidat super iracundiam vestram. Nam cum iræ quidem motus nosset esse naturæ, non nostri arbitrij, noluit lege ea decernere, quæ essent laboriosa, & fortè etiam eiusmodi vt fieri non possent: sed motui naturæ & iræ tempestatem mensuram præfinit diem; iubens rationi vt eam compescat, & tamquam fræno reprimat, & non concedat progredi vltra terminos. Vir autem hic diuinus vltra leges quæ latae sunt decertauit, & septa transiit: non vsque ad vesperam iræ vt moueretur concedens, sed nec vt moueatur quidem omnino permittens. Talem fructum accepit is ex magni Eusebij consuetudine. Vidi multos quoque alios in illo tugurio, qui huius philosophiæ amatores fuere & æmulatores: alios quidem in flore corporis, alios verò etiam in profundâ senectute. Nam cum plus quàm nonaginta annis vixissent homines, laboriosam vitam noluerunt relinquere, sed insignes fuere obeuntes labores iuuentutis, noctu quidem & interdum Deum laudantes, & sacra illa officia peragentes; post duos autem dies vilibus illis cibis vescentes.

Vt alios autem prætermittā, qui non sunt quidem digni qui tileantur, sed vel maximè laudentur & celebrentur; sed ne sit prolixior quàm par sit narratio, in diuino illo loco fuit quidam, eum autem * abbatem nominant, qui ex Ismaelitide quidem radice germinauit, non fuit autem eiectus à domo

Abrahæ, vt is à quo genus duxerat; sed paternæ hereditatis fuit cum Isaac particeps, vel potius ipsum rapuit regnum cælorum. Is monasticæ huius exercitationis protinus attigit institutionem apud quemdam qui tunc habitabat solitudinem, qui eos optimè exercebat: erat autem ei nomen ²⁶ Marofas. Post hæc autem ille quoque aliis præesse desistens, ad hunc cum * abbate venit gregem: nec paruo vixit tempore, sed cum præclare decertasset, & insignis euasisset, excessit ex hac vitâ. Hic autem illic quidem fuit continuos triginta & octo annos: ita autem desiderabat laborare, vt qui modò laborare cœpisset: nam in hodiernum vsque diem pedes numquam texit calceis. cum est autem frigus, in vmbra sedens, in æstu solem suscipit, & tamquam auram Zephyri, quæ ex eo procedit flammam excipit. Toto autem hoc tempore aquam potare non passus est, non illa comedens quæ iis exhibentur, qui ad non bibendum se exercent (solent enim ij vti cibis humidioribus) sed iis vtens cibis quibus alij. Verùm pauca comedens & quæ modicas ei vires afferunt, existimat vsum aquæ superuacaneum. Graui autem ferro lumbos succinctus, rarò quidem sedet, noctu autem, & maiori parte diei vel stans vel flectens genua, offert Domino officium precationis: vsu autem accubitus se omnino priuauit. nemo enim in hodiernum vsque diem eum vidit cubantem. Quinetiam cum est chori renuntiatus coryphæus, & ei contingit vt præsit, totum hunc laborem fert prompto & alacri animo, se iis qui eius parent imperio præbens exemplar philosophiæ. Tales victoriâ insignes decertatores, diuinus Eusebius, horum certaminum pædotriba & exercitator, exhibuit Domino: & cum alios quoque plurimos tales fecisset, eos transmisit doctores ad alias palæstras, qui totum illum sacrum montem diuinis his pratis & suauem emittentibus odorem impleuere. Nam cum ad Orientem ab initio fuisset illius exercitationis monasticæ tugurium, licet videre eius philosophiæ cœtus ad Occidentem & Merididem, veluti quasdam stellas circa lunam choros ducentes: & alios quidem Græcâ, alios verò eius in quâ habitant regionis voce, laudantes creatorem. Sed enim id aggredior quod fieri non potest, cupiens omnia persequi quæ à diuinâ illâ animâ rectè gesta fuere.

Huic ergo narrationi finis est imponendus, & ad aliam conuertenda est oratio, & Theodorurus benedictionem Sanctorum & ionis rogauerimus vt simus participes.

David ne
quidem ac-
ceptâ con-
rumeliâ
mutatus.

Psal. 4.
Ephes. 4.

Dies ira
prefixa.

Post biduum
refectio.

* Lög. legit
Abban vel
Amman, vt
sit proprium
nomen.

Marofas
abbas.

* Abban vel
Amman.

Victus
ratio Ab-
ban.

Ferrum
circa lumbos
eius.

Eusebij di-
scipuli per
totum orbem
dispersi.

Sanctorum
benedictionem
implorat.

EODEM tempore fuit quidam Publius, & propter formam spectatu dignus, & animâ præditus quæ formæ conueniebat, vel potius eam ostendens corpore magis admirabilem. Is ex senatorio quidem ordine ducens originem, natus autem ex ciuitate apud quam Xerxes ille, cuius vbique est fama tam celebris, in Græciam bellum gerens, & volens exercitu fluuium Euphratem transmittere, nauium congregatâ multitudine, iisdem inter se coniunctis, & hoc modo super fluuium ponte constructo, locum Zeugma, id est coniuncturam appellauit, & ciuitatem ex re denominauit. Ex eâ ortus, & ex tali genere procreatus, altum locum occupat, qui distabat ab vrbe non plus quàm triginta stadiis. In eo cum quamdam paruam exstruxisset domunculam, omnia quidem vendidit quæ à patre acceperat, domum inquam & possessiones, & greges, & vestes, vasaque argentea & ænea, & si quid erat cum his aliud. Et cum ex lege diuinâ ea diuississet iis quibus oportebat, & se ab omni curâ terrenâ liberasset, illam vnam curâ suscepit pro omnibus, nempe vt ei seruiret qui eum vocauerat; eamque animo perpetuò versabat, noctu diuque considerans & perscrutans quemadmodum eam auget. Eâ de causâ ei labor crescebat quotidie, ampliorque & intensior euadebat in dies, eratque dulcis & voluptate plenus, & procul expellens satietatem. Nemo enim eum vquam vidit quiescentem vel minimâ parte diei, sed psalmodiam quidem oratio, orationem verò psalmodia, vtrumque autem excipiebat diuinorum eloquiorum lectio. Deinde cura hospitem venientium; deinde fiebat aliquid ex operibus necessariis. In his vitæ iter ingrediens, & iis qui imitari volebant exemplar virtutis propositus, veluti quædam auis canora, multos sui generis in hæc retia coëgit salutaria. Ceterum ab initio quidem nullum habere passus est qui secum habitaret: sed paruas domunculas foribus vicinas ædificans, vnumquemque ex iis qui conueniebant, iubebat per se degere: domunculas sæpè inuisens & perscrutans, numquid præter vsum habeant repositum. Aiunt autem eum quoque accedentem ad trutinam, panis mensuram diligenter perpendisse: & si quando inuenisset plus quàm esset definitum, ægrè tulisse, & eos qui hoc faciebant, helluones appellasse. Iubebat enim neque comedentes, neque bibentes expectare satietatem; sed tantum capere quantum satis esset ad tuendam vitam corporis: si quando autem vidisset etiam fari-

nam opertam fursure, eos qui hoc fecissent impetebat maledictis, vt qui Sybariticis fruerentur deliciis. Porro autem noctu quæ ex improuiso veniens ad ostium vniuscuiusque, si aliquem quidem inuenisset vigilantem & Deum laudantem, recedebat tacitus: si quem autem sensisset dormientem, manu quidem pulsabat ostium, linguâ autem in eum qui iacebat inuehebatur, vt qui corpus plus quàm oporteret curaret.

Hunc eius laborem cum considerassent aliqui qui erant eiusdem animi & sententiæ, ad eum retulerunt vt omnibus vnum ædificaret habitaculum. Eos enim qui nunc sunt dispersi exactius & accuratius dixerunt esse victuros, eumque fore liberum à magnâ parte sollicitudinis. Probauit consilium vir sapientissimus, & cum omnes simul coëgisset, & paruas illas diruisset domunculas, iis autem qui erant congregati, vnam ædificasset, rogauit vt simul viuerent, & se inuicem incitarent: & hic quidem illius imitaretur mansuetudinem, ille verò mansuetudinem huius zelo temperaret, & alius communicans vigilias, acciperet ieiunij disciplinam. Sic enim, inquit, à nobis inuicem id quod deest sumentes, perfectissimam efficiemus virtutem. Quomodo enim in foris ciuitatum alius quidem vendit panes, alius verò olera; alius habet vestes venales, alius est opifex calceorum: à se autem inuicem id quo opus habent comparantes, vitâ agunt iucundiorum. Qui dat enim vestem, pro eâ accipit calceos; qui autem emit olus, vendit panem: ita nos oportet inuicem permutare virtutis partes pretiosissimas. Cum qui erant eiusdem linguæ sic exercebantur & decertarent, & Græcâ voce Deum laudarent; huius vitæ instituti eos quoque cepit amor qui linguâ utebantur illius regionis: & concurrentes aliqui supplicarunt, vt ipsi quoque in eorum gregem admitterentur, & essent eius sacræ doctrinæ participes. Concessit autem quod postulabant, legis memor Dominicæ quam sanctis tulit apostolis, dicens: Euntes docete omnes gentes. & cum iuxta illud habitaculum ædificasset alterum, eos iussit illic degere, diuino quodam templo constructo, in quod iussit & hos & illos conuenire, incipiente die & deficiente: vt vespertinos & matutinos hymnos Deo simul offerrent, in duas quidem diuisi partes, & singuli suâ voce vtentes, ex successione autem canticum emittentes. Permansit autem in hodiernum vsque diem forma eius instituti, & neque tempus, quod hæc talia mutare vehementer cõtendit, nec ij qui illius succedere curationi, vt ex limitibus ab eo positis aliquid euertent, in animam

Visitat monachos suos tempore orationis.

Publius ex ordine senatorio.

Zeugmate opido orius.

Patrimonium vendit, & in pauperes distribuit.

Eius oratio

Psalmodia.

Lectio.

Hospitalitas.

Abstinencia panis ad trutinam.

Commune omnibus cenobium ædificat.

Communicatio bonorum spiritualium.

In monastica non omnes omnia.

Aliud indigenis monasterium excitat.

Matth. 28.

Templum omnibus commune exstruit.

Hymnos matutinos & vespertinos decantant.

num induxere: idque cum non duo vel tres, sed plures hanc susceperint præfecturam. Cum primum enim ille certamen impleisset, & ex hac vitâ excessisset, & in illam omni molestiâ vacuam commigrasset, Theotecnus quidem Græcæ linguæ; Aphthonius verò Syracæ, præfecturam accepere, qui vtrique illius virtutis fuerunt quædam animatæ statuae & imagines. Neque enim iis qui simul conueniebant, neque iis qui extrinsecus adueniebant cõcesserunt mortis illius vllum habere sensum, vt qui illius vitæ instituti seipsum expressa ostenderent simulacra. Sed diuinus quidem Theotecnus cum non diu vixisset, tradidit Theodoro præfecturam: Aphthonius autem gregis curam gerens, & iam latis legibus regens, permansit diutissimè. Hic autem Theodorus ex Armeniâ oriundus, cum exercitationis monasticæ illum vidisset ordinem, primum quidem erat in numero eorum qui magno parebât gubernanti Theotecno: postquam autem, vt dixi, ille quidem excessit, ipse verò accepit præfecturam, eam tot bonis exornauit, vt famâ suâ priores propemodum obscurarit. Sic enim eum diuinum affecit desiderium, eumque tot & talibus confauit iaculis, vt noctu & interdium effunderet lacrymas cõpunctionis. Erat autem spiritali tantâ plenus gratiâ, vt eo quidè precante, silerent quidè omnes qui aderant, solum autem illa sacra verba audirèt, illam auditionem planè ducentes bonam precationem. Quis enim fuisset ad eum adamantinus, vt illis verbis tam sincerè & germanè prolatis, non demulceretur animâ, illiusque duritiem emolliret & inobedientiam, & ad Deo seruiendum traduceret? Cum sic opes augeter quotidie, & sacros ostenderet thesauros talibus bonis plenos, postquam viginti quinque annis gregem pauisset, adiectus est ad patres suos, vt diuina dicit Scriptura, in bonâ eductus senectute, traditis habentibus Theotecno, qui erat quidem genere fratris filius, frater autem moribus.

Iam verò diuinus quoque Aphthonius, cum plus quàm quadraginta annis choro præfuisset, sedem accepit pontificalem: nec cilicium mutans monasticum, nec tunicam contextam ex pellibus caprarum; iisdem quoque cibis vesceretur, quibus antequam fieret antistes. Quinetiam quamuis hanc accepisset curationem, nihilo secius curam gerebat illius gregis, illic multos dies versans: & nunc quidem componens eorum lites qui inter se depugnabant, nunc verò eis consulens qui erant aliquâ affecti iniuriâ; aliquando autem sodalibus diuinam porrigens admonitionem. Faciebat autem vnumquodque

horum, vel contubernaliū interim pannos cõsuens, vel lentem expurgans, vel frumentum abluens, vel aliquid tractans ex iis quæ sunt eiusmodi. Cum sic autem & pontificatum ornasset, & virtutem auxisset, ad diuinum portum peruenit cum suis oneribus.

Et quid opus est dicere de Theotecno, & qui illum secutus est Gregorio, quorum ille quidem à iuuentute omne genus virtutis collegit, & cum maiorum suorum excessit gloriâ; hic verò adhuc in hodiernum diem laborat in profundâ senectute, perinde ac si esset in florenti ætate. Perstitit enim vitis fructum perpetuò recusans, & nec accepto quidem vel vuis passis vescens, non lacte neque recenti nec concreto. Sic enim viuere magnus constituit Publius: olei autem vsum agnoscentes in tempore Pentecostes, rursus recusant eius esse participes. Hæc didici de magno Publio, quæ partim quidem audita accepi, partim verò ab ipsis eius quos vidi discipulis, in quibus agnoui præceptorum, & per athletas didici pædotribam.

Iniquum igitur esse arbitratus, & hominis mundi, tantam vtilitatem mandare silentio: iis qui ignorabant proposui narrationem, vt & ipsi vtilitatem hinc accipiant procurans, & memoriæ hinc mihi quæstum parans. Audiui enim Dominum dicentem: Quicumque me confitebitur coram hominibus, ego quoque eum confitebor coram Patre meo qui est in cælis: & planè scio, quòd si eorum memoriam fecero in hominibus, futurum sit vt ij quoque mei meminerint apud Deum vniuersorum.

28 SIMEONES PRISCVS.

SIMEONEM autem senem si quis de industria prætermiserit, & illius philosophiæ memoriæ maderit obliuioni, iniuriæ & inuidiæ meritò accusari poterit, vt qui neque velit laudare ea quæ sunt laude digna, nec iis qui volunt iuari ea proponat quæ sunt maximè expetenda. Ego autem non ne accuser metuens, sed laudibus eum profequi cupiens, narrabo eius vitæ institutum.

Is enim longissimo tempore perpetuò vitam amplexus est solitariâ, & in paruâ quadam speluncâ vitam agens, nullâ humanâ fruebatur animâ, solus enim viuere statuerat; sed cum Deo vniuersorum loquebatur assidue, herbas autem esculentas sibi parabat cibum: eâ in re eius labor consumebatur. A superis autem tam copiosâ donatus erat gratiâ, vt vel fortissimis & audacissimis imperaret bestiis. Idque non solis piis, sed etiam incredulis Iudæis euasit manifestum. nam cum propter aliquod eorum negotium peregrè proficisceretur ad aliquod

*Theotecnus
& Aphtho-
nius Publij
animatæ
statua.**Theodorus
Theotecno
in præfe-
cturâ suc-
cedit.**Moritur
post 25. an-
nos.**Gen. 15.
Theotecnus
succedit.**Aphtho-
nius post
40. annorū
præfecturâ
episcopus
creatur.*

SIVE
THEOPH.

castellum quod situm erat extra eam quæ à nostri imperij hominibus habitatur regionem, ortus autem esset imber vehemens & ingruisset tempesta, à viâ quidem aberrarunt, vt qui anteriora videre non possent: errabant autem per solitudinem, nec vicum, nec antrum, nec viatorem aliquem inuenientes. Cùm autem in medio continente non secùs vndis iactarentur, quàm ij qui nauigant in medijs fluctibus, diuini Simeonis antrum, veluti quemdam portum, animaduertère, sordidumque & squallidum hominem aspexère, & quemdam exiguum ex pelle caprinâ contextum pannum habentem super humeros. Ille autem simul ac vidit, eos salutauit (erat enim affabilis) & eos rogauit causam aduentus. Postquam autem narrarunt quod euenerat, & rogarunt vt eos doceret viam quæ ducit ad castellum, Manete, inquit, statim vobis dabo duces qui ostendent viam quam desideratis. Atque ij quidem tunc parebant & quiescebant. Ipsi autem sedentibus, venere duo leones, non toruè & ferociter intuentes, sed veluti cuidam domino blandientes, & seruitutem significantes. His annuens, iussit vt hospites ducerent, & ad viam à quâ aberrarant, reducerent. Nemo autem existimet fabulosam esse narrationem, cùm communes veritatis hostes habeat ferentes veritati testimonium: ipsi enim consecuti beneficium, hoc perpetuò cecinerunt; hocque mihi hic magnus narrauit Iacobus, dicens se affuisse, cùm hoc beato Maroni narrarent miraculum. Qui ergo non credit Iudæis de Christianorum miraculis ferentibus testimonium, quomodo non merito vocabitur Iudæis infidelior? si quidem illi, etiam si in nos sint infesto animo, vincuntur tamen, & cedunt radijs veritatis: hi autem cùm existimentur beneuoli, & fidei socij, ne inimicis quidem credunt virtutem gratiæ testantibus. Cùm autem vir ille diuinus talibus miraculis euasisset insignis, & multos attraxisset ex vicinis barbaris (illam autem habitant solitudinem qui de Ismaële generis auctore gloriantur) quietis amans, necesse habuit speluncam relinquere. Et cùm multum viæ confecisset, peruenit ad montem qui Amanus dicitur: idque quod olim erat refertum infaniâ multorum deorum cultus, multis iisque omnis generis excoluit miraculis, pietatemque ac veram religionem quæ nunc in eo exercetur, plantauit.

Sed omnia quidem narrare valde esset laboriosum, & fortasse id à me præstari minime posset. Cùm itaque vnus mentionem fecero, & veluti quamdam formâ characterem-

que apostolici & prophetici miraculi adiecero, relinquam deinceps cogitandum Lectoribus, cuiusnam gratiæ virtutem acceperit.

Æstas erat, & messis, & ferebantur manipuli in areas. Vir autem quidam, qui non erat suis iustis contentus laboribus, sed aliena concupiscebat, proximi quidem aliquot sustulerat manipulos, per hæc autem conabatur suum augere cumulum: sed statim in eius furtum diuina lata est sententia; cecidit fulmen, & exusta est area. Miser autem ille ad Dei hominem accessit, qui non procul à vico fixerat tabernaculum, & quæ sibi quidem acciderat, narrabat calamitatem, furtum autem celare conabatur. Postquam autem vera dicere iussus, est furtum confessus (coëgit enim casus vel seipsum accusare) iussit vir ille diuinus, vt corrigendo iniuriam, faceret vt liberaretur à poenâ. Nam si tu, inquit, illos solueris manipulos, extinguetur ille ignis immixtus diuinitus: licebat ergo videre illum quidam currentem, & spicas furto surreptas ei cui facta fuerat iniuria offerentem, pyram autem absque aquâ extinctam, diuini senis oratione & intercessionem. Hoc non incolas solum impleuit terrore, sed etiam totam ciuitatem, Antiochiam inquam (erat enim in eius ditione hoc prædium) coëgit illuc currere, & vnum quidem petere vt liberaretur à rabie dæmoniacâ, alium verò vt quiesceret febris, alium autem vt alicuius ex iis quæ eum cruciabant consequeretur remedium. Ille verò, iis qui inhabitabant, gratiæ fluente abunde suppeditabat.

Sed rursus amans quietis, ad montem Sinæum voluit peruenire. Cùm autem id sciuisent multi viri optimi, & qui eamdem persequebantur philosophiam, simul accurrerunt cupientes esse socij eius peregrinationis. Cùm autem iter multorum dierum confecissent, postquam in Sodomiticâ venerunt solitudinem, vident eminus viri manus quæ

ex profundo in altum expandebantur. Et primum quidem existimabant esse fraudem dæmonis: cùm autem maiore animi studio precati essent, & eadem vidissent, profecti sunt ad illum locum, & vident quidem paruum fossam, qualem solent vulpes facere, cùm quæ subeant iustra machinantur: nullum autem illi videbatur illic apparere. Nam cùm sensisset pedum strepitus qui manus habebat extensas, se intra cauernam occultauerat. Diu autem moratus senex, valde rogauit vt se illi ostenderet si humanam habeat naturam, & non sit impostor aliquis dæmon, qui se in has formas verteret. Etenim nos quoque, inquit, persequentes vitam monasticæ exercitationis, & quietem amantes, erramus

per

Leones via
duces errantibus
assignat.

Iudæis innotuit
Simeonis sanctitas.

Simeon ne
nimium frequenter
ur, aliò secedit.

Fidem accolis
Amani montis
infert.

Fulmen incidit in
eius aream
qui aliorum
manipulos furatus
fuerat.

Restituentem
mitescit
ignis oratione
Simeonis.

Varios à
varijs morbis curat.

Amans
quietis aliò
secedit.

Eminus videt
monachi cuiusdam
manum.

per hanc solitudinem, in monte Sinâ cupientes adorare Deum viuierforum, in quo cum Moyfi seruo suo apparuisset, dedit legum tabulas: non quod existimemus Deum esse loco circumscriptum; audimus enim eum dicentem: Cælum & terram ego impleo, inquit Dominus; & quod contineat terræ ambitum, & eos qui in eâ habitant tamquam locustas: sed quoniam ij qui ardentur amant, non solum eos qui amantur desiderant, sed etiam illis loca grata sunt & iucunda, in quibus ij fuere præsentis, & in quibus versati sunt. Hæc & similia cum diceret senex, ex cauernâ se ostendit homo qui in eâ delitescibat. Erat autem aspectu quidē agrestis, comâ squallidâ, facie corrugatâ, exticcatis & planè exanguibus omnibus membris corporis. Erat autem sordidis quibusdam pannis indutus, ex confutis palmarum germinibus. Cum autem salutasset, & pacis verbum dedisset, rogauit quinam essent, & vnde venirent, & quod abirent. Ille autem & ad rogatum respondit, & vicissim rogauit vndenam venisset, & cur hanc vitam delegisset. Idem, inquit, me quoque cœperat desiderium eodē eundi quod vos nunc itis: huius autem vitæ focium assumpseram quemdam meum familiarem, & qui erat eiusdem animi & sententiæ, & cui erat idem qui mihi scopus & institutum. Adegeramus autem nos inuicem iureiurando, ne morte quidem nostram se iungere consuetudinem. Accidit ergo ut is quidem in peregrinatione vitæ finem hîc acciperet. Ego autem iureiurando astrictus, & fossam feci ut potui, & corpus tradidi sepulturæ: propter hoc verò monumentum effosso mihi altero sepulcro, vitæ finem hîc exspecto, & Domino consuetum offero officium. Vescor autem dactylis, quos ad me afferre ab eo qui curam gerit iussus est quidam frater. Hæc cum sic dicerentur, leo procul apparuit. Cum autem ij qui erant cum sene, animi angore & metu cecidissent, sentiens is qui iacebat in cauernâ, surrexit, & leoni annuit, ut transfret ad aliam partem. Is autem statim paruit, & venit, botrum afferens dactylorum. Deinde rursus abiit cum sibi fuisset permissum, & procul à viris decumbens obdormiit. Cum ergo dactylos diuisisset omnibus, & eorum precibus & psalmodiæ communicasset, & post finem matutini officij salutasset, eos dimisit nouitate spectaculi stupefactos.

Si quis autem non habet fidem ijs quæ dicta sunt, recordetur vitæ insignis Eliæ, & coruorum ministerij, qui mane quidem panem, vesperè autem ei carnem perpetuò afferebant: vniuersorum enim effectori est

facile, ut suis prouideatur, omnem viam inuenire: Sic Ionam in ventre ceti trium dierum & noctium spatio conseruauit, & effecit ut leones in lacu Daniele obstupuerint, & ut ignis inanimus operaretur tamquam ratione præditus, & eos quidem qui erant intus illuminaret, eos autem qui erant foris vreret. Sed enim rem facio superuacaneam, qui ad probandam Dei potentiam argumenta afferro.

Postquam ergo peruenit in montem quem desiderabat, aiunt senem illum admirabilem, in illo loco in quo Moyfes dignus est habitus qui Deum videret, (vidit autem ut videri potuit ab humanâ naturâ,) genua flexisse, & non prius surrexisse quàm vocem diuinam audiuerit, quæ illi significabat Domini benevolentiam. Quoniam autem totâ vertente hebdomadâ ita perpetuò fuerat inclinatus, & ne minimum quidem cibi sumpserat, iussit vox quæ ad eum facta est, ut ea sumeret quæ erant apposita, & prompto & alacri animo comederet. Cum autem manum extendisset, & tria mala inuenisset, & ea comedisset, ut iusserat qui dederat: & ei plenæ restitutæ sunt vires, & alacri, ut par erat, animo eos qui cum eo versabantur salutauit. Lætus ergo & hilaris reuersus est, ut qui & vocem diuinam exaudierat, & rursus comederat cibum à Deo datum.

Reuersus autem, duo philosophiæ extruxit gymnasia: vnum quidē in vertice montis, de quo prius diximus, alterum autem infra, propter ipsas oras lateris montis. Cum in vtroque autem athletas virtutis congregasset, horum & illorum exercitator fuit & pædortiba. Et aduersarij docens insultus, & agonothetæ promittens benevolentiam, & bono animo, non autem degeneri & pusillo esse iubens, & in suos quidem moderatione, in hostem autem animi magnitudine uti præcipiens, hæc docens, sic viuens, hæc miracula faciens, & splendorem omnis generis emittens, laboriosæ huius vitæ finem cepit, & migravit in eam quæ est senij & molestiæ expers, relictâ gloriâ quæ extingui non potest, & memoriâ quæ manet in perpetuum. Huius benedictionem, cum is adhuc esset superstes, beata, atque ad eodē ter beata, mater mea est consecuta, & sæpè mihi multa de eo narrauit.

Ego autem nunc oro, ut quam dare potest, eius consequar intercessionem, & scio me consecuturum: omnino enim dabit petitionem, imitans Domini benignitatem.

29 PALLADIUS.

CAP. VII.

QUI autem multorum sermone celebratus est Palladius & tempore ei fuit

Theodor. lib. 4. hist. cap. 26.

Jerem. 23.

Senex in cauernâ repertus vita sue institutum indicat.

Habitat in sepulcro.

Leoni ut sedeat imperat.

Leo adfert dactylos.

SIVE THEOPH. Prompta Dei potentia in ijs nutriendis qui carent necessarijs.

Simeones in monte Sinâ ab oratione motus surgit, nisi voce calidus audiri.

Duo monasteria edificat.

Theodoretus mater à Simeone benedicta.

Eius intercessionem Theodoretus petit.

S I V E
THEOPH.
Palladius
Simeoni
familiaris.

* Long. Im-
me.
Eius do-
muncula,
ieiunium,
oratio.

æqualis, & moribus similis, notusque & familiaris. Ad se enim, vt aiunt, inuicem ventantes, ex se inuicé capiebant vtilitatem, se mutuo prouocantes, & ad zelum Dei incitantes. Inclusus auté erat in quadam domúculâ, quæ erat propinqua vico maximo, & populo longè frequentissimo: est autem ei nomen * Iemme. Ac de maximâ quidem viri à cibo abstinentiâ seu ieiunio & inediâ, vigiliaque, & oratione perpetuâ, dicere existimo esse superuacaneum. In his enim idem traxit iugum quoddam beatus Simeon. Miraculum autem quod in hodiernum vsque diem decantatur, ab illius autem voce & manu factum est, existimaui si narrarem facturum me operæpretium.

In prædicto vico fit celeberrimus conuentus, qui vndiq; attrahit mercatores, & maiorem multitudinem quam quæ possit numerari. In eo quidam mercator, ijs quæ attulerat venditis, & auro coacto, noctu volebat recedere. Quidam autem homicida, qui aurum illic collectum aspexerat, œstro quodam & furore percitus, somnum quidem à cilijs depulit, obseruabat auté quando vir ille esset profecturus. Post galli autem cantum, ille quidem abibat securus: hic autem præueniens, cum quemdam locum aptum insidijs occupasset, repente adortus, eum & percussit & cædem fecit. Execrando autem facinori impium quoque aliud factum adiicit; nam cum aurum cepisset, mortuum illud corpus proiecit ad ostium Palladij. Cum autem dies venisset, & fama peruassisset, & totus hominum conuentus de eo quod factum erat passim loqueretur, concurrerunt omnes, & effracto ostio, cædis factæ pœnam exigere volebant à diuino Palladio: vnus autem ex ijs qui hoc faciebant, erat is qui suâ manu cædem fecerat. Cum ergo vir diuinus circumfideretur à tantâ multitudine, cælum intuens, & mente cælum superans, supplicauit Domino vt calumniæ mendacium refelleret, & veritatem quæ latebat ostenderet. Cum sic orasset, & iacentis manum prehensisset, Dic, inquit, ô adolescens, quis hanc tibi plagam intulerit: ostende quis hoc execrandum facinus admiserit, & libera innocentem ab hac improbâ calumniâ. Sermonem autem fermo quidem est consecutus. Dexterâ autem homo etiam sedens, circumspiciebat quidem eos qui accedebant, 3° digito autem ostendebat homicidam. Clamor sublatus est ab omnibus, & miraculum stupentibus, & calumniam quæ fuerat intentata desistentibus. Cum autem illum sceleratum exuissent, & gladium inuenerunt adhuc cruentum sanguine, & aurum illud quod

cædis causam dederat. Diuinus autem Palladius cum prius fuisset admirabilis, hinc merito euasit longè admirabilior. Sufficiebat enim miraculum ad viri ostendendam apud Deum fiduciam.

Ex eodem autem ordine fuit etiam Abraames admirabilis, qui ædificauit quidem id quod vocatur Paratomon, virtutis autem splendores in omnem partem emisit. Quam clara autem fuerit eius vita, testantur quæ post eius mortem fiunt miracula. Ex eius sepulcro in hodiernum vsque diem scaturiunt omnis generis morborum curationes. Huius autem sunt locupletes testes, qui eas abundè illinc per fidem hauriunt. Mihi autem quoque detur consequi auxilium, qui eorum memoriâ linguam sanctificauit.

31 A P H R A A T E S.

Abraames
sanctitate
celebris.

Sepulcrum
eius cura-
tionibus
illustre.

Intercessio
Sanctorum

CAP. VIII.

Q V O D vna sit omnium hominum natura, & philosophari sit facile volentibus, siue sint Græci, siue barbari, ex multis quoque alijs scire est in promptu: ad hoc autem aperte ostendendum sufficit vel solus Aphraates. Is enim in Persis, qui sunt iniustissimi, & natus & educatus, & ortus ex talibus parentibus, & in eorum legibus institutus, ad tantam peruenit virtutem, vt eos qui ex pijs nati fuerant, & piam doctrinam ab ineunte ætate acceperant, obscurauerit. Primum enim contempto genere, (erat autem id clarum & illustre) occurrit ad Dominum adorandum, maiores suos imitatus Magos; deinde sui generis hominum impietatem abominatus, suæ prætulit alienam regionem. Et cum venisset Edessam, (est autem ciuitas maxima & populo frequentissima, & quæ pietate insigniter exornatur) cum extra eius ambitus inuenisset domunculam, & se in eâ inclusisset, suæ curam gerebat animæ, veluti quidam optimus agricola, vitiorum spinas excindens radicitus, & diuinam expurgans segetem, & maturos Euangelij fructus offerens Domino. Illinc venit Antiochiam, quæ ab hæreticâ procellâ grauer circumfidebatur, vbi cum ante ciuitatem in quoddam philosophiæ gymnasium diuertisset, & Græcæ linguæ pauca verba didicisset, ad diuinos quidem sermones audiendos traxit plurimos: vtens autem linguâ barbarie commixtâ, foetus proferebat ingenij & intelligentiæ, ex gratiâ diuini Spiritus accipiens hæc fluente. Quis enim ex ijs qui suam iactant eloquentiam, & supercilia contrahentes elate loquuntur & magnificè, & propter syllogismorum laqueos iuueniliter exultant, ineruditâ illâ & barbarâ voce fuit vniquam superior? Ratiocina-

Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 24.

Aphraates
ex Persiâ
Magorum
genere.

Primum
Edessam, inde
Antiochia
asceticam
exercet.

Barbaries
cum zelo
& veritate
melior su-
tili eloquē-
tiâ.

Homicidij
crimen in-
nocenti im-
pingitur.

Excitat oc-
cisum, vt
homicidam
delectet.

Homicida
diuinitus
ostensus.

tionibus enim ratiocinationes, & diuinis eloquijs philosophorum vincebat rationes, cum magno Paulo clamans, etsi imperitus sermone, non tamen scientiâ. Hoc autem modo perpetuò ex Apostoli sententiâ deprimebat rationes, & omnem altitudinem quæ extollitur aduersus Dei cognitionem, & captiuabat omnem intelligentiam ad Christi obedientiam. Licebat autem videre concurrentes eos qui gerebant magistratus, & qui erant relati in aliquos militiæ numeros, eosque qui manu sibi victum comparabant; & vt semel dicam, & priuatos & milites, & doctos, & litterarum rudes, & pauperes, & diuites: & alios quidem silentio accipientes ea quæ offerebantur, alios verò rogantes & sciscitantes, & orationi præbentes occasionem. Cùm autem tantum laborem caperet, non passus est vnumquam accipere qui secum habitaret: quinetiam malebat suam ipsius operam, quàm officium & ministerium quod sibi offerebatur ab alijs. Cumque eius congressiones & colloquutiones fierent ad portam atrij, ipse eam aperiebat ingredientibus, & abeuntes deducebat ac dimittebat. Nihil autem vnumquam omnino accepit ab aliquo, non panem, non obsonium, non vestem, sed vnus solus ei notus panis suppeditabat. Cùm autem vsq; ad profundum processisset senium, post occasum solis vescebatur oleribus.

Aiunt autem Anthemium, qui postea fuit & præfectus & consul, cùm electus legatus profectus est ad Persas, ad eum attulisse tunicam apud Persas contextam, & dixisse; Cùm scirem vnicuique suam dulcem esse patriam, & qui illic nascuntur fructus esse iucundissimos, hanc ex patriâ ad te attuli tunicam, rogoque vt tu eam accipias, ego verò sim tuæ benedictionis particeps. Is autem eam quidem primùm iussit poni in subsellio: deinde cùm multi fuissent interiecti sermones, dixit se angere animo, vtpote quòd sit in duas partes diuisa cogitatio. illo autem rogante causam, Semper, inquit, constitui habere vnum solum qui mecum habitaret; mihi que ipsi hanc legem imposui, vt mihi omnino denegetur duorum simul habitatio. Cùm ergo vnus mecum iam sedecim annis habitasset, & esset mihi cordi, accessit quidam meus contribulis, volens mecum habitare, & rogans vt hoc sibi liceat. Hoc mihi mentem distrahit. duos enim simul habere non patiar. Contribulem enim amplector vt contribulem; priorem autem, vt qui mihi cordi fuerit, expellere, & graue & iniquum existimo. Ille verò, Merito, inquit, o pater: neque enim fas est, vt eum qui tibi plurimo tempore inseruii, amandes,

tamquam non aptum; eum autem cuius morum nondum fecisti periculum, propter solam admittas patriam. Ad hæc diuinus Aphraates, Non accipiam ergo, inquit, o vir admirande, hanc tunicam; duas enim habere non patiar. est enim meâ quidem sententiâ iucundior, tuâ verò melior ea quæ mihi tanto tempore inseruii. Cùm callido ergo commento sic eluisset Anthemium, & ingenij solertiæ exhibuisset miraculum, persuasit vt nemo deinceps cum eo ageret de illâ tunicâ. Ego autem hæc retuli, volens duo simul ostendere: & quòd ab vno solo acceperit quod curando corpori satis erat, & quòd tanta eius fuerit sapientia, vt effecerit, vt qui rogabat vt acciperet, sententiam tulerit eum non debere accipere. Sed his & quæ sunt huiusmodi relictis, narro maiora.

Cùm Iulianus Deo infestus in barbarorum regione pœnas dedisset impietatis, res quidē fuere parumper tranquilliores alumnis pietatis, cùm Iouinianus accepisset clauum Romani imperij: postquam autem hic quoque, cùm paruo tempore regnasset, accepit finem vitæ, Valens autem accepit principatum, procellæ & tempestates rursus mare nostrum agitabant, grauisque fluctus excitabatur, & vnde maximæ scapham vndique impetebant. efficiebat autem grauiorem tempestatem solitudo gubernatorum. Eos enim Imperator, qui in solam veram religionem suam exercebat audaciam, coëgit habitare in exilio. Et cùm tantâ esset vltus iniquitate, impietatis eum non capiebat satietas, sed dispergebat ac dissipabat cœtum piorum omnium, instar feræ immanis gregem contendens discerpere. Eâ de causâ eos non solum expulit ab omni ecclesiâ, sed etiam ex latere montis, & ex ripâ fluuij, & ex bellico gymnasio. Hæc enim loca perpetuò mutabant, vt in quos obiter sauiret armata manus. Et Scythæ quidem, & alij barbari, totam Thraciam à Danubio vsque ad Propontidem securè populabantur: ille autem eorum auditionem, ne arrectis quidem, vt dicitur, auribus, poterat accipere: sed in eos qui erant eiusdem generis, & eius ditionis, pietateque ac religione clari, armis utebatur. Diuinus autem populus illorum malorum deslebat importunitatem, Dauidicum illud canens canticum: Super flumina Babylonis illic sedimus; & fleuimus, dum nos recordaremur tui Sion.

Reliqua autem cantici eis non conueniebant. Aphraates enim, & Flauianus, & Diodorus, non permiserunt vt suspenderentur in falicibus instrumenta doctrinæ; nec passi

Aphraates ne quidem Persicam tunicam accipit ab Anthemio.

Egregio apologo rem eam declinat.

Valens Imperator auctor afflictionis Ecclesie.

Scythæ ad vsque Propontidem grassantur.

Psal. 136.

Nō in falicibus instrumenta doctrinæ suspendenda.

passi sunt dicere: Quomodo cantabimus canticum Domini in terrâ alienâ? Sed & in montibus, & in campis, & in vrbe, & in suburbanis, & in ædibus, & in foris, canticum Domini assiduò canebant. A Dauide enim didicerant, Domini est terra, & plenitudo eius, orbis terræ, & omnes qui habitant in eo. Rursus autem audierant eundem Prophetam clamantem: Benedicite Domino omnia opera eius, in omni loco dominationis eius. Audiuerunt autem diuinum quoque Paulum præcipiètem orare viros in omni loco, tollentes manus sanctas absque irâ & disceptationibus. Porrò autem ipse quoque Dominus loquens cum Samaritanâ, hoc prædixit apertius: Amen enim, inquit, dico tibi mulier, venit hora, & nunc est, quando neque in loco hoc, neque Ierosolymis, sed in omni loco adorabunt Patrem. Hæc cum didicissent, & in domo, & in foro, &, vt apostolicè dicam, publicè & per domos perpetuò testificabantur: & veluti quidam præstantissimi Imperatores, suos quidem armabant, aduersarios autem confodiebant. Atque magnum quidem Flavianum, & diuinum Theodorum, qui tunc sub alio pascebant, & secundâ cathedrâ digni erant habiti, hæc facere quæ dixi, & admirandum quidem est, & laude dignum: sed tamen hæc faciebant, cum essent electi exercitus Imperatores, & subiecti legibus imperatorijs. Sapientissimus autem Aphraates suâ sponte ad hæc profiliuit certamina: in quiete enim educatus, & cum eius institutum esset per se viuere, & extra teli iactum federet, vt dicitur, cum vidisset belli vehementiam, non illi placuit quòd esset securus, sed quietem iubens valere ad tempus, piorum phalangis fuit in pugnâ princeps, teriens quidem & vitâ & sermone & miraculis, ipse autem numquam percussus. Quinetiam cum Imperator omni ex parte stultus eum aliquando vidisset exeuntem in gymnasium bellicum (contigerat enim vt tunc illic congregarentur qui erant ritè venerandæ Trinitatis socij) ostendit autem quis eum ad ripam fluuij ambulantem spectanti Imperatori: rogauit eum quonam tenderet. Cum is autem dixisset se ire deprecatum pro terrarum orbe & pro imperio, rursus respondit Imperator. Et quam de causâ vitâ profitens monasticam, ³² securè per forum ingrederis, silentio & quiete relicta? Ille autem (solebat enim Dominum imitans, parabolicè ratio cinari:) Dic mihi, inquit, Imperator, si essem virgo absconsa in thalamo, vidissem autem aliquem in domum patris ignem iniicientem, quid mihi con-

fuluisses facere, videnti flammam ardentem, & domum quæ comburitur; intusne sedere, & domum quæ crematur despicerè? Sed sic ego quoque fuissem consumpta ab incendio. Sin autem dicis oportere propere, aquam ferre, & susque deque currere, flammamque extinguere; ne me reprehendas, ô Imperator, si id ipsum facio. Quod enim tu consulueris virgini quæ est in thalamo, hoc ego cogor facere qui vitam sum professus monasticam. Quòd si tu me reprehendis qui quietem reliquerim, te ipsum reprehende qui hanc flammam in domum diuinam inieceris; & non me, qui conor extinguere. Quòd enim oporteat opem ferre domui paternæ quæ vratur, ipse quoque confiteberis. Quòd autem Deus sit magis verus & germanus pater quàm ij qui sunt in terrâ, est cuius apertum, etiam qui rebus diuinis non est omnino initiatus. Nihil ergo absurdum facimus, ô Imperator, neque cœpto nostro & instituto contrarium, si veræ religionis alumnos congregamus & pascimus, & eis herbam diuinam exhibemus. His dictis, Imperator quidem tacitè assentiebatur, considerans iustam defensionem.

Vnus autem ex ijs qui nec viri censentur nec mulieres, sed posse vniquam patres fieri eis est ademptû, & hac de causâ censentur benè velle Imperatori, & ei loqui confidenter, is ex loco superiore diuinum virum conuitio est infectatus, & mortem minitatus: sed non ita diu post pœnas luit suæ audaciæ. Nam cum vellet Imperator corpus lauare in balneo, accessit quidem miser tamquam folium visurus an benè esset temperatum, mente autem captus, insiluit in folium, quod aquam calidam minimè temperatam continebat: & cum nullus adesset intus, (solus enim ingressus fuerat, visurus an esset paratum) remansit coctus & resolutus. Cum autem tempus interim tereretur, mittit Imperator alium qui eum vocaret: cum is autem neminem in illâ domo inuenisset, id renuntiat Imperatori. Cum deinde autem plures accurrissent, omnia perscrutantes folia, & ad illud tandem venissent, eum iacentem & vitâ priuatum aspiciunt. Excitato autem tumultu, & omnibus deflentibus, alij quidem aquam illam calidam exhauerunt, alij verò corpus miserrimum extulerunt. Hinc factum est, vt metus inuaderet Imperatorem & omnes qui armabantur aduersus pietatem. Sparsa est autem fama per totam ciuitatem, quales infelix ille luerit pœnas contumeliæ quâ affecit Aphraatè: omnesque Deum Aphraatis perpetuis celebrabât laudibus. Hoc, etsi instarent aduersarij, obstiterit quo minus homo

Dei

Parabolicè Imperatorem docet Aphraates, cur cellâ suâ excesserit.

Eunuchus Aphraatis minus in balneo suffocatur.

Flavianus & Theodorus Ecclesia propugnatores.

Aphraates piorum phalangis princeps.

Monachis licet claustra ingredi urgente Ecclesia commodo.

Dei mitteretur in exilium. Imperator enim perterritus, eos quidem qui hæc suadebant, auerfabatur, virum autem reuerbatur.

Porrò autem aliunde quoque eius virtutem didicit. Equus quidam bono genere natus, & portare apprimè doctus, erat imperatori charissimus: morbus quidam qui ei acciderat, male habebat Imperatorem, retinebatur autem humidorum excrementorum excretio; ad eum curandum accerserantur, qui in hac arte fuerant exercitati. Cùm ea autem esset etiam morbo inferior, Imperator quidem molestiâ afficiebatur, lamentabatur autè is cui equorum cura fuerat credita. Cùm esset autem pius & fide firmus, in meridie venit vnà cum equo ad magni Aphraatis habitaculum: & cùm morbum dixisset, & fidem suâ significasset, orauit vt solueret morbum suis precibus. Ille autè nihil cunctatus, sed statim Deum precatus, iussit aquam hauriri ex puteo: & cùm ei salutaris crucis signum imposuisset, iussit eam ad equum afferre: is autem bibit plus quàm consueuerat. Deinde cùm oleum diuinâ inuocatione impleisset benedictione, equi ventrem inungit: & manus contrectatione statim morbus est sublatu. Lætus ergo homo equo accepto, cucurrit ad stabulum. Vesperè autem (solebat enim eo tempore venire ad stabulum Imperator) venit & interrogauit quomodo equus se haberet. Is autem cùm & sanum esse significasset, & equum valentem, & exultantem, hinnientemque, & collum superbe erigentè eduxisset, rogauit eum causam sanitatis. Vbi autem diu cunctatus, (verebatur enim ostendere medicum, sciens eum qui rogabat esse ei infensum) tandem verum coactus est dicere, & docuit modum curationis. Obstupuit quidem Imperator, & confessus est eum esse virum admirabilem: nec tamen à priore destitit insaniâ, sed perrexit furere aduersus Vnigenitum, donec à barbarico fuit igne consumptus, ne sepulturâ quidem, quâ tamuli vel mendici, dignatus. Diuinus autem Aphraates & in illâ tempestate suam ostendit virtutem, & reddidit tranquillitate fecit quoque consimiliter. Porrò autem alia quoque miracula fecit innumerabilia, quorum vnus vel duorum meminero.

Mulier quædam genere nobilis, simul cum viro intemperante trahens iugum matrimonij, venit ad beatum illum hominem, deflens propriâ calamitatem. Dicebat enim maritum concubinæ captum consuetudine, magicis quibusdam præstigiis fuisse incantatum, & odio habere ipsam legitimo matrimonio coniunctam. Hæc autem dicebat mulier stans pro foribus atrij: sic enim

solebat colloqui cum feminâ; nullam enim vnquam admisit intra fores. Tunc ergo mulieris misertus eiulantis, oratione incantationis abolet operationem: & cùm olei guttum ab ipsâ allatum inuocatione diuinâ sanctificasset, iussit vt eo vngeretur. Hæc præcepta cùm impleisset mulier, coniugis amorem in se transtulit, & persuasit vt pro illegitimo, legitimum cubile eligeret.

Iam verò dicunt etiam, quòd cùm locustæ aliquando regionem repente inuasissent, & instar ignis omnia consumerent, segetes, arbores, prata & nemora, venit ad eum quidam vir pius, rogans vt opem ferret vnun quidem agrum habenti, ex eo autem & se & vxorem & filios & familiam alenti, & à quo etiam imperatoria exigetur collatio. Is ergo rursus Dominicam imitans benignitatem, iussit ad se afferri congiugium aquæ. Postquam autè aquæ congiugium attulit is qui orabat, ei quidem manum imposuit; Deum autem est precatus, vt fluentum impleret diuinâ virtute: deinde finita oratione, iussit vt in prædij limitibus aqua aspergeretur. Qui eam attulerat, fecit vt iussus fuerat: idque fuit illis agris pro vallo sacrosancto & inexpugnabili: nam vsque ad illos fines, reptantes & circumuolantes locustæ instar exercitus, rursus retrocesserunt, benedictionem impositam extimescentes, & veluti quodam fræno suffocata, & vltra progredi prohibita.

Et quid opus est dicere omnia quæ facta sunt à beatâ illâ animâ? hæc enim satis sunt ad ostendendum splendorem gratiæ quæ in eo habitabat.

Eum ego vidi, & sanctæ illius dextere percepi benedictionem, cùm essem quidem adhuc adolescens, matri autem me adiunxissim comitem ad illum profectiois. Et cùm pro more quidem ianuam aperuisset, illam & suo sermone dignatus est & benedictione: me autem intronissum impertiit opibus deprecationis. Eâ nunc quoque fruor, vt qui credam eum viuere, & vnâ cum Angelis choros ducere, & maiori quàm olim apud Deum vti fiducia. Eam enim tunc metiebatur corpus mortale, ne occasio arrogantiæ euaderet, si fuisset maior quàm par esset fiducia. Nunc autem deposito onere animi perturbationum, vt athleta victoriâ potitus, fiduciâ & liberâ loquendi facultate vitur apud agonotheram. Quâ de causâ oro quoque, vt eius consequar tercessionem.

33 P E T R V S.

CAP. IX.

DE Gallis quidem audimus qui sunt in Europâ ad Occidentem, scimus autem

Theodor. lib. 4. hist. cap. 26.

SIVE
THEOPH.
Mulieres
intra fores
non admis-
sit Aphra-
tes.

Oleo sancto
soluit ma-
lescium in-
ter mari-
tum &
uxorem.

Locustas
aquâ bene-
dictâ ab
agro arces.

Theodoreto
& matri
eius bene-
dictionem
impertit.

Theodore-
tus à mor-
tuo opem
flagitat.

Equum
imperato-
ris agrum
aqua &
oleo signo
crucis bene-
dicto curat
Aphraates.

Valens
Imp. im-
pius igne
consumptus,
& sepultu-
râ priua-
tus.

SIVE
THEOPH.B. Petrus
eremita
Galata.

tem eos quoque qui sunt in Asiâ, ab illis oriundi, qui sedes fixerunt propter pontum Euxinum. Ex iis germinauit beatus Petrus, atque aded tēque quaterque beatus. Septem autem annis, vt aiunt, postquam natus est, à parentibus educatus, consumpsit totam reliquam vitam in philosophiæ certaminibus. Dicitur autem obiisse, cum vixisset nonaginta & nouem annos.

Annis 92.
certauit.

Eum ergo qui nonaginta & duos annos decertauit, & noctu diūque semper victor euasit, quis pro dignitate laudauerit? Quanam autem lingua suffecerit ad eius narrandas res præclarè & ex virtute gestas, in pueritiâ & adolescentiâ, in virili & in ingrauescente ætate, & in extremâ senectute? Quis illum sudorem mensus fuerit? Quis luctas quæ in tanto tempore factę sunt enumerauerit? Quanam autem oratio consequi potuerit vel semina ab eo deiecta, vel collectos manipulos? Quis est aded magnâ & excelsâ mente præditus, vt possit perfectè intueri facultates & copias collectas ex præclarâ mercaturâ? Scio rerum illius gestarum vastum pelagus, & ided vereor accedere ad narrandam historiam, ne obruatur oratio. Quamobrem ambulabo propter littus, & quæ in continente gesta sunt, ante mare admirabor & enarrabo, profundum autem relinquam ei qui, vt diuina dicit Scriptura, scrutatur profunda, & occulta cognoscit.

Immensum
verū gesta-
rum eius
pelagus.1. Cor. 2.
Dau. 2.Fuisse loca
sancta Pa-
læstina.Sanctarum
reliquia-
rum aspe-
ctus quàm
utilis.

Cant. 2.

Cant. 4.

Hic ergo primo tempore certauit in Galatiâ, illinc videndi gratiâ venit in Palæstinam, vt cum vidisset loca quæ susceperunt salutare passionis, in his Deum qui seruauit adoraret; non vt qui loco circumscribatur, (sciebat enim eius naturam non posse circumscribi) sed vt pasceret oculos spectaculo eorum quæ desiderantur: nec sola animæ vis qua contemplatur, absque visu, spiritali alimento per fidem frueretur. His enim qui amore aliquem prosequuntur est à naturâ insitum, vt non ex solo eius aspectu capiant voluptatem, sed & domum & vestes & calceos contemplantur cum magnâ lætitiâ. Tali in sponsum amore prædita sponsa quæ desiderabat in Cantico canticorum, clamabat, dicens: Sicut malum in lignis siluæ, ita patruelis meus in medio filiorum. In umbrâ eius desiderauit & sedi, & fructus eius dulcis in gutture meo. Nihil ergo absurdum & alienum fecit hic homo diuinus, qui in sponsum quidem eundem accepit amorem, iisdem autem verbis vsus est quibus sponsa: Vulneratus sum ego, clamabat, ab amore. Cum autem desiderasset contemplari sponsi quamdam veluti umbram, abiit visurus loca ex

quibus scaturierunt fontes omnibus hominibus salutares.

Cum ergo quæ desiderabat ei frui licuisset, profectus quidem est Antiochiam: cum autem vidisset ciuitatis pietatem ac religionem, externam regionem patriæ suæ prætulit, ciues existimans non contribules & cognatos, sed eos qui erant eiusdem cum ipso sententiæ, & in fide socij, & trahebant idem iugum pietatis ac religionis. Cum illic autem morari placuisset, non extendit tabernaculum, non fixit tugurium, non excitauit domunculam; sed totū tempus transiit in alieno sepulcro. In eo autem erat proiectum quoddam superius tabulatum, cui coniunctę scalæ eos excipiebant qui volebant ascendere. In eo permansit inclusus longissimo tempore, aquâ quidem vtens calidâ, solo autem pane vescens, idque non quotidie, sed vno quidem manens ieiunus, postridie autem ea sumens.

Antiochia
pietati de-
dita.Sepulcrum
vice domus
incolit.

Cum autem quidam insaniens, & furore percitus, & maligni dæmonis plenus operatione, ad eum venisset, eum quidem mundaui, deprecatus, & ab illo diabolico furore liberaui. Cum verò nollet abire, sed obsecrasset vt pro illâ curatione ei suum impertiret ministerium, eum admisit vt secum habitaret. Eum ego & noui, & memini miraculi, & vidi mercedem curationis, & audiui sermonem quæ de me habuerunt. Dicebat enim Danielus (erat enim hoc illi nomen) me quoque præclari ministerij huius futurum socium. Vir autē ille diuinus non est assensus vt hoc fieret, parentum meorum in me amorem considerans; sæpè autem me genibus impositum vuâ aluit & pane. Nam cum mater fecisset periculum spiritalis eius gratiæ, iussit me semel in hebdomadâ decerpere illius benedictionem. Eius autem habuit notitiam hac de causâ: Morbus qui ei in alterum ex oculis incubuerat, visus est medicinæ superare scientiam: nihil enim erat aut scriptum à veteribus, aut inuentum ab ijs qui fuere posterius, quod non morbo fuerit adhibitum. Postquam autem omnia probauit, & ostendit nullam afferre vtilitatem, venit quædam ei familiaris quæ diuinum virum ostendebat, & ab eo factum docebat miraculum. Dicebat enim, vxorem eius qui eo tempore tenebat clauum Orientis administrationis (erat autem is Pergamenus) cum ea in hunc morbum incidisset, eum ipsam curasse cum deprecatione esset vsus & crucis signaculo. Audiuit mater, & ad diuinum statim accurrit hominem: habebat autem inaures, catenas, & torques, & alia aurea quæ sibi induerat, & vestem variam ex sericis

Dæmonia-
cum libe-
ras.Theodoretus
benedicit.Vxorē præ-
fecti Orien-
tis curat ab
oculis vitio
signo crucis.

filis

filis contextam : nondum enim virtutem gustarat perfectiorem ; florebat autē * tempore , & mundum muliebrem gestabat vt adolescentula . Cū diuinum ergo caput hæc aspexisset , nimij ornatus amoris primū morbum curauit , vsus verbis talibus : Dic mihi , inquit , filia , (vt ar enim eius voce , & non mutabo verbum sanctæ illius linguæ) si quis pictor in arte benè exercitatus , aliquam pinxisset imaginē , vt præcipit lex artis , & eam proposuisset videre volentibus , veniret autem aliquis alius , artem non sciēs perfectè & accuratè , temereque & inconsultè , vt sibi videtur , vellet contrā pingere ; deinde illam artificiosam reprehendens picturam , superciliis quidem & ciliis lineas adderet longiores , faciem autem efficeret albiorem , & genis rubrū adderet colorem : non tibi videtur prior ille pictor iure succensurus , quod & ars eius probro esset & cōtumeliā affecta , & eorū quibus opus non erat additamentū à manu indoctā accepisset ? Ergo vniuersorum quoque , inquit , opificem , & nostræ naturę effictorem & pictorem iure irasci credite , quod illam quæ verbis explicari non potest , naturam & sapientiam accusetis inscitix . Non enim rubrum & album & nigrum colorem vobis infunderetis , si non existimaretis esse vobis opus hac additione . His autem corpus egere arbitrantur , imbecillitatis damnatis creatorem . Sciendum est autem eum habere potestatem suæ voluntati iustā symmetriā respondentem . Omnia enim , vt ait Dauid , quę voluit Dominus fecit . Eius autem quod est omnibus vtile futurum curam gerens , non dat ea quæ damnum afferunt . Nolite ergo Dei corrumpere imaginem , neque tentetis ea addere quæ sapienter non dedit , neque hanc adulterinam excogitate pulchritudinē , quæ vel pudicis affert exitium , videntibus insidians . Hæc audiuit præstantissima & omni ex parte optima femina , & statim Petri reti fuit implicata , (piscabatur enim hic quoque ; similiter atque is qui idem quod ipse nomen habebat) pedesque tangens , & vociferans , obsecrauit vt curaret oculum . Is autem dicebat , se quidem esse hominem , & eandem habere quam ipsa naturam : se autem peccatorum magnam gestare sarcinam , & idèd priuatum esse eā quę ad Deum habetur fiducia . Cū autem mater fleret & oraret , & diceret se non esse eum relicturam , nisi sanitatem assequeretur , dixit Deum esse horum curatorem , petitiones autem semper dare iis qui credunt . Dabit ergo , inquit , nunc quoque , non mihi donans gratiam , sed tuam fidem contemplan . Si eam ergo habes sincerā & veram ,

puramque & ab omni liberam dubitatione , iubens & medicos valere & medicamenta , à Deo datum fume hoc medicamentum . Hæc cū dixisset , manum imposuit oculo , & salutaris crucis signo facto , morbum expulit . Illinc domum reuersa , cū & medicamentum abluisset , & omnem extrinsecus inductum abieciisset ornatum , ex legibus à medico latis vitā instituebat : neque variā veste induta , neque aureis monilibus exornata , idque cū esset etate adhuc admodū iuuenis ; nata enim erat vigesimum tertium annum , nec dum mater facta fuerat : cū enim septem alios annos vixisset , me peperit , qui fui eius primus & solus fœtus . Tantum fructum cepit ex magni Petri doctrinā , & duplicem accepit curationem ; & cū corpori quæreret medicinam , bonam quoque animæ sibi parauit habitudinem . Talia dicendo ille operabatur , & tam potens erat precando .

Cū ea autem aliquando adduxisset obsonatorem famulum , qui à malo dæmone vexabatur , rogauit vt ei suum non negaret auxilium . Cū precatus autem esset vir diuinus , iussit dæmoni vt diceret causam cur haberet potestatem in Dei creaturam . Ille autem , tamquam homicida aliquis vel murorū perfossor ac latro stans ante iudicem , & iussus dicere quæ fecit , sic omnia est persecutus , vt qui præter consuetudinem cogere verba dicere : & dixit , Heliopoli egrotasse quidem serui dominum ; dominam autem coniugi , vt pote ægrotanti , affedissee ; ancillis autem dominæ domus in quā manebant , narrasse vitam monachorum qui philosophabantur Antiochiæ , & quantas vires habeant aduersus dæmones : & has quidem , vt pote puellas , ludo delectatas , dæmoniacas & insanas egisse ; illum ipsum autem famulum monasticā veste ex caprinā pelle confectā indutum , illas monasticè adiurasse . Cū hæc , inquit , fierent , ego stans pro foribus , superbaque illa & gloriosa quæ de monachis dicebantur non ferens , volui facere periculum de illā quam illos habere iuueniliter iactabant potestate . Eā de causā relictis ancillis , in hunc me intrusū , volens scire quemadmodum expellerer à monachis . Nunc autem , inquit , didici , nec vllā aliā ego experiētiā , mox autem te iubente exeo . hæc dicens , aufugit , fuitque liberatus famulus .

Iam verò alium quoque rusticum cū matris quidem meæ mater , mea verò * matertera , adduxisset , rogabat aduersariū vitij vt ei opem ferret . Is autem rursus rogauit , & vndēnam esset , & à quonam accepisset potestatem in Dei creaturam . Vt autem

Z z silens

Matrem
Theodoretī
signo crucis
curas
ab oculo-
rum dolore .

Cur dæmon
habeat po-
testatem in
Dei crea-
turam .

Periculo-
sum mona-
sticam de-
ludere .

Dæmonia-
cum à dæ-
monio libe-
rat .

* al. auia
existimant
Græco esse
μῆτερτρα .

* leg. annis ,
Arguit Pe-
trus ni-
miam ma-
tris Theo-
doretī or-
natū aprā
similitudinē .

Psal. 113.
& 134 .

Pulchritu-
do pudicis
exitium ,
videntibus
insidia .

Humilitas
Petri .

SIVE
THEOPH.

silens ille non dedit responsum, orauit Petrus flexis genibus, Deumque est precatus, ut execrando illi dæmoni suorum famulorum ostenderet potentiam. Deinde rursus surrexit; ille autem rursus resistens, tacebat: & hæc facta sunt usque ad horam nonam. Postquam autem maiore studio & magis vehementem Domino obtulit orationem, surgens dixit scelerato dæmoni: Non tibi imperat Petrus, sed Petri Deus: responde ergo, ut qui ab illius cogaris potentia. Reueritus est, etsi sit impudens, perniciosus dæmon, sancti lenitatem ac moderationem; & magnâ vsus voce, clamauit, quod in monte quidem Amano versaretur. Cum eum autem vidissem, inquit, in viâ, ex aliquo fonte aquam haurientem & bibentem, contendi hoc mihi sumere habitaculum. Sed egredere, inquit homo Dei, eo, qui pro orbe terrarum est crucifixus, hoc tibi imperante. Audiuit ille, & fugit: & à furore liber materteræ redditus est agricola. Cum alia autem huiusmodi innumerabilia possim de beatâ illâ narrare animâ, plurima prætermittam, pertimescens vulgi imbecillitatem: ad seipsum enim respicientes, fidem non habent diuinorum virorum miraculis. Cum vnum autem vel duo narrauerim, transibo ad aliam athleticam.

Erat quidam vir libidinosus, qui superioribus temporibus fuerat dux militiæ. Puella autem quædam inuupta, sed nubilis, quæ eius suberat dominio, relicta matre & suis, fugit in quoddam gynæceum, in quo erat coetus athletarum. Decertant enim femine quoque similiter atque viri, & descendunt in stadium virtutis. Cum huius fugam didicisset dux militiæ, matrem flagris cecidit, & vinxit, nec eam prius emisit e vinculis, quàm religiosarum mulierum ostendit habitaculum. Suâ itaque vsus rabie, illinc rapuit puellam, & domum suam reduxit, & sperauit infelix, se suam expleturum libidinem. Sed qui magnis & malis tentationibus de Sarâ vxore Abrahæ tentauit Pharaonem, & pudicam mulierem conseruauit intactâ, & qui Sodomitas percussit cæcitate, qui eos qui erant incorporei, aggressi fuerant, tamquam hospites, insectari contumeliis: is cum huius videndi virtutem percussisset cæcitate, effecit ut præda euaderet e manibus: & ipse quidem ingressus fuerat in thalamum, illa autem quæ intus custodiebatur, mox exiit & euauit ex oculis, & ad maximè expectandum peruenit habitaculum. Sic cum didicisset stolidus, se non esse eam superaturum, quæ Deum sponsum elegerat, coactus est quiescere, eam quæ capta

fuerat, & diuinâ potestate euaserat, non amplius requirens. Hæc tēpore procedente in grauem morbum inciderat; morbus autem erat cancer: cum mamillâ autem inflatâ dolor quoque crescebat. Sed magnum vocabat Petrum, cum dolor esset vehemētissimus: & dicebat sacrâ illâ voce in aures suas immisâ, totum illum sopiri dolorem, & nullum ex hinc sensum sentire molestiæ. Eâ de causâ eum accersens, frequentius accipiebat consolationem. Dicebat enim toto illo tempore illius præsentia, dolores omnino recedere. Sed illam quidam, cum sic decertasset, laudibus victoriam significantibus ex hac vitâ excedentem est persecutus.

Rursus autem matrem meam, cum postquam me peperisset, esset in ipsis mortis foribus, à materterâ rogatus, veniens eripuit à mortis manibus. Iacebat enim, ut aiunt, medicis quidem desperantibus, familiaribus autem deplorantibus, & finem expectantibus, clausis oculis, febre vehemēti laborans, nullum ex notis agnoscens. Postquam autem venit qui apostolico & sermone dignatus fuerat & gratiâ, & Pax tibi, dixit, filia, (hæc enim erat eius salutatio) dicitur protinus & cilia erexisse, & eum fixis oculis aspexisse, & benedictionis fructum renuntiasse. Postquam ululauit autem chorus feminarum, (animi enim angor & lætitia simul erant commixta, & causâ erant illius vociferationis) præcipit homo diuinus ut eæ omnes sint sociæ eius orationis. Sic enim dicebat etiam Tabitham fuisse salutem consecutâ, viduis quidem deflentibus, magno autem Petro offerente Deo illorum lacrymas. Precatæ sunt ut iussit, & acceperunt ut prædixit. nam cum finem accepisset oratio, morbus quoque finem cepit: & sudor repente fluxit ex toto corpore, & ignis illè est extinctus, & sanitatis signa apparuerunt. Talia nostris quoque temporibus per suos seruos beneuolos Deus fecit miracula.

Huius quoque vestium superficies operata est similiter atque diuinissimi Pauli. Hoc autem posui, non vtens aliquâ hyperbole, sed consentientem habens dicto veritatem. Nam cum propriam zonam diuisisset in duas partes, (erat autem lata & longa, ex crasso lino contexta,) huius quidem dimidio suos lumbos, altero verò meos cinxit. Hanc cum sæpè quidem mihi ægrotanti mater imposuisset, sæpè autem patri quoque, morbum exegit. Quinetiam ipsa quoque hoc medicamento sæpè vsa est ad sanitatem. Multi autem ex notis quoque cum hoc didicissent, assidue ad ferendū ægrotis auxilium

*Dolorem
è cancro
mitigat
Petrus suâ
præsentia.*

*Excitat
moribundam
Theodoretum
matrem.*

Acto. 9.

*Zona Petri
miraculosa.*

Rursus simile beneficium præstat.

Ascetiarum gynæceum.

Raptor virginis Deo sacrata cæcitate puniatur.

auxilium hanc zonam accipiebant: & ubiq; illius gratiæ ostendebat operationem. Cùm quidam sic eam accepisset, priuauit eos qui donauerant, in eos qui ipsum beneficio affecerant se ingratum ostendens. Hoc modo fuimus illo dono nudati. Cùm sic resplendisset, & radiis Antiochiam illustrasset, abductus fuit à certaminibus, exspectans coronam quæ est reposita victoribus.

Ego autem, cuius, dum adhuc esset superstes, percepi benedictionem, eâ vt nunc quoque fruar precatus, finem imponam huic narrationi.

34 THEODOSIUS.

Rosvs est oppidum Ciliciæ, à dextrâ ei qui nauigat in pontû Cilicium. huius ad Orientem & Meridiem est mons altus, spatiosus, & umbrosus, alit autem feras in nemoribus. In eo cùm quemdam ad mare vergentem lucû inuenisset magnus & vulgò celebratus Theodosius, quadâ modicâ extructâ domûculâ, euangelicum viuendi institutum solus amplectebatur, vir oriundus quidem Antiochiâ, insignis autem claritate generis: sed tamen & domo, & cognatione, & omnibus aliis relictis, pretiosissimam, vt euangelicè dicam, emit margaritam. Ac de eius quidem à cibo abstinentiâ, & quomodo humi cubaret, & cilicio indueretur, superuacaneum est dicere iis qui eius vident discipulos & sodales, & in eis eandem cernunt viuendi formam. Hæc tamen ille insigniter persequebatur, vt qui seipsum certantibus exemplar proponeret. His autem adiciebat ferreum onus collo & lumbis & ambabus manibus. Porrò autem gestabat quoq; comâ fordidam, & quæ ad ipsos vsq; pedes pertingebat, & vterius etiam progrediebatur, & ideò erat lumbis eius alligata.

Deprecatione autem & hymnodia vtens assidue, cupiditatem, & iram, & arrogantiam, & alias animi beluas sopiebat. Labores autem semper augens laboribus, persequebatur eam quoque quæ manibus fit operationem: nunc quidem sportellas quæ vocantur, & vimineas crates contexens; nunc autè parua prædia in saltu efficiens, & semina deiiciens, & illinc quantum victui fatis esset colligens. Postquam autem procedente tempore eius fama peruasit in omnè partem, multi multis ex locis concurrebât; eius & habitationis, & laboris, & instituti esse focij cupientes: quos quidem excipiens, ad eandem vitam deducebat. Et videre licebat alios quidem vela, alios verò sagum ex pellibus texentes: alios verò crates vimineas vel sportellas connectentes, alios verò terram colentes. Et quoniam lo-

cus erat maritimus, ad transmittendum quoque quadam constructâ nauiculâ, quæ ponto appellatur, eâ vtebantur ad ea quæ erant inferenda, & exportans opera eorum qui simul habitabant, & importans ea quæ erant necessaria. Memor enim vocis apostolicæ, quæ dicit: Noctu diuque operantes, ne essemus oneri alicui vestrum. Et: Manus hæc mihi & iis qui erant mecum suppeditarunt. & ipse laborabat, & hortabatur suos contubernales, vt cum animæ laboribus, corporis quoque labores coniungerent. Est enim absurdum, vt ij quidem qui aluntur in vitâ sæculari, se affligentes & laborantes alant filios & vxores, & præterea & tributa conferant & ab eis exigantur vectigalia, & Deo offerant primitias, & mendicorum pro viribus medeantur inopiæ: nos autem non quæramus ex laboribus ea quæ sunt necessaria, idque cùm vili quidem & modico cibo, vili autem veste vtamur: sed sedeamus quidem compressis manibus, alienis autem fruamur laboribus. Hæc & talia dicens, hortabatur ad operandum, in tempore quidem quæ sunt vbiq; præscripta diuina peragens officia, id autem quod intercedebat temporis, impendens operi. Non leuem autem curam gerebat hospitem, viris lenitate & morum mansuetudine ornatis, & in proximum charitate præditis, vt eis prouiderent committens; ipse autem visebat & inspiciebat omnia, perscrutans an ex latis legibus vnuquisque suo fungeretur officio. Hinc factû est, vt tam insignis & celebris esset eius fama, vt qui nauigabât, & plus quàm mille stadijs aberant, Deum Theodosij inuocarent in periculis, & Theodosij appellatione sedarent tempestatem. Eum audaces quoque & immanes hostes sunt reueriti, qui maximam Oriëtis partem sunt depopulati. Quis enim ex iis qui in nostro habitabili orbe terrarum habitant, non auditione accepit ea quæ illo tempore facta sunt ab iis qui olim quidem Solymi, nunc autem nominantur Isauri? Illi tamen qui nec oppido nec vico pepercerunt, & quæcumque capere poterunt, diripuerunt & igni mandauerunt, sunt illam reueriti philosophiam: & cùm solummodò panem petiissent, & vt pro se orarent significassent, illud illæsum reliquere monasterium, idque non semel, sed etiam bis fecere. Veriti tamen præfides ecclesiarum, ne pecuniæ cupiditate illis barbaris à diabolo immisâ, captiuum abduceretur magnum illud lumen (erat enim verisimile fore, vt magna vis pecuniæ ad eum redimendû transmitteretur ab omnibus qui habent in honore res diuinas) ei persuadent

2. Theff. 3.

A. Cor. 10.

Opera manuum suadet.

Hospitum curam viri mansuetis commendat.

Theodosij Deus in periculo inuocatus.

Isauri, etsi ne pago quidem, parcunt tamen Theodosij monasterio.

Feliciter moritur.

A mortuo benedictionem petit Theodoretus.

CAP. X.

Theodosius magnâ domo relicta vitam monasticam sectatur.

Matth. 13.

Ferro collum, lumbos, manus stringit.

Precatur & hymnodia assidue.

Multos suos imitatores excitat.

SVIE
THEOPH.

vt se conferret Antiochiam. Iam enim captiuos ceperant duos præsidēs ecclesiarum; eos quidem omni officij genere sunt profecti: cū autem quatuordecim millia aureorum pro vtrisque accepissent, permiserunt vt redirent quò vellent. Postquam autem peruenit Antiochiam, habitauit quidem in habitaculo quod inuenit situm prope fluiuium, omnes autem traxit ad seipsum qui sciunt talia colligere.

Dum autem me trahit impetus orationis, prætermisi narrare miraculum quod à diuino illo viro factum est, quod multis quidem fortasse videbitur esse incredibile, & tamen remanet in hodiernum vsque diem, oratione testificans & ostendens qualem apud Deum gratiam & fiduciam est consecutus hic vir admirabilis.

Præceps quædam petra imminet monasterio quod ipse ædificauit: erat autem primo sicca, & omni humore vacua. In eâ fecit aquæductum, qui à vertice fertur in monasterium, tamquam qui motum aquarū haberet in potestate. Plenus autem fiduciâ in Deum & firmiter credens, vt est verisimile, se Dominum habere beneuolum, & fidem habens in quam nulla cadebat dubitatio, ascendit in supremam partem eius qui nunc est aquæductus, priusquâ surrexissent sodales ad preces consuetas: & Deum precatus, fretus eo qui facit voluntatem timentium eum, virgâ cui innixus erat petrâ percussit. Eâ verò ruptâ, aqua instar fluminis scaturijt: & monasteriū ingrediens per aquæductum, & quantum ad omnem vsum sufficit abunde suppeditans, in mare propinquum influit: & in hodiernum vsque diem ostenditur operans Moysaica magni Theodosij gratia. Sufficit vel hoc solum ad ostendam viri huius erga Deum fiduciam.

Cū autem Antiochiæ vixisset paruo tempore, migravit ad choros Angelorum. Per mediam autem urbem ferebatur sacrum corpus, tamquam aureis quibusdam coronis, feretro illo decoratū, cū omnes duces concurrissent, & qui magnos suæ fidei creditos gerebant magistratus. De cubili autem erat magna lis & decertatio, cū id omnes auferre contenderent, & ex eo benedictionem & vtilitatem percipere cuperent. Sic elatus, ponitur in cede sanctorum martyrum, cū Iuliani victoriâ insignis in pietate athletæ fuisset & contubernalis, & eodem tecto vsus. Idem autem loculus eum excepit, qui illum quoque diuinum & beatum Aphraatem.

Gregis autem præfecturâ accepit Heliadius ille admirabilis, qui in illis quidē locis perpetuis fuit sexaginta annis, deinde Cili-

cum diuinitus electus est antistes, cū neque priorē reliquisset philosophiam, & illis laboribus pōtificatus sudores quotidie adderet.

Huius cū beatus quoque Romulus fuisset auditor, dux maximi gregis fuit creatus.

Permansit autem illius chorus in hodiernum vsque diem, idem seruans vitæ institutum. Est autem prope monasterium vicus, qui Syriacè appellatur Maratus.

Ego autem sine imposito huic narrationi, rogo vt eius quoque consequar benedictionem.

36 ROMANVS.

CAP. XI.

MAGNVS ergo Theodosius ab Antiochiâ profectus, cū in montibus Roficis decertasset, & Antiochiam reuersus esset, sic vitæ finem accepit. Diuinus autem Romanus, Rofi & natus, & primū educatus, Antiochiæ ostendit prima virtutis certamina, extra ambitum quidem ciuitatis ad latus montis fixo tabernaculo, in alienâ autem domunculâ eaque parua viuens toto tempore. Numquam autem vsque ad senectutem neque igne vsus est, neque lumine lucernæ. Cibus autem ei erat panis & sal; potus autem fontanum fluentum. Erat autem coma magno Theodosio similis; vestis autem ferrum quoque similiter.

Abundauit autem hic & morum simplicitate ac mansuetudine & moderatione, & idē emisit splendorem diuinæ gratiæ. Super quem, inquit, respiciam, nisi super mitem & quietum, & trementem sermones meos: Iam verò rursus quoque dixit suis discipulis: Discite à me, quoniam mitis sum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus vestris. Et rursus: Beati mites, quoniam ipsi hereditabunt terram. Quinetiam Moysis legislatoris erat hoc vel maxime insigne. Erat enim, inquit, Moyses mitissimus præter omnes homines qui erant super terram. Hoc de prophetâ Dauide testatus quoque est sanctissimus Spiritus: Memento enim, inquit, Domine Dauid & omnis māsuetudinis eius. Didicimus etiam de patriarchâ Iacob, quod non fictus erat domum habitans. Has virtutes cū instar apis collegisset ex diuinis illis pratis, mel confecit veræ philosophiæ. Profundebantur autem eius quoque in externos fluentia iucundissima: & iis qui ad ipsum veniebant, leni ac dulci voce vtens, de amore in fratres, de concordia & pace, multas offerebat admonitiones. Multos autem vel solo aspectu effecit rerum diuinarum amatores. Quis enim non esset mirandum in modum admiratus, cū videret eum corpore afflictum, & qui prolixam gestabat comam,

& ma-

Theodosius
Antiochiâ
reuerſitur.Romulus
quoque cum
auditor
dux magni
gregis factus.Inuocatio
sanctorum.

CAP. XI.

Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 26.Romanus
numquam
igne vsus.

Totus māsuetus.

Iſaiæ 66.

Matth. 11.

Matth. 5.

Num. 12.

Pſal. 131.

Gen. 25.

Ferro &
cilicio veſtitur.

Pſal. 144.

Petra à
Theodosio
percussa a-
quas copio-
sas fundit.Corpus
Theodosij
religiosè
elatum, &
de cubili
eius con-
tentio.Heliadius
eius succes-
sor, post
episcopus
Cilicum.

Ferro & cilio ve-
stuntur.

& maximum ferri pondus suâ sponte fe-
rebat, & veste ex pilis contextâ utebatur,
& tantum capiebat alimenti quantum satis
erat ad prohibendum ne fame moreretur?

Magnitudini autem & multitudini labo-
rum accedebat quæ in eo florebat gra-
tia, quâ quidem omnes persuadebantur,
vt eum admirarentur & honore afficerent.
Multorum enim sæpè morbos exegit diffi-
ciles, multis autem sterilibus mulieribus fi-
lios impetrauit. Et cum tantam à diuino
Spiritu accepisset potestatem, seipsum ap-
pellabat egenum & mendicum. Quotquot
itaque ad eum ventitabant, eos & aspectu
& sermone, toto vitæ suæ tempore imple-
uit utilitate.

Morbos
exigit, &
sterilitatē
auertit.

Non bibit
aquam nisi
suo labore
portatam.

Porro autem cum hinc quoque excessif-
set, & in angelicum chorum esset transla-
tus, reliquit memoriam quæ non fuit sepul-
ta simul cum corpore, sed quæ viget, floret,
& germinat, & quæ extingui non potest, sed
semper permanet, & quæ sufficit ad eos qui
volunt adiuuandos. Cum hinc itaque be-
nedictionem mihi conciliauero, aliorum
quoque athletarum res gestas narrabo, vt
potero.

Auctor be-
nedictionē
eius im-
plorat.

CAP. XII.

37 Z E N O.

Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 26.

Zeno Bas-
ily discipu-
lus.

In sepul-
cro degit.

Psal. 83.
Psal. 54.

Ventilia
nulla ha-
bet.

Pane & a-
quâ vivit.

ZENONEM admirabilem non multi-
quidem cognoscunt; qui cognoscunt
autem, non possunt admirari pro dignita-
te. Is enim cum maximas opes reliquisset
in patriâ (ea autem erat Pontus) magni qui-
dem, vt dicebat, Basilij hausit fluenta; qui
erat vicinus, & Cappadocum irrigabat re-
gionem: irrigatione autem dignos fructus
reddidit. Cum primùm enim Imperator
Valens fuisset de medio sublatus, militare
deposuit cingulum: erat autem adscriptus
in numerum eorum qui litteras Imperatoris
ferebant celeriter. Cum autem à regiâ ve-
nisset in quoddam sepulcrum, (multa autem
sunt in monte) quod est situm prope Antio-
chiam, solus illic degebat expurgans animam,
& eius contemplandi facultatem semper
emundans, & diuinam contemplationem
semper visione apprehendens, & Dei
ascensus in corde disponēs, & pennas tam-
quam columbæ accipere desiderans, &
in diuinam requiem euolare cupiens. Eâ
de causâ non habuit lectum, nõ lucernam,
non focum, non ollam, non guttum, non
arculam, non librum, non aliquid aliud; sed
erat quidem panis indutus veteribus, erant
quoque calcei eiusmodi vt indigerent vin-
culis, erat enim diuulsum ac discerptum so-
learum corium. Ab vno autem ex familia-
ribus necessarium accipiebat alimentum.
Id autem erat virus panis, qui duobus sup-

peditabatur diebus; aquam autem procul
hauriēs, ferebat ipse. Cum quis autem eum
aliquando vidisset onus portantem, rogabat
vt eum leuaret labore. Ille autem primùm
quidem resistebat, docens se non posse in
animum inducere vt biberet aquam quæ
esset portata ab alio. Postquam autem non
persuasit, dedit urnas; ferebat enim duas
ambabus manibus: postquam autem fuit
intra portam atrij, cum aquam effudisset
& dispersisset, rursus cucurrit ad fontem,
reipsâ confirmans quæ dixerat.

Porro autem ego quoque, quando eum
primùm desiderans videre ascendi in mon-
tem, aspexi eum tenentem urnas manibus.
Deinde rogavi eum vbinam esset admira-
bilis Zenonis habitaculum. Is autem dixit
se nullum nosse monachum qui sic appel-
laretur. Ego autem cum eum ipsum esse,
coniecissem; secutus sum, id coniciens ex
eius sermonis modestiâ. Postquam autem
ingressus sum ostium, vidi torum ex sceno
constructum, & quamdam aliam stoream
ita super lapides stratam, vt qui super illam
sedebant, ab eâ minimè læderentur. Post-
quam autem de philosophiâ multa verba
fecimus, ego enim interrogabam, ipse ve-
rò nobis explicabat ea quæ quærebantur;

& oportebat deinceps domum reuerti;
ego eum precabar vt daret viaticum bene-
dictionis: ille autem repugnabat, dicens æ-
quum esse vt nos preces implemus, & se-
ipsum quidem priuatum, nos autem mili-
tes appellans: tunc enim sacros libros lege-
bam Dei populo. Cum nos autem iuuen-
tutem & ætatis immaturitatem adducere-
mus, (tunc enim primùm paucam quãdam
producebamus lanuginem) & iuraremus
nos non esse rursus venturos, si cogeremur
hoc facere, vix tandem quidem multis fle-
xus precibus, Deo obtulit quidem interces-
sionem; sed quod id fecisset, multis verbis
se excusauit, dicens se id fecisse & amoris
causâ & obedientiæ: appropinquantes
enim audiuius precantem. Quod autem
in tam profundâ philosophiâ, tantâ esset
modestiâ ac moderatione vir senex, (qua-
draginta enim annis perpetuis versatus erat
in monasticâ exercitatione) quis satis pro
dignitate potuerit admirari? quasnam au-
tem laudes rei magnitudini pares potuerit
afferre? Cum autem virtutis tales posside-
ret opes, tamquam qui esset in extremâ
inopiâ, ad Dei ecclesiam die Dominico ve-
niebat cum populo, diuinos audiens sermo-
nes, & aures accommodans doctoribus: &
postquam mensam participasset mysticam,
reuertebatur in nouum illud habitaculum,
non habens clauem, non claustrum, non

Theodore-
tus ex mo-
destiâ Ze-
nonem no-
scit.

Viaticum
benedictio-
nis à Zeno-
ne petit
Theodore-
tus.

Modestiâ
Zenonis &
obedientiâ.

Zeno 40.
annis in
monasticâ
exercita-
tione ver-
satus.

Diligens
verbi Dei
auditor, &
mensa my-
stica parti-
cipator.

S I VE
THEOPH.

relinquens custodem: erat enim maleficis planè inuium & sacrosanctum, vt quod solam illam haberet stoream. Vnum autem librum accipiens à familiaribus, eum totum legebat, & eo priùs reddito, alium accipiebat. Sed licet nec claustra haberet, nec vctibus vteretur, custodiebatur à supernâ gratiâ; idque per ipsam experientiam aperte didicimus. Quando enim Isauri per insidias noctu arcem cepère, deinde manè vsq; ad latus montis faciebant incurfiones, multos quidem viros, & multas mulieres quæ vitam exercebant monasticam, crudeliter confodère: tunc ergo vir diuinus, aliorum cædem intuens, effecit oratione vt eorum caligarent oculi, & per ostium ingredientes, non videbant aditum: vt autem dicebat, testem appellans veritatem, aperte quoque tres vidit adolescentes, qui totam illam cateruam expellebant, Deo manifestè suam ostendente gratiam.

Qualem ergo vitam egerit hic vir diuinus, & qualem sit diuinitus gratiam assecutus, ad docendum hæc sufficiunt. Sed enim necesse est hoc quoque his adiicere. Valdè eum angebat & malè habebat, quòd eius mansissent facultates, & non ex lege euangelicâ & venūdate essent & distributæ: huius autem causa fuit fratrum ætas immatura. Quoniam enim erant communes & pecuniæ & possessiones, ipse quidè nolebat diuisionis causâ redire in patriam: alij autem verebatur vendere partem suarum facultatum, ne emptores moti auaritiâ, fratres circūscribentes, illi inurerent ignominiam. Hęc apud se animo versans, diu distulit venditionē; postea autem cūm cuidam ex notis suis vèdidisset omnia, plurima quidem distribuit: interim autem mala quæ accidit valetudo, coëgit eum cōsultare de reliquis.

Accersito itaq; antistite ciuitatis, (is autem erat magnus Alexander, splendor veræ religionis, & exemplar virtutis, exacta & accurata imago philosophiæ) Adesdum, inquit, ô diuinū caput, harum tu pecuniarum sis mihi optimus cæconomus, eas ex diuino instituto distribuens, tamquam iudici illi rationem redditurus. Alias enim ego manu meâ dispensaui, & distribui vt mihi visus sum optimè; vellem autem reliqua quoque dispensare similiter: sed quoniam iubeor migrare ex hac vitâ, te ego earum constituo dispensatorem, qui es & pontifex, & pontificatum legibus rectè geris. Pecunias itaque tamquam Dei quæstori tradidit. Ipse autem cūm non plus quàm annum ³⁹ vixisset postea, tamquam quidam Olympicus victor recessit à septis, non ab hominibus solūm gloriam assecutus, sed etiam ab Angelis.

Ego autem cūm eum vt pro me ad Dominum intercedat, orauero, me ad aliam conuertam narrationem.

40 MACEDONIVS.

MACEDONIVM autem, cognomine *κρηδοφάγον*, id est vescentem hordeo, (is enim cibus hoc ei cognomen imposuit) sciunt quidem omnes Phœnices & Syri & Cylices: sciunt autem horum quoque vicini & finitimi, qui partim quidem ipsi vidère miracula, partim autem ea famam celebrantem audièrunt. Neque verò sciunt omnes omnia; sed cūm alij quidem hoc, alij verò illud didicerint, quod sciunt meritò solum admirantur. Ego autem cūm de hoc diuino capite alijs sciam perfectiùs; (multa enim me mouerunt vt ad eum irem & frequens apud eum essem) narrabo singula vt potuero. Hunc autem ei ordinem seruauit, & post multos, eius posui narrationem, non quòd is alijs fuerit virtute secundus (erat enim vel summis & primis æqualis:) sed quòd cūm vixerit longissimo tempore, post illos quorum memini, vitæ finem accepit.

Hic ergo habebat palæstram & stadium, cacumina montium: non in vno loco positus, sed nunc quidem in hoc agens, nunc verò in illum transiens. Hoc autem faciebat, non loca agrè ferens, sed eorum qui ad ipsum conueniebant, & vndique concurrebant, effugiens multitudinem. Quadraginta autem & quinque annis perpetuis vixit hoc modo, non vtens tabernaculo, non tugurio; sed stans in fossâ profundâ; vnde etiam quidam eum vocabant Gubbam. Id autem nomen, si ex linguâ Syriacâ in Græcam transferatur, significat *λάκων*, id est lacum. Post id autem temporis cūm euasisset senex, cessit rogantibus, & fixit tugurium. Postea autem orantibus familiaribus, domunculis quoque non propriis, sed alienis est vsus. Viginti quinque autem annis perpetuò vitam egit in tugurio & domunculis, vt deinde colligatur certaminum tempus septuaginta anni. Cibo autem vsus est non panis, nec leguminibus, sed purgato hordeo, & aquâ solâ madefacto. Hunc autem cibum mater mea, quæ ei fuit familiaris, longissimo tempore suppeditauit. Cūm aliquândo autem ad eam venisset ægrotantem, & didicisset eam nolle persuaderi vt sumeret cibum morbo conuenientem (nam ipsa quoque iam exercitationem amplectebatur monasticam) consuluit vt cederet medicis, & illud nutrimentum existimaret esse medicamentum: non enim deliciarum, sed necessitatis gratiâ adhi-

Theodore-
tus eius in-
tercessionē
flagitat.

CAP. XIII

Macedo-
nius
κρηδοφάγον
seu hordeo
vicens.Versatur
in montiū
cacumini-
bus.Annis 45.
in fossâ
stans sub
dio vixit.Cibus eius
hordeum
aquâ ma-
defactum.Mater
Theodoretū
monastica
exercita-
tionis ama-
trix.Isauris
eius ora-
tione cali-
gant oculi,
& ab An-
gelis pel-
luntur.Facultates
suas per
Alexan-
driū epi-
scopum cu-
rat distri-
bui.Feliciter
obit.

*Aegrotis
quibusdam
licet vitibus,
alioquin prohibe-
bitis, ad
medicamentum
potius quam nu-
trimentum.*

adhibetur. Nam ego quoque, inquit, qui quadraginta annis, ut scis, hordeo solo sum vsus, cum quaedam mihi pridie huius diei venisset infirmitas, iussi eum qui mecum habitabat, parum mihi panis petere & afferre. Venit enim mihi in mentem, quod si morerer, mortis redderem rationem apud iustum iudicem, ut qui fugissem certamina, & detrectassem labores seruitutis. Nam cum pauco cibo posset mors prohiberi, & in hac vita possem sic manere, laborans & me affligens, & opes quae ex his percipiuntur colligens, mori fame quam viuere in philosophia, duxi magis expetendum. Timore ergo hinc repletus, cum vellem cogitationis obtundere aculeos, & panem petere iussi, & allatum comedi: & tibi praecipio ne mihi amplius hordeum, sed panem praebes. Ex illa ergo lingua ab omni mendacio aliena audiuius, quod quadraginta annis comederit hordeum. Atque haec quidem sufficiunt ad conuiciendum, quam esset vir in exercitatione monastica strenuus, & quam laboriosus.

Integritatem autem & simplicitatem morum per alia declarabimus. Postquam enim magnus fuit ordinatus Flavianus, ut magni Dei gregem pasceret, viri autem virtute didicit (praedicabatur enim & erat in ore omnium) eum quidem abducit a vertice montis, tamquam in eum ad se delata fuisset accusatio. Cum autem mysticum esset propositum sacrificium, adducit ad altare, & eum cooptat in numerum sacerdotum. Postquam autem fuit sacrum finitum officium, & hoc ei significauit aliquis, (quod enim factum fuerat ignorabat omnino) primum quidem incebat omnes maledictis & conuitiis; postea autem accepto baculo, (solebat enim eo innitens ingredi propter senium) & ipsum persequatur pontificem, & alios quotquot aderant. Existimabat enim, ordinationem eum esse priuaturam & cacumine montis, & ea quam desiderabat viuendi ratione. Sed tunc quidem vix eum irascentem sedauerunt quidam ex familiaribus. Postquam autem fuit finitus hebdomadae circulus, & rursus venit dies festi Dominici, rursus eum magnus accersit Flavianus, rogans ut cum eis esset particeps huius celebritatis: ille vero ad eos qui venerant, Non sufficiunt, inquit, vobis ea quae facta sunt; sed me rursus vultis efficere presbyterum? Cum ij autem dicerent fieri non posse ut bis eadem fieret ordinatio, non cessit, neque venit, donec tempus & eius familiares eum id docuerunt. Scio quidem fore ut haec narratio videatur multis non admodum admiranda: eam autem posui, ut qui eam

*A Flauiano
episcopo
Antiocheno
in sacerdotem
cooptatur
in sacris
Macedo-
nius.*

dignam quae commemoretur existimem, ut ex qua satis possit conici & eius animi simplicitas & animae puritas. Is autem qui sunt huiusmodi, Dominus regnum caelorum est pollicitus: Amen enim, inquit, dico vobis, nisi conuersi fueritis ut puelli isti, non intrabitis in regnum caelorum. Quoniam ergo summam ostendimus eius animae formam ac characterem, age eius quoque ostendamus ex virtute fiduciam.

Quidam dux militum qui delectabatur venatione, ascendit in montem venaturus. eum autem sequebantur & canes & milites, & quaecumque sunt apta ad venationem: Postquam autem procul vidit hominem, & ab iis qui cum eo erant audiit quisnam esset, statim ex equo disiliens, accessit, & allocutus est, & rogauit quid faciens hic degeret: is autem contra vicissim interrogauit, Tu autem quid hic venisti facturus? Cum dux autem dixisset: Venaturus. Et ego, inquit, meum venor Deum, & eum capere cupio, & contemplari desidero; nec ab hac pulchra cessabo venatione. Haec cum dux audiisset, & ut par erat miratus esset, recessit.

Cum autem aliquando ciuitas a malo aliquo demone incitata baccharetur, & in Imperatoris fureret statuas, venerat quidam ex ducibus praestantissimi, qui aduersus ciuitatem internecionis ferebant sententiam. Cum is autem a monte descendisset, ambos accedentes duces in foro retinuit. Illi vero cum quisnam is esset didicissent, & ex equis disiluerunt, manusque & genua prehenderunt, & ei salutem significarunt. Ille autem iussit ut dicerent Imperatori, quod homo esset, & eandem haberet naturam quam ij qui eum affecerant contumelia: & cum naturam iram metiri oporteat, iram sit vsus immoderata, & pro suis imaginibus Dei imagines occidat, & pro ere statuarum, corpora morti tradat; ac nobis quidem aeneas effingere & rursus formare, est in promptu & facile: tu autem, etsi sis Imperator, non potes occisa corpora ad vitam reducere. Et quid dico corpora? neque enim pilum vnum potes effingere. Haec dixit voce vsus Syriaca. Illi autem, interprete in linguam Graecam transferente, audientes, & exhortuerunt, & ad Imperatorem transmissuros significarunt. Ego autem existimo, omnes confessuros haec verba esse gratiae diuini Spiritus. Quomodo enim aliter haec esset locutus, vir quidem expertus omnis eruditionis, in agris autem educatus, vitam autem agens in cacuminibus montium, omnem autem animo circumferens simplicitatem,

*SIVE
THEOPH.
Magna in
Macedonio
animi simp-
licitas &
anima pu-
ritas.
Matth. 18.*

*Venationem
Dei
spiritua-
lem insti-
tuit Macedo-
nius.*

*Ab Imperatoris
dubius hono-
ratur.*

*Contra ho-
micidia
monet vi-
uam ima-
ginem pre-
stare mu-
ta statua.*

SIVE
THEOPH.

& qui nec diuinis quidem vacauerat elo-
quius? Cùm itaque eius & spiritalem de-
clarauerim sapientiam, & quæ iustis conue-
nit fiduciam (iustus enim confidit vt leo)
transibo ad miracula.

Prou. 28.

Varia edi-
dit mira-
cula.

Vxor quædam cuiusdam locupletis no-
bilis, inciderat in morbum ingluuiei: & alij
quidem eum morbum appellabant opera-
tionem seu vexationē dæmonis, alij autem
eum existimabant imbecillitatem corporis.
Sive autem hoc, siue illud esset, erat huius-
modi: Dicebant eam comedentem in die
triginta gallinas, non posse appetitionem
extinguere fatietate, sed adhuc alias appetere.
Cùm sic ergo in eâ cōsumerentur facultates,
eius miserti qui ad eam artinebant, di-
uinum illum hominem obsecrant. Ille au-
tem venit quidem & precatus est: & cùm
aquæ dexteram imposuisset, & salutare ef-
formasset signaculum, & iussisset bibere, cu-
rauit morbum, & adeo retudit immodera-
tam illam appetitionem, vt deinceps parua
aliqua gallinæ particula quotidie eius alen-
dæ vsum impletet. Hic quidem morbus hoc
modo est curatus.

Mulierem
signo cruce
et aqua
benedicta
ab ingluvie
dæmoniacâ
sanat.

Cùm autem quædam puella thalamo
adhuc contineretur, & repente cœpisset ve-
xari à malo dæmone, accurrit pater ad di-
uinum hominem, orans, & vociferans, & po-
stulans vt curaretur filia. Is autem precatus,
iussit vt dæmon statim abiret à puellâ. Is au-
tem dicebat se eam non suâ sponte esse in-
gressum, sed magicis coactum prestigijs. Di-
cebat autem eius quoque nomen qui cœ-
gerat, & amorē esse causam incantationis.
Sed cùm hæc audiisset, non tulit pater iræ
impetū, nec expectauit vt curaretur puel-
la; sed omnium magistratuuum summum
adit, præsidem scilicet qui pluribus præerat
gentibus, accusat hominem, & rem narrat.
Is autem reus in iudicium adductus, rem
negabat, & accusationem nominabat ca-
lumniam. Hic autem non alium citabat te-
stem quàm ipsum dæmonem qui minister
fuerat incantationis: & orabat iudicem vt
curreret ad illum virum diuinum, & accipe-
ret eius testimonium. Cùm is autē diceret
non esse fas nec iustum, vt in loco mona-
sticæ exercitationis haberetur questio; dixit
pater puellæ se in iudicium ducturum Ma-
cedonium: & currens persuasit, & duxit. Se-
dens autem extra iudicium iudex, non fuit
iudex, sed spectator. Magnus enim Mace-
donius fungebatur officio iudicis, vtens eâ
quæ intus habitabat potestate. Et cùm iu-
beret dæmoni vt consuetum mitteret men-
dacium, cum totâ autem veritate rei nar-
raret tragediam: ille à maximâ adactus ne-
cessitate, & virum ostendit qui ei magicis

Non est ha-
benda qua-
estio iudi-
ciaria in
monaste-
rio.

carminibus vim attulerat, & ancillam per
quam illa potio puellæ data fuerat. Cùm au-
tem alia quoque pararet dicere quæ fecerat
coactus ab alijs, vnus quidem ædes exurēs,
alterius verò iumenta interimens, alium
verò aliquo alio damno afficiens, iussit ho-
mo Dei eum silere, & statim procul recede-
re à puellâ & ab vrbe. Ille autem tamquam
Domini legi parens, fecit quod iussus erat,
& protinus effugit. Sic cùm hanc vir diui-
nus liberasset à turore, illum quoque mise-
rum eripuit ab accusatione, & oblitit quò
minùs iudex in eum ferret sententiam capi-
tis: non esse fas dicens, vt propter ea quæ
per ipsum sunt conuicta, supplicium capitis
decerneretur, sed potiùs per pœnitentiam
ei daretur salus. Atque hæc quidem satis
sunt ad ostendendam diuinæ potentia copiam
quæ ei data fuerat: ego tamen alia
quoque narrabo.

Dæmoni
plures ac-
cusaturo
silentium
imperat
Macedo-
nius.

Mulier quædam nobili loco nata, & lon-
gè ditissima (ea autē vocabatur Assyria) erat
quidem emotæ mentis, ex domesticis au-
tem agnoscebat neminem, vt cibum autem
& potum sumeret, ferre non poterat. Pluri-
mo autem tempore assiduè delirabat, & hoc
alij quidem dicebant esse vexationem &
operationem dæmonis, medici autem dice-
bant esse morbum cerebri. Cùm omnis er-
go ars esset consumpta, & ex eâ nullum da-
retur auxilium, eius maritus, (erat autem is
Abrodianus) vir qui & erat ex magistrati-
bus, & magnâ dignitate præditus, ad diuinum
illud caput accurrens, narrauit morbum
coniugis, & orauit vt ea assequeretur cura-
tionem. Cessit vir diuinus, & domum qui-
dem venit, & magno ac vehementi studio
Deo obtulit orationē. Perfectâ autem ora-
tione cùm iussisset aquam afferri, & fecisset
figuram salutaris signaculi, iussit illam bibe-
re. Cùm autem prohiberent medici, vt pote
quòd potu aquæ frigidæ morbus cresceret,
expullâ totâ illorum cateruâ, obtulit mu-
lieri potionem. Illa autem simulac bibit,
ad se rediit, & à morbo omnino liberata,
diuinum virum agnouit, & vt dextram ac-
ciperet rogauit, oculisque eam imposuit,
& ori admouit, & deinceps semper fuit
mentis compos.

Aqua si-
gno cruce
benedicta
gestu im-
sanam
mulierem
curat.

Cùm autem illud vitæ genus amplecte-
retur in montibus, pastor quidam quærens
oues errantes, venit ad illum locum vbi
erat homo Dei (erat autem nox profunda,
& multa nix descenderat) & vidit, vt ipse di-
xit, pyram circa ipsum accensam, & quos-
dam duos candidâ veste indutos, igni præ-
bentes materiam. Animi enim alacritate
afferens, diuino fruebatur auxilio.

Ignecal-
tus illu-
stratur.

Quinetiam doni erat prophetici parti-
ceps.

ceps. Et cum ad eum aliquando venisset quidam dux, pietate & verâ religione clarus, (quis autem ignorat virtutem Lupiciani?) dixit se esse de quibusdam sollicitum, qui ab vrbe regiâ per mare ad ipsum ferebant necessaria. Dicebat enim præteriisse quinquaginta dies, ex quo ex portu soluerant, de eis autem nihil audierant. Ille autem nihil cunctatus, Vna, inquit, nauis, amice, periit: altera autem postridie portum occupabit Seleuciæ. Et hoc quidem audiuit diuinam illam vocem locutam: didicit autem experientiâ eorum quæ dixerat veritatem.

Vt autem alia prætermittam, ea narrabo quæ ad nos ipsos pertinent. Cum mater mea vnâ cum patre meo habitasset tredecim annis, ea non fuerat facta mater filiorum: erat enim sterilis, vt quæ fructum ferre à naturâ prohiberetur. Et ipsa quidem id non valde ægrè ferebat: quæ enim erat in rebus diuinis erudita, credebat hoc esse vtile: magnam autem molestiam accipiebat pater quod careret filiis, & circumquaque cursitans, rogabat Dei seruos vt à Deo ei peterent filios. Alij ergo pollicebantur se & Deum deprecaturus, & iubebant vt esset Dei voluntate contentus. Hic autem homo diuinus est apertè professus, se vnum petiturum ab vniuersi opifice, & se petitionem accepturum est pollicitus. Cum tres itaque anni præteriissent, & promissio finem non accepisset, rursus accessit pater promissum exigens. Ille autem iussit vt ad se mitteretur coniux. Cum autem venisset mater, dixit ille vir diuinus, se & petiturum, & eam filium accepturam, & quod oportet eum ei qui dederat dedicari. Cum autem mater solum rogaret vt animæ salutem acciperet, & vt liberaretur à gehennâ: Præter hoc, inquit, liberalis & munificus Deus tibi dabit filium. Iis enim qui purè & sincerè petunt, duplices largitur petitiones. Illinc reuersa est mater afferens promissi benedictionem. Et quarto anno à promissione concipit, & gerit vterum: & accedit ad diuinum hominem, benedictionis ostendens manipulos. Quinto autem mense à conceptione, fuit periculum abortionis. Illa autem rursus misit ad nouum suum Elisæum (vetabat enim morbus ne ad ipsum veniret) & ei reuocauit in memoriam quod nolebat fieri mater filiorum, & eius promissa adduxit in medium. Ille autem cum procul vidisset venientem, & agnouit, & causam significauit: noctu enim & morbum & salutem ei ostenderat Dominus. Accepto ergo baculo, venit, ei innitens: & cum fuisset intra ædes, & pacis salutationem dedisset vt consueuerat,

Bono, inquit, sis animo, nec timueris; neque enim donum auferet is qui dedit, nisi tu pacta conuenta transilieris. Pollicira es autem, te ei redditurum eum qui datus fuerit, & ei consecraturum ad diuinum ministerium. Sic autem, inquit mater, ego & opto & volo. Existimo enim vel imperfectissimum foetum esse magis expetendum, quàm à Deo alienam filij educationem. Cum itaque aquam accepisset & benedixisset, Bibe ergo, inquit vir diuinus, hanc aquam, & senties diuinum auxilium. Bibit itaque vt iusserat, & abortionis effugit periculum. Hæc sunt nostri Elisæi miracula.

Ego eius benedictionem & doctrinam sæpè percepi. Me enim adhortans, sæpè dicebat: Natus es, ô fili, cum multis laboribus; multas noctes Deum hoc solum perpetuò rogavi, vt tui parentes hoc fierent quod te nato sunt nominati. Vide ergo vt vitam agas dignam laboribus, vt qui, antequam nascereris, promissis fueris dedicatus. Quæ sunt autem Deo dedicata, sunt omnibus veneranda, & quæ à vulgo minimè sunt contrectanda. Conuenit ergo vt tu quoque malos animi motus non admittas, illa autem sola & facias & cogites quæ Deum placent virtutis legislatores. Hæc mihi perpetuò suadebat vir diuinus; ego autem & eorum quæ mihi dixit memini, & donum diuinum sum edoctus. Cum autem non ostendam factis ea quæ mihi suaserit, rogo vt per illius preces diuinum consequar auxilium, & quod est vitæ reliquum, agam ex illius præceptis. Qualis ergo ille fuerit, & quibus vsus laboribus diuinam attraxerit gratiam, hæc quoque ad docendum sufficiunt.

Accepit autem etiam in hoc mundo eius obitus dignum honorem laboribus. Omnes enim & ciues & externi, & quibus credita fuerat magnorum magistratuum dispensatio, ferentes illum sacrum lectum super humeros, deportarunt in ædem martyrum victoriâ insignium: & cum diuinis viris Aphraate & Theodosio, sanctum illud & Deo gratum corpus deposuerunt: mansit autem gloria eiusmodi vt extingui non possit. Nos autem imposito sine narrationi, eum qui percipi potest ex narratione bonum odorem percepimus.

41 MÆSYMAS.

CA. XIV.

SCIMVS quidem alia quoque plurima in vrbe Antiochenâ resplenduisse pietatis & veræ religionis lumina, magnum Seuerum, & Petrum Ægyptium, Eutychen, & Cyrillum, & Moysem, & 42 Malchum, & alios quoque plurimos eadem viâ esse ingref-

Lupiciano
quodam
dono pro-
phetica
prædicat.

Mater
Theodoret
primam
sterilis.

Theodore-
tus Deo di-
catur an-
tequam
nascatur.

Matri
Theodoret
velut no-
uus Elisæus
prolem im-
petras.

Aquâ
benedictâ
periculum
abortionis
pellit.

Exhortatio
Macedonij
ad Theodo-
retum.

Theodore-
tus Mace-
donij au-
xilium im-
plorat.

Macedo-
nius apud
Aphraatē
& Theo-
dosium
sepelitur.

Antiochia
varij viri
sancti cla-
ruit.

SIVE
THEOPH.
Psal. 136.

ingressos. Sed si res ab omnibus in vitâ gestas conaremur scribere, totum tempus nobis non suffecerit: maximè cum etiam multis permultorum lectio afferat fatietatem. Ex iis ergo qui scripti sunt, de eorum quoque qui sunt prætermissi vitâ coniecturâ facientes, prosequatur laudibus & imitentur, & vtilitatem percipiant. Ego autem transibo ad prata Cyri, & eorum qui in eis fuerunt fragrantium speciosorumque florum, quam maximè potero, ostendam pulchritudinem.

Transit
Theodore
tus ad San-
ctos Cyri
ciuitatis.

Mæsymas
vici cuius-
dam sacer-
dos.

Vnâ tunicâ
& cilicio
semper
contentus.

Mirè ho-
spitalis.

Hospitali-
tatis mer-
ces, frumē-
tum &
oleum in-
deficiens.

Gratiâ mi-
raculorum
claruit.

Fuit quidam Mæsymas, in iis quæ nos præcesserunt temporibus, voce quidem Syrus, & ruri educatus, & qui virtutis omne genus ostendit. Cum autem claruisset in eâ quæ est per se vitâ, ei cuiusdâ vici cura fuit credita. Sacrificans autem, & Dei oues paciscens, illa & dicebat & faciebat quæ lex iussit diuina. Aiunt autem eum neque tunicâ, neque cilicium sæpè mutasse, sed iis quæ in eis fiebant rupturis aliquot pannos cõsuendo, senectuti hoc modo remedium attulisse. Hospitum autem & pauperum tam alacri animo curam gerebat, vt patefaceret portas omnibus qui aderant. Dicitur enim habuisse duo dolia; vnum quidem frumenti, alterum verò olei: ex his semper quidem suppeditabat omnibus egentibus; habebat autem ea semper plena benedictione quæ data est viduæ Sareptanæ, & immisâ fuerat in hæc dolia. Ipse enim Dominus omnes opes effundit in omnes eos qui ipsum inuocant, & sicut illius hydriam & guttum iussit scaturire, præbens manipulos seminum hospitalitatis; ita etiam huic viro admirabili exhibuit suppeditationem, quæ ex æquo respondebat eius animi alacritati.

Iam verò ad faciendâ quoque miracula à Deo vniuersorum magnam accepit gratiam. Faciam autem mentionem vnius aut duorum miraculorum; reliqua autem prætermittam, vt qui properem venire ad alios.

Mulier quædam & genere & fide ornata, filium qui ceciderat in malam valetudinem (erat autem admodum tenerâ ætate) multis obtulit medicis. Arte autem superârâ, cum & medici desperassent, & puerum esse moriturum aperte dixissent, non abiicit mulier spem meliorem, sed illam imitata Sunamitidem, mulis imponit cameram. Cum in eâ autem se & puerum imposuisset, peruenit ad virum illum diuinum: lamentans autem, & naturæ ostendens affectionem, rogauit vt ferret auxilium. Is autem cum puerum manibus accepisset, & aræ basi admouisset, iacebat pronus, animarum & corporum rogans medicum; & acceptâ pe-

Puerum
à graui
morbo, basi
aræ admo-
uit curat.

tionem reddidit valentem matri filium. Ego autem id audiui ab eâ quæ hoc vidit miraculum, & pueri accepit salutem.

Aiunt autem illius quoque vici dominum cum venisset (is autem erat Latoius, qui Antiocheni quidem senatus primas partes tenebat, impietatis autem tenebatur caligine) & fructus acrius quàm oportebat exigeret ab agricolis, diuinum illum hominẽ clementiam illi consuluisse, & de misericordiâ apud eum verba fecisse: mansisse autem illum inexorabilem, experienciâ autem cognouisse secutum damnũ ex eo quòd non paruerit. Cum enim eum abire oporteret, & currus esset paratus, & sedens aurigæ iussisset vt mulas incitaret, illæ quidem trahebant totis viribus, vrgentes, & temonem asportare molientes: visæ sunt autem rotæ ferro & plumbo alligatæ. Cum autem agrestium quoque multitudo rotas mouens vectibus nihil proficeret, quidam ex amicis qui Latio assidebat, ei causam significat, dicens sacerdotem senem eum esse execratum, & quòd oportet eum placare & reddere beneuolum. De curru itaque exiliens, ei fuit supplex quem prius respuerat, & ad eius pedes prouolutus, & fordidos pannos amplectens, rogabat vt iram comperceret. Is autem cum preces accepisset, & eas Domino obtulisset, soluit vincula rotarum quæ sub visum non cadebant, & effecit vt sicut solebat veheretur vehiculum.

Latoius
quia Mæs-
yma moni-
tis non pa-
ret, currus
eius peritas
immobilis.

Soluitur
Mæsima
precibus.

Porro autem multa quoque alia huiusmodi narrant de diuino illo capite. Potest autem ex his quoque intelligi, quòd iis qui volunt philosophari, nihil detrimenti afferat mora quæ trahitur in oppidis & vicis. Ostendit enim hic, & qui huic similes Dei culturæ curam gerunt, quòd etiam qui versantur in mediâ hominum multitudine, peruenire possint ad ipsum virtutum fastigium.

Cuius ego vtinam ad aliquam saltem partem exiguam sustollar, eorum adiutus precibus.

Sanctorum
preces ex-
poscit au-
ctor.

43 ACEPSIMAS.

CAP. XV.

ACEPSIMAS fuit eodem tempore, cuius fama latè sparsa est per Orientem. Is cum in domunculâ seipsum inclusisset, sexaginta annos transegit, neque videns, neque loquens: sed in seipsum conuersus, & Deum visione apprehendens, illinc omnem accipiebat consolationem, conuenienter prophetiæ quæ dicit: Delectare in Domino, & ora eum & ipse dabit tibi petitiones cordis tui. Per exiguam autem quamdam fossam manum porrigens, accipiebat id quod afferebatur nutrimentum: fossa

Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 26.

Acepsimas
60. annis
neminem
videns, ne-
mini lo-
quens.
Psal. 36.

fossa autem non ita effossa fuerat vt omnino tenderet in directum, ne esset ex aduerso eorum qui vellent ipsum videre, sed erat obliqua, & ita constructa, vt esset instar incuruæ lineæ. Ei autem afferebatur cibus, lens aquâ madefacta: semel autem in hebdomadâ noctu egrediens, hauriebat ex fonte propinquo quantum satis erat aquæ. Et cum aliquando quidam pastor procul oues pascens, in tenebris vidisset eum moueri, & eum coniecisset esse lupum, ibat enim incuruus, vt qui multo esset ferro grauatus, mouit fundam tamquam iaculaturus lapidem. Cum autem eius manus longo tempore maneret immobilis, & lapidem non posset emittere donec vir ille diuinus haultâ aquâ reuersus est, sensit ignorantiam, & post auroram venit ad virtutis gymnasium, & narrat quod acciderat, & petit veniam, & accipit delicti remissionem: non auditâ voce loquente, sed per manus motiones intellectâ placatione.

Quidam autem alius, vsus quodam maligno inuestigandi studio, & scire desiderans quid toto tempore ageret perpetuò, ausus est conscendere platanum, quæ sita erat iuxta fossam: sed percepit illicò fructus suæ audaciæ. Mediâ enim parte corporis vsque ad pedes exsiccatus, supplex erat, suum peccatum accusans. Ille verò, sectâ platanò priùs significauit futuram sanitatem. Ne enim alius quoque cum similia fecisset, pœnas lueret similes, arborem iussit excindi: arboris autem sectionem secuta est etiam ablatio supplicij. Tantâ quidem fortitudine & tolerantia vsus est hic vir diuinus: ab agnothetâ autem tantam accepit gratiam.

Cum autem se abhinc migrandum pararet, prædixit quòd post quinquaginta dies vitæ finem esset accepturus: excepit autem omnes qui vellent eum videre. Cum autem ecclesiæ quoque venisset antistes, eum quidem vrgebat vt iugum acciperet presbyterij, Noui, dicens, ô pater, & tuæ philosophiæ altitudinem, & quanta sit mea paupertas: sed cum mihi sit credita pontificatus administratio, ex hac non ex illâ ordine manus imponens. Accipe ergo, inquit, donum sacerdotij, meâ quidem dexterâ ministrante, sanctissimi autem Spiritus gratiâ suppeditante. Ad hæc fertur dixisse paucis post diebus hinc migraturus, De his, inquit, minimè decertabo: si enim essem diuitius victurus, omnino fugissem hoc graue & terribile onus sacerdotij, pertimescens reddendam depositi rationem. Quoniam autem non ita diu abhinc recedam, iis quæ hic sunt relictis, iussis non inuitus pareo. Statim ergo nullo ducente, hic quidem

flectés genua, exspectabat gratiam; ille verò manum imponens, erat aduifister Spiritus. Cum autem accepto sacerdotio vixisset paucos dies, vitâ vitam mutauit, senijque & curæ expertem, pro hac quæ multis curis est obnoxia, accepit.

Cum vellent autē omnes corpus rapere, & in animo haberent vnusquisq; in vicum suum transferre, quidam cum sancti iusturandum significasset, sustulit contentionem: dixit enim, sanctum eum iureiurâdo adegisse, vt eum in hoc loco traderet sepulturæ. Ita etiam post mortem, frugalitatis & simplicitatis curam gerebant ciues cælorum: & neque cum viuebant, in animum vnquam induxerūt, vt eis res vlla magnos spiritus faceret, & mortui non sunt ampli honorum hominum; sed totum amorem transtulerunt in sponsum: non secus ac pudicæ mulieres, quæ à solis coniugibus student & amari & laudari, laudes aliorum contemnent. Eâ de causâ sponfus eos etiam si nolint, reddit claros & insignes, & hominum gloriâ ex redundanti quadam copiâ impertit. Cum enim quis diuina persequens, petit cælestia, vnâ cum illis multa quoque alia adijcit, multiplicatas largiens petitiones. Hoc etiam dixit in ferendis legibus: Petite regnum Dei, & iustitiam, & cetera omnia adiciuntur vobis. Et rursus: Qui reliquerit patrem & matrem, & fratrem & filios propter meum euangelium, etiam in hoc sæculo centuplum accipiet, & in futuro erit heres vitæ æternæ. Hæc & dixit & fecit.

Nobis quoque adsit & fermone & opere eruditus, & eorum precibus innixus, tamquam scopum, attingere præmium supernæ vocationis, quæ est in Christo Iesu Domino nostro.

44 M A R O.

MARONIS post hunc meminero: nam is quoque diuinum sanctorum chorum exornauit. Eam enim quæ sub dio fit vitam amplexus, occupauit quoddam cacumen, quod in honore habebatur ab iis qui erant olim impij: & cum quod in eo erat templum dæmonum, Deo consecrasset, in eo est versatus, paruo quodam in eo fixo tabernaculo, quo tamen rarò est vsus. Non solum autem consuetis vsus est laboribus, sed etiam alios excogitauit, accumulans opes philosophiæ: agnotheta autem mensus est gratiam eius laboribus. Liberalis enim & munificus Deus ei tam copiosè dedit donum curationum, vt in omnes quidem partes eius gloria peruaserit, omnes autem vndique attraxerit,

& ex-

Lente aquâ
madedactâ
vritur.

Pastor lupum
ratu, diuini
lacu in eum
tentat, manus eius
redditur
immobilis.

Acerrima
acta curiosè
inquirens
punitur.

Prædicit
Acerrimas
diem mori
in sua.

Onus sa-
cerdotij cœ-
set grauis
suum.

SIVE
THEOPH.
Iam penè
moribun-
dus sacer-
dotio ini-
tiatur.

Corpus
defuncti
quisque sibi
vendicare
nititur.

Sancti reie-
cerunt ho-
morem, què
tamen Deo
donante
affecuti
sunt.

Lucæ 12.

Mat. 19.

Theodore-
tus sancto-
rum preci-
bus nititur.

CAP. XVI.

Maro sub
dio vinit.

Ex dæmo-
num sano
oratorium
facit.

Varios
morbos cor-
porum cun-
rat.

SIVE
THEOPH.

& experientia docuerit eam famam esse veram. Videre enim erat & febres extinguere benedictionis, & horrorem cessare, & dæmones fugere, & varios omnique generis morbos vno curari medicamento. Medici enim vnicuique morbo exhibent conueniens medicamentum; sanctorum autem deprecatio est commune omnium morborum remedium.

Orationes
sanctorum
commune
morbis om-
nibus re-
medium.Etiam ani-
mi morbis
medetur
Moro.

Psal. 91.

Non solum autem medebatur ægritudinibus corporis, sed etiam animis conuenientem exhibebat curationem; huius quidem auaritiam, illius verò curans iracundiam: & vni quidem exhibens doctrinam moderationis, alteri verò disciplinam iustitiæ: & illius quidem castigans intemperantiam, illius verò excitans hebetudinem. Hac vtens agriculturâ, effecit multas plantas philosophiæ; & hortum qui nunc germinat in regione Cyri, ipse Deo plantauit. Huius plantationis opus est magnus Iacobus, ad quem quispiam vocem illam traxerit prophetica: Tamquam cedrus quæ est in Libano multiplicabitur: & etiam alij omnes, cuius seorsum, si Deus velit, faciam mentionem.

Feliciter
obit.Pro defun-
cti corpore
contentis-
sur.

Sic autem agriculturæ diuinæ curam gerens, & animas simul curans & corpora, paruam passus ægritudinem, vt & naturæ imbecillitatem & animi discamus fortitudinem, ipse quidem excessit è vitâ.

Acre autem bellum inter vicinos exortum est de corpore. 45 Ex finitimis autem quidam vicus populo frequentissimus, cum toto simul coacto populo aduenisset, alios quidem fudit ac fugauit, maximè autem expetendum illum rapuit thesaurum: & maximâ æde exstructâ, eâ quæ ex eo percipitur vtilitate fruuntur in hodiernum diem, publico ac celebri festo illum insignem victorem honorantes.

Memoria
sanctorum
utilis.

Nos autem etiam absentes fruimur benedictione: nobis enim pro monumento sufficit memoria.

CAP. XVII

46 ABRAMES.

Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 26.

NEC admirabilis Abraamis memoriam fas est prætermittere, hoc prætextu, quod post vitam monasticam pontificiæ sedi fuerit ornamento. Nam hoc quidem certè nomine iure fuerit dignior qui commemoretur, quod institutum vitæ mutare coactus, vitam non mutauerit, sed cum monasticæ exercitationis transferit afflictione, & simul monasticis laboribus & curis pontificalibus circumfessus, vitæ cursum peregerit. Porro autem est hic quoque fructus Cyri regionis. Hic enim & natus & educatus, collegit opes virtutis monasticæ. Qui

Abraam
simul mo-
nachus &
pontifex.

enim simul cum eo versati sunt, dicunt eum & vigilando & stando & ieiunando ita corpus edomuisse, vt longissimo tempore permaneret immobilis, minimè valens ingredi. Diuinâ autem prouidentia liberatus ab illâ imbecillitate, voluit graua pati pericula pro diuinâ gratiâ.

Corpus do-
mat vigi-
lyis. Statio-
ne, ieiunio.

Venit autem in Libanum, cum didicisset vicum quemdam teneri magnâ impietatis caligine: & personâ mercatoris vultu celato monastico, cum iis qui simul versabantur ferens canistros tamquam nuces empturus (hunc enim fructum præcipue ferebat vicus) cum domum conduxisset, & aliquantum pecuniæ prærogasset possessoribus, quieuit quidè tres & quatuor dies. Deinde paulatim diuinum aggressus est officium, vtens voce moderatâ. Postquam autem senserunt psalmodias, præco quidem clamauit, & omnes conuocauit. Erant autem simul congregati & viri & pueri & mulieres: & contractis extrinsecus foribus, de super ex tecto multum puluerem congerentes deiiciebant. Postquam autem eos viderunt suffocari & obrui, & nec aliquid aliud velle facere nec dicere, sed solum Deo preces offerre, seniorum monitu destiterunt ab insaniâ. Deinde apertis foribus cum eos euulsiissent ab aggere, iusserunt eos statim abire. Sed eodem tempore venerunt exactores, qui eos vectigalia cogebant exoluere: & alios quidem ex iis vinciebant, alios verò per contumeliam afficiebant verberibus: sed vir ille diuinus, nullius ex iis quæ in ipsos facta erant recordatus, Dominum imitans, qui cruci affixus, eorum qui hoc fecerant curam gerebat, orauit illos exactores vt moderatè ac clementer exigeret. Cum autem fideiussores requisissent, suâ sponte suscepit fideiussionem: & paucis post diebus centum aureos se daturum est pollicitus. Qui autem graua illa eis fecerant, valdè admirati viri benignitatem, de iis quidem quæ ausi fuerant petunt veniam, rogant autem vt ipse fiat eorum præses: neque enim habebat vicus dominum, erant autem ipsi & agricolæ & domini. Centum autem aureos, cum venisset in ciuitatem, (est autem ei nomè Emefa) & notos aliquos inuenisset, accepit mutuo. Deinde in vicum reuersus, die præstituto implet quod promiserat. Cum hoc eius vidissent studium, vehementius id ab eo contendunt. Cum is autem se id facturum esset pollicitus, si se pollicerentur ædificaturos ecclesiam, rogarunt vt statim aggredierentur; & deduxerunt beatum virum, aptiora loca illi indicantes: & vnus quidem hunc, alius verò locum illum laudabat. Cum autem melio-

Personam
mercatoris
induit, vt
alios lucrifaciat.Varijs in-
iurijs affi-
citur.Pro aduer-
sarijs orat,
& fidei-
bet.In præsidem
ab aduersa-
rijs eligitur.Ecclesiâ
adificat.

meliolem elegisset, & fundamenta iecisset, tectum breui tempore imposuit. Cumque finem accepisset ædificium, iussit vt admitterent sacerdotem. Cùm autem dicerent se nullum alium electuros, & rogarent vt eum haberent & patrem & pastorem, accipit gratiam sacerdotij. Postquam autem cum eis versatus est tres annos, & eos pulchrè deduxit ad res diuinas, cùm effecisset vt vnus ex eis qui simul erant, vice sui præficeretur, ad monasticũ rediit habitaculum.

Et ne, si omnia illius narrem, prolixiori vtar narratione, cùm in his resplendisset, fit Carrarum pontifex. erat autem ea quidem ciuitas circumfessa ab ebrietate impietatis, & seipsam dederat debacchationi dæmonum; sed cùm esset dignata huius agriculturæ, & accepisset ignem huius doctrinæ, permansit quidem libera à prioribus sentibus, nunc autem vberem profert segetem Spiritus, maturarum frugum Deo offerens manipulos. Sed non sine labore vir diuinus hanc exercuit agriculturam, sed laboribus vtens innumerabilibus, & eorum qui corporibus medentur artem imitans, partim quidem dulcem adhibens adhortationem, partim verò acerbis vtens medicamentis, nonnumquam verò & vrens & secans, effecit hanc sanitatem. Doctrinæ autem & alij eius diligentia vitæ quoque lumina suffragabantur: illis enim illuminati, & audiebant ea quæ dicebantur, & ea quæ fiebant lubenter accipiebant.

Toto enim tempore quo fuit antistes, ei quidem fuit panis superuacaneus, aqua quoque superflua, inutilis autem lectus, & superuacaneus vsus ignis. Noctu enim quadraginta hymnos, quos inter se inuicem loquendo & respondendo dicunt, implebat, earum quæ intercedunt precum duplicans numerum; reliquum autem noctis in sede fedebat, concedens palpebris vt aliquantulum quiescerent. Atque quòd non in solo quidem pane viuit homo, dixit quidem contemplator Dei Moyses, meminit autem huius quoque vocis Dominus, proocationem diaboli recusans. Quòd autem etiam sine aqua viui possit, à nullo loco diuinæ Scripturæ didicimus. etenim tantus ille Elias primùm quidem ex torrète aquam hausit, deinde etiam cùm ad viduam accessisset Sareptanam, sibi primùm iussit aqua afferri, deinde panem. Sed hic vir admirabilis, toto tempore pontificatus, neque panem, neque legumina, neque olera quæ igni appropinquassent, comedit: neque aquam bibit, quæ ab iis qui in his rebus sibi docti sunt visi, propter vsum existimata est prima ex elementis: sed lactucas, intyba,

& apia, & similia, cibum ducebat & potum, pistorum & coquorum artes ostendens superuacaneas: tempore autem autumnii, fructus ei illum vsus implebant: Hæc autem sumebat post officium vespertinum: Cùm corpus autem talibus cõsumeret laboribus, in aliorum curâ gerendâ erat infatiabilis: aduenientibus enim hospitibus erat & totus paratus, egregius autem & selectus panis eis offerebatur, & vinum odoriferum, piscesque & olera, & quæcumque sunt eis coniuncta. Quinetiam ipse quoque meridie assidebat conuiuantibus, eorum quæ apponebantur partes vnicuique offerens, & dans vnicuique calices, & iubens bibere, & eum qui erat eiusdem secum nominis imitans, patriarcham inquã qui ministrabat quidem hospitibus, sed non simul conuiuabatur.

Interdiu autem versans in iudiciis eorum qui inter se litigabant & decertabant, aliis quidem persuadebat vt inter se inuicem reconciliarentur, alios autem cogebat, qui leni & mansuetæ doctrinæ non parebant. Nullus autem iniustus recessit, sua audaciâ aduersus iustum victoriâ potitus. Ei enim qui iniuriâ afficiebatur, vlti partem semper addens, reddebat eum inexpugnabilem, & eo qui volebat iniuriam facere superiorem. Similisque erat optimo medico, qui semper prohibet eos humores qui redundant, & procurat vt sit inter materias æqualitas.

Hunc quoque desiderauit videre Imperator, (est enim allata fama, quæ facile omnia quæ bona sunt & quæ mala significat) & ad se accersiuit, & veniens salutauit & excepit: & agreste illud cilicium suâ purpurâ existimauit præstantius. Iam verò reginarum quoque chorus eius & manus prehendit & genua, virumque rogabant qui nec audire quidem poterat linguam Græcam: Aded & regibus & omnibus hominibus res honore & reuerentiâ digna videtur philosophia.

Quinetiam vbi obierint ij qui eius sunt amatores & sectatores, maiorem assequuntur gloriam. Et potest quidem hoc sciri etiam ex multis aliis, sed vel maximè quidem ex iis quæ diuino huic viro acciderunt. Postquam enim obiit, & hoc resciauit Imperator, voluit quidem eum deponere in aliquâ æde sacrâ: cùm autem intellexisset pius esse & honestum vt gregibus redderetur corpus pastoris, ipse quidem & id deduxit præcedes, & reginarum chorus consequens, omnesque & magistratus & qui ab iis regebatur, populus, militesque & priuati. Tanto studio eum accepit & ciuitas Antiochi, & quæ eam sunt consecutæ, donec peruenit ad magnum illum fluuium. Ad ripam

AA autem

Sacerdos
ordinatur.

Fit Carrarum
episcopus.

Modus eius
in exhortatione.

Non panem,
non aquam
viuit.

40 hymnos
noctu decantat.

Deut. 8.

Matth. 4.

Qua vitæ
eius
vixit.

Liberalis in
hospites.

Iudicium
rectum &
iustitia
Abraham.

Cilicium
purpurâ
imperiali
præstantius.

Maior laus
& honor
sanctorum
post mortem.

Imperator
& regina
adsunt
exequiis &
funeri
Abrahamis.

SIVE
THEOPH.*Panni A-
braamis
vitâ fun-
di omnibus
pretiosi.*

autem Euphratis concurrebant quidem ci-
ues, & concurrebant etiam hospites, con-
currebant etiam rustici: quinetiam finiti-
mi festinabant ad fruendum benedictione.
Lectura autem multi sequebantur lictores,
eos percutiendo terrentes qui corpus veste
nudare conabantur, & cupiebant illinc
pannos sumere. Et licebat audire alios qui-
dem psallentes, alios verò lamentantes.
Alia enim deflens eum vocabat præsidem,
alia verò altorem, alia autem pastorem &
magistrum: & alius quidem lacrymans no-
minabat patrem, alius verò adiutorem &
curatorem; & cum tot laudibus & lamen-
tationibus sanctum illud & sacrum corpus
sepulcro mandauere.

*Sancti be-
nedictionē
Theodore-
us exposcit.*CAP. XV-
III.
Theodor.
lib. 4. hist.
cap. 26.

47 EVSEBIVS.

PRIVS dictis sanctis magnum quoque
addam Eusebium, qui non longo qui-
dem abhinc tempore est mortuus. Cum
multis autem annis vixisset, tempori qui-
dem æqualem sustinuit laborem, labori
autem æqualem simul delegit virtutem.
Multiplex autem lucrum ex eo retulit: ma-
gnitudine enim remunerationum agono-
theta superat certamina. Hic ergo cum pri-
mò aliorum fidei sui curam credidisset, quò
illi ducebant, ducebatur; erant enim ipsi
quoque viri diuini virtutisque athletæ &
exercitatores: & cum aliquo tempore cum
eis esset versatus, & benè recteque philoso-
phiæ accepisset scientiam, vitam monasti-
cam est amplexus: & cum quoddam dorsum
montis occupasset, (imminet autè ei vicus
maximus, quem nominant Asicham) fossâ
solummodò factâ, & 48 lapidibus ne luto
quidem coniunctis, sub dio reliquam trans-
egit vitam seipsum affligens, veste quidem
opertus pelliceâ; cicere autem & fabis aquâ
madefactis se nutriens. Quinetiam aliquan-
do quoque vescebatur caricis, sic utcum-
que conans sustentare imbecillitatem cor-
poris. Cumque ad summam peruenisset
senectutem, ut etiam dentes plurimos ami-
sisset, neque mutauit cibû, neque habitatio-
nem. Sed & cum hieme congelaretur, &
æstate vreretur, fortiter ferebat contrarias
qualitates aëris, faciem quidem habes cor-
rugatam, arefacta autem omnia membra
corporis. Tam multis autem corpus con-

*Eusebius
sub dio de-
git.**Pelle vesti-
tur.
Cicere &
fabis vitti-
tat.**Mira viri
mortifica-
tio!*

sumpsit laboribus, ut ne zona quidem ma-
neret super lumbos, sed caderet inferius:
nihil enim erat quod vetaret; nam & clu-
nes & coxendices consumpti erant, & zona
facilem descensum præbebant ad inferio-
ra. Zonam itaque adfuit tunicæ, hac ra-
tione ut stare excogitans.

Ægrè ferebat autem cōuersari cum mul-
tis. Nam cum diuinam contemplationem
visione assiduè apprehenderet, mentem
ab eâ nolebat abstrahere: sed tamen et si
esset amore tam vehementi præditus, per-
mittebat aliquibus ex notis, ut id quod por-
tam obstruebat auferrent, & intrarent: &
cum eis exhibuisset doctrinam ex diuinis
eloquiis, iubebat rursus abeuntes portæ lu-
tum imponere. Verum cum omnino satius
existimasset, etiam cum paucis vitare con-
gressionem, aditum omnino obstruxit, illi
portæ maximo admoto lapide. Per quam-
dam autem fossam colloquebatur quidem
cum paucis ex familiaribus, sed non vide-
batur. Sic enim prouiderat. illinc autem
illud quoque exiguum accipiebat nutrimen-
tum. Rursus autem cum omnibus colloqui
denegasset, me solum dulci illâ & Deo
gratâ voce dignabatur, & abire volentem
me sæpè detinebat, de rebus differens cæle-
stibus. Cum multi autem ad eum venirent,
& postularèt bonum benedictionis, & eum
ægrè ferret tumultum, nec senectutem
considerans, nec vrgentem reputans imbe-
cillitatē, transfilit fossam quæ nec à robustis
quidem & valentibus facile transiri pote-
rat: & cum ad quamdam propinquam ve-
nisset monachorum classem, parua rursus
fossâ actâ ad muri angulum, cum consuetis
decertabat laboribus.

*Augetur
conuersa-
tionem
terrenam.**Cella adi-
tum ob-
struit.**Theodore-
us Euse-
bio fami-
liaris.*

Huius autem gregis præfectus, vir omni
virtute plenus, dixit eum cum comedisset
quindecim caricas, transegisset septem
hebdomadas sancti ieiunij. Hoc autè lubiit
certamen, cum vixisset plus quàm nona-
ginta annos, imbecillitate autem quæ nar-
rari non potest esset affectus: sed imbecil-
litate superabat animi alacritas, & Dei
amor omnia facilia reddebat & expedita.
Cum hic talibus circumflueret sudoribus,
peruenit ad metam cursus, & agonothe-
tam videns, & coronam desiderans.

*Caricis 15.
tranfigit
quadrage-
simam.**Feliciter
obit.*

Ego autem rogo ut illam consequar in-
tercessionem, quam huc vsq; percepi dum
esset adhuc superstes. Credo enim eum viue-
re, & habere puriorem ad Deum fiduciam.

*Theodore-
us eius
implorat
auxiliam.*

49 SALAMANS.

ME virtuti iniuriam facere arbitratus,
si admirabilis Salamani vitam po-
steris non significauero, sed obliuione obru-
tam

tam neglexero, summam afferam narrationem. Est quidam vicus ad Occidentem fluuij Euphratis, ipsi ripæ imminens, vocatur autem Caperfana. Hic ex eo ortus, cum vitam amplecteretur quietam, & in vico qui est ex aduerso paruum inuenisset domunculam, seipsum in eâ inclusit, nec ostio relicto, nec fenestrâ. Semel autem in anno terram fodiens, accipiebat totius anni nutrimentum, cum nullo vquam homine loquens. Idq; facere perseverauit, nō paruo tempore, sed longissimo. Porò autem pontifex ciuitatis cuius erat is vicus, cum viri didicisset virtutem, accessit, volens ei dare donum sacerdotij: & domunculæ perforsâ aliquâ parte est ingressus: & manum imposuit, & peregit precationem: & sepè quidem ei dixit, & quæ ad eum aduenerat gratiam significauit. Cùm nullam autem vocem audiisset, abiit iubens vt fossa rursus ædificaretur. Aliquando autem rursus qui erant illius vici ex quo erat profectus, cum noctu fluuium traiecissent, & domum perfodissent, eum accipientes nec resistentem nec iubentem, in suum vicum exportarunt: & cum talem ad Orientem construxissent domunculam, eum protinus incluserunt. Ille autem similiter quietem agebat cum illo loquens. Paucis autem post diebus, qui erant illius vici qui est ex aduerso, cum noctu rursus aggressi essent, & domum perfodissent, ad se abduxerunt, neque contradicentem, nec vt maneret vrgentem: neque rursus prompto & alacri animo recedentem. Ita seipsum omnino mūdo mortuum constituit, & Apostolicam illam vocem verè loquens, dicebat: Cum Christo sum crucifixus. Vivo autem iam non ego: viuunt verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in Christo, in fide vivo filij Dei qui me dilexit, & pro me seipsum dedit. Talis hic quoque fuit. Sufficiunt enim hæc ad ostendendum totum eius vitæ institutum.

Ego autem cum benedictionem ab eo quoque percepero, ad alium transibo.

50 MARIS.

EST HOMERI quidam vicus qui à nobis vocatur Netis. cum apud eum paruum quãdam domunculam ædificasset diuinus Maris, in eâ permanit inclusus triginta & septem annis. Ex monte autem propè sito ea suscipiebat multum humoris. Tempore autem hiemis quædam quoque guttæ aquæ in eam emanabant. Quantum autè hinc damni oriatur corporibus, sciunt & ciues & rustici: nam iis quoque qui in agris habitant, manifesti sunt morbi qui ex eo nascuntur. Sed tamen ne hæc quidem

sacro illi capiti persuaferunt, vt mutaret domunculam; sed fortiter & constanter permansit donec cursum confecerit.

Quinetiam priorem quoque vitam transegit cum virtutis laboribus: vnde & corpori & animæ conseruauit castitatem; idque ipse mihi apertè significauit, docens sibi mansisse corpus integrum & incorruptum, & quale egressum fuerat ex materno vtero, idque cum multis quidem dies festos martyrum celebrasset cum esset adolescens, vocis autem bonitate demulisset populum. Nam & plurimo tempore perseverauit psallere, & fuit insigni pulchritudine corporis. Sed tamen nec species corporis, nec vocis claritas, nec quæ ei cum multis intercedebat congressio, animæ pulchritudini aliquid detrimenti attulit: sed viuens similiter atque ij qui sunt inclusi, suæ curam gerebat animæ. Virtutem autem auxit quoque laboribus quos sustinebat inclusus.

Ego huius sepè vsus sum consuetudine: iussit enim mihi aperiri ostium; quinetiam complectebatur me venientem, & de philosophiâ, fusâ proluxaque utebatur oratione.

Porò autem hic quoque fuit simplicitate insignis, & varios mores omnino abhorrebat. Inopiam autem magis dilexit quàm summas copias. Nonaginta autem annos natus, utebatur vestibus contextis ex villis caprinis. Panis autem & parum salis nutrimenti eius vsus implebant. Cùm autem longo tempore deliderasset videre offerri spiritale & mysticum sacrificium, rogauit vt diuini doni illic fieret oblatio. Ego verò lubenter parui: & iussi sacra vasa afferri, (pagus enim haud longè aberat) & pro altari vsus diaconorum manibus, mysticum, diuinum, & salutare obtuli sacrificium. Ille autem omni spiritali implebatur voluptate, & existimabat seipsum cælum videre: dicebatque se nunquam tantam cepisse lætitiã.

Ego autem cum ab eo valdè fuerim dilectus, putavi me & ei iniuriam esse facturum si non etiam mortuum laudauerim, & aliis, si non hanc optimam philosophiam eis proposuerim imitandam. Cùm itaque nunc orauero vt eius consequar auxilium, imponam finem narrationi.

51 IACOBVS.

QUONIAM eorum qui iam sunt victores declarati, virtutis athletarum, certamina recensuimus, summam narrantes & & quos in meditando suscepere labores, & quos in certaminibus perpassi sunt sudores,

SIVE THEOPH. Non mutat domunculam etiam male sanam.

Corporis & animæ castitate nitens.

Festa martyrum celebrat. Cantor erat.

Theodoreto amicus.

Vestitus & victus eius ratio.

Eucharistiam Theodoretus conficit in manibus diaconorum loco altaris.

S. Maris opè implorat Theodoretus.

CAP. XXI.

Salamanus fossa se inclusit.

Nulli loquuntur.

Sacerdotio iniicitur.

Vicini de tam sancto habitatore contemunt, dum quisq; eum ad se trahere nititur.

Ipsè totus mundo mortuus. Galat. 2.

Theodoretus benedictione eius implorat.

CAP. XX.

Maris 37. annis in domunculâ inclusus.

SIVE
THEOPH.*A sanctis
viris tunc
mortuis ad
vuentes
suo tempore
transit
Theodore-
tus.*

dores, & longè clarissimas & maximè insignes victorias: age eorum quoque qui adhuc sunt superstites, & magnificè decerant, & contendunt priores vincere sudoribus, vitæ instituta conscribamus, & posteris vtilem relinquamus memoriam. Quomodo enim eorum qui olim resplendère sanctorum, vitæ institutum posteris maximam attulit vtilitatem; ita iis qui nos consequentur, eruat exemplaria eorum narrationes.

Initium autem ducam à magno Iacobo: is enim & tempore & labore est prior aliis, & qui eum sunt æmulati, faciunt admirabilia & quæ sunt præter opinionem. Vsuenit autem nescio quomodo, vt & eorum qui excefferant, & eorum qui adhuc sunt superstites, hoc sit primum nomen. Etenim quando narraui eorum vitæ institutum, initium sumpsit à diuino illo Iacobo, qui Persicum illum exercitum fudit suis precibus: & cum corruissent vrbis murorum ambitus, neque permisit vrbem capi, & coëgit fugere aduersarios, cum in eos misisset exercitum muscarum & culicum. Qui ergo illi simile nomen est fortitus, & est ei similis moribus, sit primus in ordine athletarum qui adhuc sunt superstites, non quoniam eiusdem est nominis particeps, sed quoniam est illius virtutem æmulatus, & fuit ipse aliis exemplar philosophiæ. Nam cum simul cum inelyto illo Marone esset versatus, & eius diuinæ fuisset doctrinæ particeps, obscurauit præceptorem maioribus laboribus. Ille enim & murorum tegumentum habuit templum veteris erroris, & ex pellibus contextum fixit tabernaculum; & eo vtens, imbris & niuis effugiebat impetus: hic autè his omnibus valere iussit, & tabernaculo, & tugurio, & murorum tegumento, pro tecto habet cælum, contrarios omnes aëris impetus sustinens: nunc quidem pluuiâ vehementi obrutus, nunc autem glacie & niue congelatus, aliquando autem radiis solis rostrus & exustus, & aduersus omnia se fortiter & constanter gerens, & tamquam in alieno certans corpore, & contendens vincere naturam corporis alacritate animi. Mortali enim hoc & patibili corpore indutus, vitam agit tamquam impatibilis: & vitam incorpoream in corpore meditans, clamat cum beato Paulo: In carne ambulantes, non secundum carnem militamus. Arma enim nostra non sunt carnalia, sed potentia Deo ad destructionem munimentorum, destruentes cogitationes & omnem altitudinem quæ se extollit aduersus Dei cognitionem, & captiuantes omnem intellectum ad Dei obedientiam. Sed hæc quidem

certamina quæ sunt super naturam, in minoribus se exercendo laboribus est meditatus. Nam cum in paruâ quadam domunculâ se prius inclusisset, & ab externis tumultibus animam liberasset, & recordationi Dei mentem affixisset, sic perfectam & absolutam meditabatur virtutem.

Cum autem se optimè exercuisset, & bonis laboribus animam assuefecisset, maiora ausus est aggredi certamina: & cum ad hunc montem peruenisset, qui triginta stadiis distat ab hac vrbe, eum reddidit illustrem & venerandû, qui erat olim obscurus & penitus infertilis: nunc autè creditur tantam accepisse benedictionem, vt terra quæ est imposita consumatur, omnibus qui vndique adueniunt, ad vtilitatem eam exportantibus. In eo vitam agēs cernitur ab omnibus accedentibus, non habens, vt dixi, speluncam, non tabernaculum, non tugurium, non fossam, non sepem quæ eum circumdet ac muniat; sed videtur orans & quiescens, & stans & sedēs, & sanus & cum aliquâ tenetur ægritudine: adeò vt assidue præsentibus decertet spectatoribus, & naturæ expellat necessitates. Neque enim aliis hominibus qui sunt ingenuè vt cumq; educati, externis præsentibus est facile excrementa egerere, nedû viro in summâ philosophiâ exercitato. Et hæc dico, non vt qui ab aliis didicerim, sed qui ipse viderim. Nam cum quatuordecim ab hinc annis in grauem morbum incidisset, affecit quidem, vt par est, eum qui est mortali corpore præditus. Erat autem æstus vehemens, & flamma radiorum ardebat vehementiùs, cum sopiti quidem essent venti, aër autem maneret immobilis. Erat autem morbus inundatio flauæ bilis quæ deorsum ferebatur, & mordebat ac comprimebat intestinum, & cogebat extrâ egredi. Tunc magnam vidi tolerantiam. Nam cum ex multis vicis congregati essent homines, vt gloriosum hoc corpus salutarerent, sedebat in duas partes distractus. Nam natura quidem vim afferebat vt iret ad excernendum; pudor autem eius quæ aderat multitudinis, cogebat eum manere in eodem statu & habitu. Ego autem hoc sciens, cum eis qui conuenierant partim multis egi adhortationibus, partim etiam minis, abire iubens: postremò autem eos implicauit vinculis sacerdotij, & non sine maximo labore vesperè tandem amandauit. Ille autem vir diuinus, ne cum ij quidem abscessissent, victus est à naturâ: sed perstitit tolerans, donec accedens nox profunda coëgit omnes domum recedere.

Rursus autem die sequenti cum ad eum venif-

*Monti fertilitatem adfert.**Vt Iacobus inter sanctos mortuos primum locum tenuit, ita nunc inter vuentes alter Iacobus.**Iacobus Maronis discipulus.**Cælum habet protectionem.**Cum varijs aëris iniurijs commutatur.*

2. Cor. 10.

*Iacobus morbo afficitur.**Mira hominis constantia & patientia.**Vincula sacerdotij, comminationes excommunicationis.*

venissem, ut vidi æstum euasisse vehemētiorem, & quā laborabat, febrem igne extrinsecus allato nutriri & augeri, prætexens dolorem capitis, dixi me ægrè ferre vim solis radiorum; & rogavi ut mihi aliquam modicam apud se vmbra[m] expanderet: qui postquam iussit, tribus fixis arundinibus, & iis duobus impositis ciliciis, vmbra[m] adinuenimus. Cum autem iuberet me ingredi, Turpe est, inquam, o pater, ut ego qui sum & iuuenis & valens viribus, hanc assequar consolationem; tu autem qui & vehemēti febre teneris, & opus habes tali consolatione, foris fedeas accipiens impetum radij solaris. si vis ergo, inquam, me vmbra[m] frui, sis mihi socius modici huius tabernaculi: nam tecum quidem volo manere, sed prohibet radius. Cessit itaque his verbis auditis, & meum accepit remedium. Et quoniam vmbra[m] fruebamur communiter, cœpi rursus alium sermonem afferre, & dixi: Opus est ut accumbam, cum coxendix non citra molestiam patiatur sessionem. Sed rursus rogabat quidem ut accumberem: ei autem contra respondi, non esse tolerandum ut ego decumberem videns eum sedentem. si vis ergo, inquam, me quoque frui hac quiete, communiter accumbamus, o pater; non erubescam enim solus decumbens. Cum talibus verbis decepissim eius tolerantiam, ei accubitus exhibui solatium. In solo autem iacenti suaues adhibui sermones, traducens ad animi iucunditatem. Manu autem immisâ intra vestem, tentabam eius dorsum moderatè abstergere, tunc vidi magnum ferri pondus, quod & lumbos alligabat & collum: iam verò alia quoque catenæ à circulo qui erat circa collum, duæ quidem antè, duæ verò ponè, ad inferiorem circulum obliquè pertinentes, & litteræ X figuram efficientes antè & ponè duos circulos colligabant. Iam verò manus quoque interiùs circa cubitos talia quoque alia habebant vincula. Cum ergo aspexissem onus ponderis multorum talentorum, obsecraui ut opem ferret corpori laboranti, quod non poterat simul ferre & onera voluntaria, & inuoluntariam ægritudinem. Nunc quidem, inquam, o pater, febris fungitur officio ferri: cum ea autem cessauerit, tunc rursus corpori imponemus laborem qui ex ferro capitur. Hoc quoque concessit multis delinitus eiusmodi carminibus. Sed tunc quidem cum paucis ægrotasset diebus, facile conualuit.

Postea autem cum in morbum incidisset grauiorem, multi autem ut corpus raperent multis ex locis conuenissent, audientes id ciues, concurrerunt omnes & mi-

lites & priuati; illi quidem sumptis armis militaribus, hi verò armis vtentes quibuslibet. Densâ autem & exstructâ acie pugnare cœperunt, tela emittentes, & fundis lapides torquentes, non ut percuterent, sed solùm ut terrerent: & sic expulsis accolis, victoriis insigni athletâ lecto imposito, qui nihil sentiebat eorum quæ fiebant, (nam nec cum coma eius à rusticis velleretur, senserat) venerunt in urbem. Cum in ædem autem venissent propheticam, in monasterio ei propinquo lectum deposuerunt. Venit autem quidam Berhœam (illic enim tunc eram) ea quæ facta fuerant significans, & nuntium mortis afferens. Cum itaque statim cucurrissem, & totam noctem in itinere consumpsissem, post auroram offendi hominem, neque loquentem, neque vllum ex iis qui aderant potentem agnoscere. Postquam autem eum sum allocutus, & nomine magni Acacij ei dixi salutem, statim & aperuit oculos, & rogauit quomodo se haberet; & quando venissem est percontatus. Cum autem ad hæc respondissem, rursus clausit oculos.

Cum verò tres dies præterissem, vesperè rogauit vbinam esset: cum autè rescisisset, ægrè tulit, & rogauit ut statim rursus referretur in montem. Cum autem vellem eum perpetuò obseruare & ei inservire, iussi mox ferri lectum, & deferri in locum quem cupiebat. Tunc vidi quantopere ab ambitione & gloriæ cupiditate esset alienum caput mihi venerandum. Postridie enim ei obtuli ius ptisanæ cum id refrigerassem; nihil enim omnino calidi sumere patiebatur, cum vsum ignis sibi interdixisset. Cum autem nollet sumere, Nobis omnibus, inquam, o pater, hoc concede; communem enim salutem tuam ducimus sanitatem. Non solùm enim es vtilitatis exēplar propositum, sed etiam orans fers auxilium; & Dei concilias nobis benevolentiam. Quod si te hoc malè habet quod non sis assuetus, hoc quoque, inquam, o pater, constanter tolera: est enim hoc quoque genus philosophiæ. Quomodo enim cum esses sanus cibum appetens, tolerantiam vicisti appetitione; ita etiam nunc minimè appetens in vescendo ostende tolerantiam. Hæc cum dicerem, aderat homo Dei Polychronius, qui id quod dicebam defendens, dixit se id primum velle sumere, idque cum esset manè, cum sæpè post interiectum septem dierum spatium corpus aleret. Victus ergo oratione, vnum iuris poculum clausis demisit oculis, quod quidem solemus facere cum amaras bibimus potiones.

Theodore-
tus ad mo-
ribundum
Iacobum
statim ac-
currit.

vsum ignis
sibi inter-
dixit Iaco-
bus.

sæctus Po-
lychronius
post septi-
mum diem
tantum
comedens.

Theodore-
tus natus
optimo pa-
tri perma-
dere ut ali-
quā conso-
latione mor-
bi violenti-
am ex-
pungat.

Magnum
ferri pon-
dus ferebat
beatus Iaco-
bus.

Catenas
mortifica-
tionis de-
cessas.

Concurri-
tur ut quis-
que rapiat
corpus san-
cti Iacobi.

SIVE
THEOPH.

Quoniam autem pedes quoque, qui propter imbecillitatem ingressum amiserant, ei lauare persuasimus; operæpretium existimo hanc quoque eius animæ aperire philosophiam. Propè enim aderat scyphus: voluit autem quidam ex iis qui ministrabant eum canistro tegere, vt non videretur ab iis qui ad ipsum veniebant: ille autem, Cur, inquit, scyphum regis? Cùm is autem dixisset: Ne videatur ab iis qui veniunt ad contemplandum; Absit, inquit, ô fili, ⁵⁴ ne celes homines ea quæ sunt aperta Deo vniuersorum: illi enim soli volens viuere, nullam humanæ gloriæ curam gero. Quid enim me iuuerit, si hi quidem me magis laborasse & maiori exercitatione vsu esse sciuerint, Deus verò minori? non sunt enim hi datores mercedis pro laboribus, sed Deus est suppeditator. Quis ergo non valdè admiretur & sermones, & mentem quæ sermones genuit, quæ omni humanâ gloriâ adeò fuit superior?

Longè ab
hypocrisis
remotus
Iacobus.

Cibus eius
iens ma-
defacta.

Hominem
serò ad se
uenientem,
dæmonem
esse ratus,
non exhor-
ret.

Glacie &
niue oper-
tus Iaco-
bus.

Tale quid etiam aliàs memini accidisse. Erat vesper, & altum vesper & tempus comedendi: acceptâ ergo testâ appositâ, madefactæ lentis cibum sumpsit; id enim erat ei alimentum. Venit autem quidam à ciuitate, cui erat commissâ quædam militaris exactio. Is autem cùm eum procul vidisset, lentem non deposuit, sed cibum demisit vt consueuerat: & cùm visione apprehendisset eum esse dæmonem, eum verbis insectabatur vt hostem, & ostendens se non vereri, interim ori lentem admouit. Obsecrabat autem is qui incessabatur maledictis: dicebat se esse hominem; & quòd prius quodam adactus iureiurando se ante vesperam ab vrbe esse profecturum, venisset hoc tempore. Ille, Bono, inquit, animo esto, & ne extimescito: sed cùm precatus fueris, recedito: sis autem mihi coniuua, & mei cibi particeps. Simul autem hæc dicens impleuit dexteram, & lente eum impertiit. Sic vanæ gloriæ morbum cum aliis expulit ex animo.

De tolerantia autem superuacaneum est dicere, cùm visus ipse testetur. Tres enim sæpè dies & totidem noctes niue delapsâ ita fuit obrutus, pronus iacens, & Deum orans, vt ne parum quidem videretur ex pannis quibus fuerat indutus: sæpè autem marris & ligonibus vicini ei niuem impositam detrahentes, eum iacentem euellunt & excitant. Ex his laboribus collegit dona diuinæ gratiæ, quorû volunt omnes esse participes. Illius enim benedictione multæ quidem extinctæ sunt & extinguuntur febres, & multæ ægritudines cessarunt & omnino abierunt, multi autem dæmones coacti sunt fu-

gere: & aqua quæ ab illius dexterâ benedicitur, fit salutare pharmacum.

Quis nescit puerum mortuum per eius orationem fuisse excitatum? in suburbanis enim ciuitatis erant eius parentes, qui multos quidem filios genuerunt, omnes autem immaturos ad sepulcrum transmiserunt. Quando ergo hic vltimus natus fuit filius, cucurrit pater ad hominem Dei, rogans vt is longam haberet vitam, & pollicens se eum esse Deo dicaturum si viueret. Cùm itaque vixisset quatuor annis, vitæ finem accepit; pater autem aberat: adueniens autem videt eum repentè efferri. Cùm eum itaque è lecto rapuisset, Oportet, inquit, me implere promissum, & Dei homini reddere vel mortuum. Detulitque vt prius dixit, & ante pedes sanctos illum posuit, dicens illa quæ suis quoque dixerat domesticis. Homo autem diuinus cùm ante se posuisset puerum, flexis genibus orabat pronus vitæ & mortis rogans Dominum. Vesperè autem puer edidit vocem, & patrem vocauit. Cùm sic sensisset vir ille diuinus, quòd suas preces suscepisset Dominus, & vitam puero suppeditasset, surrexit, & eo adorato qui facit voluntatem timentium eum, & audit eorum preces, finiit orationem, & filium reddidit patri. Hoc & ego vidi, & patrem audiui narrantem, & multis aliis narrauit miraculum apostolicum, cùm sciret multis auditoris futurum id conducibile.

Porro autem eius quoque sum consecutus auxilium: vnus autem aut duorum faciam mentionem, existimans ingrati esse animi ea silentio præterire, & non docere genera beneficij. Execrandus Marcion multas spinas impietatis seminavit in regione vrbis Cyri; eas cùm conarer euellere radicitus, omnem laborem subibam, & omnibus machinis assiduè vtebar. Qui autem meâ fruebantur culturâ, cùm me eo nomine deberent diligere, pro eâ, vt propheticè dicam, detrahebant mihi: ego autè orabam, & red-

Benedictio
nis & aqua
lustralis
efficacia.

Pollicetur
pater se Deo
dicaturum
filium.

Puer mor-
tuum resus-
citatur à
Iacobo.

Psal. 144.

Cyri regio
Marcionis
errore im-
buta.

Psal. 108.
Psal. 34.

Præstigia,
& dæmo-
nes vocife-
rantes in
Theodore-
rum.

Auxilium
martyrum
& sancti
Iacobi con-
tra dæmo-
nes.

ex

ex familiaribus qui prope me dormiebat : Audis, inquam, quæ dicuntur ? Ille verò, Omnia, inquit, audiui : & cum vellem surgere, & respicere, & scire quis loqueretur, tuâ causâ quieui, cum te putarem quiescere. Ambo itaque surgentes respeximus, neque ullum qui moueretur vidimus, nec qui loqueretur audiui. Illa verba alij quoque qui nobiscum habitabât, audiuerunt. Intellexit igitur quoddam martyr quidem chorum dicebat. Lecythum olei martyr, qui cum à multis martyribus collectam haberet benedictionem, pendebat à meo lecto : sub meo autem capite erat magni Iacobi vetus amictus, qui quouis clastro adamantino fuit mihi validior. Quinetiam cum eorum maximum vicum essem ingressurus, deinde multa essent intermedia quæ mihi prohibebant exitum, nisi ad meum Isaiam, rogans ut diuinum consequerem auxilium. Ille verò, Esto, inquit, bono animo, soluta sunt omnia illa impediméta instar telæ aranearum : idque noctu me docuit Dominus, non in somnis adumbrans sed reuera ostendens. Vidi enim, aiebat, cum incepissem hymnodiam, in illâ parte in quâ illa loca sita sunt, serpente quemdam, ignis speciem præ se ferentem, qui ab Occidente reptabat in Orientem, & ferebatur per medium aërem. Cum orationes autem tres peregissem, rursus vidi inflexum, & orbiculatam ostendentem figuram, & eius caudam capiti coniunctam. Cum rursus autem octo orationes absoluissem, aspexi eum in duas partes dissectum & in fimum resolutum. Hæc ipse quidem sic præuidit : nos autem vidimus exitum qui cõsensit eius prædictioni. Manè enim mali auctoris dæmonis imperio parètes, qui olim quidem erant sectæ Marcionis, nunc autem sunt classis apostolicæ, ab Occidente profecti, nudos nobis enses ostendebant : horâ autem diei tertiâ simul coacti, curam gerebant suæ solùm custodiæ, sicut serpens qui caudâ caput suum contexit : octauâ autem dispersi, dederunt nobis locum ingrediendi in vicum. Statim autem inuenimus serpente factum ex æris materiâ, qui ab eis adorabatur. Cum enim aduersus opificem & vniuersorum creatorem bellum aperte suscepissent, execrandum serpente, tamquam illius hostem, colere contendebant. Talia ego beneficia à mihi venerando capite sum consecutus.

Lecythus
olei mar-
tyrum.

Amictus
sancti Ia-
cobi salu-
taris.

Serpens ad-
orabatur à
Marcioni-
stis.

Qua Theo-
doretus au-
diuerit à
sancto Ia-
cobo.

Quoniam autem diuinarum reuelationum narrationem ingressa est oratio, age narrabo quæ audiui ab illâ linguâ ab omnimendacio alienâ. Narrauit autem non vllâ gloriæ inductus cupiditate (fuit enim diuina anima ab eo vitio remotissima) sed cum

illum quidam vsus ea coëgisset dicere quæ volebat celare. Supplex ab eo cõtendebam ut oraret Deum vniuersorum, ut redderet mihi segetem mundam à zizaniis, & à seminibus hæreticis eam omnino liberaret : me enim valde angebat abominandi Marcionis error qui plurimum inualuerat. Dixit itaque à me oratus : Nec me, nec vllò alio tibi opus est ad Deum intercessore, habes enim Ioannem illum insignem, Verbi vocem, Domini præcursores, has pro te preces assidue offerentem. Cum autem ego dicerem, me & eius credere orationibus, & aliorum sanctorum apostolorum & prophetarum, quorum ad nos nuper delatae sunt reliquiæ ; Esto, inquit, bono animo ; habes Ioannem Baptistam. Sed nec sic eum passus sum filere, sed multò magis urgebam interrogans, & scire desiderans cur eius potius meminisset. Ille autem, Vellem, inquit, amplecti & deosculari eius amabiles reliquias. Cum autem dixissem : Non asseram eas, nisi pollicitus fueris te eadicturum quæ videris. Atque ipse quidem est pollicitus, ego verò postridie attuli ea quæ desiderabat : & cum omnes iussisset abscedere, hæc mihi soli narrauit. Quando hos, inquit, ciuitatis patronos, qui à Phœniciâ venerant & Palæstinâ, cum Davidicâ excepisti choreâ, venit mihi in mentem cogitare, num hæc essent illius insignis Ioannis reliquiæ, & non alterius martyris qui esset eiusdem nominis. Post vnum ergo diem ego stabam ad hymnos decantandos ; video autem quemdam candidam veste indutum, & dicentem : Frater Iacobe, cur nobis aduenientibus non venisti obuiam ? Cum ego autem rogarem quinam essent, respondit, dicens : Qui à Phœniciâ & Palæstinâ nuper venimus : & cum prompto & alacri animo nos omnes excepissent, & pastor & populus, & ciues & rustici, tu solus eorum honoris non fuisti particeps : innuebat autem eam quæ fuerat dubitationem. Ad hæc ergo dicit se dixisse : Absentibus & vobis & aliis & vos honoro, & adoro Deum vniuersorum. Rursus autem die sequenti eodem tempore cum ille ipse apparuisset, Vides, inquit, frater Iacobe, eum illic stantem, cuius quidem vestis est colore niui similis, est autem prope illum positus ignis clibanus. Cum autem ego illuc oculos conuertissem, & illum esse Ioannem Baptistam coniecissem, (nam & vestitu erat indutus, & manum habebat ut baptizans,) Is est, inquit, quem tu coniecisti. Quinetiam, inquit, cum tu aliquando noctu ad primum vicum ad seditiones eos docturus abires, & ut ego maiori ac vehementiori

Quibus in
cultu sunt
sanctorum
reliquiæ,
sancti ad-
uocati sunt
peculiaros.

Reliquias
sanctorum
osculari de-
siderat Ia-
cobus.

Visio facta
sancto Ia-
cobo pro
confirma-
tione reli-
quiarum
beati Ioan-
nis Baptista

Ioannes
Baptista
veste cadi-
câ, & ma-
nu velut
baptizans
apparet.

SIVE
THEOPH.

studio Deo offerrem orationem, mandafes, totâ nocte vigilauit rogans Dominum. Deinde audiui vocem dicentem: Ne timeas, ô Iacobe; magnus enim Ioannes Baptista totâ nocte orat Deum vniuersorum. Facta enim fuisset magna cædes, nisi illius intercessionibus fuisset extincta diaboli audacia. Hæc cum mihi narrasset, præcepit vt ego solus scirem, & ne alios assumerem confcios. Ego autem vtilitatis gratiâ non solum multis narraui, sed etiam mando scriptis.

S. Ioannes
Baptista
orat Deum
pro reddi-
tione errâ-
tium.

Visio Iacobi
de Iosepho
patriarchâ.

Iam verò à se quoque dicebat esse visum Ioseph patriarcham, capite & barbâ canû, & in senio formæ emittentem splendorem, & in virtutis fastigio seipsum sanctorum extremum nominantem. Nam cum ego, inquit, eum primum dicerem ex iis qui sunt eiusdem cum ipso feretri participes, ipse seipsum nominabat vltimum.

Demon in
formâ Æ-
thiops mo-
lestus Iaco-
bo.

Mihi autem narrauit etiam varios & multiplices dæmonum insultus, qui in ipsum facti sunt. Cum primum enim, aiebat, hoc vitæ genus sum ingressus, visus est mihi quidam nudus formâ Æthiops ignem ex oculis emittens: ego autem cum eum viderem, & timore sum affectus, & ad preces conuersus, nec in animum inducere potui vt cibum sumerem; illo enim tempore mihi apparebat. Cum autem septem & octo & decem dies transiissent, & ieiunus permanerem, tandem improbum illum insultum contemnens, sedi & cibum sumpsi. Ille autem cum hanc meam non tulisset animi magnitudinem, minatus est se virgâ percussurum. Ego autem, inquit, dixi: Si tibi quidem est permissum à Deo vniuersorum, percutere; & plagam lubèter accipiam, vt qui ab illo feriar: sed si non sit tibi permissum, non percuties licet millies infancias. His auditis tunc effugit.

Laborat
Iacobus si-
ti, quia da-
mno aquam
Iacobi spe-
cie à disci-
pulo acce-
pit.

Sed me rursus clanculum perpetuâ afficiebat molestiâ. Nam aquam quæ mihi bis in hebdomadâ infernè afferebatur, ei qui afferebat occurrens, & meam formam imitans accipiebat: & illum iubens recedere, fluentum effundebat. Idque cum non solum bis, sed etiam ter fecisset, me fitis perpeffione validè oppugnauit. Cum ergo valdè angerer, rogauit eum qui solebat ad me afferre, cur iam quindecim diebus ad me aquam non attulisset: is dixit se iam ter & quater attulisse, & me accepisse. Et vbi, inquam ego, à te eam afferente accepi? Ille locum ostendit. Et si millies, inquam ego, me illuc accedentem videris, ne vas dedaris donec ad hunc locum veneris.

Sic cum hæc quoque eius apertæ & irritæ fuissent insidæ, alias rursus est aggressus.

Dixit enim noctu vociferans, Te tam tetro implebo odore, & tibi tantam inuram infamiam, vt nemo te vllâ ex parte aspiciat. Ego autem, inquit, ad hæc respondi: Agam tibi gratias. inuitus enim tuum inimicum beneficio afficies, vt qui efficias vt magis verser in Dei recordatione. Nam quò mihi plus est otij, eò magis occupor in perpetuò contemplandâ diuinâ pulchritudine. Cum itaque pauci dies præterissent, meridie consuetum peragens officium, video, inquit, duas mulieres de monte descendentes. Ego autem cum id præter consuetudinem agrè tulissem, & eas lapidibus petere essem aggressus, memini minarum scelerati dæmonis: & conieci hanc esse eam quam dicebat infamiam. Dixi ergo magnâ voce, quòd etiam si meis insiderent humeris, non eas impetam lapidibus, nec persequar, sed solâ vtar deprecatione. Ego quidem hæc dixi, illæ verò euânuerunt: & sermone finem accepit visio spectaculi.

Inimici
maleficium
astimat
pro benefi-
cio.

Diabolus
specie mu-
lierum Iaco-
bo appa-
ret.

Post hæc rursus, inquit, noctu ego quidem orabam: ferebatur autem vehiculi strepitus, & clamor aurigæ & equorum hinnientium. Me autem conturbauit rei nouitas: cogitabam enim quòd nec princeps tunc esset in ciuitate, nec ea esset via vehiculorum, nec tempus aptum vehiculis. Hæc autem cum apud me reputarem, audiebatur quidam strepitus appropinquantis multitudinis, & clamabant quidam præcedentes lictores, sibilantes, & de medio turbam exigentes, & ei qui præerat viam parantes. Postquam autem mihi visi sunt valdè appropinquare, dixi, aiebat, Quisnam es, & vnde venis? & quo opus habens venisti hoc tempore? Quousque ludificaris, ô infelix, & diuinam contemnis patientiam? Hoc ego quidem dicebam, conuersus ad Orientem, & Deo preces offerens. Ille autem trussit quidem, sed non potuit deiicere; resistebat enim diuina gratia: & extemplo omnia illa euauerunt.

Iacobus ad
Orientem
conuersus
orans dæ-
monis præ-
stigias pel-
lit.

Dicebat autem se etiam tēpore perniciosorū illorum latronum, quando ex Isauriâ profecti, maximam partem Orientis vrentes, prædas egerunt, valdè extimuisse, non ne occideretur, (neque enim tenebatur tanto amore corporis) sed ne raperetur in feruitutem & captiuus fieret, impietatisque & iniquitatis videret spectaculum. Hunc metum cum sensisset diabolus (sæpè enim audiuerat, cum hoc notis suis aperiret) imitatur noctu vlulatum mulierum. Ego autem, inquit, videbar audire quòd venirent hostes, & quòd vicis ignem iniicerent. Statim ergo cum capillos in duas partes discri-

Dæmones
Isaurorum
metu ter-
rent Iaco-
bum.

discriminasset, & partim quidem à dextris, partim verò à sinistris ad pectus transtulisset, paravam collum vt id ensis amputaret facilius, & breui plagâ acceptâ, ab illo abominando liberarer (spectaculo. Cùm sic totam illam noctem transegissem, & assidue incurfionem illorum exspectarem, cùm fuisset dies, & quidam venissent, rogavi quidnam audiissent de Isauris. Illi autem dixerunt se nihil nosse illis diebus: & sic agnoui, inquit, diabolicam quoque illam fuisse visionem.

Aliquando autem assimilatus viuido & vegeto adolescenti, specie decoro, & flauâ comâ ornato, ad me accedebat subridens simul & ludens. Ego autem, inquit, irâ armatus, eiiciebam infectans maledictis. Ille autem permanebat, aspectu meretricio, risuque & sermone ad voluptatem alliciens. Tunc ergo maiore irâ percitus, Quomodo, inquam, potes totam terram obire, & omnibus tales parare insidias? Is autem dicebat se non esse solum, sed dæmonum multitudinem per totum terrarum orbem esse dispersam, qui hoc modo simul & ludunt, & seriò agunt: ludo enim, qui videtur, student simul totam perdere humanam naturam. At tu, dicebam ego, abi, Christo tibi id iubente, qui totam legionem per porcos transmisit in profundum. Audiuit simul & fugit: nec Domini appellationis vim ferens, nec eius famuli philosophiæ ferre valens splendorem.

Porro autem cùm multa alia sciam quæ possim narrare, ea nolo scribere, ne imbecillioribus eorum multitudo causa sit incredulitatis. Nam iis quidem qui diuinum cernunt hominem, nihil eiusmodi quod dicitur videtur incredibile, cùm ea quæ videtur virtus confirmet ea quæ dicuntur. Sed quoniam transmittentur ad posteros scripta harum narrationum, (sunt autem multis aures magis incredulæ quàm oculi) imbecillitate auditorum metiemur narrationem.

Ei ergo ædificarunt alij quoque maximam ædem in vico propinquo, quæ non distat multis stadiis. Construxi ego quoque loculum in eade victoriâ insignium apostolorum. Sed cùm hoc rescuisset vir diuinus, sæpè me rogauit vt in illo monte corpus mandaretur sepulturæ. Ego autem sæpè dixi, quòd non oportet eum qui vitam presentem non curarit, sepulcri curam gerere. Vbi autem vidi hoc ei esse cordi, annui & sum assensus: & feci vt scinderetur arca & sursum ferretur. Cùm autem viderem lapidem corrumpi à pruinâ, rogavi vt sineret arcæ parvam fieri domunculam: vbi autem iussit, & perfecto ædificio tectum imposuimus,

Non patiar, inquit, hoc vocari sepulcrum Iacobi: sed volo hæc fieri ædem martyrum victoriâ insignium: me autem tamquam aliquem inquilinum poni in altero sepulcro, vt qui dignus sim habitus vt apud eos habitarem. Neque verò hoc solum dixit, sed etiam fecit: & cùm multos quidem prophetas, multos autem apostolos, maximè autem plurimos martyres vndiq; collegisset, eos posuit in vnâ arcâ, volens simul habitare cum populo sanctorum, & desiderans cum eis resurgere, & dignari Dei contemplatione. Hoc autem sufficit ad faciendam coniecturam quanta eius esset modestia. Qui enim tãtas opes collegerat, perinde ac si eiset in extremâ paupertate, desiderauit habitare tamquam peregrinus apud diuites mercatores. Quales ergo venerandi mihi capitis sint labores, & quanta certamina, & quantam gratiam acceperit diuinitus, & quàm multis sit victoriis potitus, & quàm multis coronis ornatus, hæc ad ostendendum sufficiunt.

Quoniam autem asperos & difficiles eius mores reprehendunt aliqui, & ægrè ferunt quòd solitudine tantopere delectetur & quiete, cùm de eo pauca dixerò, imponam finem narrationi. Proponitur, vt iam dixi, aspectandus ab omnibus: neque fossâ circumdatus, neque tugurio aliquo aut tabernaculo tectus. Vnusquisque autem ex iis qui veniunt, à nullo claustro prohibitus, statim accedens, ea quæ vult loquitur. Alii autem amatoribus huius philosophiæ, sunt & fossæ & fores, & eis licet frui quiete, & qui est inclusus, aperit cùm voluerit, & quantum vult, differt, & quantum vult, impletur diuinâ contemplatione. Hic autem horum nihil est. Quocirca eos fert ægerrimè qui in tempore orationis ei exhibent molestiam: & si cùm iussit quidem, statim recesserint, rursus profequitur orationem. Quòd si perrexerint exhibere molestiam, & cùm semel aut bis iusserit non paruerint, tunc egrè ferens & increpans amandat. Ego autem de eo quoque aliquando sum cum illo locutus, & dixi aliquos molestè ferre quòd expulsi fuerint, & non fuerint participes eius benedictionis, & quòd oporteret eos qui hac de causâ veniunt, & iter multorum dierum conficiunt, recedere non indignantes, sed animi latitiâ repletos, & qui philosophiæ narrationum conuiuio excipere possint eos qui ignorant. Ille autem, Non alicuius, inquit, alterius, sed meâ causâ veni in montem, & cùm scaream admodum multis peccatorum vlceribus, plurimâ opus habeo medicinâ: & eâ de causâ oro clementem Dominum, vt mihi

SIVE
THEOPH.
Iacobi hu-
militatis
sepulcro
eligendo.

A vicini-
tate reli-
quiarum
Sanctorum
opem spe-
rat.

Dæmon
la si uicinis
illi illud.

Dæmonem
la scimen-
tem Chri-
sti nomine
pellit.

Aures ma-
gis incre-
dula, quàm
oculi.

Loculum
vno parat
Theodore-
tus in eade
apostolo-
rum.

Tempus
orationis
interrumpi
ægerrimè
fert.

SIVE
THEOPH.

mihî præbeat medicamenta quæ mea curent vitia. Quomodo ergo non fuerit valdè reprehendendum & valdè stultum, interrumpere quidem seriem orationis, interim autem loqui cum hominibus? Si enim hominis, qui est eiusdem cuius ego naturæ, essem famulus, eo autem tempore quo est ministrandum domino, dimittens in tempore afferre cibum vel potum, confabularer cum aliquo ex conseruis, quot plagas iure acciperem? Si autem cum etiam accessissem ad præsidem, & quâ ab aliquo afficior narrans iniuriam, sermonè quidem in medio interrumperem, apud aliquem autem ex præsentibus aliqua alia verba facerem; non tibi videtur iudex id ægrè esse laturus, & auxilium quidem esse denegaturus, flagris autem prætereà esse cæsurus, & à tribunali eiecturus? Quomodo ergo est honestum, vt seruus quidem in dominum, qui autem supplicat in iudicem, ita vt oportet se gerat: ego autem ad Deum & æternum Dominum, & Iudicem iustissimum, & omnium Regem accedens, ne similiter quidem atque ij accedam: sed inter orandum, me conuertam ad conseruos, & prolixo cum eis vtar sermone? Hæc & audiui, & ad eos qui ægrè ferunt transmissi: & mihi videtur rectè pulchreque dixisse. Nam præter ea quæ dicta sunt, est etiam amantium proprium, omnes quidem alios despiciere, illi autem soli quem amant & diligunt adherere, eumque & noctu somnare, & interdum visione apprehendere. Ideò mihi videtur ægrè ferre, vt qui in eâ quidem quam desiderat versetur contemplatione, prohibeatur autem impleri experendâ & dignissimâ quæ ametur pulchritudine.

Hæc vt narrantes, non vt encomij ritu laudantes cōscripsimus: breuitatis magnam curam gerentes, ne prolixitate molestiâ lectores afficeremus. Quòd si etiam fuerit huic superstes narrationi, innumerabilia alia præclara facinora adiuciet prioribus: & illa quoque conscribent alij, nos enim hinc excedere valdè cupimus. Pietatis autem certaminum agonotheta & ei det finem dignum suis certaminibus, præstetque vti reliquus cursus priori consentiat, vt victor perueniat ad metam, & nostram imbecillitatem sustentet ac suffulciat suis orationibus, vt confirmati, multas quas alij in nos consecuti sunt victorias eis eripiamus, & victores è vitâ excedamus.

Theodore-
rus inter-
cessionem
eius petit.

CAP. XXII 55 THALASSIVS ET LIMNÆVS.

HELIMNA est apud nos quidam vicus, qui olim quidè excepit semina im-

pietatis Marcionis, nunc autem euangelicâ fruitur agriculturâ. Eius ad Meridiem est quidam collis, neque valdè asper, neque admodum accliuus. In eo monasticum ædificauit habitaculum Thalassius vir admirabilis, qui est multis quidem aliis quoque bonis exornatus, sed morum simplicitate mansuetudineque & moderatione omnes homines sui temporis superauit. Hoc autem dico, non vt qui soli credam auditui, sed qui eius etiam fecerim periculum. Ad virum enim sæpè accessi, & eius sum sæpè vsus suaui consuetudine.

Thalassius
simplicitate
morum
& mansue-
tudine elu-
cens.

Ab eo in hoc loco fuit initiatus, qui nunc ab omnibus decantatur Limnæus, & cum admodum iuuenis ad illam peruenisset palæstram, pulchrè in hac summâ instituebatur philosophiâ. Et primùm quidem cum linguam sciret esse lubricam, adhuc adulescens hoc sibi cōstituit ⁵⁷ silentium: mansitque longissimo tempore cum nemine quidquam loquens. Postquam autem diuini illius senis doctrinæ satis fuit particeps, & se ostendit expressam illius virtutis imaginem, accessit ad magnum illum Maronem, cuius prius quoque meminimus. Accessit autem eodem tempore quo diuinus quoque Iacobus. Cum autem ex eo quoque magnam percepisset vtilitatem, & quæ sub dio agitur vitam esset æmulatus, occupauit aliud montis cacumen quod imminet cuidam vico, quem nominant ⁵⁸ Targallam.

Limnæus
Thalassij
discipulus.Silentium
sibi indicit.

Suprà c. 16

A Marone
instructus.sub dio
degit.

In eo degit vsque in hodiernum diem, non habens domunculam, non tabernaculum, non tugurium: sed solo continetur septo quod est ædificatum ex ⁵⁹ lapidibus. Habet autem quoddam paruum ostium luto assiduè obstructum: quod aduenientibus quidem aliis numquam aperit, mihi autem soli accedenti hoc permittit facere. Eâ de causâ vndiquaque congregantur plurimi cum meum aduentum senserint, desiderantes esse mei ingressus participes. Cum iis autem qui aliquando ad ipsum veniunt, loquens per paruam quamdam fenestrâ, eos impertit benedictione, per eam plurimis fanitatem largiens. Seruatoris enim nostri vtens nomine, & morbos cessare facit, & dæmones expellit, & apostolica imitatur miracula.

Morbidos
& dæmo-
niasos cura-
rat.

Non solùm autem iis qui ad ipsum veniunt suppeditat curationem, sed eam quoque sæpenumerò præbuit suo corpori. Eum enim iam pridè inuaserat morbus colicus. Quàm sint autem acres qui ex eo oriuntur dolores & cruciatus, optimè quidem sciunt qui illum sunt experti: sciunt autè ij quoque qui eius fuere spectatores. Prouoluuntur enim similiter atque ij qui rabie agitantur, huc

huc & illuc se vertentes: & crebrò pedes extendentes & cōtrahentes: nonnumquam autem sedent & furgunt & ambulant, aliquam quietis viam quærentes: & ided affident balneis, sepè ex eo aliquam accipientes consolationem. Et quid opus est longiori vti oratione in iis enumerandis quæ sunt aperta & manifesta omnibus? Cum hoc morbo colluctans, & tot tantisque cruciatus doloribus, non medicinæ accepit auxilium, non lectum ingredi sustinuit, non à medicamentis aut cibis est recreatus, sed in tabulâ humi iacente sedens, oratione & crucis signaculo est curatus, & carmine diuinæ appellationis sopiit cruciatus.

Porro autem cum is quoque noctu aliquando ambularet, calcavit dormientem viperam. Ea verò apprehendens plantâ pedis, in eam dentes infixit. Cum autem pedi conaretur opem ferre, se quidem inclinavit, & ei manum admouit; os autem bestia in eam conuertit. Cum autem rursus sinistra esset vsus vt ei succurreret, in eam quoque traxit iram bestię. Postquam autem fuit eius furor exfatiatus (illi enim plus quàm decem morsus intulit) tunc quidem recessit, & suam cauernam repetiit. Ille autem vndiq; maximis cruciabatur doloribus. Sed neque tunc passus est vti arte medicinæ: sed vulneribus adhibuit sola fidei medicamenta, crucisque signaculum, & orationem, & Dei inuocationem. Ided autem, vt existimo, Deus vniuersorum permisit illam bestiam in illud sacrum corpus furere, vt diuinæ illius animæ omnibus apertam ostenderet tolerantiam. Nam eius quoque quod generosi & fortis animi Iob idem videmus fuisse consilium. Siuit enim eum maximis iisque omni generis agitari fluctibus, cum sapientiam gubernatoris vellet omnibus ostendere. Vndenam enim aliàs cognouissemus vel illius fortitudinem, vel huius tolerantiam, nisi in eos quæuis tela coniciendi datus esset locus inimico pietatis.

Atque ad viri quidem tolerantiam docendam hæc sufficiunt, clementiam autem & benignitatem aliunde ostēdemus. Nam cum multos visu priuatos, & qui mendicare cogebantur congregasset, & vtrunque ad Orientem & Occidentem eis habitacula edificasset, iussit in eis degere, & Deum laudare, alimentum eis necessarium præcipiens suppeditari ab illis qui ad ipsum veniebant. Ipse autem medius inter eos inclusus, & hos & illos incitat ad hymnodiam: & licet eos audire Deum assidue laudantes. Tanta est eius perpetua benignitas in eos qui sunt eiusdem generis. Eorum autē quæ sub dio suscipiuntur certaminum, ipsi &

magno Iacobo est idem tempus. Iam enim complerunt trigessimum octauum annum.

60 IOANNES, MOYSES, ANTIOCHVS, ANTONIVS.

Hoc vitæ institutum æmulatus quoque est Ioannes, vir præter cetera clarus lenitate & mansuetudine. Is cum rupem quamdam valde asperam, tempestatibusq; obnoxiam, & ad Septemtrionem vergentem occupasset, in illâ iam transegit viginti quinque annos, aëris contrarios excipiens impetus. Alia autem omnia, ne singula persequare, cibus & veltis & ferri pondera, sunt iis qui prius dicti sunt similia. Est autem humanis omnibus aded superior, vt nullo ex eis fruatur solatio. Afferam autem huius rei indicium euidentis. Nam cum propter torum eius herbaceum vir quidam bonus plâstasset amygdalum, & ea deinde procedente tempore arbor euassisset, aded vt & ei vmbram præberet, & oculos pasceret, iussit eam excindi, vt ex eâ nullâ acciperet recreationem.

Hoc vitæ institutum amplexus quoque est Moyses, in alto quodam montis vertice, qui impendet vico Romæ, decertans.

Et Antiochus vir senex, qui in monte maximè deserto paruum septum extruxit.

Et Antonius, qui in corpore senio confecto æquè decertat atque iuuenes.

Est autem eis eadem vestis, & cibus, & status, & oratio, nocturnique & diurni labores: & nec longitudo temporis, nec senectus, nec naturæ imbecillitas eorum superat tolerantiam; sed in eis floret ac viget laborandi studium. Alios quoq; plurimos athletas habet in montibus & agris Deus virtutis agonotheta, quos non est enumerare facile, nedum vitam vniuscuiusq; scribere.

Cum ergo sufficientem ex eis utilitatem iis, qui lucrari voluerint, adiecerim, me conuertam ad aliud genus narrationis, rogās vt sim eorum quoq; benedictionis particeps.

61 ZEBINAS ET POLYCHRONIVS. CAP. XXIV

ZEBINAM prædicant vsque in hodiernum diem, qui vt illum viderent, digni sunt habiti. Aiunt autem eum, cum ad extremam peruenisset senectutem, iisdem esse laboribus vsus vsq; ad finem: nec, licet grauissimo premeretur senio, ex certaminibus iuuentutis aliquid immutasse. Superabat autem, vt dixerunt, omnes sui temporis homines assiduitate orationis. In eâ enim diu noctuq; versans, non solum non satiebatur, sed etiam desiderium efficiebat vehementius. quinetiam cum iis qui ad ipsum veniebant paucis differens, non poterat in animu indu-

Oratione & signaculo crucis colicum morbum pellit.

Similitudine viperæ venenâ dispellit.

Benignitas eius in carcos & pariteres.

SIVE THEOPH. Iam 38. annis sub dio certat. CAP. XXIII.

Ioannes 25. annis in rupe asperâ degit.

Omniem recreationem à se abdicat.

Moyse.

Antiochus.

Antonius.

Eadem ijs vestis, cibus, status, oratio.

Theodoretus benedictionis eorum participationem petit.

CAP. XXIV

Zebinas etiam senex instituti tenax.

Assiduus in oratione.

SVIE
THEOPH.

inducere vt cogitationem à cælis deduce-
ret: sed statim ab illis liberatus, vt nec tan-
tillum quidem ab iis quæ sunt Dei vniuer-
forum separatus, offerebat rursus deprecæ-
tionem. Postquam autem non permittebat
senectus, vt citra molestiam stare posset as-
fiduè, sustentaculum ei præbebat baculum;
cui innixus, Dominum & laudabat & ora-
bat. Cùm autem præter alia bona esset or-
natus amore in hospites, iubebat multos ex
iis qui ad ipsum veniebāt, expectare vespe-
ram. Illi autem timentes ne totâ nocte illic
starent, aliqua sua negotia prætexentes, se
ab illis subducebant laboribus.

Zebinas
hospitalis.

Hunc ille quoque magnus admiratus
est Marum: & omnes ad se venientes ad il-
lum ire iubebat, & accipere eius benedi-
ctionem, eum patrem & magistrum nomi-
nans, & totius virtutis exemplar vocans.
Rogauit autem vt in eodem quoque sepul-
cro poneretur: sed non siuerunt, ⁶² qui
corpus illud sacrum diripuerūt, ⁶³ & in eum
locum quem diximus detulerunt. diuinus
autem Zebinas cùm ante eum obiisset, in
vico ei propinquo, is autem appellatur Cit-
tica, iusta sibi facta accepit. In eius sepul-
cro maximam eadem ædificauerunt: ijs enim
qui cum fide accedunt, variam ac multipli-
cem effundit curationem. Habet autem
nunc quoque sub eodem tecto martyres,
qui apud Persas quidem decertarunt, an-
nui autem & celebribus festis à nobis ho-
norantur.

Totius vir-
tutis ex-
emplar.Varij ad
sepulcrum
eius curan-
tur.

Huius doctrinam magnus accepit Poly-
chronius: quinetiam diuinissimus Iacobus
dicebat eum sibi primum dedisse tunicam
ex pilis contextam. Ego autem qui illum
numquam vidi (ante meum enim aduen-
tum vitæ finem acceperat) in hoc egregio
Polychronio diuini Zebinae video philoso-
phiam: non sic enim cera exprimit figu-
ras annulorum, vt hic illius effingit tor-
mam & characterem. Hoc autem aper-
tè scio, ea quæ de illo narrantur, cum iis
quæ ab hoc fiunt, conferens. Est enim si-
militer diuino incensus desiderio, & est
terrenis omnibus superior, & corpori alli-
gatus mentem habet aliam, & quæ fertur
sublimè, aëremque traicit & ætherem, &
cælis fit sublimior, & perpetuè diuinam vi-
sione apprehendit contemplationem, nec
potest illinc vmquam mentem detrahere;
quinetiam cum iis qui adueniunt collo-
quens, superna mente peragrat.

Polychro-
nius Zebi-
nae discipu-
lus.Nocturnâ
statione se
amovcet.

Eius autem per totam noctem vigiliam
& stationem hinc didici. Cùm eum vide-
rem simul & cum senio conflantem &
cum imbecillitate, & nullam omnino ha-
bentem curam corporis, sæpius precatus ei

persuasi, vt duos assumeret, qui simul habi-
tarent, & aliquam consolationem ab eis ac-
ciperet. Quoniam autem petiit viros vir-
tute claros, qui per se in alio degebant mo-
nasterio, illis quoque viris admirandis per-
suasi, vt diuini hominis curam omnibus
præponerent. Ij cùm paruo tempore cum
eo habitassent, conati sunt fugere, per no-
ctem illam non ferentes stationem. Cùm
autem virum diuinum obsecrarem, vt im-
becillitate corporis metiretur laborem;
Non solum, inquit, eos non cogo stare me-
cum assiduè, sed etiam sæpè præcipio,
vt decumbant: illi autem, Et quomodo
possemus, aiebāt, eo qui in laboribus conse-
nuit, stante, & imbecillitatem corporis de-
spiciente, decumbere, cùm simus sani & in
mediâ ætate? Sed venerandi quidem mihi
capitis nocturnos labores sic didici. Hi au-
tem viri procedente tempore sibi tantam
parauere virtutem, vt cum hoc magno viro
eamdem persequerentur philosophiam.

Et Moyses quidem, (hoc est enim ei no-
men) permansit vsque in hodiernum diem,
tamquam patri & domino omne ei serui-
tium exhibens: & quæ ex sacrâ illâ animâ
coruscat virtutem accuratè perfecteque
exprimens.

Moyse Po-
lychronij
discipulus.

Damianus autem (hoc enim erat nomen
alteri) cùm peruenisset ad quemdam vicum
non procul situm, ei autem est nomen Nia-
ra, & præter alias paruam quamdam inue-
nisset domunculam, in illâ degit, idem vitæ
institutum persequens: aded vt qui hunc &
illum rectè norunt, eum aspicientes, existi-
ment se videre beati Polychronij animam
in alio corpore. Eadem enim & simplicitas
& mansuetudo & moderatio, eadem leni-
tas sermonis, eadem in congressu suauitas,
eadem animæ vigilantia, & Dei intelligen-
tia, idem status & labor & vigilia & cibus:
& quæ est ex lege diuinâ, paupertas &
nihil possidere. Nam præter vnâ sportu-
lam, quæ lentem habet madefactam, nihil
est in habitaculo. Tantam accepit utilita-
tem ex consuetudine magni Polychronij.

Item Da-
mianus.

Ego autem relicto discipulo redibo ad
magistrum: à fonte enim riui fluente pro-
cedunt. Hic ergo cum alijs vitiis eiectâ quo-
que ex animâ gloriæ cupiditate, & inanis
gloriæ conculcatâ tyrannide, studebat sem-
per labores occultare. Et ferrum quidem
vt gestaret non inducebat in animum, ti-
mens ne ex eo aliquid damni hauriret, si
arrogantiæ inflammationem anima ex eo
acceperat. Cùm autem quercus grauissimam
radicem ad se deferri iussisset, vt qui ad
alium scilicet vsu eam opus haberet, eam &
noctu imponebat humeris, & eam impositâ

Lente ma-
defactâ vi-
uit.Polychro-
nius vir-
tutes occultat.

orabat

& interdiu, cum esset ei otium. Cum autem veniret aliquis, & passaret ostium, eam in loco aliquo abscondebatur. Hanc cum vidisset quidam, mihi indicavit: & cum vellem scire quantum esset eius pondus, vix eam potui tollere ambabus manibus. Is autem cum me aspexisset, iussit eam dimittere: ego autem eum rogabam ut mihi eam permitteret accipere, ut ei eriperem occasionem laboris. Postquam autem eum vidi ægrè ferre, ei cessi desiderio victoriæ.

Ex his laboribus efflorescit ei quoque data gratia diuinitus, & multa fiunt miracula illius orationibus. Etenim cum grauis illa siccitas quæ homines affligebat, ad preces incitaret, venit ad eum multitudo sacerdotum. Erat autem vnà cum eis quidam quoque cui Antiochenæ regionis multi vicini pascendi erant crediti. Is ex iis qui aderant, rogabat seniores, ut ei persuaderent, ut manum dexteram imponeret lecytho. Cum ij autem dixissent, eum non esse id facturum, dum preces post hæc fierent, & venerandum mihi caput oraret, ille ponè stans porrexit duabus manibus lecythum. Is autem ita cœpit scaterere, ut duo aut tres ex iis qui aderant manus extenderent, & eas plenas oleo acciperent. Sed licet & diuinæ gratiæ fundat radios, & rectis officiis præclarisque & ex virtute rebus gestis sit plenus, & quotidie colligat opes philosophiæ, est tamen tantâ modestiâ & moderatione præditus, ut vniuscuiusque ex iis qui ad ipsum veniunt ambos pedes amplectatur, & frontem terræ imponat, siue fuerit miles, siue opifex, siue rusticus.

Narrabo autem aliquid quod possit docere eius simplicitatem & moderationem. Quidam vir bonus, cui huius gentis obtigit præfectura, cum Cyrum venisset, cupiebat mecum frui aspectu horum magnorum athletarum. Cum alios ergo obiissemus, ad hunc quoque accessimus cuius virtutem nunc narramus. Cum ego itaque dixissem esse præfectum qui mecum accessisset, & æqui iustique amatorem, statim homo diuinus utrasque manus tendens & ambos pedes prehensens, Volo, inquit, ut mihi aliquam promittas petitionem. Cum is autem ægrè ferret, & ut surgeret oraret, & se quod iusserit facturum polliceretur, (coniciebat enim eum velle rogare pro aliquo ex iis qui eius parebant ditioni.) Quoniam ergo, inquit homo diuinus, es pollicitus, & iureiurando promissum confirmasti, acri & vehementi studio Deo pro me offer preces. Is autem frontem pulsans obsecrabat, ut eum absolueret à iureiurando, ut qui non esset dignus pro ipso preces offerre Domino.

Eius ergo qui in tam altâ philosophiâ tantâ sit modestiâ ac moderatione, quænam oratio possit eius laudes pro dignitate consequi?

Huius in laboribus suscipiendis studium ne varij quidem ac multiplices morbi qui in eum incubuere, retardarunt: sed cum à variis morbis obsideatur, eosdem labores sustinet. Cum multis autem sæpè verbis apud eum egerimus, vix hanc ædificauimus domunculam, corpori planè frigefacto aliquantum caloris procurantes. Ei multi quidem adhuc superstites aurum sæpè obtulerunt, & qui etiam excessere reliquerunt, sed nihil ab vilo vquam accepit: sed eorum quæ offerebantur eos iussit esse dispensatores. Porro autem magnus quoque Iacobus cilicium ab aliquo ad se delatum ad ipsum misit: sed id quoque remisit, cum id esse videret densius & elegantius. Perpetuò enim vsus est vilibus & minimi pretij vestibus. Ad eò autem existimauit paupertatem esse quouis regno magis expetendam, ut nec necessarium quidem semper haberet nutrimentum. Scio enim me sæpè venisse, & benedictionem petiisse, neque aliquid aliud inuenisse quàm solas duas caricas. Huius mel, & iis qui vident, est valde expetendum; & iis qui audiunt, suaue & maximè iucundum. Nullum enim vidi hominem, ne ex iis quidem qui sunt facti & dicaces, qui vllâ vquam reprehensionis labe eum asperferit: sed omnes eum & prædicant & celebrant, & ad ipsum venientes, minimè volunt recedere.

64 ASCLEPIVS, ET IACOBVS

CAP. XXV.

EREMITA.

HVIVS ordinis est admirabilis quoque Asclepius, qui abest quidem decem stadiis, idem autem vitæ institutū est æmulatus. Est enim ei idem & cibus, & vestis, & morū moderatio, in hospitesq; & in fratres charitas, lenitasq; & mansuetudo, & cum Deo conuersatio, & summa paupertas, & maximæ virtutis copiæ, & opes philosophiæ, & alia omnia quæ de illo sacro capite recensuimus. Dicunt autem, eum quoque cum esset in numero fratrum qui in vico habitant, monasticam & temperatam vitam fuisse amplexum, nec ex multorum congressu vllam contraxisse maculam. Cum ergo in vtraque vitâ, nempe & ciuili & solitariâ, se egregiè gesserit, duplicibus quoque coronis meritò dignabitur.

Porro autem multi quoque alij sunt horum æmulati virtutem: & plena est non nostra solùm, sed etiam vicinæ ciuitates & pagi, tali philosophiâ. Est autem vnus ex his diuinus quoque Iacobus, in quadam

B B domun-

Polychronius miraculis clarus.

Lecythus oleo scater benedictione Polychronij.

Aduentantes adorant Polychronium.

Supplex preces aliorum petit.

Nullis morbis in studio virtutum retardatur.

Aurum oblatus reiecit.

Cilicium elegantius datorum reiecit.

Paupertas quouis regno potior.

Asclepius eiusdem cum Polychronio institutus.

In vtraque vitâ ciuili & solitariâ egregium.

STVE
THEOPH.
Iacobus in
domunculâ
inclusus.

domunculâ inclusus iuxta vicum qui dicitur Duzan. Qui cum sit etiam in ipso vitæ termino, (est enim plusquam nonaginta annos natus) inclusus est solus, & per quamdam modicam fossam, instar incurvæ lineæ factam, responsa quidem reddit, sed non videtur: & neque igne vititur, neque lumine lucernæ. Me quidem bis perfosso ostio iussit admitti, hoc me honore afficiens, & quàm mihi benè velit ostendens.

Atque ij quidem qui adhuc superstites, scriptis meis non indigent: possunt enim, si velint, ipsi eorum contemplari philosophiam. Posteris autem & qui hoc non videre spectaculum, hæc quoque ad usum sufficiunt, vt quæ philosophiæ ostendant characterem. Hic ergo, & de his absolutâ oratione, & benedictionis postulatâ remuneratione, ad aliam transibo narrationem.

CAP. XXVI

SIMEONES.

Simeon
orbis mira-
culum.

SIMEONEM illum insignem, magnum illud orbis terrarum miraculum, sciunt quidem omnes qui parent imperio Romanorum, norunt autem Persæ quoque, & Indi, & Æthiopes: quinetiam ad Scythas vsque Nomadas fama peruens, eius in laboribus subeundis diligentiam docuit & philosophiam. Ego autem etiam cum omnes, vt semel dicam, homines testes habeam, vereor narrare certamina, quæ omnem superant orationem; ne posteris videatur fabula nuda ab omni veritate. Quæ enim fiunt, humanâ sunt naturâ superiora: solent autem homines naturâ metiri ea quæ dicuntur. Si quid autem dicatur quod eius excedat limites, falsa videtur oratio iis qui non sunt diuinis initiati mysteriis. Quoniam autem piis & verâ religione præditis terra & mare plena sunt: & qui in rebus diuinis sunt eruditi, & sanctissimi Spiritus gratiam accepere, tantum abest vt non credant iis quæ dicenda sunt, vt iis etiam magnam fidem sint habituri: prompto & alacri animo accedam ad narrationem. illinc autem incipiam vnde etiam supernâ dignatus est vocatione.

Ortus est
Sesâ vico.

Pascit o-
ves.

** malè im-*
pressum
antè nau-
gasset.

Est quidam vicus situs in confinio nostræ regionis & Cilicum, eum autem Sesam nominant. ex hoc ortus, primò à parentibus docebatur oves pascere, vt in hoc conferri possit cum magnis viris, Iacob patriarchâ, Ioseph temperante, & Moysè legislatore, & Dauid rege & prophetâ, & Michæâ prophetâ, & viris diuinis qui illis fuere similes. Cum aliquando autem plurimum * ninxisset, & coactè essent oves intus manere, factâ ei potestate quiescendi, ad templum diuinum venit cum parentibus.

Hæc autem narrantem audiui sanctam linguam. Dicebat ergo se vocem audiuisse euangelicam, quæ eos quidem qui flent & lugent beatos pronuntiat: miseros autem vocat eos qui rident, & eos nominat felices qui sunt mundo corde præditi, & alia quæ sunt his connexa. Deinde ex iis qui aderant interrogasse quempiam, quidnam fecerit aliquis vt horum vnumquodque consequatur? eum autem illi vitam retulisse solitariam, & summam illam ostendisse philosophiam.

Cum ergo verbi diuini hæc suscepisset femina, & profundis animæ fulcis ea pulchrè occulisset, dicebat se iuisse in proximam ædem sanctorum martyrum: in eâ autem & genua & frontem in solo defixisse, & eum rogasse qui vult omnes homines saluos facere, vt eum deducat ad viam perfectam pietatis & veræ religionis. Cum autem hoc modo diu esset moratus, dulcem quidem somnum quemdam sibi obrepisse, tale autem vidisse somnium: Mihi, inquit, videbar fodere fundamētâ; deinde audire aliquem astantē, quod me oporteat fossam facere profundiorē. Cum itaq; adiecissem vt iussit altitudinem, rursus tentabam quiescere: sed me quoque rursus iubebat fodere, & non cessare à labore. Cum autem hoc mihi ter & quater præcepisset facere, tandem dixit eam sufficere altitudinem: & iussit ædificare deinceps nullo labore, vtpote quod cum cessasset labor, futura quoq; esset ædificatio citra laborem. Huic prædictioni res ferunt testimonium. Ea enim quæ fiunt, humanam naturam excedunt.

Cum illinc surrexisset, ad propinquorum quorundam monachorum venit habitaculum. Duobus autem annis cum illis versatus, & perfectioris virtutis amore captus, venit ad vicum illum Teledam, cuius prius quoque meminimus, apud quem magni & diuini viri Ammianus & Eusebius palæstram fecere monasticam. Sed non venit in hanc diuinus Simeones, sed in aliam quæ ex hac germinauit: ⁶⁶ Eusebonas enim & Abiton cum magni Eusebij doctrinam satis percepissent, hoc philosophiæ ædificauere gymnasiū. Cum itaq; toto vitæ tempore fuissent & animis concordēs & moribus, & veluti vnam animam ostendissent in duobus corporibus, multos habuerunt qui eiusdem vitæ tenebantur amore.

Cum ij autem ex hac vitâ gloriosè excessissent, ⁶⁷ Heliodorus admirandus suorum sodalium accepit præfecturam: qui cum vixisset sexaginta & quinque annos, sexaginta & duos annos intus inclusus transegit. Cum enim tres annos apud suos parentes fuisset educatus,

In templo
sententiam
forte euang-
elicam
audiens
cōuertitur.
Matth. 5.

Confert se
ad ecclesiâ
sanctorum
martyrum.

1. Tim. 2.

Visio Si-
meonis.

Ammia-
nus & Eu-
sebius.

Eusebonas
& Abiton.

Heliodorus
prefectus
monasterij.

Ab infantia
mona-
chus.

educatus, hunc gregem est ingressus, cum nihil unquam apexisset eorum quæ fiunt in mundo. Dicebat autem, se ne ipsam quidem nosse formam porcorum, vel gallorum, vel aliorum huiusmodi. Eum ego sæpè vidi, & simplicitatem morum sum admiratus, & eius animi puritatem sum mirum in modum amplexus.

Ieiunat integrâ hebdomadâ.

Cum ad hunc venisset hic præstantissimus pietatis athleta, decem quidem annos perpetuos decertavit. Cum autem haberet octoginta eiusdem certaminis socios, omnes longo interuallo superavit. Et cum alij post duorum dierum spatium vescerentur, ipse totam hebdomadam permanebat ieiunus, ægrè ferentibus præsidibus, & cum eo contententibus, & ordinis perturbationem eam rem vocantibus, iis tamen quæ dicebantur non persuadentibus; nec animi alacritatem refrænare valentibus.

Enne palmeo lumbos fuscipit.

Audiui autem illum ipsum narrantem qui nunc est huius gregis præfectus, quod cum aliquando funem contextum ex palmis (est autem is asperrimus) sumpsisset, & manibus astrinxisset, eo lumbos succinxit, non apponens extrinsecus, sed ipsi pelli applicans: & tam arctè compressit, ut tota illa pars cui fuerat impositus, circumcirca exulceraretur. Postquam autem plus quam decem dies hoc modo transegit, & vlcus quod incrudescerat guttas sanguinis emitteret, rogavit quidam qui hoc viderat quænam esset causa sanguinis. Cum is autem diceret nihil esse quod ei afferret molestiâ, eius socius per vim & manum immisit, & causam didicit, & eam præfecto renuntiavit. Mox ergo increpans, & rogans, & rei crudelitatem reprehendens, vix illi soluit vinculum: sed nec sic persuasit ut illi vlceri ullam adhiberet medicinam. Porro autem cum eum viderent facere alia eiusmodi, iusserunt ut ab illâ palæstrâ recederet, ne iis qui erant corpore imbecilliori, ea quæ essent supra vires æmulari conantibus, damni causa fieret.

Lacum sic eum pro domicilio eligit.

Egressus ergo cum venisset ad montis loca magis solitaria, & quemdam sine aquâ lacum non valde profundum inuenisset, in eum seipsum demisit, & in eo Deo offerebat hymnodiam. Pœnitentiâ autem ducti illius palæstræ præfecti, duos quosdam emiserrunt, permittentes ut eum quærent & ducerent. Cum itaque ij montem circuissent, rogant quosdam qui illic pascebant pecora, an vidissent aliquem tali colore præditum, & sic vestitum. Vbi autem lacum pastores ostenderunt, valdè quidem statim exclamauerunt, fune autem allato, eum cum magno labore extraxerunt: non est

enim æquè facilis ascensus atque descensus.

Cum itaque paruo tempore apud illos esset moratus, venit in vicum Telaneissum; subiectum cacumini montis in quo nunc degit. In eo cum parvam inuenisset domunculam; tres annos transegit inclusus.

Tres annos in parvâ domunculâ inclusus degit.

Cum autem contenderet virtutis augere diuitias, desideravit similiter ac diuini homines Moyses & Elias; ieiunus permanere quadraginta diebus: & admirabili Basilio conatur persuadere; qui tunc multos obiit vicos, ut qui præflet iis qui erant in pagis sacerdotibus, ut nihil quidem intus relinquat, luto autem ostium obstruat. Cum is autem rei referret difficultatem, & moneret ne violentam mortem existimaret esse virtutem: est enim id crimen & maximum & primum. At tu, inquit, ô pater, reponere mihi decem panes, & hydriam aquæ, & si videro corpus egere alimento, ero eorum particeps. Factum est ut iussit, & illa quidem fuerunt reposita, ostium autem luto est obductum. Finitis autem diebus, venit quidem ille admirandus & homo Dei Bassus: amoto autem luto, ostium ingressus, inuenit quidem panum numerum; inuenit autem vnam quoque aquâ plenam: ipsum autem iacentem, nec spirantem, & nec loqui nec moveri potentem. Spongiâ ergo petitâ, cum os eam humectasset & eluisset, ei obtulit diuinorum Sacramentorum symbola: & sic per hæc confirmatus, surrexit, & modicum cibi sumpsit, lactucas, & intybum, & his similia paulatim mandens, & ad ventriculum transmittens.

Ieiunat per integrâ quadragessimam absque cibo.

Inde Eucharistiâ reficitur.

Obstupefactus itaque magnus ille Bassus, venit ad suum gregem, magnum hoc narrans miraculum. Habebat enim plus quam ducentos sodales, cum nec eis iumentum habere nec molam permisisset, neque aurum ab aliquo oblatum accipere, neque aliquem extra fores egredi, aut aliquid ex necessariis empturum, aut aliquem ex suis notis visurum; sed intus agere, & quod à diuinâ gratiâ mittebatur alimentum accipere. Hanc legem in hodiernum usque diem seruant sodales, & quamvis creuerit eorum numerus, mandata quæ eis data sunt non transierunt. Ego autem ad magnum transibo Simeonem.

Leges monasterij cui præerat Bassus.

Ab illo ergo tempore usque in hodiernum diem, (iam autem præterierunt viginti & octo anni) manet ieiunus quadraginta dies. Tempus autem & assuefactio multum detraxit de labore: solebat enim primis diebus stare & Deum laudare; deinde cum propter inedia non posset ampliùs corpus pati stationem, deinceps sedere & diuinum peragere officium; postremis autem

Annis 28. quadragessimam sine cibo transigit Simeon.

SIVE
THEOPH.

diebus etiam accumbere. Nam cum paulatim confumerentur & extinguerentur vires, cogebatur iacere semimortuus. Postquam autem stetit in columnâ, non inducebat quidem in animum ut descenderet, sed aliâ ratione excogitavit ut staret. Nam cum trabem quamdam columnę alligasset, & seipsum rursus funibus trabi adaptasset, sic quadraginta dies perpetuos transegit. Post hæc autem cum maiorem deinceps à superis gratiam accepisset, ne hoc quidem opus habuit auxilio: sed stetit quadraginta dies, cibum quidem non sumens, sed alacritate animi & diuinâ gratiâ confirmatus.

Cum hos ergo tres perpetuos, ut dixi, annos in illâ transegisset domunculâ, ad hoc tantopere sermonibus iactatum & celebratum venit cacumē: & cum septum circumcicâ fieri mandasset, ferream autem catenam viginti cubitorum comparasset, & eius vnum quidem initium cuidam petreæ maximæ appendisset, alterum autem dextero pedi adaptasset, ut nec si vellet quidem, abiret extra eos limites, in eo degit, cælum assidue visione apprehēdens, & ut ea quæ sunt supra cælos contempleretur sibi vim afferens: mentis enim volatum non impediēbat ferri vinculum. Postquam autem ⁶⁸ Meletius ille admirabilis, cui tunc mandata erat cura episcopatus regionis Antiochenæ ciuitatis, vir cordatus, & prudentiâ clarus, & ingenij solertiâ ornatus, superuacaneum dixit esse ferrum, cum sufficiat mens ad corpori imponenda rationis vincula, cessit quidem, & eius paruit suasioni. Cum autem æris fabrum accersiri iussisset, præcepit solui vinculum. Cum autem tibiæ quoque adaptata esset pellis, ne corpus læderetur à ferro, & oporteret eam, (fuerat enim confuta) dirumpi, dixerunt se vidisse plus quam viginti maximos cimices, in eâ tamquam in cauernâ delitescētes: & hoc se dicebat vidisse admirandus Meletius. Ego autem huius memini, hinc quoque ostendens magnam viri tolerantiam: nam cum posset pellem manu comprimere, & omnes facile interimere, molestos morsus toleranter passus est, in paruis se lubenter ad maiora exercens.

Cum ergo peruolaret fama in omnes regiones, concurrebant omnes, non solum vicini, sed qui etiam multorum dierum itinere aberant; alij quidē paralyticos afferētes, alij verò ægris sanitatem petentes, alij autem ut patres fierent rogātes, & quod à naturâ non acceperant, ab illo volebant accipere: cumque acciperent, & quę postulabant impetrarent, læti quidem redibāt, quæ autem erant consecuti beneficia prædicantes, longè plu-

res eadem petituros emittebant. Sic autem omnibus vndique aduenientibus, & per totam viam instar fluminis affluentibus, videre est pelagus hominum in illo loco constitutum, quod fluuios vndiquaque excipit. Non solum enim confluunt qui nostram habitant regionem, sed & Ismaélite, & Persæ, & Armenij qui sunt eis subiecti, & Iberes, & Homeritæ, & qui illis sunt interiores. Venerunt autem multi quoque qui habitant extrema Occidentis, Hispani inquam, & Britanni, & Galli, qui quod est intermediū occupant. De Italiâ enim superuacaneum est dicere: aiunt enim Romę, quæ est longè maxima, eum fuisse aded omnium sermone celebratum, ut in officinarum omnibus vestibulis & porticibus ei paruas⁶⁹ posuerint imagines, hinc sibi præsidium & tutelam parantes.

Cum ergo venirent innumerabiles, conabantur autem omnes contrectare, & expelliceis illis vestibibus aliquam percipere benedictionem) primū quidem absurdum & alienum existimans tam insignem sibi haberi honorē, deinde etiam rem ægrè ferens, ut nimis laboriosam, machinatus est illam in columnâ stationem: primū quidem iubens ædificari sex cubitorum, deinde duodecim, postea autem viginti duorum, nunc autem sex & triginta. Cupit enim in cælum euolare, & ab hac terrenâ liberari conuersatione.

Ego autem nec absque diuino consilio existimo hanc factam fuisse stationem. Quamobrem eos hortor qui reprehendendi studio delectantur, ut linguam suam refrænēt, & non temerè eam ferri permittant, sed potius considerent quod sapē talia machinatus est Dominus ut eis prodesset qui sunt socordiores. Etenim iussit Isaiam ambulare nudum & nudis pedibus; Ieremiam lumbis cingulum circūponere, & sic incredulis offerre prophetiçā; & aliquando etiam lignea collaria & ferrum collo imponere; quinetiam Osee quoque vxorem accipere fornicariam, & rursus amare mulierem fornicariam & adulteram; & Ezechieli super dexterum latus cubare quadraginta dies, & super sinistrum centum & quinquaginta; & rursus murum perfodere, & fugientem exire, & sibi describere captiuitatē; quinetiam ensē aliquādo acuere, & eo caput radere, & in quatuor partes capillos diuidere, & alios quidem huic, alios verò illi distribuere, ne omnia recenscam. Vnumquodque autem horum iussit fieri rector vniuersorum, eos qui sermoni non parebant, nec ut prophetias audirent in animum inducebāt, admirabilitate spectaculi colligens, & ut diuina

Ex omnibus orbis partibus ad Simeonem concurrunt.

Imago eius Roma in officinarum vestibulis, ad præsidium.

Ex contritu vestibis eius pelliceis speratur subsidium.

Cedrenus hæc habet verbotenus anno 52. Theodosij.

Monastica austeritas ex veteri Testamento astruitur. Isai. 20.

Ierem. 23.

Idem 27.

Osee 2.

Ezech. 4.

Ibidem.

Idem 12.

Idem 5.

responſa

Stans per totam quadragesimā perdurat.

Ferrea catena se alligat, septo conclusus.

Magna viri tolerantia supra Stoicorum ἀπαθείαν.

Afflicti à Simeone læti rediūt.

responsa audirent, efficiens. Quis enim non obtupuit, cum videret diuinum hominem 7° nudum ingredientem? Quis autem non desiderauit scire causam, cur hoc fieret? Quis autem non est percontatus, cur fornicariam propheta secum habitare pateretur?

Spectaculi nouitas pignus sufficiens doctrina.

Vi à variâ imagine diuersum nûmo pretium, ita religioni à vario uita insunt.

Variarum gentium ad Simeonem concursus & conuersio.

Sacerdotalis benedictionis magnum fructum Simeon censet.

Quomodo ergo vniuersorum Deus iussit illorum vnumquodque fieri, curam gerens eorum qui ignauè & socorditer viuebant: ita etiam hoc nouum & admirabile procurauit spectaculum, rei nouitate & admirabilitate omnes trahens ad spectandum, & efficiens vt aduenientibus credibilis exhiberetur admonitio. Nouitas enim spectaculi est pignus sufficiens doctrinae: & qui venit ad spectaculû, cum res diuinas doctus fuerit recedit. Et quemadmodû ij quibus obtingit vt essent reges hominum, post aliquam temporis conuersionem mutant imagines nummorum; aliquando quidem leonum exprimentes imagines, aliquando autem stellarum, & aliquando Angelorum, nouo caractere tentâtes aurum reddere pretiosius: ita etiam summus Rex vniuersorû, veluti quasdam figuras ac caractères, hæc noua & multiplicia viuendi instituta, pietati veræque religioni adiiciens, non solum fidei alumnorum, sed eorum qui laborant morbo incredulitatis, ad laudandum linguas excitat. Et quod ita se habeat, non solum verba testantur, sed etiam res ipsæ clamant. Ismaëlitæ enim millia innumera, quæ impietatis seruibant caligini, illa in columnâ illuminauit statio. Nam veluti super candelabrum aliquod posita hæc lucerna lucidissima, solis instar emisit circumquaque radios: & est, vt dixi, videre Iberos venientes, & Persas, & Armenios, & diuinum Baptismum accipientes. Ismaëlitæ autem turmatim venientes, ducenti simul & trecenti, & nonnumquam etiam mille, errorem quidem patrium negant cum clamore: quæ autem illi coluerant simulacra, ante magnum illud lumen conterentes, & Veneris Orgiis renuntiantes (ab alto enim repetitis temporibus acceperant cultum huius dæmonis) diuina percipiunt Sacramenta; leges accipientes à diuinâ illâ linguâ, & patrios ritus valere iubentes, afinorumque agrestium & camelorum esum abnegantes. Eosque ego & vidi & audiui & patriam impietatem abnegantes, & doctrinae euangelicæ assentientes.

Semel autem maximum adij periculum: ipse enim eis dixit vt ad me accederent, & sacerdotalem acciperent benedictionem, dicens fore vt magnum hinc fructum perciperent. Cum illi autem paulò magis barbaricè concurrissent, alij quidem antè tra-

hebant, alij verò ponè, alij autè ex obliquo: qui autem aliis aberant longiùs, irruentes, & manus protendètes, alij quidem barbam vellebant, alij verò vestes apprehendebant; & à vehemētiori illorum aditu fuissem suffocatus, nisi ille clamorem edens, omnes disperisset. Talem, quæ à dicacibus irridetur hominibus, columna effudit vtilitatem, & tantum emisit radium Dei cognitionis in mentes barbarorum.

Scio etiam aliud ab eo fuisse factum eiusmodi: Obsecrabat vna tribus diuinum hominem, vt deprecationem quamdam & benedictionem emitteret suæ tribus præfecto: alia autem quæ aderat tribus contradicebat, dicens non oportere illi emitti benedictionem, sed ei qui præest suæ tribui: illum enim esse iniustissimum, hûc verò alienum ab iniustitiâ. Cum autem inter eos magna fuisset contentio, & barbarica decertatio, tandem in se inuicem irruerunt. Ego autem prolixâ vsus oratione, suadebam vt quiescerent; utpote quod vir diuinus sufficeret ad dandam & huic & illi benedictionem. Sed hi quoque dicebant, non oportere illum hanc assequi, & illi eâ alterum priuare conabantur. Cum eis autem desuper esset minatus, & eos canes vocasset, vix sedauit contentionem. Hæc autem dixi, volens ostendere quanta esset eorum animi fides. Non enim sic inter se insaniissent, nisi diuini viri benedictionem credidissent maximam habere virtutem.

Vidi autem aliud quoque miraculum quod fuit valdè celebratum. Quidam enim ingressus (erat autem is quoque Saracenorum vnus tribus præfectus) supplex petebat à diuino capite vt cuidam opem ferret, cui in viâ erant paralyti soluta membra corporis. Dicebat autem eum morbum ei accidisse in Callinico (est autem id castellum maximum.) Cum is itaque fuisset allatus in medium, effecit vt negaret impietatem maiorum. vbi autem lubenter obediit, & quod iussus fuerat impleuit, rogauit an crederet Patri, & vnigenito Filio, & sancto Spiritui. Cum is autem se confessus esset credere; His, inquit, credens appellationibus, surge. Postquam autem surrexit, iussit vt tribus præfectum suis ferret humeris vsque ad ipsum tabernaculum (habuit autem corpus maximum) & ille quidem eò accepto, statim abiit. Qui autem aderant, ad Dei laudes linguas mouerunt. Hoc autem iussit, Dominum imitans, qui iussit paralytico ferre lectum. Dei imitationem nemo vocet tyrannidem. Est enim vox eius: Qui credit in me, opera quæ ego facio ille quoque faciet, & maiora his faciet. Etenim hu-

Barbari in se inuicem irrunt ut quisque Simeonis benedictionem prareret.

Curat paralyticum post abiterationem impietatis.

Matth. 9.

Ioan. 14.

SIVE
THEOPH.

ius promissi euentum vidimus. Nam cum umbra Domini numquam fecerit miraculum, magni Petri umbra & mortem fregit, & morbos exegit, & fugauit demones. Sed Dominus & hæc per suos seruos fecit miracula: & nunc quoque similiter eius vtens appellatione, diuinus Simeones innumerabilia efficit miracula.

Accidit enim vt aliud quoque fieret miraculū, priorē minimē inferius. Ex iis enim qui in nomen salutare Domini Christi crediderant, quidam Ismaëlitæ non obscuro loco natus, Deo votum fecerat, hoc diuino viro teste. Pollicitus autem erat, futurum vt se deinceps perpetuò abstinere ab esu cuiusuis animati. Hoc promissum nescio quomodo quodam tempore transgressus, occisam auem ausus est comedere. Cum Deus autem per increpationem eum ad conuersionem voluisset deducere, & suum famulum honorare, qui fuerat testis promissi quod is fuerat transgressus, mutata est in lapidis naturam caro auis, adeo vt nec si vellet quidem, deinceps eo vesci posset. Quomodo enim potuisset, cum lapidauisset quod ad cibum sumptum fuerat corpus? Hoc admirando & incredibili spectaculo obstupefactus barbarus, ad sanctum venit quàm celerrimè, quod erat occultum peccatum in lucem proferens, & suam transgressionem omnibus enuntians, & delicti à Deo petens veniam, & sancti auxilium inuocans, vt omnipotentibus suis precibus ipsum peccati vinculum exolueret. Multi autem id videre miraculum, qui auis partem ex osse & lapide constantem viderunt in eius pectore.

Non solum autem fui spectator miraculorum, sed etiam auditor eorum quæ prædicta sunt futura. Etenim eam quæ fuit siccitatem, & magnam illius anni sterilitatem, & eam quæ consecuta est simul famem & pestem, duobus annis antè prædixit, dicens se præuidisse virgam quæ infligitur hominibus, & flagella quæ per eam intentantur. Porro autem aliàs quoque significauit irruptionem eius qui bruchus seu eruca dicitur, & eam non esse magnum detrimentum allaturam, cum diuina clementia mox sequatur supplicium. Cum autem triginta dies præterissent, innumerabilis quidem supra stetit multitudo, vt etiam radium dissecarent, & umbram offunderent: idque omnes planè & perfectè vidimus: solum autem dedit damnum bestiarum pascuis, cibum autem hominum nullà ex parte læsit.

Iam verò mihi quoque qui ab aliquo oppugnabar, significauit ante quindecim dies

futurum belli finem: & 71 prædictionis veritatem didici experientiã.

Quinetiam ei aliquando visæ sunt duæ virgæ quæ ferebantur quidem de cælis, in terram autem Orientalem cadebant & Occidentalem. Hanc autem Persicæ & Scythicæ gentis in imperium Romanorum insurrectionem significauit vir diuinus, & iis qui aderant effatus est visionem; multisque lacrymis & precibus assiduis repressit plagas, quarum intentabantur minæ in orbem terræ. Gens quidem certè Persarum iam armata, & parata ad Romanos inuadendos, eis diuinâ aduersante voluntate, accepto est retardata, & intrinsecus in malis propriis occupata. Cum autem sciam plurima alia eiusmodi, ea prætermittam, orationis vitans prolixitatem: sufficiunt hæc quidem certè ad ostendendam spiritalem eius mentis contemplationem.

Eius quoque fuit magna fama apud regem Persarum: vt enim narrarunt legati qui ad ipsum venerunt, diligenter sciscitabatur quænam esset eius vita, & quænam miracula. Dicunt autem eius quoque coniugem, & petiisse oleum dignatum eius benedictione, & tamquam donum maximum accepisse. Quin etiam omnes regis affeclæ & à famâ comoti, & multas in eum à magis adornatas accipientes calumnias, diligenter rogabant; & cum intellexissent, virum diuinum nominabant. Cetera verò turba, & ad muliones accedentes & ad famulos & milites, & pecuniam offerebant, & rogabant vt essent participes olei benedictionis.

Ismaëlitarum autem regina cum esset sterilis, & cuperet filios, primum quidem misso aliquo ex iis qui valebant dignitate & auctoritate, obsecrauit vt mater fieret. Postquam autem assecuta est petitionem, & peperit vt cupiit, accepto rege qui natus fuerat, profecta est ad diuinum senem: & quoniam non licebat mulieribus ad eum accedere, ad eum misso infante, rogauit vt consequeretur eius benedictionem: 72 Tuus enim, inquit, est hic actus. Ego enim obtuli cum lacrymis semen orationis; tu autem semè effecisti manipulum, cum diuinæ gratiæ imbrem attraxisses per deprecationem.

Sed quousque 73 conor metiri altitudinem maris Atlantici? Nam sicut eam non possunt homines dimetiri, ita narrationem exuperant quæ ab illo fiunt quotidie. Ego autem eius ante hæc omnia admiror tolerantiam: noctu enim & interdium ita stat, vt videatur ab omnibus. Ablati enim foribus, & non minimâ parte ambitus dissoluta, proponitur omnibus spectaculum nouum & admirabile: nunc quidem

Visio eius
de irruptione
Persarum &
Scytharū.

Regina Persarū
oleum benedictum
à Simeone
maximi
doni loco
habet.

Regina
Ismaëlitarum
filium
impetrat.

Noctu &
interdium
stat.

Votum abstinentiæ à carnibus violanti caro lapidescit.

Simeon prædixit sterilitatem & pestem.

Item bruchi irruptionem.

Item liris

responsa audirent, efficiens. Quis enim non obtupuit, cum videret diuinum hominem nudum ingredientem? Quis autem non desiderauit scire causam, cur hoc fieret? Quis autem non est percontatus, cur fornicariam propheta secum habitare pateretur?

Quomodo ergo vniuersorum Deus iussit illorum vnumquodque fieri, curam gerens eorum qui ignauè & socorditer viuebant: ita etiam hoc nouum & admirabile procurauit spectaculum, rei nouitate & admirabilitate omnes trahens ad spectandum, & efficiens vt aduenientibus credibilis exhiberetur admonitio. Nouitas enim spectaculi est pignus sufficiens doctrinæ: & qui venit ad spectaculū, cum res diuinas doctus fuerit recedit. Et quemadmodū ij quibus obtigit vt essent reges hominum, post aliquam temporis conuersionem mutant imagines nummorum; aliquando quidem leonum exprimentes imagines, aliquando autem stellarum, & aliquando Angelorum, nouo caractere tentātes aurum reddere pretiosius: ita etiam summus Rex vniuersorū, veluti quasdam figuras ac characteres, hæc noua & multiplicia viuendi instituta, pietati veræque religioni adijciens, non solum fidei alumnorum, sed eorum qui laborant morbo incredulitatis, ad laudandum linguas excitat. Et quod ita se habeat, non solum verba testantur, sed etiam res ipsæ clamant. Ismaëliitarum enim millia innumera, quæ impietatis seruebant caligini, illa in columnā illuminauit statio. Nam veluti super candelabrum aliquod posita hæc lucerna lucidissima, solis instar emisit circumquaque radios: & est, vt dixi, videre Iberos venientes, & Persas, & Armenios, & diuinum Baptismum accipientes. Ismaëlitæ autem turmatim venientes, ducenti simul & trecenti, & nonnumquam etiam mille, errorem quidem patrium negant cum clamore: quæ autem illi coluerant simulacra, ante magnum illud lumen conterentes, & Veneris Orgiis renuntiantes (ab alto enim repetitis temporibus acceperant cultum huius dæmonis) diuina percipiunt Sacramenta; leges accipientes à diuinā illā linguā, & patrios ritus valere iubentes, asinorumque agrestium & camelorum esum abnegantes. Eosque ego & vidi & audiui & patriam impietatem abnegantes, & doctrinæ euangelicæ assentientes.

Semel autem maximum adij periculum: ipse enim eis dixit vt ad me accederent, & sacerdotalem acciperent benedictionem, dicens fore vt magnum hinc fructum perciperent. Cum illi autem paulò magis barbaricè concurrissent, alij quidem antè tra-

hebant, alij verò ponè, alij autè ex obliquo: qui autem aliis aberant longiùs, irruentes, & manus protendètes, alij quidem barbam vellebant, alij verò vestes apprehendebant; & à vehemētiori illorum aditu fuisset suffocatus, nisi ille clamorem edens, omnes dispersisset. Talem, quæ à dicacibus irridetur hominibus, columna effudit vtilitatem, & tantum emisit radium Dei cognitionis in mentes barbarorum.

Scio etiam aliud ab eo fuisse factum eiusmodi: Obsecrabat vna tribus diuinum hominem, vt deprecationem quamdam & benedictionem emitteret suæ tribus præfecto: alia autem quæ aderat tribus contradicebat, dicens non oportere illi emitti benedictionem, sed ei qui præest suæ tribui: illum enim esse iniustissimum, hūc verò alienum ab iniustitiā. Cum autem inter eos magna fuisset contentio, & barbarica decertatio, tandem in se inuicem irruerūt. Ego autem prolixā vsus oratione, suadebam vt quiescerent; vt pote quod vir diuinus sufficeret ad dandam & huic & illi benedictionem. Sed hi quoque dicebant, non oportere illum hanc assequi, & illi eā alterum priuare conabantur. Cum eis autem desuper esset minatus, & eos canes vocasset, vix sedauit contentionem. Hæc autem dixi, volens ostendere quanta esset eorum animi fides. Non enim sic inter se insaniissent, nisi diuini viri benedictionem credidissent maximam habere virtutem.

Vidi autem aliud quoque miraculum quod fuit valdè celebratum. Quidam enim ingressus (erat autem is quoque Saracenum vnus tribus præfectus) supplex petebat à diuino capite vt cuidam opem ferret, cui in viā erant paralyti soluta membra corporis. Dicebat autem eum morbum ei accidisse in Callinico (est autem id castellum maximum.) Cum is itaque fuisset allatus in medium, effecit vt negaret impietatem maiorum. vbi autem lubenter obediit, & quod iussus fuerat impleuit, rogauit an crederet Patri, & vnigenito Filio, & sancto Spiritui: Cum is autem se confessus esset credere; His, inquit, credens appellationibus, surge. Postquam autem surrexit, iussit vt tribus præfectum suis ferret humeris vsque ad ipsum tabernaculum (habuit autem corpus maximum) & ille quidem eo accepto, statim abiit. Qui autem aderant, ad Dei laudes linguas mouerunt. Hoc autem iussit, Dominum imitans, qui iussit paralytico ferre lectum. Dei imitationem nemo vocet tyrannidem. Est enim vox eius: Qui credit in me, opera quæ ego facio ille quoque faciet, & maiora his faciet. Etenim hu-

*Spectaculi
nouitas
pignus suf-
ficiens do-
ctrina.*

*Vt à variā
imagine
diuersum
nūmo pre-
tium, ita
religioni
vario vita
instituto.*

*Variarum
gentium ad
Simeonem
concursum
& conuer-
sio.*

*Sacerdoti-
bus benedi-
ctionis ma-
gnum fru-
ctum Si-
meon cen-
set.*

*Barbari in
se inuicem
irruunt vt
quisque Si-
meonis be-
nedictio-
nem pravi-
peret.*

*Cura pa-
ralyticum
post abiu-
rationem
impietatis.*

Math. 9.

Ioan. 14.

SIVE
THEOPH.

ius promissi euentum vidimus. Nam cum vmbra Domini numquam fecerit miraculum, magni Petri vmbra & mortem fregit, & morbos exegit, & fugauit dæmones. Sed Dominus & hæc per suos seruos fecit miracula: & nunc quoque similiter eius vtens appellatione, diuinus Simeones innumerabilia efficit miracula.

Accidit enim vt aliud quoque fieret miraculū, priore minimè inferius. Ex iis enim qui in nomen salutare Domini Christi crediderant, quidam Ismaëlitæ non obscuro loco natus, Deo votum fecerat, hoc diuino viro teste. Pollicitus autem erat, futurum vt se deinceps perpetuò abstineret ab esu cuius animati. Hoc promissum nescio quomodo quodam tempore transgressus, occisam autem ausus est comedere. Cum Deus autem per increpationem eum ad conuersionem voluisset deducere, & suum famulum honorare, qui fuerat testis promissi quod is fuerat transgressus, mutata est in lapidis naturam caro auis, adedò vt nec si vellet quidem, deinceps eo vesci posset. Quomodo enim potuisset, cum lapidum esset quod ad cibum sumptum fuerat corpus? Hoc admirando & incredibili spectaculo obstupescens barbarus, ad sanctum venit quàm celerrimè, quod erat occultum peccatum in lucem proferens, & suam transgressionem omnibus enuntians, & delicti à Deo petens veniam, & sancti auxilium inuocans, vt omnipotentibus suis precibus ipsum peccati vinculum exolueret. Multi autem id videre miraculum, qui auis partem ex osse & lapide constantem viderunt in eius pectore.

Non solum autem fui spectator miraculorum, sed etiam auditor eorum quæ prædicta sunt futura. Etenim eam quæ fuit siccitatem, & magnam illius anni sterilitatem, & eam quæ consecuta est simul famem & pestem, duobus annis antè prædixit, dicens se præuidisse virgam quæ infligitur hominibus, & flagella quæ per eam intentantur. Porro autem aliàs quoque significauit irruptionem eius qui bruchus seu eruca dicitur, & eam non esse magnum detrimentum allaturam, cum diuina elementia mox sequatur supplicium. Cum autem triginta dies præterissent, innumerabilis quidem supra steterit multitudo, vt etiam radium dissecarent, & vmbra offunderent: idque omnes planè & perfectè vidimus: solum autem dedit damnum bestiarum pascuis, cibum autem hominum nullà ex parte læsit.

Iam verò mihi quoque quia aliquo oppugnabar, significauit ante quindecim dies

futurum belli finem: & 71 prædictionis veritatem didici experientiã.

Quinetiam ei aliquando visæ sunt duæ virgæ quæ ferebantur quidem de cælis, in terram autem Orientalem cadebant & Occidentalem. Hanc autem Persicæ & Scythicæ gentis in imperium Romanorum insurrectionem significauit vir diuinus, & iis qui aderant effatus est visionem; multisque lacrymis & precibus assiduis repressit plagas, quarum intentabantur minæ in orbem terræ. Gens quidem certè Persarum iam armata, & parata ad Romanos inuadendos, eis diuinâ aduersante voluntate, accepto est retardata, & intrinsecus in malis propriis occupata. Cum autem sciam plurima alia eiusmodi, ea prætermittam, orationis vitans prolixitatem: sufficiunt hæc quidem certè ad ostendendam spiritalem eius mentis contemplationem.

Eius quoque fuit magna fama apud regem Persarum: vt enim narrarunt legati qui ad ipsum venerunt, diligenter sciscitabatur quænam esset eius vita, & quænam miracula. Dicunt autem eius quoque coniugem, & petiisse oleum dignatum eius benedictione, & tamquam donum maximum accepisse. Quin etiam omnes regis asseclæ & à famâ cōmoti, & multas in eum à magis adornatas accipientes calumnias, diligenter rogabant; & cum intellexissent, virum diuinum nominabant. Cetera verò turba, & ad muliones accedentes & ad famulos & milites, & pecuniam offerebant, & rogabant vt essent participes olei benedictionis.

Ismaëliarum autem regina cum esset sterilis, & cuperet filios, primùm quidem misso aliquo ex iis qui valebant dignitate & auctoritate, obsecrauit vt mater fieret. Postquam autem assecuta est petitionem, & peperit vt cupiit, accepto rege qui natus fuerat, profecta est ad diuinum senem: & quoniam non licebat mulieribus ad eum accedere, ad eum misso infante, rogauit vt consequeretur eius benedictionem: 72 Tuus enim, inquit, est hic actus. Ego enim obtuli cum lacrymis semen orationis; tu autem semé effecisti manipulum, cum diuinæ gratiæ imbrem attraxisses per deprecationem.

Sed quousque 73 conor metiri altitudinem maris Atlantici? Nam sicut eam non possunt homines dimetiri, ita narrationem exuperant quæ ab illo fiunt quotidie. Ego autem eius ante hæc omnia admiror tolerantiam: noctu enim & interdium ita stat, vt videatur ab omnibus. Ablatis enim foribus, & non minimâ parte ambitus dissolutâ, proponitur omnibus spectaculum nouum & admirabile: nunc quidem

Votum abstinentiæ à carnibus violanti caro lapide descendit.

Simeon prædixit sterilitatem & pestem.

Item bruchi irruptionem.

Item litis.

Visio eius de irruptione Persarum & Scytharum.

Regina Persarum oleum benedictum à Simeone maximo doni loco habet.

Regina Ismaëliarum filium impetrat.

Noctu & interdium stat.

quidem stans longo tempore, nunc autem frequenter se, incuruans, & Deo offerens adorationem. Iam verò multi quoque ex adstantibus enumerant has adorationes. Semel autem quidam ex iis qui mecum erant, cum enumerasset mille & ducentas & quadraginta quatuor, deinde lapsus esset, destitit numerare. Semper autem se inclinans, prope digitos pedum frontem admouet. Nam cum venter semel in hebdomadâ alimentum accipiat, idque exiguum, quantum est diuinorum Sacramentorum participatio, dorso concedit vt facile inflectatur. Aiunt autem ei ex statione in altero pede enatum esse vlcus chironium, & illinc assiduè plurimam excerni saniem. Sed nihil quod ei accidit, reprimat philosophiam: sed fert forti & generoso animo voluntaria & inuoluntaria, alacritate animi & hæc & illa superans.

Hoc autem vlcus coactus quoque est aliquando ⁷⁴ alicui ostendere. Dicam autem causam. Venit ab Arabenâ quidam vir bonus, & honoratus Christi ministerio: is cum ad illud peruenisset cacumen, Dic mihi, inquit, per ipsam veritatem, quæ hominum genus ad se conuertit, Esne homo, an natura incorporea? Cum autem qui aderant, agrè ferrent interrogationem, omnes quidem iussit tacere; ad illum autem dixit: Cur hanc mihi proposuisti interrogationem? Cum autem dixisset: Quoniam omnes vulgò iactare audio, te neque comedere nec dormire, vtrumque autem est hominum proprium: nemo enim qui hac sit naturâ præditus, vixerit absque alimento & somno. Ille autem iussit quidem scalas admoueri columnæ, illum autem ascendere: & primùm quidem manus aspicere, deinde intra pellicem illum amictum manum mittere, & videre non solum pedes, sed etiam vlcus illud grauissimum. Cum autem homo vidisset, & admiratus esset vlceris magnitudinem, & ex eo didicisset quomodo sumat nutrimentum, illinc quidem descendit, ad me autem veniens narrauit omnia.

In festis autem publicis aliam quoque ostendit tolerantiam. Nam post occasum solis, donec is rursus venerit ad horizontem occidentalem, manibus in cælum extensis ⁷⁵ stat totâ nocte, nec à somno delinitus, nec à labore superatus. In tantis autem laboribus, tantaque rerum gestarum magnitudine, & miraculorum multitudine, est tantâ morum modestiâ ac moderatione præditus, ac si sit dignitate postremus omnium hominum. Præter modestiam autem & facilis ad eum patet aditus, & est affabilis

& suavis: & respondet vnicuique eorum qui loquuntur, siue sit opifex, siue mendicus, siue rusticus. A munifico autem & liberali Domino accepit etiam donum doctrinæ: & bis quotidie faciens admonitiones, irrigat aures eorum qui audiunt, pulchrè admodum loquens, & diuini spiritus exhibens disciplinam: & iubens in cælum suspicere & euolare, & à terrâ discedere, & regnum quod expectatur visione apprehendere, & gehennæ minas timere, & terrena contemnere, & futura expectare. Licet autem eum quoque videre iudicantem, & rectas & iustas ferentem sententias. Hæc autem & quæ sunt huiusmodi, sunt post horam nonam. Totam enim noctem & diem vsque ad nonam orat perpetuò. Post nonam autem, primùm quidem diuinam doctrinam exhibet præsentibus; deinde auditâ vniuscuiusque petitione, cum aliquas fecerit curationes, componit lites eorum inter quos est controuersia. Circa occasum autem solis deinceps incipit conuenire Dominum. Sed quamuis in his versetur, & hæc omnia faciat, nec sanctarum ecclesiarum curam abiicit & prouidentiam, aliquando quidem pugnans cum impietate gentium; aliquando autem ⁷⁶ frangens Iudæorum audaciam, aliquando autem fundens ac profligans turmas hæreticorum, & aliquando quidem de his scribens ad Imperatorem, aliquando autem præsidens ac magistratus ad diuinum zelum excitans, aliquando autem ipsis quoque ecclesiarum pastoribus maiorem gregis curam gerere præcipiens.

Hæc autem sum persecutus, ⁷⁷ ex guttâ conatus ostendere pluuiam, & iis qui hæc scripta legerint, tamquam indice gustandam præbere mellis dulcedinem. Quæ autem decantantur ac celebrantur ab omnibus, ea sunt iis longè plura. Sed non sum omnia scribere pollicitus, sed paucis eius vitæ instituti ostendere formam & characterem. Conscribent autem, vt est consentaneum, alij quoque his longè plura.

⁷⁸ Cum post hæc autem diu vixisset, & multis miraculis & laboribus, ardoreque solis, & hibernâ glacie, & vehementibus ventorum insultibus, & humanæ naturæ imbecillitate, solus ex omnibus qui vniquam fuerunt mansisset inexpugnabilis, postquam eum deinceps oportuit esse cum Christo, & immensorum certaminum coronas accipere, quod homo quidem esset, morte confirmavit iis qui non credebant: mansit autem etiam post mortem immobilis: & in cælum quidem anima peruenerat, corpus autem ne sic quidem cadere sustinuit; sed

Plurimas
quotidie
adorationes
Deo
offert.

Vlcus chi-
ronium pa-
tienter fert.

Incredulū
benignè ad
vitæ suæ
experien-
tiam ad-
mittit.

In festis
publicis to-
ta nocte
diu orat.

Varia Si-
meonis ex-
ercitia.
Docet.

Exhorta-
tur.

Iudicem
agit.

Orat.

Lites com-
ponit.

Gentiles,
Iudæos, &
hæreticos
expugnat.

Stans mo-
ratur.

SIVE
THEOPH.

rectum stetit in loco certaminum, tamquam inuictus athleta, nullâ parte membrorum volens terram tangere. Sic Christi athletis manet etiam post mortem cum eis simul versans victoria.

Varia edü-
tur cura-
tiones ad
reliquias
eius & tu-
mulum.

Variorum certè morborum curationes, & miracula, & diuinarum virtus operationum, sicut quando erat superstes, ita nunc quoque fiunt, non solum apud loculos sanctarum reliquiarum, sed etiam apud summæ eius virtutis & diuturnæ decertationis monumentum: magnam, inquam, illam & celebratam columnam huius iusti & laudibus celebrandi Simeonis.

Autor
implorat
Simeonis
auxilium.

Cuius sanctis intercessionibus cupio vt ego adiutus, in his sanctis perseuerem laboribus: Deumque precor qui est communis ornatus, & est splendor pietatis & veræ religionis, vt & mea vita corrigatur, & ad euangelicam vitæ formam dirigatur.

CAP. XX-
VII.

79 BARADATVS.

Varia mo-
nasticen
amplecten-
tium stu-
dia.

ET communis hominum hostis inuenit multas vias vitij, vniuersam humanam naturam studens penitus perdere: & pietatis veræque religionis alumni multas & diuersas excogitauere scalas quibus in cælum ascenderetur. Alij quidem per classes decertantes (sunt autè hi cœtus innumerabiles) incorruptis fruuntur coronis, & delideratum ascensum consequuntur. Alij autem vitam amplectentes monasticam, & cum Deo solum loqui meditantés, & nullam consolationem humanam participantes, sic victores publicè renuntiantur. Alij autem in tabernaculis, & alij in tuguriis degentes, Deum laudibus celebrant. Alij verò amplectuntur vitam in antris & speluncis. Multi autem, ex quibus aliquorum meminimus, non antrum, non tabernaculum, non speluncam, non tugurium habere decreuerunt, sed nudo aëri sua corpora mandantes, contrarias qualitates tolerant, aliquando quidem summo gelu concreti, aliquando autem igne radiorum exusti. Iam verò eorum quoque rursus est vita diuersa. Nam alij quidem stant assidue, alij verò in sessionem & stationem diem diuidunt: & alij quidem septis quibusdam inclusi, fugiunt multorum congressionem; alij verò nullo huiusmodi vtentes tegumento, propositi sunt omnibus qui eos volunt contemplari. Vnumquodque autem horum in præsentia necesse habui persequi, cum admirabilis Baradati vellem vitam conscribere. Is enim excogitauit nouas rationes exercendæ tolerantia.

Novam ab
alijs ratio-
nem inis
Barada-
tis.

Nam cum primùm quidem longo tempore se inclusisset in domunculâ, solâ diuinâ fruebatur contemplatione. Illinc cum

rupem occupasset imminentem, & paruam quamdam arcam, nec iustâ quidem symmetriâ corpori congruentem, ex lignis constructurisset, in eâ vitam degebat, deorsum assidue incuruari coactus. Non habebat enim altitudinem eius longitudini iustâ proportionem conuenientem. Non erat autem ea compacta asseribus, sed erat aperta similiter atque cancelli; & erat similis fenestris quæ latiores habet ingressus luminis. Quocirca nec à pluuiæ erat impetu libera, nec erat tecta à flammâ solis: sed vtraque non minùs admittebat quàm alia quæ sunt sub diuo: in hoc autem solo ea superabat, quòd accederet labor inclusionis.

Cella san-
cturâ sua
humiliors
se includis.

Cum autem longum tempus hoc modo transegisset, postea egressus est, cedens precibus diuini Theodoti, cui obtigerat pontificalis sedes Antiochena. Stat autem assidue manus in cælum extendens, & vniuersorum Deum laudans: totum corpus tunicâ pelliceâ contegens: circa nasum autem solum & os, reliquit modicum ingressum spiritui, vt respiret, communem aërem excipiens, quoniam humana natura non posset aliter viuere: omnem autem eum laborem sustinet, cum non sit corpore valde robusto, sed valedudinario & multis morbis obnoxio. Feruens autem animi alacritas, & diuino amore incensa cogit vt laboret qui non potest laborare.

Pelle vesti-
tur.

Iam verò sapientiâ quoque & intelligentiâ ornatus, optimè & interrogat & respondet, & ratiocinatur nonnumquam melius & potentius iis qui Aristotelicos legere labyrinthos. Cum sit autem in ipso summo virtutis fastigio, non sinit vt arrogantia simul efferatur spiritus, sed iubet cum deorsum repere circa ipsum latus montis. Sic enim quantum sibi damnum mens conciliat quæ tumet & ardet insolentiâ. Hæc est in summâ eius philosophia.

Melius A-
ristotelicis
ratiocina-
tur.

Cui concedatur vt crescèdo possit metam cursus attingere. Est enim communis piorum lætitia, horum qui victoriâ potiti sunt gloria. Mihi autem detur, vt eorum suffultus precibus, non sim procul ab hoc monte: sed paulatim conscendam, & me eorum contemplationis voluptate expleam.

Autor
sanctorum
precibus
fulciri po-
tit.

80 THALELAEVS.

CAP. XX-
VIII.

NEQVE Thalelæi filebo narrationem, est enim plenum miraculo spectaculum. Non solum autè alios audiui narrantes, sed etiam ipse vidi admirabile & præter opinionem spectaculum. Nam cum viginti stadiis procul à Gabalis, (ea est autem vrbs parua & elegans) tumulum quemdam occupasset, in quo erat templum dedicatum dæmoni-

quidem stans longo tempore, nunc autem frequenter se incuruans, & Deo offerens adorationem. Iam verò multi quoque ex adstantibus enumerant has adorationes. Semel autem quidam ex iis qui mecum erant, cum enumerasset mille & ducentas & quadraginta quatuor, deinde lapsus esset, destitit numerare. Semper autem se inclinans, prope digitos pedum frontem admouet. Nam cum venter semel in hebdomadâ alimentum accipiat, idque exiguum, quantum est diuinorum Sacramentorum participatio, dorso concedit vt facile inflectatur. Aiunt autem ei ex statione in altero pede enatum esse vlcus chironium, & illinc assidue plurimam excerni saniem. Sed nihil quod ei accidit, reprimat philosophiam: sed fert forti & generoso animo voluntaria & inuoluntaria, alacritate animi & hæc & illa superans.

Hoc autem vlcus coactus quoque est aliquando ⁷⁴ alicui ostendere. Dicam autem causam. Venit ab Arabenâ quidam vir bonus, & honoratus Christi ministerio: is cum ad illud peruenisset cacumen, Dic mihi, inquit, per ipsam veritatem, quæ hominum genus ad se conuertit, Esne homo, an natura incorporea? Cum autem qui aderant ægrè ferrent interrogationem, omnes quidem iussit tacere; ad illum autem dixit: Cur hanc mihi proposuisti interrogationem? Cum autem dixisset: Quoniam omnes vulgò iactare audio, te neque comedere nec dormire, vtrumque autem est hominum proprium: nemo enim qui hac sit naturâ præditus, vixerit absque alimento & somno. Ille autem iussit quidem scilas admoueri columnæ, illum autem ascendere: & primùm quidem manus aspicere, deinde intra pellicem illum amictum manum mittere, & videre non solum pedes, sed etiam vlcus illud grauissimum. Cum autem homo vidisset, & admiratus esset vlcus magnitudinem, & ex eo didicisset quomodo sumat nutrimentum, illinc quidem descendit, ad me autem veniens narrauit omnia.

In festis autem publicis aliam quoque ostendit tolerantiam. Nam post occasum solis, donec is rursus venerit ad horizontem occidentalem, manibus in cælum extensis ⁷⁵ stat totâ nocte, nec à somno delinitus, nec à labore superatus. In tantis autem laboribus, tantaque rerum gestarum magnitudine, & miraculorum multitudine, est tantâ morum modestiâ ac moderatione præditus, ac si sit dignitate postremus omnium hominum. Præter modestiam autem & facilis ad eum patet aditus, & est affabilis

& suavis: & respondet vnicuique eorum qui loquuntur, siue sit opifex, siue mendicus, siue rusticus. A munifico autem & liberali Domino accepit etiam donum doctrinæ: & bis quotidie faciens admonitiones, irrigat aures eorum qui audiunt, pulchrè admodum loquens, & diuini spiritus exhibens disciplinam: & iubens in cælum suspicere & euolare, & à terrâ discedere, & regnum quod expectatur visione apprehendere, & gehennæ minas timere, & terrena contemnere, & futura expectare. Licet autem eum quoque videre iudicantem, & rectas & iustas ferentem sententias. Hæc autem & quæ sunt huiusmodi; sunt post horam nonam. Totam enim noctem & diem vsque ad nonam orat perpetuò. Post nonam autem, primùm quidem diuinam doctrinam exhibet præsentibus; deinde auditâ vniuscuiusque petitione, cum aliquas fecerit curationes, componit lites eorum inter quos est controuersia. Circa occasum autem solis deinceps incipit conuenire Dominum. Sed quamuis in his versetur, & hæc omnia faciat, nec sanctarum ecclesiarum curam abijcit & prouidentiam, aliquando quidem pugnans cum impietate gentium, aliquando autem ⁷⁶ frangens Iudæorum audaciam, aliquando autem fundens ac profligans turmas hæreticorum, & aliquando quidem de his scribens ad Imperatorem, aliquando autem præsidens ac magistratus ad diuinum zelum excitans, aliquando autem ipsis quoque ecclesiarum pastoribus maiorem gregis curam gerere præcipiens.

Hæc autem sum persecutus, ⁷⁷ ex guttâ conatus ostendere pluuiam, & iis qui hæc scripta legerint, tamquam indice gustandam præbere mellis dulcedinem. Quæ autem decantantur ac celebrantur ab omnibus, ea sunt iis longè plura. Sed non sum omnia scribere pollicitus, sed paucis eius vitæ instituti ostendere formam & characterem. Conscribent autem, vt est consentaneum, alij quoque his longè plura.

⁷⁸ Cum post hæc autem diu vixisset, & multis miraculis & laboribus, ardoreque solis, & hibernâ glacie, & vehementibus ventorum insultibus, & humanæ naturæ imbecillitate, solus ex omnibus qui vniquam fuerunt mansisset inexpugnabilis, postquam eum deinceps oportuit esse cum Christo, & immensorum certaminum coronas accipere, quod homo quidem esset, morte confirmavit iis qui non credebant: mansit autem etiam post mortem immobilis: & in cælum quidem anima peruenerat, corpus autem ne sic quidem cadere sustinuit; sed

Plurimas
quot. die
adoratio-
nes Deo
offert.

Vlcus chi-
ronium pa-
tienter fert.

Incredulū
benignè ad
vitæ suæ
experien-
tiam ad-
mittit.

In festis
publicis to-
ta nocte
diuq; orat.

Varia Si-
meonis ex-
ercitia.
Docet.

Exhorta-
tur.

Iudicem
agit.

Orat.

Lites com-
ponit.

Gentiles,
Iudæos, &
hæreticos
expugnat.

Stans me-
ritur.

SIVE
THEOPH.

rectum stetit in loco certaminum, tamquam inuictus athleta, nullâ parte membrorum volens terram tangere. Sic Christi athleticis manet etiam post mortem cum eis simul versans victoria.

*Varia edū-
tur cura-
tiones ad
reliquias
eius & tu-
mulum.*

Variorum certè morborum curationes, & miracula, & diuinarum virtus operationum, sicut quando erat superstes, ita nunc quoque fiunt, non solum apud oculos sanctarum reliquiarum, sed etiam apud summæ eius virtutis & diuturnæ decertationis monumentum: magnam, inquam, illam & celebratam columnam huius iusti & laudibus celebrandi Simeonis.

*Auctor
implorat
Simeonis
auxilium.*

Cuius sanctis intercessionibus cupio vt ego adiutus, in his sanctis perseuerem laboribus: Deumque precor qui est communis ornatus, & est splendor pietatis & veræ religionis, vt & mea vita corrigatur, & ad euangelicam vitæ formam dirigatur.

79 BARADATVS.

CAP. XX-
VII.

*Varia mo-
nastica
amplecten-
tium stu-
dia.*

ET communis hominum hostis inuenit multas vias vitij, vniuersam humanam naturam studens penitus perdere: & pietatis veræque religionis alumni multas & diuersas excogitauere scalas quibus in cælum ascenderetur. Alij quidem per classes decertantes (sunt autè hi cœtus innumerabiles) incorruptis fruuntur coronis, & desideratum ascensum consequuntur. Alij autem vitam amplectentes monasticam, & cum Deo solum loqui meditantes, & nullam consolationem humanam participantes, sic victores publicè renuntiantur. Alij autem in tabernaculis, & alij in tuguriis degentes, Deum laudibus celebrant. Alij verò amplectuntur vitam in antris & speluncis. Multi autem, ex quibus aliquorum meminimus, non antrum, non tabernaculum, non speluncam, non tugurium habere decreuerunt, sed nudo aëri sua corpora mandantes, contrarias qualitates tolerant, aliquando quidem summo gelu concreti, aliquando autem igne radorum exusti. Iam verò eorum quoque rursus est vita diuersa. Nam alij quidem itant assidue, alij verò in sessionem & stationem diem diuidunt: & alij quidem septis quibusdam inclusi, fugiunt multorum congressionem; alij verò nullo huiusmodi vtentes regimento, propositi sunt omnibus qui eos volunt contemplari. Vnumquodque autem horum in præsentia necesse habui persequi, cum admirabilis Baradati vellem vitam conscribere. Is enim excogitauit nouas rationes exercendæ tolerantia.

*Nouam ab
alijs ratio-
nem inis
Barada-*

Nam cum primum quidem longo tempore se inclusisset in domunculâ, solâ diuinâ fruebatur contemplatione. Illinc cum

rupem occupasset imminentem, & paruam quamdam arcam, nec iustâ quidem symmetriâ corpori congruentem, ex lignis construxisset, in eâ vitam degebat, deorsum assidue incuruari coactus. Non habebat enim altitudinem eius longitudini iustâ proportionem conuenientem. Non erat autem ea compacta asseribus, sed erat aperta similiter atque cancelli; & erat similis fenestris quæ latiores habet ingressus luminis. Quocirca nec à pluuia erat impetu libera, nec erat tecta à flammâ solis: sed vtraque non minus admittebat quàm alia quæ sunt sub diuo: in hoc autem solo ea superabat, quod accederet labor inclusionis.

*Cella fra-
turâ suâ
humiliorè
se includis.*

Cum autem longum tempus hoc modo transegisset, postea egressus est, cedens precibus diuini Theodoti, cui obtigerat pontificalis sedes Antiochena. Stat autem assidue manus in cælum extendens, & vniuersorum Deum laudans: totum corpus tunicâ pelliceâ contegens: circa nasum autem solum & os, reliquit modicum ingressum spiritui, vt respiret, communem aërem excipiens, quoniam humana natura non posset aliter viuere: omnem autem eum laborem sustinet, cum non sit corpore valde robusto, sed valetudinario & multis morbis obnoxio. Feruens autem animi alacritas, & diuino amore incensa cogit vt laboret qui non potest laborare.

*Pelle vesti-
tur.*

Iam verò sapientiâ quoque & intelligentiâ ornatus, optimè & interrogat & respondet, & ratiocinatur nonnumquam melius & potentiùs iis qui Aristotelicos legere labyrinthos. Cum sit autem in ipso summo virtutis fastigio, non finit vt arrogantiam simul efferatur spiritus, sed iubet eum deorsum reperere circa ipsum latus montis. Sic enim quantum sibi damnum mens conciliat quæ tumet & ardet insolentiâ. Hæc est in summâ eius philosophia.

*Melius A-
ristotelicis
ratiocina-
tur.*

Cui concedatur vt crescendo possit metam cursus attingere. Est enim communis piorum lætitia, horum qui victoriâ potiti sunt gloria. Mihi autem detur, vt eorum suffultus precibus, non sim procul ab hoc monte: sed paulatim conscendam, & me eorum contemplationis voluptate expleam.

*Auctor
sanctorum
precibus
fulciri po-
tit.*

80 THALELAEVS.

CAP. XX-
VIII.

NEQUE Thalelæi silebo narrationem, est enim plenum miraculo spectaculum. Non solum autè alios audiui narrantes, sed etiam ipse vidi admirabile & præter opinionem spectaculum. Nam cum viginti stadiis procul à Gabalis, (ea est autem vrbs parua & elegans) tumulum quemdam occupasset, in quo erat templum dedicatum dæmoni-

dæmoni-

*Thalotana
cellam iux-
ta demonis
templum
statuit.*

demonibus, & quod ab iis qui iam erant antiquitus impij, multis honorabatur sacrificiis, paruum quoddam fixit tugurium. Sceleratos autem illos & execrandos perpetuò colebant, vt dicebant, magnam eorum crudelitatem cultu placare adnitentes. Multis enim perniciem afferebant, & iis qui accedebant, & iis qui erant vicini: nec solum hominibus, sed & asinis, & mulis, & bobus, & ouibus; non cum bestiis bellum gerentes, sed per eas quoque hominibus tendentes insidias.

*Planta eius
à demoni-
bus eradi-
catur.*

Tunc ergo cum eum vidissent aduenisse, perterrere quidem conabantur, sed non poterant, cum & eum muniret fides, & pro eo pugnaret gratia. Rabie itaque & furore repleti in eas quæ tunc illic plantatæ erant arbores fecerunt impetum: in illo autem tumultu multæ erant ficus & oleæ quæ florebant. Ex iis dicunt plus quam quingentas repente fuisse euulsas: audiuique plures vicinos agrestes id narrantes, qui olim quidem detinebantur caligine impietatis, per eius autem doctrinam & miracula acceperunt lucem Dei cognitionis. Quoniam autem cum hoc fecissent pernicioli & scelerati demones, non exterruerunt athletam philosophiæ, rursus in eum alias parauere machinas. Noctu enim vlulantes, & lampades ostentantes, conabantur perterrefacere, & eius rationem perturbare. Vbi autem risit omnes eorum insultus, eo postea relicto effugere.

*À demoni-
bus nocte
inquietan-
tur.*

Is autem cum duas rotas construxisset, quæ duorum cubitorum habebant diametrum, asseribus non inter se compactis, sed disiunctis & separatis, ambas rotas coniunxit. Deinde cum intus sedisset, & cuneis & clavis disiunctas illas confixisset tabulas, sub dio rotam appendit, tribus aliis altis lignis in terram defixis, & superioribus eorum initis aliis lignis commissis, & in eorum medio duplici illa rotâ alligatâ, & sublimè elatâ. Huius autem spatium quidem quod est interius, habet quidem cubitorum duorum altitudinem: cubiti verò latitudinem. In eo sedens vel potius suspensus, annis iam fuit decem perpetuis. Cum autem corpus habeat maximum, neque sedens quidem potest collum erigere, sed semper sedet incuruatus, genibus habens affixam faciem.

*Annis 10.
rotis incli-
sæ uiuit.*

Ad eum cum venissem, inueni quidem eum ex Euangeliis colligentem utilitatem; eum autem interrogavi, cupiens scire causam illius noui vitæ instituti. Ille autem Græcâ linguâ vsus, erat enim Cilix genere, Ego, inquit, multis peccatis obnoxius, & credens supplicii quorum minæ sunt intentatæ, hoc vitæ genus excogitavi, hoc agens vt castigetur corpus pœnis mediocribus, vt eripiar à magnitudine earum quæ expectantur. Sunt

*Mortifica-
tio carnis
fuga est
pœna in-
fernalis.*

enim illæ grauiore non solum quantitate, sed etiâ ipsâ qualitate: sunt enim inuoluntariæ. Quod autem ab inuito fit, id est valde molestum: quod autem est voluntarium, etiam si sit laboriosum, minorem affert dolorem; sponte enim suscipitur, sed non labor violentus. Si his ergo, inquit, paruis molestiis minuero ea quæ expectantur, hinc magnum lucrum referam. His auditis, eius ingenij solertiam valde sum admiratus, quod non solum iam facta septa transiliebat, sed etiam ex se alia excogitabat certamina: & quod non solum decertabat, sed eorum etiam causas sciebat, & alios docebat.

Iam erò multa quoque miracula per eius preces fieri dixerunt accolæ, non solum hominibus, sed etiam camelis, & asinis, & mulis curationem per eum adipiscētibus. Hinc vniuersa illa gens quæ impietate detinebatur, paternum quidem abnegauit errorem, diuinæ autem lucis accepit splendorem. His vtens ministris, & templum dæmonum diruit, & maximam ædem excitauit victoriâ insignibus martyribus, iis qui dii falso nominabantur, diuos opponens mortuos.

Horum cõcedatur intercessionibus vt hinc cum eadē victoriâ certaminū terminū occupet, & nos ab his & illo adiuti, simus vehementes amatores certaminū philosophiæ.

*Miraculis
& curatio-
nibus cla-
rori Thalo-
tani.*

*Theodore-
tus imple-
rat sancto-
rum opem.*

81 MARANA ET CYRA.

CAP. XIX

POST QUAM optimorum & præstantissimorum virorum vitæ conscripsi institutum, operepretium existimo mulierum quoque meminisse, quæ non minus, si non etiam amplius, certauerunt. Eæ enim sunt digniores quæ laudentur, vt quibus quidem obrigerit natura imbecillior, eandem autem quam viri ostendant animi alacritatem, & à primâ parente accepto dedecore genus liberauere. Maranæ autem & Cyre meminerò in præsentia, quæ tolerantia certaminibus omnes alias vicere.

*Ad mulie-
rum asce-
tiazum
descriptio-
nem transe-
it Theodora-
tus.*

His patria quidem est Berhœa, patriæ autem genus intigne, educatio autem generi conueniens. Sed his omnibus contemptis, cum exiguum quemdâ locum ante urbem cõprehendissent, & intra eum fuissent, luto & lapidibus ostium obstruxere. Famulas autem quæ eiusdem vitæ volebant esse participes, exstructo extra ambitum habitaculo, iusserunt in illo habitare. Ipsæ autem per quamdam paruam fenestram respiciunt ea quæ ab illis fiunt, & eas frequenter excitant ad orationem, & accendunt ad diuinum amorem: ipsæ verò cum neque domum habeant, nec tuguriū, sub dio suâ sponte vitam agunt. Pro ianuâ autem eis quædam parua exstructa est fenestra, per quam necessarium

*Mara &
Cyra Be-
rhœâ ori-
vunda.*

*Sub dio
vitam a-
gunt.*

alimen-

SIVE
THEOPH.

alimentum accipiunt: & cum iis quæ ad ipsas veniunt colloquuntur mulieribus. Ad eam autem congressionem definitum est tempus Pentecoltes: alio autem tempore vitam amplectuntur quietam: sola autem Marana loquitur cum aduenientibus; alteram autem nemo audiuit vñquam loquentem. Ferrum autem gestant, & tantum onus ferunt, vt Cyra, cui corpus obtigit imbecillius, ad terram vsque incuruetur, & corpus minimè possit erigere. Habèt autem vela maxima, vt retrò quidem trahantur, & pedes omnino contegant, anteriùs autem vsque ad ipsam zonam demittantur, vultum simul & collum, & pectus, & manus occultantia penitus.

Eas ego sepe vidi, intra ianuam intromissus: iusserunt enim mihi aperiri, sacerdotij dignitatem honorantes. Vidi ergo illud ferri pondus quod nec à viro quidem forti & robusto ferri posset: & cum vehementer rogassem, tunc quidem auferre potui: postquam autem recessimus, id rursus suis membris imposuere, collo quidem collare, lumbis autem zonam, manibus autem & pedibus ea quæ sunt eis attributa. Hoc modo autem viuunt, non quinque solùm vel decem solis transactis annis, sed quadraginta duobus. Et cum tanto tempore decertauerint, tamquã quæ nuper certamina attigerint, delectantur sudoribus. Visione enim apprehendentes sponsi pulchritudinem, facile ferunt cursus laborem, & properant peruenire ad finem certaminis: videntes in illo stare dilectum, & ostendentẽ coronam victorię. Eã de causã & imbris, & niuis, & solis excipientes impetum, non cruciarum nec dolorem sentiunt, sed ex iis quæ videntur molesta, animi gaudium percipiunt. Et diuini Moysis æmulate æiunium, ter tanto tempore in ediam sustinere: quadraginta enim diebus exigui cibi fuere participes. Ter quoq; diuini Danielis à cibo abstinentiam sunt æmulate, tres dierũ hebdomadas conficientes, & cibũ corpori suppeditantes.

Cum autem aliquando desiderassent salutarium Christi passionum sancta loca contemplari, venerunt Æliam, cum in viã nihil cibi sumpsisset. Sed postquã in illam urbem venerunt, & adorationem impleuerunt, cibum sumpserunt, & reuersæ sunt, rursus à ieiunis confecto itinere: est autem iter non pauciorum quàm viginti dierum.

Quinetiam cum victoriã in ignis Theclæ cupissent videre ædem quæ est in Isauriã, vt dilectionis in Deum flammam vñdiquaque accenderent, sic profectæ sunt, & reuersæ sunt ieiunæ. Tantum eas diuinũ amatorum fecit diuino quodam furore debacchari:

tantam diuinus amor earum in sponsum concitauit insaniam.

Atq; eæ quidem quæ tali vitæ instituto femininũ genus exornauere, vt quæ aliis fuerint exemplaria, coronabuntur à Domino coronis victricibus. Ego autẽ propositã quæ hinc percipitur vtilitate, cũ decerpsero benedictionem, ad aliam trãsibo narationem.

Benedictio-
nem curatur
petit Theo-
doretus.

83 DOMNINA.

CAP. XIX.

Diuini Maronis, cuius priùs meminimus, vitã æmulata Domnina admirabilis, in horto maternæ domus paruum quoddã fixit tugurium. Ei autem tugurium efficit panici stipula. Continuis autem lacrymis non solùm rigat genas, sed etiam vestimenta ex pilis: talibus enim indumentis tegit corpus. Circa gallorum autem cantum ad diuinum templum, quod non est procul, vadens cum aliis & feminis & viris, vniuersorum Domino offert laudes. Hoc autem facit non solùm die incipiente, sed etiam desinente; quouis alio loco locum Deo consecratum magis esse venerandum censens, & docens alios. Eã de causã & eius magnam curam gessit, matri persuadens & fratribus, vt facultates suas in id consumerent.

Domnina
continuo
lacrymans.

Habet autem nutrimentum lentem aquã madefactam. Omnem autem hunc laborẽ sustinet, cum sit planè exsiccato corpore & semimortuo. Pellis enim subtilissima, & quæ est instar membranæ, est ossibus tenuibus circumiecta, adipe & carne consumptã à laboribus. Proponitur autem omnibus eam videre volentibus, & viris & mulieribus, neq; vultum aspiciens, neque alij vultum spectandum exhibens, sed amictu quidem penitus contacta, ad genua autem vsque incuruata, valde gracili autem voce & non satis expressã loquens, & eam quoque semper cum lacrymis proferens. Sæpẽ enim cum meam dexteram sumpsisset, & oculis imposuisset, eam dimisit adeo madefactam, vt ex ipsã manu distillarent lacrymæ.

Templi
ornatum
suadet.

Lente ma-
defactã
vuit.

Vultum
celat.

Eam ergo, cuius sunt tantæ opes philosophiæ, stentem, lamentantem, & ingemiscentem similiter atque eæ quæ sunt in extremã paupertate, quænam pro dignitate laudauerit oratio? Vehemens enim amor in Deum illas parit lacrymas, ad diuinam inflammans contemplationem, & pungens aculeis, & vrgens ad eum qui est hinc futurus excessum.

Porro autem quamuis in his diu noctuque versetur, ne aliorum quidem generum virtutis curam abijcit, sed pro viribus quidem curat optimos athletas, quorum meminimus, & quos prætermisimus. Curat autem eos quoq; qui ad ipsam veniunt; iubens qui-

Athletas
animat.

Velo tegun-
tur.

Annis 42.
collo, lum-
bis, mani-
bus, ferrum
gestarunt.

Aëris iniu-
rias pa-
tienter ex-
cipiunt.

Moyse &
Danielis
ieiunia
æmulantur.

Profici-
suntur Ie-
rosolymam.

Peregrin-
antur ad
sanctam
Theclam.

quidem habitare apud vici pastorem, ipsa verò mittens omnia quæ sunt necessaria. Matris enim & fratrum facultates ei sunt propositæ ad sumptum faciendum, quæ per ipsum accipiunt benedictionem. Quinetiam mihi quoque venienti ad illam partem (est autem nostræ regioni ad Austrum) mittit & panem, & fructus, & lentem madefactam.

Sed quousque prolixâ vtor oratione, studens omnem eius narrare virtutem, cum oporteat aliorum quoque proferre vitam, quæ imitatæ sunt & hanc & illas, quarum prius meminimus. Multæ enim aliæ partim quidem vitam amplexæ sunt solitariam, partim autem viuere amarunt cum pluribus, adeò vt ducentæ & quinquaginta, & plures, & pauciores simul viuant, vno cibo vescentes, super solas stercas ex instituto dormientes, & manus quidem lanæ attribuentes, hymnis verò linguam consecrantes. Sunt autem eiusmodi innumerabilia sapientiæ gymnasia non solum in nostrâ regione, sed etiam per totum Orientem. Iis autem plena est & Palæstina, & Ægyptus, & Asia, & Pontus, & tota Europa. Ex quo enim Christus Dominus honorauit virginitatem, vt qui natus sit ex virginitate, prata virginitatis natura germinauit, & hos suauè olentes, & qui non marcescunt, flores offert Creatori: non virtutem in masculo & feminâ discernens, nec in duas differentias diuidens philosophiam: est enim differentia corporum, sed non animorum. In Christo enim Iesu, vt ait diuinus Apostolus, non est masculus & femina. Vna autem mulieribus & viris est fides suppeditata. Vnus enim Dominus, vna fides, vnum baptisma: vnus Deus & pater omnium, qui est super omnia, & per omnia, & in omnibus nobis. Quinetiam vnum regnum cælorum agnotheta proposuit victoribus, hoc commune præmium definiens certaminibus.

Sunt ergo, vt dixi, multæ & virorum & mulierum pietatis palæstræ non apud nos solum, sed etiam in vniuersâ Syriâ, & Palæstinâ, & Ciliciâ, & in eâ quæ est media inter duos fluuios. In Ægypto autem dicunt etiam plus quam quinque millia virorum habere monasteria, qui operantur & interim Dominum laudant hymnisque celebrant: nec

solum ex operibus necessarium alimentum comparant, sed etiam aduenientibus hospitibus & egentibus opem ferunt.

Sed omnia harrare non solum ego, sed nec omnes scriptores potuerint: & vt maxime fieri possit, superuacaneum id esse existimo, & honoris cupiditatem quæ nihil habeat comodi. Iis enim qui volunt aliquam percipere vtilitatem, sufficiunt ea quæ dicta sunt ad præbendum id quod desideratur.

Ideo enim & vitæ diuersorum fecimus mentionem, & mulierum narrationes narrationibus virorum adiecimus, vt & senes, & iuuenes, & mulieres philosophiæ habeant exemplaria: & vnusquisque eam quæ sibi cordi est vitam exprimens, habeat suæ vitæ quamdam regulam & gnomonem, qui est situs in narratione: & quomodo pictores ad exemplar respicientes, & oculos imitantur, & nasum, & os, & genas, & aures, & frontem, & ipsos capitis & barbæ pilos, & ad hæc & sessionem & stationem: quinetiam ipsos oculorum intuitus, siue sint læti & alacres, siue seueri & truces: ita etiam oportet vnumquemque ex iis qui hæc scripta legunt, volentem vitam aliquam imitari, suam ad illam quam eligit componere. Et quomodo fabri asseres rubricâ dirigentes, eousque id quod est superfluum auerunt, donec appositâ regulâ, viderint asserem esse æqualem: ita etiam eum qui velit vitam aliquam imitari, oportet eum seipsum ponere pro regulâ, & vitij refecare superflua, & virtutis replere ea quæ defunt. Eâ enim de causâ scriptionis laborem suscepimus, vtilitatis occasionem proponentes volentibus.

Rogo autem eos qui sunt lecturi, vt cum ex aliorum laboribus absque labore voluptatem capiunt, labores suis compensent precibus. Eos quoque obsecro quorum vitam conscripsi, ne me despiciant procul degentem ab illorum spiritali choreâ: sed trahant infra iacentem, & ad virtutis tollant altitudinem, & suo choro coniungant: vt non solum laudè alienas diuitias, sed ipse etiam habeam aliquam laudis occasionem, & factò, & verbo, & cogitatione glorificans Seruatorem vniuersorum; cum quo Patri gloria, cum sancto Spiritu, nunc & semper & in sæcula sæculorum, Amen.

Monachis
suppeditat
necessaria.

Monasteria
250. fe-
minarum.

Variæ per
totum or-
bem eius
sapientiæ
gymnasia.

Galat. 3.

Ephes. 4.

Quinque
millia mo-
nasteriorum
in mona-
sterijs Æ-
gypti.

Cur Theo-
doretus vi-
rorum &
mulierum
meminerit.

A sanctis
iuuani petis
Theodore-
tus.

I N

LIBRVM NONVM

D E

VITIS PATRVM

NOTATIO.

ADVERTE primò, librum hunc duos habuisse interpretes, Albericum Longum Salentinum, & Gentianum Heruetum. Vide dicta Prolegomeno generali XIV. Dedi hìc Theodoretì Philotheum ex Heruetianâ interpretatione, quia ea in vulgus notior, & impressa inter opera eius, quam etiam Laurentius de la Barre Historiæ Christianæ veterum Patrum, anno M. D. LXXXIII. Parisiis edita inseruit, notis quibusdam marginalibus illustratam.

ADVERTE secundò, librum hunc in tres partes dividi posse. Primò agit de patribus ante suam aetatem, à cap. I. ad XXI. Secundò de iis, qui suâ aetate vixerunt, à cap. XXI. ad XXIX. Tertiò, de feminis illustrib. à c. XXIX. ad finē, id est, duobus ultimis capp.

PROLOG.

1. DELICIAS SYBARITICAS] *Infra cap. v. ut qui Sybariticis fruerentur deliciis. De his vide Adagia.*

CAP. I.

2. IACOBVS NISIBITA] *De eo Martyrologium Romanum XV. Iulij, & Menologium Gracorum XXXI. Octobris. de eo quoque in Menais tum XIII. Ianuarij, tum XXXI. Octobris, Meminit etiam huius Theodoretus lib. II. Eccl. hist. cap. xxx. qui & eiusdem mentionem facit lib. I. cap. VII. ubi ait Concilio Nicano interfuisse, & mortuos excitasse. De quo miraculo & reliquis remittit ad suum hunc Philotheum. De hoc etiam Nicephorus lib. VIII. cap. XIV. & lib. IX. cap. XXVIII. Interfuit etiam Concilio Antiocheno, ut habetur in Actis S. Alexandri episcopi Constantinopolitani.*

3. PVELLÆ] *Nicephorus lib. XV. cap. XXII. quod huic Iacobo Nisibeno tribuendum erat, alteri iuniori tribuit: quem etiam Nisibenum vocat, de quo infra Theodoret. cap. XXI. Fors Nicephorus duos Nisibenos posuit, quia in Menais bis Iacobus Nisibenus occurrit. sed idem utrobique est, ut clarum fiet Menais consulenti. Nisi & iste iunior etiam Nisibenus fuerit. Sanè ita habetur in Catal. illustr. personarum, ad quas Leo Imp. pro Concil. Chalcedonensi scripsit. Vide tomum II. Concil.*

4. IVSSIT EVM CONTERI ET DISPERGI] *Quod in Menais est, τὸν σπῆλαιε, Raderus noster vertit, & iudicem elisit. referens τὸν ad διασω, non ad λῆρον. sed cum index superuixerit, & sententiam mutaverit, clarum ex Theodoro est, vertendum in Menais, eum lapidem contriuit, scilicet solâ execratione, ut praecessit. Καὶ διασω Πέρσω ἀδίκῳ ἡσθῶ χροσάμενον δεασάμενον, λῆρον πνι μερίσῳ ἀπὸ που κειμένῳ ἐπαρσάμενος, τὸν σπῆλαιε: Iudicem Persam conspicatus iniquas edere sententias, impreca-*

tionem lapidem, qui ibi fortè iacebat, contriuit.

5. DEO AVTEM PRECES OBTVLIT, TAMQVAM PRO MORTVO] *Hanc, opinor, Theodoretus historiam insinuat lib. I. cap. VII. & Nicephorus lib. VIII. cap. XIV. de mortuorum excitatione. Similem mortuum se simulantis stropham habet Sozomenus lib. VII. cap. XXVI. & ex eo Casiodorus lib. IX. c. XLVIII. Niceph. lib. XII. c. XLVI.*

6. CONSTANTINVS AVTEM] *Vide Eusebium libris quatuor de Vita, & orat. de laudibus Constantini. Niceph. lib. VIII. cap. LV. scribit ad monumentum eiusdem varia edita miracula. Eunapius auctor Gentilis queritur ab eodem Constantino decorum delubra versa fuisse in monasteria.*

7. RVRSVS ÆDIFICABANT] *Theodoret. I. II. cap. XXX. Niceph. lib. IX. cap. XXVIII. asserunt. Iacobus precibus & adhortatione mœnia readificata.*

8. NVBEM CYNIPHYM ET CVLICVM] *In Menais XIII. Ianuarij est, σκνιπῶν ἢ κονώμων νέφην. Niceph. lib. IX. cap. XXVIII. Theodoret. lib. II. hist. cap. XXX. & hìc infra c. XXI. in alio Iacobo iunior, ubi habet exercitum muscarum & culicum.*

9. VITAM DEPOSUIT] *Non rectè Laurentius de la Barre hoc loco asserit à Theodoro huic Iacobo arcam sepulcralem curatam. nam hoc alteri Iacobo anachoreta fecit, ut ipse testatur infra in Philotheo cap. XXI. VII. & Nicephorus lib. XV. cap. XXI. quod apud eum ex ratione temporum colligitur, (licet & hunc posteriorem Iacobum etiam Nisibenum vocet) nam priorem Iacobum ait vixisse tempore Constantij, posteriorem tempore Leonis.*

10. IVLIVS SABAS] *Martyrologium Romanum XIV. Ianuarij: In Syria S. Iuliani Sabæ senioris, qui Valentis Imp. tempore, fidem Catholicam Antiochiæ pænè collapsam virtute miraculorum erexit. Non inuenio huius memoriam in Gracorum Menologio: de hoc Theodoretus lib. I. II. hist. cap. XIX. & lib. IV. cap. XXV. Niceph. lib. XI. cap. XXV. hunc S. Chrysof. encomio celebrat. hom. XXI. in epist. Pauli ad Ephesios.*

CAP. II.

11. IACOBVS PERSA] *Monachus in Syria, qui vixit CIV. annos, ut hìc habetur. distinctus hìc à Iacobo Persa cognomento Interciso, qui martyr fuit, de quo XXVII. Nouemb. in Menologio.*

12. MAGNVM QVOQVE ACACIVM] *Berthæa episcopus, ut hìc habetur. Theodoretus lib. IV. hist. cap. XXV. strenuum virtutis atletam nominat. Sozomenus lib. VII. cap. XXV. Niceph. lib. XI. c. XXV. & lib. XII. cap. XLVII.*

13. DVOS MEDIMNOS COLLIGENS] *Medimnus, genus mensuræ aridorum. Vide Onomast.*

14. AV-

14. AUDIVIT VOCEM DICENTEM] *Mors Iuliani apostata significatur diuinitus Didymo, & Iuliano Sabæ: Niceph. lib. x. cap. xxxv.*
15. VALENS] *De huius persecutione aduersus Ecclesiam Theodoret. lib. iv. hist. cap. xxii. & alij.*
16. ASTERIO] *In editis erat Acacio. malè. Reposui Asterio, ex sensu. Ita etiam Longus.*
17. ASTERIVM, QVI IN SOPHISTICA] *Niceph. l. viii. c. llii. meminit Asterij Sophista.*
- CAP. III. 18. MARCIANVS] *Martyrolog. Rom. II. Nou. Cyri in Syriâ S. Marciani confessoris. Menologiũ Gracũ eodem die: S. Patris nostri Marciani, ex vrbe Cyro, viri pietate insignis, qui egregiè monasticã vitam exegit. Menæa eodem die & xviii. Ian. De hoc Theod. lib. iv. hist. cap. xxvi. Niceph. l. xi. cap. xli.*
19. AGAPEVS] *Ob merita, Apameorum Pontifex: Theodoret. lib. v. hist. cap. xxvii.*
20. MEA CAVSSA HODIE MVTEVR CONSVETVDO] *Ieiunia quotidiana ex animi pietate suscepta quandoque hospitum aduentu laudabiliter soluentur. Casian. lib. v. Instit. cap. xxiv. & Collat. II. cap. xxvi.*
21. ARII, &c.] *De hæresibus huius temporis Epiphanius in Panario.*
22. PRIMVM PASCHA PERAGERE SVSTINVERAT] *De vario olim Pascha & quadragesimam observandi genere Nicephorus lib. xii. cap. xxxiii. & xxxiv.*
- CAP. IV. 23. EVSEBIVS] *De eo Theodoret. lib. iv. hist. cap. xxvi. Sozom. lib. vi. cap. iii. Niceph. l. xi. cap. xli. De hoc, opinor, Menæa xxiii. Ianuarij, duobus versibus. Huius mentio in Menæis II. Nomb. in Vitâ S. Marciani.*
24. TELEDA] *Vicus hic etiam occurrit infrâ capite xxvi. in Simeone Stylitâ.*
25. CVM DEO ASSIDVE COLLOQVI] *Id est, orare. Nam dum oramus, Deum alloquimur; cum sacras Scripturas legimus, Deus nobiscum loquitur: Chrysof. lib. De orando Deum.*
26. MAROSAS] *De hoc Sozom. l. vi. c. xxxiv. & Niceph. lib. xi. cap. xli. quem malè Barrens hic ad cap. xvi. cum Marone confundit.*
- CAP. V. 27. PVBLIVS] *Theodoret. l. iv. hist. cap. xxvi. Nicephorus lib. xi. cap. xli. & Menolog. Græcorum iv. Aprilis Commemoratio Publij, & Platonis abbatis monasterij Studitæ. Nescio an hic noster Publius sit.*
- CAP. VI. 28. SIMEONES PRISCVS] *De hoc Menæa xxvi. Ianuarij, quæ vertit Raderus noster part. I. Viridarij Sanctorum. Theodoret. l. iv. hist. cap. xxvi.*
- CAP. VII. 29. PALLADIVS] *Theodoret. l. iv. hist. c. xxvi. Niceph. lib. xi. cap. xli.*
30. DIGITO OSTENDEBAT HOMICIDAM] *Sic fures miraculo comprehens: Niceph. l. viii. c. xlii.*
- CAP. VIII. 31. APHRAATES] *Theodoretus lib. iv. histor. cap. xxiv. Nicephorus lib. xi. cap. xxv.*
32. SECVRE PER FORVM INGREDERIS] *Licet monachis claustro egredi urgente ecclesia incommodo. Vide Niceph. lib. xi. cap. xxv. de Iuliano & Aphraate, qui propter gregem Christi monasticam reliquere.*
- CAP. IX. 33. PETRVS EREMITA] *Theodoret. lib. iv. histor. cap. xxvi. Nicephorus l. xi. cap. xli.*
- CAP. X. 34. THEODOSIVS EREMITA] *Memoria huius est in Menæis xi. Ian. quo & alterius dies natalis occurrit, qui Cœnobiarcha dicitur, hic verò Antiochenus. Non rectè hic margini ascripserat Laurentius de la Barre Nicephorum: ille enim de altero*
- Theodosio Cœnobiarchâ agit qui iunior est, & obiit tempore Iustiniani Imp.*
35. NVNC AVTEM PARVA PRÆDIA IN SALTU EFFICIENS] *Menæa, εἰρηάζετο μικρὰς ἀρούρας ἐν τῇ γᾶτι. Longus: interdum hortulos in rupe pararet. Certum terræ spatium est arura. Vide dicta ad Vitam S. Antonij cap. II. n. 10.*
36. ROMANVS] *Theodoret. l. iv. cap. xxvi. & Niceph. l. xi. cap. xli.*
- CAP. XI. 37. ZENO] *Hic ipse est, cuius in Menæis memoria x. Febr. De quo etiam Theodoretus l. iv. histor. cap. xxvi. & Niceph. l. xi. cap. xli.*
- CAP. XII. 38. DESIDERANS VIDERE] *Vidit & Sozomenus lib. vii. cap. xxvii. annotat Barrens. Sed alius ille Zeno Mausmana rector ecclesiæ.*
39. VIXISSET] *Zenonem annos centum vixisse, testis oculatus est Sozomenus, ait suprâ Barrens. sed labitur. alius iste ut dixi, Zeno.*
40. MACEDONIVS CRITOPHAGVS] *Celebris huius in Menæis Græcorum memoria xxiv. Ian. quæ Latinitati donata habes parte I. Viridarij Sanctorum apud nostrum Raderum. De eo Theodoretus lib. v. hist. cap. xix. Niceph. lib. xii. cap. xliii. Damascenus aduersus vitup. Imag.*
- CAP. XIII. 41. MÆSIMAS SYRVS] *In solis Menæis huius mentionem inuenio xxiii. Ian. ubi Μαύσιμας Σύρος, Maüsimas Syrus. quæ è Græco vertit Raderus noster parte I. Viridarij Sanctorum.*
- CAP. XIV. 42. MALCHVS] *Huius etiam meminit Theod. lib. iv. hist. c. xxvi. de quo fortè Menæa xxiii. Non.*
- CAP. XV. 43. ACEPSIMAS] *Menolog. Græcor. III. Nou. Natalis S. Acepsumæ, qui sub Theodosio Magno cellâ se inclusit, in quâ sexaginta annos transegit, neminè videns aut alloquens, sed sibi ipsi & Deo vacans omnem recreationem sentiebat. multis verò editis miraculis in pace quieuit. De eo & Menæa eodem die fufius. Theodoret. l. iv. hist. cap. xxvi. Nicephorus lib. xi. cap. xli.*
- CAP. XVI. 44. MARO] *De hoc in Menæis Græcor. xiv. Febr. qui post cap. xxiv. dicitur Marum. De eo etiam (ait De la Barre) Sozom. l. vi. cap. xxxiv. & Nicephorus lib. xi. cap. xli. quibus Marofas dicitur. Sed diuersus ille à Marone. nam Marofam hic habes capite iv. in Eusebio.*
45. EX FINITIMIS AVTEM QVIDAM VICVS] *Theodoretus hic cap. xxiv. Rogauit autem ut in eodem quoque sepulcro poneretur: sed non fuerunt, qui corpus illud sacrum diriperunt.*
- CAP. XVII. 46. ABRAAMES CYRENSIS] *Menæa xiv. Februarij gesta eius perstringunt. De eo & Theodoretus lib. iv. hist. cap. xxvi. Niceph. l. xi. cap. xli.*
- CAP. XVII. 47. EVSEBIVS] *De hoc Menæa xv. Februarij. Theodoretus & Nicephorus loco iam citato. De la Barre hic margini ascribit, Sozom. lib. vi. c. xxxiii. Sed ille de Eusebio agit, qui apud Carras vixit, hic verò de eo agit apud Aficham.*
48. LAPIDIBVS NE LVTO QVIDEM CONIVNCTIS] *Id est xerolithis. Vide ad Vitam Simeonis Stylitæ, cap. v. n. 8.*
- CAP. XIX. 49. SALAMANVS] *Huius mentio in Menæis existat xvii. Febr. ubi ortus dicitur ex vico Perfanâ, quod hic est Caperfana, uti & in eisdem, Menæis xxiii. Ian. ubi dicitur cum additamento ἡσυχασῶν, Pacifici seu Quietæ. quæ Latine verfa habes apud Raderum nostrum parte I. Viridarij Sanctorum. Alium existimo Salamanem, qui in Palestinâ vixit, de quo Sozomon. lib. vi. cap. xxxii. & Niceph. lib. xi. cap. xxxix. nec rectè horum testimonium hic margini*

- S I VE
THEOPH.
CAP. XX.
- adscriptum erat à Laurentio de la Barre.
50. MARIS.] De hoc nihil inuenio. Alius est Mares in Menais xxvii. Martij cum Barachefio & Ionâ martyribus. Alius etiam episcopus apud Sozomenum & Nicephorum.
- CAP. XXI.
51. IACOBVS] De hoc Menologium xxvi. Nou. de hoc quoque Menais xxv i. Nou. satis fuscè, quæ vertit Raderus noster parte 1. Viridarij Sanctorum. De hoc etiam Niceph. lib. xv. cap. xxii. qui hunc etiam Nisibenum vocat. Vereor ne labatur, uti labitur in pœnâ puellarum inuerecundarum, quam ab hoc inflicta narrat, cum à seniore Nisibeno inflicta sit, ut vidimus sup. cap. i. Vocari possit Hypæthrius, ut distinguatur à Nisibeno, & ab alio Iacobo eremita, de quo infra cap. xxv. nam in textu dicitur sub dio vixisse. de hoc quoque Euagrius lib. ii. c. ix. ubi Iacobum Syrium vocat, & ad eum litteras misisse Leonem Imp. affirmat. quod anno ii. Leonis contigisse, Christi verò cccclviii. habet Baronius in Annal.
52. EXERCITVM MVSCARVM ET CVLICVM] Suprà cap. i. in Iacobo Nisibeno, nubem cyniphum & culicum.
53. POLYCHRONIVS] De eo inf. cap. xxiv.
54. NE CELES HOMINEŠ] Monachi hypocrita mors horrenda refertur à Niceph. l. xiv. cap. lxi.
- CAP. XXII
55. THALASSIVS ET LIMNÆVS] Horum memoria exstat in Menais Græcorum xxii. Febr. ubi compendio eorum vita percurritur. Totum hoc caput est potissimum de Limneo, paucis initio lineis exceptis, ut discimus ex Menais. cuius etiam mentio in Menais xxiii. Febr. occasione Ioannis, qui eius discipulus fuit.
56. HELIMNA] Longus habet Tillina.
57. SILENTIVM] A silentio religiose sermone notus Ioannes cognomento Silentiarius xiii. Maij.
58. TARGALLAM] Longus Targalam. Menais Γάργαλα. sed xxiii. eiusdem mensis Τάργαλα.
59. LAPIDIBVS] In Menais est Ἐπρωλίδοις. quod versum in Vita Simeonis Stylitæ cap. v. lib. i. de Vitis PP. siccolapide. & hîc c. xviii. lapidibus nec luto quidè maceratis. Vide ad Simeonem Stylitam.
- CA. XXIII.
60. IOANNES, MOYSES, ANTIOCHVS, ANTONIVS] De his Menais Græc. xxiv. Febr.
- CAP. XXIV
61. ZEBINAS ET POLYCHRONIVS, MOYSES, DAMIANVS] Menais Græc. xxiii. Feb. de his quatuor.
62. QVI CORPVS ILLVD SACRVM DIRIPERVNT] Suprà cap. xvi. Acre autem bellum inter vicinos ortum est de corpore.
63. ET IN EVM LOCVM QVEM DIXIMVS, DETVLERVNT] Suprà cap. xvi. Ex finitimis autem quidam vicus populo frequentissimus cum toto simul coacto populo aduenisset, alios quidem fudit ac fugavit; maximè autem expetendum illum rapuit thesaurum.
- CAP. XXV.
64. ASCLEPIVS, ET IACOBVS EREMITA] De his nihil inuenio.
- CRP. XXVI
65. SIMEONES STYLITES] Vide de hoc notata ad librum i. de Vitis SS. Patrum.
66. EVSEBONAS ET ABITON] De his non memini alibi legere.
67. HELIODORVS] Sozom. lib. vi. cap. xxxiii. & xxxiv. meminit Heliodori monachi in Syriâ.
68. MELETIVS] Hænetus vertit, quasi ille tunc episcopus Antiochenus fuerit: cui tunc mandata erat cura episcopatus regionis Antiochenæ ciuitatis. Longus vertit: Cùm verò Meletius, qui tunc Antiochenæ regioni præfectus erat. Sanè si hoc intelligatur de famoso illo Meletio episcopo Antiocheno, annosum illum fuisse oportuit, qui hæc cum Simeone tractavit, ut supra libro i. in Vita Simeonis Stylitæ obiter attigi.
69. POSVERINT IMAGINES] Hic locus citatur in Septimâ Synodo Act. iv.
70. NVDV M INGREDIENTEM] Barraus existimat Theodoretum respicere ad Simeonem Salum, de quo Euagr. lib. iv. cap. xxxiii. qui quod famelica meretrici panem detulisset, fornicationis est calumniatus. Sed labitur: nam Simeon Salus post Theodoretum vixit. Respicit verò Theodoretus ad Isaiam, de cuius nuditate antè egerat.
71. PRÆDICTIONIS] Sic alter Simeones Stylitæ prædixit de Mauritio plurima: Euagr. l. v. c. xxi.
72. TVVS ENIM EST HIC ACTVS] Ita Enthyminus steriles fecundavit: Niceph. lib. xiv. cap. lxi.
73. CONOR METIRI ALTITVDINEM MARIS ATLANTICI] Sic: Atlanticum mare corylâ exorbere.
74. ALICVI OSTENDERE] Sic promptam Patribus exhibuit obedientiam: Niceph. lib. xiv. cap. li.
75. STAT TOTA NOCTE] Αχομῆτος fuisse monachos & insomnes, qui noctem orando & psallendo traducerent, scripsit Nicephorus lib. xv. cap. xxiii. De horum monasterio in Menais xv. Sept. in Ioanne Calybitâ, & xxix. Dec. in Actis Marcelli Acemerarum archimandrita apud Metaphr. & in Actis Danielis Stylitæ xi. Decembris.
76. FRANCENS IVDÆORVM AVDACIAM] Respicit ad id quod habet Epiphan. lib. i. histor. cap. xiii. ex quo Baronius anno cccxxxii. Vide etiam Niceph. lib. xiv. cap. li.
77. EX GVITA PLVVIAM] Prouerbiū huic simile, Ex vngue leoné. Sic, Ex guttâ mare salsum.
78. CVM POST HÆC AVTEM DIV VIXISSET] Hæc non esse Theodoreti monet Barraus, sed ab alio aliquo addita post mortem Simeonis, qui, cùm scriberet Theodoretus, adhuc vivebat.
79. BARADATVS] De hoc Menais Græcorum, CAP. XX-
xxii. Februarij, Euagr. lib. ii. cap. ix. Nicephoro
VII.
lib. xv. cap. xxii. dicitur Varadatus.
80. THALELÆVS] De hoc Menais xxvii. Febr. CAP. XX-
Moschus cap. lix. meminit Thallelei Cilicis, de quo
VIII.
dubitari possit, an hic idem cùm hoc sit. uterque enim
Cilix, & confessor. putat Raderus. assensionem susti-
neo. Sed qui in Menais est xx. Maij omnino diuersus
est, cùm ille dicatur vixisse temporibus Numeriani,
& martyrio sit affectus. Alius quoq; apud Moschum
cap. xci. Thalleleus, qui nauta fuit.
81. MARANA ET CYRA] Martyrolog. Rom. CAP. XXIX.
iii. Aug. Berhœæ in Syriâ sanctarum mulierum
Maranæ & Cyra. De iisdè in Menais xxviii. Feb.
82. LVTO ET LAPIDIBVS] Menais τῶν λίθων ἁ-
λοῖς. Vide lib. i. hîc in Vita Simeonis Stylitæ cap. v.
ubi contrario huic est siccolapide, seu Ἐπρωλίδοις.
83. DOMNINA] Menolog. Græcor. i. Martij.
& paulò fusiùs in Menais eodem die. Vertit ea Ra-
derus noster parte 1. Viridarij Sanctorum.
84. NE QVE ALII VLTVM SPECTANDVM
EXHIBENS] Vide apud Moschum Euiratum Prati
spiritualis cap. lxxviii. de virgine mortuâ grauitè
sepulcri violatorem increpante, quòd eam vestibus
nudasset, cuius videntis extra domesticos nullus fa-
ciem viderat.

D E
 VITIS PATRVM
 LIBER DECIMVS,
 AVCTORE
 IOANNE MOSCHO,
 INTERPRETE
 AMBROSIO CAMALDVLENSI.

ILLVSTRIVM VIRORVM
 DE IOANNE MOSCHO,
 ET HOC EIVS LIBRO
 ELOGIA.

PHOTIVS Biblioth. Cod. CIC. postquam de nomine auctoris, in inscriptione libri, materiâ, etate eorum qui describuntur, dixit, quæ Prolegomeno XII. dedimus, hæc de auctoris vitâ addit:

Ὁ Σ ἀπέλαξεν μὲν ἐν τῇ ἁγίᾳ Θεοδοσίᾳ μονῇ, εἶτα ἐκ-
 διέτριψε τοῖς τε καὶ τὸν Ἰορδάνῳ διὰ τὴν ἔρημον ἀσκητήριον,
 ἔστι δὲ ἐν τῇ νύκτι Λαύρα ἡ μεγάλη Σάββα, διαθλοῦσιν. ἐν-
 τὸν δὲ τὰ τε τῆς Ἀντιοχείας κλίματα, καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν,
 καὶ τὴν πρὸς αὐτῶν ἔρημον, καὶ μέχρις Ὀάσεως ἐπελθὼν, καὶ
 πολλῶν ἑκ μεγάλων ἀνδρῶν δριςείας συναγωγῶν. ἔτι μὲν ὄψις, ἔτι δὲ ἡ
 νεαζέση ἀκοή. διὰ τὴν αὐτῶν δὲ αἰτίαν καὶ νήσις ἰσορησάμενος, ἐν τῷ
 πρὸς τὴν Ρώμην διάπῳ, ἐκείσε τε τὴν πρὸς πλῆσι διερευνησάμενος, καὶ
 μαθὼν. τὸ παρὸν σὺνταγμα γράφει, καὶ προσφωνεῖ ΣΩΦΡΟΝΙΩ ἢ
 ΣΩΦΡΟΝΑΙ τῷ οἰκίῳ μαθητῇ, ἔνχειρίζει αὐτῷ ἔτι, τὴν ἑβίς μέλλε-
 σαν ἐπίστασθαι πρὸς τὰ ἀμείνονα πρὸς θεοῦ μεταβολῶν.

Qui in Theodosij primum monasterio sæculum valere iubens, cum ijs de-
 inde monachis conuixit, qui in deserto ad Iordanem exercebantur, qui que no-
 uâ in Laurâ magni Sabæ certabant. Vnde rursus ad Antiochiæ regiones &
 Alexandri urbem, proximamque eremum, ad Oasim vsque delatus, multo-

rum magnorumque virorum res præclare gestas aggregavit, quas partim oculis ipse spectavit, partim recenti tunc auditione didicit. Eadem porrò de causâ cum etiam insulas Romam versus nauigans lustrasset, hisce similibus ibi quoque conquisitis & cognitis, hoc opus conscripsit, quod dedicat SOPHRONIO seu SOPHRONAE discipulo suo, eidemque hoc ipsum offert, cum iam animo præciperet instare vitæ huius in meliorem commutationem.

ALOYSIVS LIPOMANVS *ep. Veronensis in 1. editione huius libri, præfatione ad Lectorem.*

Liber hic, amice Lector, quem tibi legendum exhibemus, PRATVM SPIRITVALE nominatur, ex Græco Latinus per doctum virum AMBROSIVM CAMALDVLENSSEM monachum redditus, quem adhuc typis excusum, non nisi vernaculâ, atque eâ Italicâ linguâ habuimus.

Tantâ autem spiritualium flosculorum amœnitate refertus est, vt in paradisi deliciis ortus esse videatur. In eo siquidem antiquorum monachorum, & aliorum patrum Deo ex intimis præcordiis seruentium redolet vitæ splendor, regularis disciplinæ obseruantia, pudicitæ & continentæ norma, victus & vestitus parsimonia, contra hæreticos inuicta constantia, in ieiuniis, vigiliis & orationibus assidua perseuerantia, & erga Dominum Iesum Christum eximius & inæstimabilis amor: quin etiam admirabilia quædam, ac Spiritu sancto plena responsa, quæ legentium mentes spirituali quadam dulcedine perfundunt: sanctarum denique mulierum inuicta fides, castitas incomparabilis, & felix earum in Deo consummatio.

O si tales modò inueniremus milites Christo seruentes, quàm illustres, quàm splendida, quàm decora esset Ecclesiæ nostræ facies? quam adeò deiectam & obsoletam, ac supra pelles Salomonis, atque Moyfi Æthiopiâ (prò dolor!) denigratam conspiciamus.

Lege ergo lubenti animo, & fide certâ opus istud, candide Lector, cuius exemplum ex apostolicâ Bibliothecâ accepimus: & ita mores & vitam tuam ad eius lectionem compone, vt talium tantorumque virorum, quos hîc descriptos inuenies, dignus æmulator existas, postmodum verò eorum consortio in æternâ beatitudine feliciter adiungere. Quod tibi & mihi Dominus præstare dignetur, & omnibus qui Dominum Iesum diligunt in sinceritate. Vale.

Plura Elogia qui desiderat, consulat Prolegomenon generale XII.

PROLOGVS.

IOANNES MOSCHVS

DILECTO SVO IN CHRISTO

SOPHRONIO SOPHISTAE.

RATORVM faciem verno maximè tempore esse iucundissimam, fili charissime, perspicuum omnibus est; quam scilicet omnigenum florum grata varietas efficit, intuentium in se prouocans aspectum, ac prætereuntes detinens, ipsosque variè pascens: namque arridet oculis, ac mulcet olfactum. Huius verò prati pars rosarum rubore vernat, pars item albescens liliis, ab aspectu roseo intuentes ad se faciliè aduocat. *Aliâ item*

item

item ex parte Viola rutilant, coloreque suo purpuram regis imitantur. Prorsusque varius ac differens florum innumerabilium aspectus atque fragrantia undique gratiam pullulat. Huiusmodi presens quoque opus arbitrare, sancte ac fidelissime fili Sophroni: quippe reperies in eo virtutes sanctorum virorum qui temporibus nostris claruere, ac iuxta Psalmista sententiam, secus decursus aquarum plantati sunt. Qui cum omnes Deo accepti maxime gratique fuerint, alius tamen alio virtutis genere magis decoratur; atque ex hac suavi varietate virtutum grata venustas amenaque facies surgit. Ex his ego flores pulcherrimos decerpens, coronam tibi ex immarcescibili ac perenni prato contexui, fidelissime fili, eamque tibi ac per te omnibus offero.

Psal. i.

Ut pratum diuersis floribus, sic liber hic virtutum varietate nitet.

Quamobrem presens quoque opus Pratum appellare placuit, propter oblectationem, suauolentiam, & utilitatem, quam ex eo legentes capient. Virtus enim, vita morumque honestas est, ad quam non sola diuinarum rerum meditatio fidesque recta ducit, verum & aliorum conuersatio, vitaque virtutibus plena in scriptis tradita. Quocirca hoc mihi negotium assumpsi confidens in Domino, fili charissime, idque vestrae charitati persuasum esse cupiens, quia apud in morem, utilia queque ac vera prosecutus, sanctorum patrum recte facta pro animarum lucro descripsi.

CAP. I.

Vita sancti senis IOANNIS,
& de spelunca Sapsas.

Ioannes monasterij presbyteram detrexit.

RAT senex quidam habitans in monasterio abbatis Eustorgij, Ioannes nomine, quem sanctus Elias archiepiscopus Ierofolymorum voluit ducem monasterij constituere. Ille vero non acquiescebat, dicens: In montem Sina orationis causam pergere volo. Archiepiscopus autem cogebat eum, ut prius abbas fieret, & postea pergeret quod vellet. Cum vero senex non acquiesceret, dimisit eum spondentem, se, postquam reuersus esset, suscepturum regiminis curam. Et ita salutato Archiepiscopo iter arripuit, ut ad Sina montem proficisceretur, assumpto secum & discipulo suo. Transuadatoque Iordane fluuio, cum vix vno lapide processissent, coepit senior rigore detineri, ac post paululum inuasit eum febris. Cum vero in tantum excrederet ardor febris, ut ambulare non posset, inuenerunt speluncam paruum, in quam ingressi sunt ut requiescerent. Cum vero febris ita inualesceret, ut se vix mouere posset, in ipsa spelunca tres dies commorati sunt. Tunc senex in somnis aspexit quemdam astantem sibi, & dicentem: Dic, senex, quod ire vis? Respondit: In montem Sina. Dicit ei: Ne quaso ne recedas hinc. Cum vero seni id persuadere non posset, abcessit. Febris vero seni acrius infesta erat. Rursus nocte sequenti idem seni affuit eodem habitu, & ait: Quid, senior, affligi vis? audi me, & nusquam hinc proficiscaris. Ait illi senex: Tu

Peregrinationem suscipit ad montem Sina.

Ioannes Baptista ei apparet, & iunitatem spondet.

quisnam es? Respondet is qui apparuerat: Ego sum Ioannes Baptista; & ideo tibi iubeo, ut nusquam recedas; nam spelunca ista breuis maior est monte Sina. Quippe in hanc sapius Dominus noster Iesus, cum me visitaret, ingressus est. Pollicere ergo mihi, quod hic habitabis, & ego mox tibi sanitatem restituo. Quod senex audiens, libenter spondit, se in eadem spelunca permanurum. Et continuo sanus effectus, perseueravit ibidem toto vitæ suæ tempore. Speluncam vero illam fecit ecclesiam, congregauitque fratres. Appellatur autem locus ille Sapsas.

Sapsas Ioannis Baptista spelunca, ubi sapius à Christo visitatus est.

De SENE, qui in propria spelunca pascebat leones.

CAP. II.

FVI T in eodem loco Sapsa, commorans in spelæo senex alius tantæ virtutis, ut leones secum in eadem spelunca susciperet, atque cibum eis in suo sinu præberet.

Seni & leoni idem cubile.

Vita CONONIS presbyteri monasterij Penthucula.

CA. III.

CVM in monasterium sancti patris nostri Sabæ profecti fuisset ad abbatem Athanasium, narrauit nobis senex, dicens: Cum essem in monasterio Penthucula, presbyter quidam erat ad Baptismi ministerium, Conon nomine, Alexandrinus genere, quem pro vitæ merito patres iusserant, ut baptizaret accedentes. Ipse igitur sancto Chrismate ungebatur, & baptizabat eos qui ad hoc veniebant. Quoties ergo mulierem inungeret, scandalizabatur, atque ideo ex monasterio abscedere vole-

Chrisma in Baptismo.

bat. Cùm autem eâ cogitatione pulsaba-
tur, assistebat ei sanctus Ioannes Baptista,
dicens: Tolera, & perseuera, & ego te ab
hoc bello liberabo. Quadam verò die ve-
nit puella ex Perside, vt baptizaretur, quæ
ita speciosa erat ac tantæ pulchritudinis,
vt non posset presbyter nudam eam sancto
oleo inungere. Cùm sic verò puella illic
mansisset duos dies, audiens hoc archiepi-
scopus Petrus obstupuit de sene vehemen-
ter, voluitque ad hoc opus delegare diaco-
nissam mulierem, sed id non fecit, ne con-
tra canones fecisse videretur. Conon verò
presbyter, sumpto melote suo, recessit, di-
cens: Iam non amplius in hoc loco mane-
bo. Cùm ergo exiisset ad colles, ecce san-
ctus Ioannes Baptista obuius illi factus est,
& tranquillâ voce affatus est illum, dicens:
Reuertere ad monasterium tuum, & hoc
te bello leuabo. Abbas verò Conon ait illi
cum indignatione: Verè non reuertar. Ec-
ce enim iam toties pollicitus es mihi istud,
nec fecisti. Tunc sanctus Ioannes eum se-
dere fecit, a motisque vestimentis eius, si-
gnauit eum ter signo crucis sub vmbilico,
dixitque ei: Crede mihi, presbyter Conon,
volebam te pro hac pugnâ mercede dona-
ri; sed quia non vis, ecce abstuli à te hoc
bellum, mercede autem huius operis care-
bis. Reuersus presbyter in cœnobium, vbi
baptizare consueuerat, in crastinum vn-
ctam puellam baptizauit, neque penitus
animaduertit eam esse mulierem. Imple-
uit autem & alios annos duodecim in ba-
ptizandi ministerio tantâ tranquillitate ani-
mi & corporis, vt nullum intrâ sentiret
carnis motum, cùm inspiceret ac tange-
ret mulieres. Atque ita in pace consum-
matus est.

Conon
presbyter
mulieres ob
periculum
baptizare
renuit.

Signatus
ter signo
crucis in
vmbilico
à sancto
Ioanne Ba-
ptista, à
stimulo
carnis li-
beratur.

CAP. IV.

Visio abbatis LEONTII.

NARRAVIT nobis abbas Leontius,
cœnobij sancti patris nostri Theodó-
sij dux, dicens: Postquam fugati sunt ab
infidelibus persecutionem passi monachi
propter nouum monasterium, quod dicitur
Laura, quodam verò die Dominico de-
scendi in ecclesiam, vt acciperem sacra
mysteria. Ingressusque vidi Angelum stan-
tem ad dextrum altaris cornu, & magno
pauore correptus, reuersus sum in cellulam
meam. Et venit mihi vox de cælo, dicens:
Ex quo sanctificatum est altare istud, ego
iugiter illi astare iussus sum.

Angelus
sanctificato
altari iugi-
ter astat.

Simile in-
fiac. 10.

CAP. V.

*Relatio abbatis POLYCHRONII
de tribus monachis.*

ABBAS Polychronius eiusdem nouæ
Lauræ presbyter, narrauit mihi, di-

cens: Cùm sederem aliquando in monaste-
rio Turrium Iordanis, vnum illic ex fratri-
bus animaduerti sui ipsius negligentem, &
numquam sanctæ diei Dominicæ cano-
nem implentem; post modicum verò tem-
poris eundem aspexi cum omni studio &
alacritate se exercentem. Tunc ego dixi ei:
Nunc optimè facis, curam tui gerens, fra-
ter. Qui ait mihi: Domine pater, modò mo-
riturus sum. & post dies tres mortuus est.

Frater
quidam
ante mor-
tem resi-
piscit, &
feruorem
assumit.

Rursus idem abbas Polychronius nar-
rauit mihi, dicens: Cùm in eodem mona-
sterio defunctus esset quispiam fratrum, di-
xit mihi dispensator: Fac charitatem, & ve-
ni, vt fratris vasa in locum dispensationis
deferamus. Cùm ergo ferre cœpissimus,
aspicio dispensatorem flentem, cui dixi:
Quid, quæso, ita ploras, abba? Quia, inquit
ille, hodie fratris vasa fero, & post duos dies
alij portabunt mea. Tertiaque die requieuit
frater ille, sicut prædixerat.

Quidam
mortem
suam præ-
dicat.

Eiusdem relatio.

CAP. VI.

IDEM enim abbas hoc narrauit, quòd
cùm esset in monasterio abbatis Con-
stantini ducis monasterij sanctæ Mariæ
Dei genitricis, quæ Noua dicitur, audiuit
quemdam fratrum in xenodochio Ieri-
chuntino requieuisse, què cùm accepissent
fratres, vt ferrent ad monasterium Tur-
rium, & sepelirent, ex quo iter agere cum
corpore cœperunt, stella supra defuncti ca-
put quasi comes itineris apparere non desti-
tit, donec ipsum sepulturæ traderent.

Stella super
defuncti
caput ap-
parens.

*Vita & mors cuiusdam SENIS, qui recusa-
uit abbas fieri in monasterio Turrium.*

CAP. VII.

ALIVS quidam senex sedebat in eo-
dem monasterio Turrium: patres igitur
eiusdem monasterij ipsum, vt magnum
& virtutibus clarum, voluerunt sibi consti-
tuere abbatem. Senex verò orabat, dicens:
Ignoscite mihi, patres, & permittite me fle-
re peccata mea. ego enim talis meriti non
sum, vt possim animarum curam gerere:
negotium istud magnorum & excellen-
tium patrum est, Antonij, Pachomij, san-
ctique Theodori. Cùm verò fratres illi non
acquiescerent, ipsumque diebus singulis
orarent, videns se ab eis nimium vrgeri, di-
xit eis: Permittite me tribus diebus orare, &
quidquid me Deus facere iusserit, faciam.
Erat autem Parasceue dies: Dominicâ verò
die manè requieuit.

Quidam
ne prala-
turam ac-
cipiat, mor-
tem præ-
optat, &
impetrat.

*Vita abbatis MYROGENIS
hydropici.*

CAP. VIII.

SENEX quidam erat in eodem monaste-
rio Turrium, Myrogenes nomine, qui ob

ob nimiam austeritatem vitæ hydropicus effectus fuerat. Dicebat autem iugiter his senibus, qui ad eum conueniebant visitandi gratiâ: Orate pro me, patres, ne interior homo hydropicus fiat. Ego enim, vt in hac infirmitate diutiùs dorem, Deum oro.

Anima hydropicis, nõ corporis deflenda.

Myrogenes omnia munerera recusat, preces tantum petens.

De hoc abbate Myrogene cum audiisset Ierosolymitanus archiepiscopus Eustochius, voluit ad eum mittere quæcumque erant necessaria, sed ille numquam ab eo quidquam consensit accipere. Hoc autem solum illi significabat: Ora pro me, pater, vt liberer ab æterno cruciatu.

CAP. IX.

*De mirâ cuiusdam sancti PATRIS
charitate.*

IN ipso monasterio Turrium, senex quidam erat sanctæ nuditatis & eleëmofynæ valdè studiosus amator. Quadam ergo die venit pauper ad eius cellulam eleëmofynam petens: senex verò cum non nisi vnum panem haberet, proferens ipsum, dedit pauperi. Tunc dicit ei pauper: Nolo panem, sed indumentum. Volens autem senior curare illum, apprehensâ manu eius, introduxit in cellulam suam. Pauper autem cum illic nihil omnino inuenisset, nisi solum quod ille induebat, tantâ senis virtute compunctus, soluit facculum suum, & in medio cellulæ quæcumque habebat euacuans, dixit: Sume ista, senior optime, & ego alibi quæram, quæ mihi sunt necessaria.

Senex etiam vnum, quem solum habebat panem, pauperi elargitur.

CAP. X.

Vita BARNABAE anachoreta.

ANACHORETA quidam erat in speluncis Iordanis, Barnabas nomine. Hic die quadam cum descenderet bibere aquam de Iordane, infixâ est pedi eius ex arundine festuca, permanitque stimulum pedi infixum tenens iugiter, neque passus est, vt eum medicus videret: itaque computruit pes eius. Coactus verò est ascendere ad monasterium Turrium, sibi que vnam cellulam accipere. Porro pes eius in dies putrescebat magis. Dicebat autem his qui ad eum veniebant, quòd quanto magis homo exterior patitur, tantò ampliùs interior viret.

Senex de arundine pedi infixâ gaudet.

Dum patitur homo exterior, viret interior.

Sanctificati altaris Angelus iustos.

Simile supra cap. 4.

Postquam verò ascendit abbas Barnabas ex speluncâ suâ ad Turres, cum fuisset ibi aliquantulum temporis, anachoreta quidam alius abiit ad speluncam ipsius, ingressusque vidit angelum Dei stantem super altare quod fecerat senior atque sacrauerat. Aitque ad Angelum anachoreta: Quid hinc agis? Cui Angelus ille: Ex quo sanctificata sunt ista, à Deo ipso mihi credita sunt.

Vita abbatis AGIODULI.

CAP. XI.

ABBAS Petrus presbyter monasterij sancti patris nostri Sabæ, narravit nobis de abbate *Agiodulo dicens: Cum is esset dux monasterij beati Gerasimi, contigit fratrem quemdam de illic residentibus mori. Quod cum senex ignoraret, pulsaretque præfectus canonis signum, quòd fratres conuenientes mortuum efferrent, vt vidit senex cadauer in ecclesiæ medio iacere, contristatus est valdè, quòd non illum salutasset priusquam migraret è sæculo. Profectusque secus lectulum vbi iacebat, ait defuncto: Surge, frater, & da mihi osculum. qui protinus surgens, osculatus est senem. Tum dixit senex: Dormi iam, quousque veniat Christus filius Dei, & resuscitet te.

*Hagiodulo.

Agiodulus fratrem mortuum, vt ei osculum pacis præbeat, excitat.

Idem abbas Agiodulus cum transiret iuxta Iordanis ripas, secum animo & cogitatione voluebat, quid actum fuisset de lapidibus iniectis à Iesu Naue pro his, quos inde sustulerat. Cumque ista cogitaret, confestim hinc & hinc diuisæ sunt aquæ. Tunc vidit illos duodecim lapides, prostratusque humi Deo gratias egit.

Idem 12. lapides Iesu Naue in Iordane videt.

Dictum abbatis OLYMPII.

CAP. XII.

FRA TER interrogauit abbatem Olympium, presbyterum monasterij sancti Gerasimi, dicens: Dic mihi verbum. Qui dixit ei: Ne sed eas cum hæreticis, & contine linguam & ventrem; ac vbi cumque sederis, dic assidue: Peregrinus sum.

Hæretici fuga. Lingua & ventris continentia.

Vita abbatis MARCI anachoreta.

CAP. XIII.

DICEBAT de abbate Marco anachoretâ, qui morabatur prope monasterium Penthucula per annos sexaginta tres, quòd hanc habuerit virtutem hebdomadas integras ieiunandi, ita vt putarent quidam, eum sine carne esse. Operabatur autem die ac nocte, & distribuebat pauperibus omnia, neque ab aliquo quidpiam accipiebat. De hoc audientes fideles viri, venerunt, vt darent ei agapem, & ait ad eos: Non accipio, quia manus meæ nutriunt me, & eos qui propter Deum ad me veniunt.

Marcus anachoreta integrâ hebdomadâ ieiunat.

Munera respuit, manibus victum quaerens.

De FRATRE, qui à spiritu fornicationis impugnabatur, & leprosus effectus est.

CAP. XIV.

ABBAS Polychronius rursus nobis narravit, quòd in coenobio Penthucula frater quidam erat sibi ipsi valdè intentus, & continens. Cum autem aliquando impugnaretur à spiritu fornicationis, non valens hanc pugnam sustinere, egressus de monasterio, profectus est Iericho, vt con-

SPIRIT.

Frater ad meretricem pergens, leprosus efficitur.

cupiscentiæ suæ satisfaceret. Moxque vt meretricis cellam ingressus est, leprosus factus est totus. Videns autem lepram, continuo redijt ad monasterium, Deo gratias referens, & dicens: Idcirco Deus hac me castigatione percussit, vt anima mea salua sit, & magnifice glorificabat Deum.

CAP. XV.

Factum mirabile abbatis CONONIS.

Hebrais Cononem occidere volentibus manus obri gesunt.

DICEBANT de abbate Cunone duce monasterij Penthucula, quod die quadam cum iret Betamarim, obuios habuit Hebraeos. Qui cum eum occidere vellent, districtis gladijs cucurrerunt contra senem. Cumque appropinquassent, vibrarentque in eum gladios, manuum in sublime suspensæ persisterunt immobiles. Facta verò oratione, soluit eos senex, & dimisit. Et abierunt gratias agentes Deo.

Rigorem oratione soluit Conon.

CAP. XVI.

Relatio abbatis NICOLAI de seipso, & socijs.

Nicolaus in extasi rapitur.

SENEX quidam sedebat in monasterio abbatis Petri iuxta sanctum Iordanem, Nicolaus nomine, qui nobis narravit, dicens: Cum essem aliquando in Raythu, missi sumus tres fratres in monasterium in Thebaidem. Cum ergo per desertum iter faceremus, errauimus de viâ, ferebamurque per eremi latam vastitatem. Deficiente verò nobis aquâ per aliquot dies, siti arescere cœpimus. Cumque iam & siti & æstu deficientes, progredi ulterius non valeremus, inuentis per desertum myricis, iactauimus nos singuli sub vmbra arborum, expectantes mori præ siti. Prostratus verò in vmbra ego factus sum in extasi, vidi que piscinam aquâ plenam, & circumfluentem, duos autem supra piscinæ labium assistere, vasque vnum ligneum. Tunc cœpi vnum ex illis rogare, dicens: Fac mecum charitatem, domine, & da mihi pusillum aquæ, quoniam deficio. Ille verò volebat. Tunc dicit ad eum alter: Da illi modicum. Qui respondit ei, dicens: Non demus ei, valde enim desidiosus est, & negligens sui. At alter: Vtique sanè negligens est ac desidiosus, propter hospitalitatem tamen demus ei. Atque ita præbuerunt mihi, & his qui mecum erant. Mox autem vt bibimus, confortati sumus, & iter agentes tribus diebus alijs sine poru, peruenimus ad loca habitabilia.

Nicolaus ob hospitalitatem sitens in eremo diuinitus reficitur.

CAP. XVII.

Vita MACNI senis.

Macnus vino & pane abstinens.

DICEBANT de quodam magno sene, qui in eodem monasterio abbatis Petri morabatur, quod quinquaginta annos egisset in speluncâ suâ, neque vinum bibens, neque panem comedens, nisi tantum

furfureum. Tertio autem singulis hebdomadibus communicabat.

Vita alterius SENIS monasterij Laura, qui cum leonibus dormiebat.

CA. XVIII.

NARRAVIT nobis abbas Polychronius presbyter de alio sene, qui sedebat in eadem Laurâ abbatis Petri, quod plerumque abiens, in ripâ Iordanis commanebat, & vbi cubile leonis inuenisset, illic dormiebat. Die verò quadam tulit duos leonis catulos intra pallium suum in ecclesiam, & dicebat fratribus: Si mandata Domini nostri Iesu Christi custodiremus, ista animalia profecto nos timerent; sed propter peccatum serui effecti, nos illos timere comprobamur. Quâ re magnifice ædificati fratres, ad mansiones suas recesserunt.

Seni & leoni idem cubile.

Leonis catulos in ecclesiam defert.

Timorem leonum ex peccato contraximus.

Relatio abbatis ELIAE de seipso.

CAP. XIX.

NARRAVIT nobis abbas Elias, dicens: Cum aliquando morarer in partibus sancti Iordanis in spelæo iuxta eunuchorum monasterium, ideò quod non communicarem Macario archiepiscopo Ierosolymitano, die quadam circa horam sextam, æstu vehementissimo coquente desuper (erat enim Augustus mensis) pulsavit quidam ostium speluncæ meæ: egressus verò vidi mulierem, & dixi ad illam: Quid tu hic facis? Et respondens, dixit mihi: Et ego, mi pater, eiusdem quo tu institutus sum, & quasi vno lapide distat à te spelunca mea. Ostendebat autem & locum quasi ad Austrum. Et ait: Lustraui hanc eremum, & præ æstu nimio siti fatigata sum, fac ergo charitatem, pater, & da mihi pusillum aquæ. Itaque protuli vrceum, & dedi ei. Quæ cum sumens bibisset, dimisi illam. Cum autem abiisset, cœpit diabolus impugnare me, immittens cogitationes sordidas in eam. Superatus igitur, neque ferens libidinis ardorem, sumptâ virgâ meâ, cellam egressus sum in feruore æstus, cum lapides ignescerent, profectusque sum ad illam, vt implerem turpem concupiscentiam. Cum verò ferme vno stadio ab eius adhuc spelæo distarem, vrente grauius æstu libidinis, repente factus in extasi, vidi apertam terram, & me hiatu terræ absorptum. Aspicioque illic cadauera putrida iacentia, & resoluta, & incredibili fœtore plena, quemdamque reuerendi habitus virum ea mihi demonstrantem, ac dicentem: Ecce istud mulieris est, istud viri, istud pueri; fruerere iam vt vis, & quantum libet concupiscentiâ tuâ: huius tamen voluptatis gratiâ vide quot labores amittere voluisti. Vide propter quod peccatum vos ipsos priuare vultis

Ex mulieris aspectu Elias concupiscentiâ fornicationis tentatur.

Mirabili visione Elias à fornicationis periculo reueratur.

vultis regno cælorum. Væ humanæ miseræ! propter vnius horæ voluptatem tanti laboris mercede frustramini. Ego autem præ nimio fœtore in terram corruui. Tunc accedens vir ille venerabilis, qui mihi apparuerat, erexit me. Et gratias agens Deo, reuersus sum in locum meum.

CAP. XX. *Conuersio cuiusdam MILITIS ad miraculum Dei in se factum, cuius etiam vita compendiose describitur.*

NARRAVIT nobis quidam patrum, accepisse se à quodam milite, quòd cum bellum in Africâ gererent Romani cum Mauritanis, victique fugarentur à barbaris, ac plurimi illorum passim cæderentur, ipsum quoque vnus ex barbaris nactus hastam, vt illum feriret, vibrare cœpit. Quod ille cum cerneret, orare Deum cœpit, ac dicere: Domine Deus, qui apparuisti ancillæ tuæ Theclæ, & eripuisti eam de iniquorum manibus, libera & me de hac necessitate, & salua ex hac acerbâ morte, mox ibo in eremum, & agam vitam solitariam. Conuersus autem neminem ex barbaris vidit. Itaque continuo venit ad hanc Lauram Cupatha, manseratque iam in speluncâ, Dei se protegente gratiâ, annos triginta quinque.

Periculo eripitur monastica vita cum conditione emittens.

CAP. XXI. *Mors ANACHORETAE, & eius intersectoris.*

ABBAS Gerontius præpositus monasterij sancti patris nostri Euthymij, narravit mihi & Sophistæ Sophronio, dicens: Tres simul eramus trans mare mortuum, ambulantesque nobis in montem, anachoreta quidam alius circa maris ripam deambulabat. Contigit autem¹ Sarracenos transire per loca illa & occurrere ipsi: cum ergo præterissent illum, reuersus vnus ex eis anachoretæ caput abscidit, nobis de longinquo spectantibus; iam enim conscenderamus montem. Cum verò lacrymaremur tristes propter anachoretæ casum, repente cernimus auem supernè venientem, raptum Sarracenum in sublime tulisse, atque inde in terram illum dimisisse, ex eoque lapsu Sarracenum interiisse.

Sarracenus anachoretam occidens puniatur.

CAP. XXII. *Vita alterius senis CONONIS.*

SENEX quidam erat in cœnobio sancti patris nostri Theodosij, nomine Conon, Cilix genere, hanc vitæ normam per triginta annos custodiens: semel comedebat in hebdomadâ panem & aquam, & sine intermissione operans, nusquam de ecclesiâ egrediebatur.

Conon 30. annis semel in hebdomadâ comedens panem, & aquam bibens.

Vita THEODULI monachi.

ALIVM vidimus senem in eodem monasterio, Theodulum nomine, qui miles antea fuerat. Is dies omnes ieiunans, numquam in latus dormiebat.

Theodulus semper ieiunat.

Vita SENIS cuiusdam habitantis in cellis Cuziba.

CAP. XXIV

ERAT senex quidam habitans in cellis Cuziba, de quo narrabant nobis loci eius seniores, quòd dum in vico suo esset, hanc habebat consuetudinem, vt si quem vidisset in vico præ inopiâ non valentem agrum suum seminare, noctu ibat, ignorante agri domino, semenque secum ferens, pauperis illius ferebat agrum. Cum autem venisset in eremum, & moraretur in cellis Cuziba, eadem miserationis faciebat opera. Ibat enim per viam, quæ ducit à Iordane ad sanctam ciuitatem, ferens panes & aquam. Et si quando videret aliquem lassescentem, portabat onus eius, & ascendebat vsque ad sanctum montem Oliueti, rursusque per eandem cum ceteris redibat viam, ferens illorum onera vsque Iericho. Vidisses senem aliquando ferentem onus ingens, sudantemque sub fasce; aliquando portantem in humeris puerulum, sæpè etiam duos. Nonnumquam sedebat, viri siue mulieris disrupa calceamenta resarciens: ferebat quippe secum quæcumque ad hoc erant necessaria. Alios potabat eâ quam ferebat aquâ, aliis præbebat panes: si quem verò inuenisset nudum, pallium quod ferebat, dabat ei. Eratque dulce, videre senem singulis diebus laborantem. Et si quando mortuum in viâ reperisset, expletis super eum psalmis consuetis & orationibus, sepeliebat eum.

Senex quidam omnibus ministerium suum exhibet.

Mortuos sepelit cum psalmis & oratione.

De FRATRE monasterij Cuziba, & sanctæ oblationis verbis, nec non de abbate IOANNE.

CAP. XXV.

FRATER quidam erat in cœnobio Cuziba, vt nobis abbas Gregorius Scholasticus retulit, qui sanctæ oblationis verba ritumque didicerat. Die ergo quadam missus vt benedictiones ferret, cum iam rediret ad monasterium, verba sanctæ oblationis, quasi versus aliquos caneret, dixit. Eisdem verò benedictiones imposuerunt diaconi sancto altari. Quas cum abbas Ioannes presbyter offerret, qui postea Cæsareæ Palæstinæ episcopus fuit, non vidit, vt solitus erat, sancti Spiritus aduentum. Contristatusque valdè & cogitans, ne quid forte peccasset in mente, atque ideo se Spiritus

Frater oblationis verba recitans mirè panem sanctificat.

Tempore oblationis, Spiritus sancti aduentus olim visus.

ritus

ritus sanctus auertisset, ingressus est sacra-
rium plorans, corruitque in faciem suam.
Apparuit autem ei angelus Domini, di-
cens: Quoniam frater ille qui oblationes
attulit, verba sanctæ oblationis in viâ dixit,
sanctificatæ iam ac perfectæ sunt. Ex tunc
igitur statuit senior, vt nullus deinceps ad-
disceret sanctæ oblationis verba, nisi qui or-
dinatus ad hoc esset, neque passim ea quis-
piam diceret.

Oblationis
verba non
nisi ordi-
natus dice-
re debet.

CAP. XXVI

*Vita fratris THEOPHANIS, eiusque
mirabilis visio, & de communicatione
cum hereticis.*

SENEX quidam sedebat in Laurâ Cala-
monis iuxta Iordanem fluuium, Cyria-
cus nomine, magni apud Deum meriti. Ad
hunc profectus est frater peregrinus ex re-
gione Dorâ, Theophanes nomine, vt in-
terrogaret senem de cogitationibus forni-
cationis. Quem senior hortari cœpit atque
vrgerere verbis de pudicitia & castitate. Fra-
ter itaque magnificè ædificatus, ait seni: Ve-
rè, mi pater, ego nisi in regione meâ Nes-
torianis communicarem, tecum perman-
sissem. Cùm verò audisset senex Nestorij
nomen, afflictus de perditione fratris, cor-
ripiebat eum, & orabat, vt recederet ab hac
pessimâ & perniciosâ hæresi, accederetque
ad sanctam Catholicam & apostolicam,
dicens non esse aliam salutis spem, nisi rectè
sentiamus & credamus (vt reuera est) san-
ctam Mariam Dei genitricem esse. Dixit
autem frater ille seni: Profectò, domine
pater, omnes hæreses sic dicunt, Nisi nobis-
cum communices, saluus esse non poteris.
Quid ergo faciam infelix, nescio: de-
precare igitur Dominum vt reipsâ me cer-
tum faciat, quænam sit vera fides. Sen-
ex autem cum gaudio fratris verba susce-
pit, dixitque illi: Sede in speluncâ mecum,
& omnino spem in Deo habeto, quia re-
uelabit tibi ipsius benignitas, quæ sit vera fi-
des. Dimissoque fratre in speluncâ suâ,
egressus est senior prope mare mortuum,
orans Deum pro fratre. Circa autem horam
nonam diei sequentis aspexit frater
quemdam astantem sibi aspectu terribilem,
ac dicentem: Veni, & vide veritatem. as-
sumensque eum, duxit in locum tenebro-
sum ac fœtidum, ignes euaporantem: at-
que in ipsis ignibus vidit Nestorium, Euty-
chen, Apollinarem, Dioscorum, Seue-
rum, Arium, Origenem, & alios quosdam.
Dixitque illi is qui apparuerat: Locus iste
præparatus est hæreticis, & blasphemanti-
bus, & his qui illorum dogmata sequun-
tur. Si ergo placet tibi locus, persiste in tuo

Nulla spes
salutis ex-
tra Catho-
licam &
apostoli-
cam Ecce-
siam.

Theopha-
nes Nesto-
rianus hæ-
reticorum
in infer-
no visione,
ab hæresi
renocatur.

dogmate: si autem supplicium istud expe-
riri non vis, accede ad sanctam Catholicam
& apostolicam Ecclesiam, quam te senex
docet. Dico enim tibi, quia si omnes virtu-
tes homo operetur, nec rectè credat, in hoc
loco cruciabitur. Atque in hoc verbo venit
frater in semetipsum, & redeunti seni nar-
rauit omnia quæ viderat, accessitque ad
communionem sanctæ Catholicæ Eccle-
siæ. Remansit autem cum sene, impletisque
quatuor cum illo annis, dormiuit in pace.

Abique
rectâ fide
nulle vir-
tutes pro-
sunt.

Vita PRESBYTERI villa Mardandos.

CAP. XXVII

DECEM ferè millibus passuum ab vrbe
Ciliciæ Aeginâ villa quædam est, no-
mine Mardandos, in quâ templum est san-
cti Ioannis Baptistæ. In hac senex quidam
presbyter sedebat, summi apud Deum me-
riti, magnarumque virtutum. Quadam ve-
rò die villæ ipsius habitatores accesserunt
ad episcopum accusantes senem, ac dicen-
tes: Tolle à nobis senem hunc, nam mole-
stus nobis est. Dicit eis episcopus: Quid vo-
bis facit? Dicunt ei: Accedit Missam cele-
brare die Dominico, nunc hora tertiâ, nunc
autem horâ nonâ, vt sibi visum fuerit, ne-
que seruat sollempnem ac legitimum ordi-
nem sanctæ oblationis. His compertis, epi-
scopus assumens senem seorsum, ait illi:
Quid ita facis, senior? an ignoras sanctæ
Ecclesiæ statuta? Ait senex: Vera profectò
prosequeris, & rectè dicis: verum quid
agam, ignoro. Die enim Dominico post
nocturnos hymnos, prope sanctum altare
fedeo, & quousque videam Spiritum san-
ctum altare obumbrantem, sancta Missa-
rum sollempnia non incipio: cùm autem ad-
uenisse Spiritum sanctum aspicio, tunc ego
sacra officia consummo. His auditis, epi-
scopus admiratus virtutem senis, conuocat ha-
bitatores villæ, satisfaciensque illis, dimi-
sit eos in pace.

Templum
S. Ioannis
Baptiste in
Mardandos
villâ.

Iam olim
certum
Missæ fa-
cienda tem-
pus præ-
scriptum.

Presbyter
non cele-
brat Miss-
sam, nisi
Spiritus
sancti ad
altare ad-
uentum
videat.

Huic seni misit abbas Iulianus Stylites
salutationem, mittens ei etiam pannum in-
uolutum, habentem intus tres carbones
ignis. Senex verò suscipiens salutationem
& carbones ardentes, remisit eidem abbati
ipsum pannum inuolutum aquâ plenum.
Distabant autem ab inuicem ferè viginti
millibus passuum.

Meritis
sanctorum
ignis & a-
qua panno
deferuntur.

*Factum mirabile abbatis IULIA-
NI STYLITAE.*

CAP. XX-
VIII.

NARRABAT abbas Cyriacus, disci-
pulus prædicti abbatis Iuliani Styli-
tæ, dicens: Venimus ego & pater meus &
frater à regione nostrâ ad abbatem Iulia-
num, auditâ eius famâ. Ego enim habe-
bam passionem insanabilem, quam nullus
homi-

*Iulianus
morbidum
oratione sa-
nat.*

hominum curare potuerat. venientem igitur senex protinus me oratione curauit. Mansimus autem omnes apud eum, & abrenuntiauimus sæculo: constituitq; senior patrem meum super frumentum. Quadam verò die venit pater meus, & ait abbati Iuliano: Frumentum non habemus. Senex autem de columnâ respondens ait: Vade, frater, & ipsum quod inueneris, collige hodie, & mole, & de crastino Deus nostri curam habebit. Ille verò in hoc verbo turbatus (sciebat enim se nihil dimisisse) abiit ad cellam suam. Necessitate autem urgente misit ad eum senex, dicens: Accede huc. Ille cum vix venire acquieuisset, dicit ei senior: Frater Conon, vade, & quod inueneris, fac in cibum fratrum. Ille præ iracundiâ sumptis horrei clauibus abiit, volens terræ puluerem ferre. Cum autem amotis claustris ostia vellet aperire, non poterat. Erat enim totum horreum frumento plenum. Quo ille viso perterritus, à sene veniam prostratus petijt.

*Iuliani
meritis
horreum
frumento
repletur.*

CAP. XIX.

Miraculum sanctissimæ EVCHARISTIAE

QVASI triginta milliaribus ab Æginâ ciuitate Ciliciæ, Stylitæ duo erant separati ab inuicem sex millibus passuum. Ex his alter sanctæ Catholicæ & apostolicæ Ecclesiæ communicabat; alter autem qui etiam plus temporis in columnâ egerat, Seuerianæ impietatis erat, variisque modis hæreticus Catholicum criminabatur. Ille verò diuinitus inspiratus, petijt ab eo, vt partem sibi mitteret Communionis suæ. Qui gaudio elatus, quòd quasi illum seduxisset, protinus misit nihil hæsitans. Suscipiens itaque Catholicus missam sibi ab hæretico Seueriani sectatore particulam, in feruentem ollam iniecit, moxque resoluta est: sumptam quoque Catholicæ ecclesiæ sanctam Communionem in eam coniecit. Statimque feruens olla refrigerata est, & sancta Communio permansit integra, neque madefacta est. Quam & diligenter seruaui, & ostendit nobis cum ad illum venissemus.

*Hæretici
panis in
ollâ feruēt
resoluitur,
Catholici
Eucharistia
integra ma-
net, & ol-
lam refrige-
rat.*

CAP. XXX.

*Vita ISIDORI monachi Meliten-
sis, alterumque miraculum circa san-
ctissimam EVCHARISTIAM.*

DADE Cypri emporium est: in eo monasterium est quod dicitur Philoxeme: ad id cum venissemus, inuenimus ibi monachum genere Melitensem, Isidorum nomine. Hunc vidimus sine vllâ intermissione cum eiulatu flentem. Cum autem rogaretur ab omnibus, vt aliquantulum

** an Phi-
loxene?*

*Isidorus
ingiter
flens.*

quiesceret, & à fletu temperaret, nulli penitus acquiescebat, dicens omnibus: Nimiùm peccator sum vltra omnes qui ab initio sæculi fuerunt. Cum autè illi diceremus: Nullus certè sine peccato est, nisi vnus Deus. respondens dicens: Veraciter, fratres, nullum inueni inter homines similem mihi peccatorem, nullumque maius delictum quàm meum. Et vt cognoscatis me vera prosequi, audite peccatū meū, vt & vos oretis pro me.

Ego cum essem in sæculo, vxorem habui: eramus autem ambo Seueriani dogmatis. Cum ergo die quadam venissem domum, non inueni vxorem meam: audiui autem quòd abiisset ad vicinam mulierem vt illi communicaret (erat autem illa Catholicæ religionis & fidei) cucurrique protinus volens prohibere. Profectus autem domum, inueni illam iam communicasse. Quare indignatione concitatus apprehendi guttur eius, fecique illam euomere sacram Communionem. Sumptâ deinde particulam sanctam huc illucque iactabam, donec in lutum cecidit. Mox autem vidi coruscationem in eodem loco sanctam assumpsisse Communionem. Post biduum verò aspicio virum quasi Æthiopem semicinctis vestitum, dicentemque mihi: Ego & tu simul in vnum supplicium condemnati sumus. Et ego ad eum: Tu, inquam, quis es? Respondit: Ego sum qui conditorem omnium Dominum Iesum Christum in maxillâ percussi passionis tempore. Atq; hac de causâ à fletu temperare non possum.

*Omnium
maximum
se peccato-
rem vocat.*

*Eucharis-
tia in lu-
tum proie-
cta coru-
scatione
fulget.*

*Pœna eius
qui Chri-
stum in
maxillâ
percussit.*

Conuersio & vita MARIAE meretricis. CAP. XXXI

DVO senes abierunt ab Ægis in Tharsum, venientesque in stabulum vt requiescerent (erat enim æstus) per dispensationem Dei inuenerunt in stabulo tres adolescentes habentes secum vnam meretricem. Senes ergo seorsum sederunt, vnusque ex eis accipiens sanctum Euangelium legebat. Meretrix verò quæ erat cum adolescentibus, vt vidit legentem senem, relictis illis accessit ad senem, seditque iuxta illum. Senex autem illam reiiciens, dixit: Multum, ô infelix, impudens es, quæ verita non fuisti accedere ad nos ac sedere. At illa: Ne, quæso, pater, ne abomineris me, neque abiicias: etsi enim omni peccato plena sum, non tamen repulit venientem ad se meretricè Dominus, & Saluator omnium Christus Deus noster. Respondit ei senex: Sed meretrix illa non permansit meretrix. Tum ipsa: Spero in Filium Dei viuui, quia ab hodierno die neque ego permanebo in peccato hoc. Relinquens igitur adolescentes, & sua omnia, secuta est tenes illos. Miferunt

*Maria me-
retrix senes
legentes
Euangelii
accedit.*

*Aturpi vi-
tâ ad me-
liorem con-
uertitur.*

runt autem illam in monasterium prope Æga ciuitatem. Hanc & ego iam anum vidi magnæ prudentiæ feminam, & ista ex eius ore didici. Erat autem illi nomen Maria.

CA. XXXI. *Conuersio, & vita* ³ BABYLAE *mi-*
mi, nec non COMETAE *& NI-*
COSAE concubinarum eius.

MIMVS quidam erat in Tharso Cili-
ciæ, nomine Babylas: erant autem
illi duæ concubinæ; nomen vni Cometa,
nomen alteri Nicosæ. Viuebat autem luxu-
riose agens omnia quæ illi dæmon sugges-
sisset. Die verò quadam ingressus eccle-
siam, audiuit per dispensationem Dei san-
ctum Euangelium legi. Erat autem ista le-
ctio: Pœnitentiam agite, appropinquauit
enim regnum cælorum. Compunctusque
cœpit cum lacrymis horrere, ac se mise-
rum dicere pro his quæ peccauerat. Con-
festim igitur egressus extra ecclesiam, vo-
cauit duas amicas suas, dixitque illis: Sci-
tis quomodo vobiscum luxuriose vixerim,
vtque numquam alteram plus quam alte-
ram dilexerim; itaque vestra sunt omnia
quæcumque ego acquisiui, accipite ea &
diuidite inter vos; ego enim ex nunc abren-
untio sæculo, & efficior monachus. Il-
læ autem ex vno ore responderunt ei cum
lacrymis: Ad luxuriam & animarum no-
strarum interitum communicauimus tibi;
nunc verò quando hoc Deo placitum opus
facere vis, dimittis nos, & id solus facis?
profectò non ita erit, sed etiam in bono
communicabimus tibi. Atque ita mimus
quidem inclusit se in vnâ turrium ciuitatis:
illæ verò, venditis omnibus suis, erogatif-
que pauperibus, accipientes & ipsæ religio-
sum habitum, fecerunt sibi prope turrem
cellulam, & seipsas pariter incluserunt.
Hunc & ego vidi, & ab eo valdè ædifica-
tus sum: est enim vir valdè humilis & ele-
mens, atque misericors. Scripsi autem &
hoc pro vtilitate legentium.

Matth. 3.
Babylas mi-
mus audi-
tâ Euange-
lij senten-
tiâ, ad me-
liorem vi-
tam con-
uertitur.

Religiosum
habitum
cum concu-
binis suis
assumit.

CAP. XXX-
III.

Vita sancti episcopi THEODOTI.

NARRAVIT nobis quidam patrum,
quòd fuerit in sanctâ ciuitate episco-
pus quidam, nomine Theodotus, tantæ
benignitatis, vt cum in vnâ sollemnitate
inuitasset quosdam de clericis suis ad con-
uiuium, vnusque ex eis venire nolisset, ne-
que inuitationi acquieuisset, tunc quidem
patriarcha siluerit, aliàs verò ipse ad eum
profectus sit, rogans vt veniret, mensæque
communis particeps fieret.

Dicebat autem rursus de ipso episcopo

Theodoti
patriarcha
Ierosolymi-
tani in bo-
spiem be-
nignitas.

Theodoto, quòd ita fuerit mitis atque hu-
milis, vt cum semel iter ageret cum vno
clerico, & ipse quidem lecticâ veheretur,
clericus verò equo infideret, dixerit clerico
suo patriarcha: Mutemus vehicula nostra,
& tu quidem lecticâ vehere, ego autem
eques ibo. Cùm verò clericus id facere re-
cusaret omnino, dicens id dedecus fore pa-
triarchæ, si quidem clericus lecticâ porta-
retur, & episcopus equo infidens ingrederetur:
non quieuit sanctus & humilis Theo-
dorus, donec ministro persuasit, non esse
rem istam iniuriosam, coëgitque illum ita
facere.

Clerico suo
lecticam
cedit.

Vita diui ALEXANDRI *patriar-*
chæ Ierosolymitani.

CAP. XXX-
IV.

ALIVM habuit ciuitas ipsa Dei pa-
triarcham, Alexandrum nomine,
adèò pium & misericordem, vt cum illi
quidam ex notariis suis furatus esset au-
rum, & metu perterritus fugiens in The-
baidem Ægypti, incidisset vagus & errans
in latrones, ac ductus fuisset ab eis captiuus
ad extremas Ægypti partes: hoc comper-
to, diuus Alexander redemerit eum vin-
ctum ac captiuum octoginta quinque nu-
mismatibus. Quo reuerso ita piè miseri-
corditerque vsus est, vt quidam ex vrbis
habitatoribus dixerit aliquando: Nihil esse
vtilius, quam in Alexandrum peccare.

Alexander
patriarcha
Ierosolymi-
tanus famu-
lũ furẽ
à captivi-
tate redi-
mit.

Alio quoque tempore vnus ex diaconis
eius, coram clericis omnibus iniuriis affe-
cit diuum Alexandrum. Qui mox prostra-
tus humi veniam petiit, dicens: Ignosce
mihi, domine frater.

A clerico
veniam pe-
tit.

Vita ⁴ ELIAE *Ierosolymorum archie-*
piscopi, & de FLAVIANO *An-*
tiochiæ patriarchâ.

CA. XXXV.

DICEBAT abbas Polychronius de
sancto Eliâ Ierosolymorum archie-
piscopo, quòd sicut cùm esset monachus,
vinum non bibebat, ita nec patriarcha
quidem factus bibit, sed eandem seruauit
regulam.

Elias epi-
scopus ca-
nonem mo-
nasticum
seruat.

Dicebant de eodem archiepiscopo Eliâ,
& de Flauiano Antiochiæ archiepiscopo,
quòd ab Anastasio Imperatore ambo fue-
runt exilio relegati propter sanctam Chal-
cedonensem Synodum; Elias quidem in
Hailâ, Flavianus verò apud Petram. Die
verò quadam significauerunt sibi ambo
patriarchæ, mutuò dicentes: Anastasius
hodie mortuus est; eamus igitur & nos,
vt cum illo iudicemur. Et post duos dies
ambo migrauerunt ad Dominum.

Elias &
Flavianus
in exilium
missi.

Anastasijs
Imp. mor-
tem pra-
nosunt.

Cum eo ad
iudicium
pergunt.

Vita

CAP. XXX-
VI.

*Vita EPHRAEM Antiocheni patriarchæ,
& quomodo Styliten monachum à Se-
uerianæ hæreseos impietate conuerterit.*

NARRAVIT nobis quidam patrum de sancto Ephræm Antiocheno patriarchâ, quod valdè zelans fuerit & feruens circa fidem. Cùm enim audisset de Stylite illo qui erat in partibus Hierapolis, quod Seuerianæ esset hæreseos, abiit ad illum, vt impietatem dissuaderet illi. Cœpit ergo diuus Ephræm corripere Stylitem, & orare, vt accederet ad sanctum apostolicum thronum, & communicaret sanctæ & apostolicæ Ecclesiæ. Respondens verò Stylites ait: Ego synodo prorsus non communico. Dicit ad eum sanctus Ephræm: Et quomodo vis, vt curem te, & satisfaciam pro gratiâ Domini nostri Iesu Christi? sancta Ecclesia libera est ab omni forde prauitatis hæreticæ. Dicit ad eum Stylites: Accendamus ignem, domine patriarcha, & ingrediamur simul, & quem flamma non læserit, ille orthodoxus erit, illumque sequi debemus. Hoc autem dixit, vt terreret patriarcham. Respondit sanctus Ephræm Stylitæ: Oportebat quidem te, fili mi, tamquam patri obtemperare, nihilque à nobis amplius querere. Quoniam verò rem postulasti excellentem quidem vires infelicitatis meæ, confido tamen in miserationibus Filij Dei, quia tuæ salutis causâ & hoc faciam. Tunc ait diuus Ephræm astantibus omnibus: Benedictus Dominus, afferte huc ligna. Cùm verò allata essent ligna, succendit illa patriarcha ante columnam, dixitque Stylitæ: Descende nunc, vt iuxta decretum tuum ingrediamur ambo. Stupefactus ille ad patriarchæ constantiam, descendere noluit. Tunc dixit ad eum patriarcha: Nónne tu hoc fieri petisti? & quomodo id nunc facere non vis? Tunc exuens se quâ indutus erat stolâ patriarcha, cùm accessisset prope ignem, orauit, dicens: Domine Iesu Christe Deus noster, qui propter nos dignatus es de sanctâ dominâ nostrâ Dei genitrice semperque virgine Mariâ incarnari & nasci, ostende nobis veritatem. Et completâ oratione, iactauit stolam suam in medijs ignibus. Cùm autem ignis quasi per tres horas durasset, lignaque iam igne consumpta essent, tulerunt inde stolam integram, ita vt nulla ignis indicia in eâ deprehendi possent. Tunc Stylites videns quod factum fuerat, certior de veritate factus, anathematizauit Seuerum, & eius hæresim, accedensque ad sanctam Catholicam

*Producatio
ad ignem
in causâ
fidei.*

*Stola E-
phræm pa-
triarchæ
Antiocheni
in igne per-
stat illa ja.*

Ecclesiam, de manibus sancti Ephræm ^{SPIRIT.} communicauit, & glorificauit Deum.

*Vita EPISCOPI, qui cathedrâ relictâ ve-
nit in sanctam ciuitatem, & mutato
habitu ministrabat architectis.* CAP. XXX-
VII.

QUIDAM patrum enarrauit nobis de quodam episcopo, quod relicto episcopatu suo profectus sit ad sanctam ciuitatem, ibique sumpto operarij habitu, ministrauerit architectis. Eo verò tempore vir <sup>Episcopus
architectis
seruit.</sup> clemens & misericordiæ operibus deditus Ephremius comes Orientis erat, ac per ipsum ædificia publica reparabantur: ciuitas enim terræ motu ceciderat. Die autem quadam vidit per visum Ephremius dormientem episcopum, columnamque ignis super eum ad cælum vsque pertingentem. <sup>Columna
ignis super
caput eius
apparet.</sup> Hoc autem cùm non semel, nec bis, sed sæpius cerneret, obstupuit Ephremius (erat quippe visio ipsa terribilis & plena stuporis) cogitabatque apud semetipsum quidnam hoc esset, neque agnoscebat quis esset ille mercenarius, videns illum comâ neglectâ, veste sordidâ, vili & abiecto habitu, & nimia exercitatione & continentia, iugisque laboris fatigatione afflictum, & squalidum toto corporis cultu. Accersitum autem operarium eiusmodi Ephremius, percontabatur quisnam esset; cœpitque seorsum agere cum illo, quo vocaretur nomine, & cuius ciuitatis esset oriundus. Qui ait ad illum: Ego vnus pauperum istius ciuitatis sum; cumque non habeam vnde meipsum sustentare valeam, operor vt possum, & Deus de laboribus meis pascit me. Motus ergo diuinitus Ephremius, respondit illi, & ait: Crede mihi, non te dimittam, donec mihi omnia de te veraciter profectus fueris. Cùm verò ita constringeretur, neque se vterius posset abscondere, dixit illi: Pollicere mihi, quia quamdiu fuero in vitâ hac, nemini dices quæ circa me sunt, & ego suppresso tantum nomine, vera tibi de me annuntiabo. Iurauitque illi comes, nulli se ea dicturum quamdiu esset in vitâ. Tunc ait illi: Ego episcopus sum, & propter Deum dimisi episcopatum meum, & veni huc quasi ad ignotum locum. Affligens autem carnem meam, & operans, ex labore meo modicum panis mihi acquirō: tu verò quantum potes, adijce ad eleemosynam. <sup>Ephremio
comiti epi-
scopatum
prædicis.</sup> His enim diebus Deus promouebit te ad apostolicum thronum huius ciuitatis, vt pascas populum suum, quem acquisiuit per proprium sanguinem Christus verus Deus noster. Vt igitur dixi, eleemosynis insiste, & pro rectâ fide iugiter sta & decerta. Ta-

DD libus

SPIRIT.

libus enim sacrificijs maximè delectatur Deus. Ita vt prædixerat, contigit. Diuisque Ephremius, his auditis glorificauit Deum, dicens: Quantos habet occultos famulos, & soli sibi cognitos Deus.

CAP. XXXVIII.

Mors ANASTASII Imperatoris impij.

Anastasi
Imp. vita
ob perfidiã
breuiatur.

NARRAVIT nobis vir quidam fidelis de Anastasio Imperatore, quòd cum eiecisset Euphemium & Macedonium patriarchas Constantinopolitanę ecclesię, ac propter sanctam Chalcedonensem synodum illos Gaitan in Pontum exilio relegasset, vidit in somnis idem Imperator virum quemdam insignem, vestitum amictu candido, contra se stare, codicem scriptum ferentem, ac legentem. Euoluens autem quinque folia codicis, legensque Imperatoris nomen, ait illi: Ecce propter perfidiam tuam deleo quatuordecim: & digito suo illòs deleuit. Ac post duos dies facto fulgore magno atque tonitruo, pauore turbatus reddidit spiritum in summã angustia, pro eo quòd impius fuit in sanctam Christi Dei nostri Ecclesiam, eiusque pastores exilio damnauit.

CAP. XXXIX.

Vita monachi monasterij abbatis SEVERIANI, & quomodo à puellã rusticã prudenter retractus fuerit, ne cum eã peccaret.

Monachus
fornicatio-
nis spiritus
impugna-
tur.

CUM venissem Antiochiam, audiui quemdam de presbyteris ecclesię ista narratorem: Dicebat, inquit, patriarcha Anastasius, cum monachus quidam monasterij abbatis Seueriani missus fuisset in ministerium in partes Elutheropoleos, & diuertisset ad rusticum quempiam fidelem, habentem filiam vnicam, defunctã iam matre illius, maneretque in domo eius dies aliquot, is qui semper impugnat homines diabolus immisit fratri sordidas cogitationes, impugnabaturque de puellã, & quærebat opportunitatem opprimendi eam. Igitur qui illum oppugnabat dæmon, opportunitatem quoque illi procurauit. Patre enim puellę proficiscente Afcalonem necessariã utilitatis gratiã, frater ille sciens neminem in domo esse, nisi se solum & puellam, accessit vt illam vi opprimeret. Illa verò vt vidit ipsum totum perturbatum ad nefarium actum properare, dixit ei: Noli turbari, neque fœdum quid contra me moliaris; pater meus neque hodie neque cras veniet. Audi primùm, quid dicam. Ego enim (nouit Deus) promptè quidquid volueris faciam. Cœpit autem illum ita alloqui: Quantum temporis habes, frater, in monasterio? Dicit ei frater: Decem & septem annos. Di-

Prudens
puella mo-
nachum à
fornicatio-
nis animo
renocat.

cit ei iterùm: Habes experimentum mulieris? Ait illi: Non. Ergo tu, inquit puella, vis propter vnã horam amittere tot annorum labores? Quoties fudisti lacrymas, vt carnem tuam Christo Domino puram immaculatamque seruares? & nunc totum laborem illum breuissimã voluptatis gratiã tibi perire vis? Verumtamen si vt vis audiero te, peccesque mecum, habesne quòd assumes & enutrias me? Dicit ei frater: Non. Tunc illa: In veritate non mentior, si humiliaueris me, multorum malorum causa eris. Dicit ei monachus: Quomodo? Puella respondens, Primùm quidem, inquit, quia perdis animam tuam, secundò quoniam & anima mea abs te requiretur: hoc enim tibi iuramento protestor per eum qui dixit: Noli me mendacem facere; quia si humiliaueris me, continuo mihi ipsi laqueo vitam extorquebo, inuenierisque homicidij reus, atque in iudicio vt homicida iudicaberis. Igitur antequam tot malorum causa fias, reuertere in pace ad monasterium tuum, & ora pro me. Rediens igitur in semetipsum frater, ac respiciens, statim reuersus est ad monasterium suum, prostratusque abbati, & veniam postulans, orauit, vt vltra iam de monasterio non egrederetur. Et cum in contritione cordis egisset tres menses, migravit ad Dominum.

Ne propter
vnã ho-
ram mul-
torum an-
norum la-
bores a-
mittantur.

I. Ioan. I.

Monachus
in seipsum
reuersus
pœnitet.

Vita abbatis COSMAE eunuchi.

CAP. XL

NARRAVIT nobis abbas Basilius presbyter Bicantium, dicens: Cum essem Theopoli apud patriarcham Gregorium, venit ab Ierolymis abbas Cosmas eunuchus Laurę Pharan, vir singularis religionis, & fidei rectorumque dogmatum valde tenax & zelator, ac diuinarum Scripturarum scientiã non mediocriter instructus. Cum ergo fuisset ibi senex dies paucos, defunctus est: & iussit patriarcha sepeliri, vbi & positus erat quidam episcopus. Die igitur quadam profectus sum, vt salutarem sepulcrum senis. Erat autem supra sepulcrum eius iacens homo quidam pauper, eleemosynam petens ab ingredientibus in templum. Cum ergo conspexisset me pauper tertio prostratum, & seni orationem facientem, dixit mihi: Abba, magnus profectò erat senex ille, quem sepelivisti hinc ante hos duos menses. Tunc ego ad illum: Vnde hoc tu nosti? Qui respondit: Verè; domine abba, ego paralyticus fui annis duodecim, & per ipsum curavit me Deus. Et quoties in tribulatione sum, venit ad me consolationem afferens, mihi que refrigerium præstat.

Cosma ve-
liquia pre-
tiosa.

Paralyti-
cum sanat
Cosmas.

Sed

*Eriam mor-
tuum ab he-
retici com-
muniōe in
sepulcro
abhorret.*

Sed & aliud audi de illo miraculum. Ex quâ die ipsum sepelivisti vsq; ad diem hanc, audio illum singulis noctibus clamantem, ac dicentem ad episcopum: Noli me tangere, hæretice; ne appropinques mihi, inimice sanctæ Dei Catholicæ Ecclesiæ. Hæc ego audiens ab eo qui sanatus fuerat, perrexi, & omnia ex ordine patriarchæ retuli, orabamque ipsum sanctissimum patriarcham, vt sumptum ex eo loco senis corpus, in sepulcro alio recondere-mus. Tunc ait abbas Gregorius patriarcha: Mihi, filij, credite, nihil ab hæretico læditur abbas Cosmas; sed hoc totum factum est, vt senis virtus, zelusque fidei nobis innotesceret, qualis scilicet fuerit, qualisque sit etiam post carnis occubitum, vtque episcopi nobis proderetur opinio, ne illum arbitraremur orthodoxum fuisse atque Catholicum.

Dicebat item de eodem sene abbas Basilius, quia cum perrexisset ad eum commorantem in Laurâ Pharan, ait illi senex: Venit mihi cogitatio aliquando, quid sit, quod ait Dominus discipulis suis: Qui habet vestimentum, vendat illud, & emat gladium; illisque dicentibus: Ecce gladij duo hinc, responderit: Satis est. hærebamque in verbo isto, neque quid sibi vellet, intelligebam. Itaque sic cogitabundus exiui de cellulâ meâ, in ipso meridiani solis æstu, vt irem ad Lauram Turrium, ad abbatem Theophilum, & interrogarem eum. Cumque per deserta pergerem, essemque prope Calamonem, aspicio draconem miræ magnitudinis de monte descendere in Calamonem. Erat autem adeo ingens, vt cum se moueret, curuaretur in modum camere, vestigiaque terræ altius impressa relinqueret. Ego verò per vestigia illius illæsus ingressus sum; agnouique, quia diabolus studium meum impedire voluerit: orationes autem senis iuuerunt me. Perueniens igitur ad abbatem Theophilum, exposui illi hæsitacionem meam. Qui dixit mihi: Duo gladij duas vitas significant, actiuam & contemplatiuam. si quis ergo has duas virtutes habeat, hic perfectus erit.

Ad hunc ipsum abbatem Cosmam perrexi ego, dum esset in Laurâ Pharan; mansi enim in illâ annos decem. Cumque mihi loqueretur de salute animæ, & quoddam ex dictis sancti Athanasij Alexandriæ archiepiscopi allegaret, ait ad me senex: Cum inueneris aliquid ex opusculis sancti Athanasij, nec habueris chartas ad scribendum, in vestimentis tuis scribe illud. Tanto talique studio flagrabat erga sanctos patres nostros, & doctores sanctus senior.

Dicebat autem & hoc abbas Cosmas de seipso, quod nocte sanctæ Dominicæ à vesperè vsque manè staret psallens & legens, & in cellâ suâ, & in ecclesiâ, neque omnino sedens: orto autem sole, cum impleffet canonem, sedebat legens in sanctis Euangelijs vsque ad collectam.

*Vita abbatis PAULI
Nazarenensis.*

CAP. XLII.

VIDIMVS & alium senem in eadem Laurâ, abbatem scilicet Paulum, virum sanctum ac Deo deditum, mitissimum atque abstinentissimum. Neminem verò memini me vmquam vidisse tantâ consolationis ac lacrymarum gratiâ ornatum: stillabant enim ex oculis eius iugiter lacrymæ. Impleuit ergo sanctus iste senior in vitâ solitariâ annos ferè quinquaginta, contentus solâ panis eleëmofynâ, quam ecclesia dabat, nullique omnino colloquens. Erat autem ex Nazarbo.

Paulus annis 50. panis eleëmofynâ viuens, nulli colloquens.

*Vita abbatis ANAXANONTIS
serui Dei.*

CAP. XLIII.

VIDIMVS in eodem loco abbatem Anaxanontem, virum misericordem & continentissimum, vitamque solitariam in cellulâ suâ agentem tantâ districtione, vt per quatuor dies vnâ tantum oblationem manducaret 7 minorum viginti. Sæpè verò & totâ hebdomadâ eam solam comedebat. Circa extremum verò vitæ suæ, venerandus hic vir dolorem incurrit ventris & viscerum. Tulimus itaque illum in sanctam ciuitatem in domum infirmorum, quæ sub patriarchæ erat curâ. Die verò quadam cum prope illum essemus, misit ad illum abbas Conon dux Lauræ sancti patris nostri Sabæ sudarium, vnâ habens benedictionem, & numismata sex, ita illi significans: Ignosce mihi, quia non permittit me ægritudo ascendere, & te salutare. Senex autem benedictionem quidem retinuit, nummos verò remisit, dicens: Si quidem voluerit Deus vt in hac vitâ durem, pater, habeo nummos decem. Cum verò eos expendero, significabo vobis, & mittetis istos. Vt autem noueris, pater, post duos dies sæculum istud derelinquo. quod & factum est. Detulimus autem eum in eandem Lauram Pharan, & ibi eum sepeliuimus. Fuit autem beatus iste, & beati Eustochij contubernalis; ambobusque relictis, in eremo consummatus est. Erat autem ex Ancyrâ Galatiæ ciuitate.

Anaxanontis abstinentia.

Nimios domino oblatos remisit.

Mortem suam predicis.

DD 2

Dete-

Lucæ 22.

*Draconem
illa sus
transit.*

*Duo gladij,
vita acti-
ua & con-
templati-
ua.*

*Laurâ scri-
pturam A-
thanasij.*

SPIRIT.

CA. XLIII. *Detestabilis mors impij* THALLE-
LAEI *archiepiscopi Thessalonicensis.*

FVIT quidam Thessalonicae archiepiscopus, Thallelaeus nomine. Hic neque Deum timens, neque paratam retributionem expauescens, conculcansque Christianum dogma, ac sacerdotalem honorem & dignitatem spernens, inuentus est pro pastore lupus. Abnegans quippe sanctam & consubstantialem Trinitatem Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, idola infelix adorabat. Quem ij qui tunc ecclesiis praerant, communi decreto damnarunt, ac de sede sua deturbarunt. Pauco post tempore nequam ille omni scelere & impietate plenus voluit ad sacerdotalem dignitatem remeare. Quia ergo, iuxta sapientissimum Salomonem, omnia obediunt auro, reuocatus est in regionem suam; erat enim Constantinopoli. Sed omnipotens Deus sanctam Ecclesiam suam non despexit. Cum enim quadam die ille processurus esset cum superbo ornatu, ut ad Imperatores pergeret, sacerdotiumque decretis illorum iterum resumeret, pupugit illum venter, ut pergeret ad necessaria naturae. cum vero secretum locum ingressus esset exonerandi ventris causa, mansissetque intus duas iam vel tres horas, neque reuerteretur ad suos, ingressi sunt quidam ex his qui illi assistebant, ut illum iam debere progredi monerent, inueneruntque infelicem illum capite deorsum, ubi egerentur stercore demersum, pedibusque sursum erectis. Erigentes autem illum, inuenerunt extinctum horribili & aeterna morte.

Eccle. 10.

Thallelaeus ob impietatem in laetrinam suffocatus.

CAP. XLIV

Vita senis MONACHI prope ciuitatem Antinoum commorantis, & de oratione pro mortuis.

SENEX quidam enarrauit nobis cum Thebaidam venissemus, quod senex vnus morabatur extra ciuitatem Antinoum, magnae virtutis vir, qui in cella sua egerat annos septuaginta. Erant autem illi discipuli decem, ex quibus vnus erat valde negligens sui. Senex ergo saepius illum corripiebat, & hortabatur, dicens: Frater, sollicitudinem gere pro anima tua; habes enim mori; & nisi te emendaueris, in supplicium tendes. Frater autem ille semper seni inobediens erat, nec ea quae ab ipso dicebantur admittebat. Contigit autem post aliquantulum temporis, ut iste moreretur. Contristatus vero se-

Senex annis 70. in cella inclusus.

nior super illo valde (sciebat enim quod in magna desidia & negligentia de saeculo exisset) coepit orare, ac dicere: Domine Iesu Christe, verax Deus noster, reuela mihi, quid sit circa fratris animam. Aspexit autem in excessu mentis effectus, fluuium ignis, ingentemque in ipso igne multitudinem, ac medium fratrem illum ad collum vsque demersum. Tunc ait illi senior: Nonne te propter hanc poenam orabam, ut curam animae tuae ageres, fili? Respondit frater, & ait seni: Gratias ago Deo, pater, quod vel caput meum requiem habet: per orationes enim tuas supra caput episcopi sto.

Frater in poenitentia oratione senis.

Vita MONACHI inclusi in monte Oliuarum, & de adoratione imaginis sanctissimae Dei genitricis MARIAE.

CAP. XLV.

DICEBAT abbas Theodorus Aeliotas, quod fuerit quidam inclusus in monte Oliuarum certator maximus: impugnabat autem illum fornicationis spiritus. Die vero quadam cum instaret illi vehementer, coepit eiulare senex, & dicere daemone: Quamdiu non dimittis me? recede iam a me, qui mecum consenuisti. Apparuit autem ei daemone visibiliter, dicens: Iura mihi, quia nemini dices, quod tibi dicturus sum, & te non amplius oppugno. Iurauitque illi senex, dicens: Per inhabitantem in altissimis nulli dicam quae mihi dixeris. Tunc ait illi daemone: Noli adorare hanc imaginem, & ultra te non impugno. Habebat autem haec imago expressam figuram Dominae nostrae sanctae Dei genitricis Mariae, ferentem Dominum nostrum Iesum Christum. Ait inclusus daemone: Dimitte me ut deliberem. In craftinum autem hoc significauit ipsi abbati Theodoro Aeliotae tunc habitanti in Laurâ Pharan, narrauitque illi omnia. Senex autem ait recluso: Verè, domine abba, illusus es, quia iurasti daemone; verumtamen bene fecisti hoc reuelans. Expediit autem tibi nullum in illa vrbe lupanar omittere, quod non ingrediaris, quam ut neges te adorare Deum, & Dominum nostrum Iesum Christum cum matre sua. Confirmatum igitur & corroboratum pluribus verbis reliquit illum in loco suo. Apparuit ergo daemone incluso rursus, dicens: Quid hoc est, pessime senex? Nonne tu iurasti mihi, quia id nemini dices? Et quare dixisti ei qui venit ad te? Dico tibi, quia ut perurus in die iudicij iudicaberis. Respondit inclusus, dicens: Scio quidem, quia iuravi;

Senex ut liberetur a spiritu fornicationis, temere daemone iurat, de non adoranda beata Maria imagine.

Per Theodorum abbatem ad sanam mentem reductus.

iuravi; verumtamen Dominum & Creatorem meum adorabo, tibi autem non obediam.

*Miraculum S. DEI GENITRICIS
contra Gaianum mimum qui eam in
theatro blasphemabat.* CAP. XLVII.

CAP. XLVI *Mirabilis visio abbatis CYRIACI
Lauræ Calamonis, & de duobus impij
Nestorij libris.*

ACCESSIMVS ad abbatem Cyriacum presbyterum Lauræ Calamonis iuxta sanctum Iordanem, narravitque nobis dicens: Die quadam vidi per somnum mulierem honestâ facie, purpurâ indutam, & cum eâ viros duos, & ipsos venerando habitu, & aspectu præclaro. Arbitratus autem sum mulierem illam esse Dominam nostram sanctam Dei genitricem, eosque qui cum illâ erant duos viros, sanctum Ioannem Baptistam, & sanctum Ioannem Theologum & Euangelistam. Egressusque de cellulâ orabam illam, ut ingrederetur: quæ non consensit. Permansi ergo diutiùs orans & obsecrans, ac dicens: Ne, quæso, auertatur humilis factus confusus: & alia plurima huiusmodi. Illa igitur ut me vidit instare precibus, eademque postulationem iterare, seuerius mihi respondit, dicens: Habes intra cellam tuam inimicum meum, & vis ut ingrediar? Et his dictis abscessit. Euigilans autem ego affligi cœpi, & cogitabam, num aliquid in mente peccatum contra illam admisisssem, neque enim erat alius aliquis in cellâ meâ, nisi ego solus. Diutiùs igitur meipsum discutiens, nihil inueni quod in illam peccassem. Cùm verò vidissem me nimio mœrore absorberi, surgens accepi librum ut legerem, quò per huiusmodi lectionem dolorem unâ cogitationesque repellerem. Librum autem ipsum acceperam mutuo à beato Isychio presbytero Ierosolymitanæ ecclesiæ. Evoluensque librum inueni duos impij Nestorij libros in fine voluminis scriptos; moxque agnoui hunc esse sanctæ Dominæ nostræ Dei genitricis semperque virginis Mariæ inimicum. Tunc surgens abij, librumque illi qui mihi eum accommodauerat, reddidi, dicens illi: Accipe librum tuum, frater, neque enim ex eo tantum utilitatis cepi, quantum detrimenti. Cùm verò ille detrimenti ipsius causam sciscitaretur, omnem illi rei ordinem retuli. Qui zelo Dei succensus protinus duos illos Nestorij libros ex volumine præscidit, eosque igni tradidit, dicens: Non manebit in cellâ meâ Dominæ nostræ sanctæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ inimicus.

Cyriaco
beata Ma-
ria cum
Ioanne Ba-
ptista &
Euangelis-
ta apparet

Psal. 73.

Cellam e-
ius ingredi
recusat,
quod Nesto-
rij libros po-
nes se ha-
beret.

Libri heretico-
rum
comburentur.

HELIOPOLIS Phœnicis ciuitas est. In hac mimus quidam erat, Gaianus nomine, qui in theatro sanctam Dei genitricem blasphemans, populo spectaculum blasphemix præbebat. Apparuit autem illi sancta Dei genitrix, dicens: Quid tibi mali feci, quia coram tantâ multitudine mihi detrahis, & blasphemas me? Ille verò surgens, non solum non se correxit, verum etiam plus blasphemabat. Rursus ergo apparuit illi sancta Dei genitrix, corripiens eum, ac dicens: Noli quæso, noli ita lædere animam tuam. Ille verò rursus deteriùs illam blasphemabat. Vnde ipsa terriò eidem apparens, eadem repetebat. Cùm autem se ille non corrigeret, sed plus quoque blasphemij adijceret, meridie dormienti sibi apparuit, nihilque dicens, digito solo signauit eius manus & pedes. Euigilans autem, inuenit se truncatum manibus & pedibus. Atque ita infelix ut truncus inutilis iacens, confitebatur omnibus cuius rei gratiâ, & quomodo hoc passus esset, utque propter blasphemias suas clementer cruciatus fuisset.

Gaianus
mimus ir-
ridens bea-
tam virgi-
nem puni-
tur.

*Miraculum item S. DEI GENITRICIS
quo Cosmiana vxor Germani patricij
coacta est ex heresi Seuerianâ ad ve-
ram Christi fidem redire.* CAP. XLVIII.

NARRAVIT nobis Anastasius presbyter, & ornamentorum sanctæ resurrectionis Dei & Domini nostri Iesu Christi custos, quia adueniens illuc Cosmiana, vxor Germani patricij, voluit nocte quadam sanctæ Dominicæ sola adorare sanctum Domini nostri Iesu Christi viuificumque monumentum. Et cùm appropinquaret ianux sacrarij, apparuit illi visibiliter Domina nostra sancta Dei genitrix cum aliis quoque mulieribus, dicens: Quomodo cùm nostra non sis, huc audes ingredi? & prohibebat eam. Neque enim (inquiēbat) nostra es: Erat enim de heresi Seueri acephali. Illa verò multum rogabat, ut mereret ingredi. Ad quam sancta Dei genitrix respondens ait: Crede mihi, mulier, non ingredieris huc, nisi nobiscum communicaueris. Agnito autem quòd quia esset hæretica, ingredi prohiberetur, quòdque nisi accederet ad sanctam Catholicam & apostolicam Ecclesiam Christi Domini & Dei nostri, intrare non permitte-

Cosmiana
hæretica à
sepulcro
Domini nô-
stri per bea-
tam Virgi-
nem arce-
tur.

Ecclesia
Catholica
reconcilia-
tur.

DD ; retur,

retur, continuò accessito diacono orauit sanctum calicem sibi afferri. Quo allato, sumpsit sacrum corpus & pretiosum sanguinem magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi. Atque ita absque villâ prohibitione digna habita est adorare sanctum & venerabile sepulcrum Domini nostri Iesu Christi.

CAP. XLIX. *Mirabilis visio Ducis Palestine, quâ & ipse coactus fuit prædictæ heresi abrenuntiare, & Christi Ecclesiæ communicare.*

Ducem Palestine arietes à sepulcro Domini arceat.

NARRAVIT autem nobis & hoc idem presbyter Anastasius, dicens, quòd Palestine dux aliquando venerit adorare sanctam Christi Domini nostri resurrectionem. Et cum cœpisset ingredi in sanctum monumentum, aspexit arietem cum impetu super se venientem, cornibusque illum impetentem: ille verò pauore correptus, retrò redibat. Custos verò sanctæ crucis Azarias, & ceteri qui assistebant, eius timore permoti dicunt ei: Quid est, quid habes, domine? cur non ingrederis? Dicit eis: Vt quid intulistis arietem istum? Qui stupefacti inspexerunt sanctum monumentum, nihilque videntes, aiunt ad illum: Ingredere, nihil tale intus est. Rursum ille ingredi cœpit, sed iterum aspexit arietem contra se venientem, & se introire prohibentem. Istud cum sæpè factum esset, illeque ceteris nihil videntibus, solus arietem cerneret, ait illi crucis custos: Crede mihi, domine, aliquid habes in animâ tuâ, quod te prohibet adorare sanctum, ac venerabile, & viuificum monumentum Saluatoris nostri: itaque moneo, vt confitearis Domino peccata tua. Clemens enim & misericordissimus cum sit, & tui misereri volens, huiusmodi tibi miraculum ostendit. Ille autem cum lacrymis dixit ei: Verè multis magnisque sceleribus obnoxius sum. Et se ipsum in faciem prosternens, per multas horas permansit flens & confitens Domino. Surrexit deinde, & rursus ingredi voluit, sed iterum ab ariete permissus non est. Tunc ait illi sanctæ crucis custos: Verè aliud est, quod te ingredi vetat. Dixit autem ille: Num fortasse idèd, quia non sanctæ Catholicæ Ecclesiæ, sed Seueri communico, introire prohibeor? Tunc petijt à custode, vt sancta & viuifica Christi Dei nostri mysteria sibi afferrentur. Et allato sancto calice, communicauit. Atque ita ingressus est, & adorauit, nil vltra impedimenti passus, nihilque vterius cernens, quod se deterreret.

Causa repulsa, peccata, & maximè heresis.

Dum respicit, admittitur.

Visio & dictum abbatis GEORGII inclusi.

CAP. L.

SCYTHOPOLIS secunda est Palestinae metropolis. In eâ conuenimus abbatem Anastasium, narrauitque nobis de abbate Georgio incluso, dicens: Cùm quadam nocte surrexissem, vt pulsare signum (ea quippe cura mihi iniuncta fuerat, vt excitarem fratres ad collectam) audiui plorantem senem; profectusque ad illum, rogare cœpi, dicens: Quid habes, pater, quia sic ploras? ille verò nihil mihi respondit. Rursum cum rogarem illum, vt causam fletus mihi aperiret, ingemiscens ille, & ex intimo corde suspirans, ait: Quomodo mihi à fletu temperem, cum Dominus noster Christus reconciliari nobis nolit? Ego enim, fili, videbar mihi assistere cuidam super excelso throno residenti; multa verò millia circa illum erant orantium illum, atque deprecantium de quadam re: qui illorum precibus flexus non est. Posthæc accessit ad illum mulier quædam purpurâ induta, prociditque illi, & ait: Vel propter me placare, fili. ille verò nihilominus inexorabilis mansit. Atque idcirco ploro & eiulo, verens quod futurum est. Hæc mihi dixit abbas Georgius, quintâ illucescente feriâ cœnæ Domini; sequenti verò, id est parasceue, horâ diei nonâ, repentino magnoque terræ motu corruerunt vrbes maritimæ Phœnicis.

Georgius magnam clauem futuram præuidet.

Idem abbas Anastasius hoc item nobis de fene eodem enarrauit, quòd post aliquantulum temporis, cum ad fenestram staret, plorare senex cœperit, & dixerit illi: Væ nobis, frater, quia nullam habemus compunctionem, sed in negligentiam viuimus, cum ira Dei comprehendat nos, & in trutinis simus, vt iudicemur. Et sequenti die ignis apparuit in cælo.

De negligentia excutiendâ ignis in cælo apparet monet.

Vita IULIANI senis monasterij Ægyptiorum.

CAP. LL.

ANAZARBVS metropolis est secundæ Cilicum prouinciæ: ab hac ferè duodecim milliaribus distat monasterium, quod dicitur Ægyptiorum. Narrauerunt ergo nobis patres eiusdem loci, quòd illic ante annos quinque mortuus esset senex, Iulianus nomine, qui circiter annos septuaginta in quodam breui spelæo moratus esset, nihil omnino sæculi istius possidens, præter cilicium, & sagum, & vasculum ligneum, & librum.

Iulianus 70. annis in spelæo viuens, extreme pauper.

Dicebant autem nobis & hoc de ipso, quòd toto vitæ suæ tempore non accendit lucernæ lumen, sed per noctes cælitus illustrabat eum lux, ita vt clarè legere posset.

Noctè calicis cellæ eius illustratur.

Dictum

CAP. LII.

*Dictum abbatis ELIAE solitarij.**Veterum nuditas, mansuetudo, continentia.*

VENIT frater quidam ad abbatē Eliam solitarium in cœnobium antiqui patris Sabæ, & dixit ei: Dic mihi verbum, pater. Senex verò dixit fratri: Diebus patrum nostrorum tres istæ virtutes in amore & studio apud monachos erant; nuditas rerum omnium, mansuetudo, & continentia: nunc autem auaritia, gula, & audacia, quod horum tibi placet arripe.

CAP. LIII

*Vita senis CYRIACI ex monasterio sancti Sabæ.**Cyriacus lassus in aitu, nubes calidus obumbratur.*

NARRAVIT nobis abbas Stephanus de quodam sene morante in monasterio sancti patris nostri Sabæ, nomine Cyriaco, quòd die quadam descenderit Tuthelam, parumque remoratus circa mare mortuum, redierit iterum ad cellam suam. Cùm verò esset æstus vehementissimus, ita vt senex pænè deficeret, extendens manus suas in cælum ad Deum, oravit dicens: Domine, tu scis quia iam præ siti ambulare non possum. Statimque nubes circa illum facta est, neque recessit ab eo, quamdiu restitueretur cellæ suæ. distabat autem à cellâ milliariibus fere duodecim.

Amicorum aspectum fugit.

Idem abbas Stephanus & hoc nobis de eodem sene narrabat, quòd venerint sui die quadam vt illum viderent. Cùm ergo venissent ad locum, quærebant ipsius cellam: quam dum quibusdam ostendentibus didicissent, adentes pulsauerunt ianuam. Quibus cognitis, senex Deum oravit, ne ab ipsis videretur. Et aperiens ianuam, exiit de cellulâ suâ, & ab eis penitus visus non est: abiensque in desertum redire tamdiu noluit, donec illos recessisse cognovit.

CAP. LIV.

*Vita monachorum SCITHIOTARVM, & de sene AMMONIO.*** al. Teremithen.**Veterum Scithiotarum charitas, abstinentia, discretio.*

VENIMVS postea Teremithen ad abbatem Theodorum Alexandrinum; aitque nobis senex: Filioli, multum reuera perdiderunt Scithiotæ monachi iuxta senum prædictionem. Credite enim mihi, filij, quia magna erat charitas apud Scithiotas, magna abstinentia, magna discretio. Vidi ego illic senes, qui nisi quis ad eos venisset, numquam sumebant cibum: inter quos erat senex quidam, Ammonius nomine, iuxta me manens: cuius ego sciens consuetudinem, per omne Sabbatum ad illum veniebam, vt propter aduentum meum sumeret cibum. Habebant hoc omnes generaliter, quòd quacumque horâ accederent ad eos aliqui, permittebant illos orationem facere, illisque oran-

tibus, ipsi mensam apponebant, & continuo cibum sumebant.

SPIRIT.

Visio cuiusdam SENIS commorantis in Scithi, & de abbate IRENAEO.

CAP. LV.

ABBAS Irenæus narravit nobis de sene quodam commorante in Scithi, quòd diabolus viderit noctu sarculos, rastro, & cophinos præbentem fratribus; dixitque diabolo senex: Quid ista sunt? Respondit diabolus: Distractionem fratribus præparo, vt his occupati, fiant negligentiores ad orandum & glorificandum Deum.

Diabolus distractiones tempore orationis ingerit.

Idem abbas Irenæus narravit nobis dicens iterum: Cùm venissent barbari in Scithim, recessi inde, & veni in partes Gazæ, accepique mihi cellulam in monasterio. Abbas verò ipsâ die dedit mihi librum ad legendum, in quo 9 senum gesta scripta erant. Moxque vt aperui librum, occurrit oculis capitulum istud, quòd venerit quidam frater ad senem, dixeritque illi: Ora pro me pater. dixerit autem illi senex: Cùm esses nobiscum, orabam pro te; nunc autem ex quo in propria abiisti, non iam oro pro te. Vt ergo legi ego capitulum istud, plicui librum, & dixi in me ipso: Væ tibi, Irenæe, quia in propria venisti, nec iam orant pro te patres. Moxque librum abbati restituens recessi, & veni in loca ista. Et hæc mihi causa fuit, filioli, veniendi in hunc locum.

*Fratrum societas utilis.**Vita IOANNIS discipuli senis magni, qui morabatur in vico Caparasimâ.*

CAP. LVI.

PTOLEMAIS ciuitas est Phœnicis: in hac vicus est qui dicitur Caparasima. In eo vico senex quidam erat magnus, habebatque discipulum, Ioannem nomine, & ipsum magnum, singularisque obedientiæ. Quadam ergo die misit senex discipulum suum in ministerium, dans ei & modicos panes pro victu suo. Profectus est autem discipulus, & completo ministerio rediit, retulitque panes. Videns autem senior panes, ait ei: Fili, quare non comedisti panes quos dedi tibi? Prostratus ille coram sene, dixit ei: Ignosce mihi pater, quia non benedixisti mihi, cùm mitteres me vt cibum sumerem, idcirco non sumpsi. Admiratusque senex discretionem fratris, benedixit eum.

Ioannes à viatico abstinet, quia ei senex non benedixerat.

Ad hunc fratrem post dormitionem senis, cùm ieiunasset quadraginta diebus, vox facta est diuinitus, dicēs: Super quemcumque morbum imposueris manus, curabitur.

Varios morbos curat.

DD 4

Manè

Manè autem factò , per dispensationem Dei, ecce homo quidam cum vxore veniebat , cuius mamillam cancri morbus consumebat. Rogabat ergo illum vir eius, vt vxorem suam curaret. Qui cum peccatorem se diceret, & indignum ad tale attemptandum opus, vir ille persistebat orans, vt annueret sibi, vxorisque suæ miseretur. Cum verò imposuisset illi manum, mamillamque signasset, continuò sanata est. Et extunc plurima iam per illum signa Deus operatus est, non tantum in vitâ suâ, verum etiam post mortem.

Mulierem à cancro liberat.

CAP. LVII *Mors SIMEONIS Stylitæ, & de IULIANO abbate etiam Stylite.*

QUADRAGINTA ferè milliaribus ab Ægis ciuitate Ciliciæ Stylites erat nomine Simeon: hic fulgure percussus interijt. Abbas ergo Iulianus Stylites presbyter præter consuetudinem suam insolito tempore dixit discipulis suis: ¹⁰ Mittite thymiam in thuribulum. Qui dixerunt ei: Dic nobis causam, pater: orabantque vt diceret eis. Senex autem dixit: Quia modò frater meus Simeon à fulgure deiectus interijt, & ecce transit anima eius cum tripudio & exultatione. Distabant autem ab inuicem milliaribus ferè viginquatuor.

Iulianus mortem Simeonis Stylitæ absens videt.

CAP. LVIII *Item de IULIANO.*

ABBAS Stephanus, monasterij sancti patris nostri Sabæ dux, & hoc de memorato abbate Iuliano Stylitâ narrauit, quòd leo iuxta eum locum, in quo morabatur, apparuerit, plurimosque peregrinos & indigenas necare solitus fuerit. Die ergo quadam aduocans discipulum suum senex, Pancratium nomine, dixit ei: Vade ferè duo millia passuum ad Austrum, inueniesque illic leonem iacentem, cui dices: Humilis Iulianus in nomine Iesu Christi filij Dei viuificantis omnia, tibi præcipit, vt recedas ab hac prouinciâ. Profectus verò frater inuenit leonem iacentem. Cumque verba senis illi dixisset, continuò recessit leo.

Idem leoni discipulum discipulum imperat.

CAP. LIX. *Vita abbatis THALLELAEI Cilicis.*

ABBAS Petrus presbyter eiusdem monasterij, narrauit nobis de abbate Thallelæo Cilice, quòd sexaginta annos transegisset in vitâ monasticâ numquam flere desistens, dicensque iugiter: Tempus hoc nobis ad pœnitentiam indultum est, & valdè requiretur à nobis, si illud neglexerimus.

Thallelaeus per 60. annos iugiter flens.

Factum egregium SANCTIMONIALIS feminae, per quod compunctus adolescens eius amator, monachus effectus est. CAP. LX.

QUIDAM vir fidelis narrauit nobis, cum in Alexandria essemus, tale quiddam: Sanctimonialis, inquit, quædam sedebat in domo suâ vitam solitariam ducens; salutisque suæ valdè sollicita, ieiunijs, ac vigilijs vacabat iugiter, multasque faciebat eleemosynas. Sed bonorum omnium semper inuidus diabolus, tantas in virgine virtutes non ferens, contra illam puluerem excitauit. Immisit enim adolescenti cuidam turpem de illâ diabolicamque cupidinem. Manebat autem extra limen eius adolescens. Cum ergo virgo illa domo suâ vellet egredi, atque ad ecclesiam orationis gratiâ occurrere, ingerebat se illius oculis improbus & impurus adolescens, nec illam egredi sinebat, amatoria quædam verba procacibus nutibus illi insufurrans: adè vt iam præ nimiam molestiâ adolescentis cogere virgo domo suâ nusquam progredi. Die igitur quadam misit ancillam suam virgo ad illum vt ei diceret: Veni, vocat te domina mea. Abijt ergo ad illam gaudens, & stuprum committere gestiens. Sanctimonialis verò sedebat in cubili suo; ingresso igitur adolescenti ait: Sede cumque sedisset: Dic oro te, frater, inquit illa, cur ita mihi molestus es, nec permittis me domo meâ egredi? Respondit adolescens. Verè, domina, te multum amo, & quando te inspicio, totus in tui concupiscentiam inflammor. Quæ ait ad illum: Quidnam in me pulchrum vidisti, quia sic amas me. Ait adolescens: Oculos tuos; ipsi enim seduxerunt me. Virgo verò vt audiuit quia oculi eius illum seduxissent, sumpto gladio mox oculos eruit. Hoc autem cum vidisset adolescens, eruisse scilicet sibi virginem oculos, compunctus corde abijt in Scithim, ibique sæculo renuntians, effectus est probatissimus monachus.

Adolescens aspectu sanctimonialis libidine inardescit.

Sanctimonialis sibi oculos eruit, ne adolescenti scandalo ad libidinem sint.

Vita abbatis LEONTII Cilicis. CAP. LXI.

DICEBANT quidam patrum de abbate Leontio Cilice, quòd in obsequio Domine nostræ sancti Dei genitricis fuerit feruentissimus, ac per quadraginta annos numquam de illius templo recesserit. Erat autem semper miræ grauitatis, & sibi iugiter intendens.

Leontius annis 40. non recessit à templo sanctæ Mariæ.

Dicebant & hoc de illo, quòd si vidisset pauperem venientem ad se, si quid ille esset cæcus, per manum illi porrigebat eleemosynam; si autem videns, ponebat antè illum, aut

aut in columnæ basi, aut in scamno, aut in sanctuarij gradibus. Atque inde illam tollebat pauper. Interrogatus autem à sene: Quare, pater, per manus non das eleemosynas? respondit: Ignosce mihi, pater, neque enim ego sum qui illam præbeo, sed domina mea sancta Dei genitrix, quæ & me, & illos nutrit.

Eleemosynas suas sanctæ Mariæ adscribit.

CAP. LXII *Vita abbatis STEPHANI monasterij Æliotarum presbyteri.*

NARRAVIT nobis vnus ex senibus de abbate Stephano presbytero monasterij Æliotarum, quòd cùm federet in in cellâ suâ, immisit illi cogitationes dæmon, dicens: Recede, nihil enim hîc proficis. Senex autem dicebat dæmoni: Non audio te, scio enim quis es; ferre non potes, vt aliquis saluetur: sed Christus filius Dei viui ipse te conteret.

Stephanus persistit in cellâ contra dæmonis tentationem.

CAP. LXIII.

De eodem.

DICEBANT de eodem abbate Stephano, quòd cùm federet & legeret, venit iterum diabolus visibiliter, dixitque ei: Recede, nihil enim hîc proficis. Tunc ille dæmoni: Si vis vt recedam, fac vt id in quo ego sedeo ambulet. Sedebat autem in sellâ vimineâ. Quo audito, dæmon confestim sellam illam per totam cellam ambulare fecit. Senex autem aspiciens versutiam dæmonis, ait illi: Nempe quoniam ita velox & astutus es, non hinc recedo. Factaque ab eo oratione, dæmon euanuit.

Rursus dæmonis astuti resistit.

CAP. LXIV

De eodem.

TRES senes venerunt ad abbatem Stephanum presbyterum, & cùm perseverarent loquentes de vtilitate animæ, tacebat senior. Dicunt ei senes illi: Nihil nobis respondes, pater? vtilitatis gratiâ venimus ad te. Tunc ait illis: Ignoscite mihi, vsque modò non animaduerti quid locuti sitis: verumtamen quod habeo, hoc dico vobis. Ego die noctuque nihil aliud aspicio, nisi Dominum nostrum Iesum Christum in ligno pendentem. Quod cùm audissent, multum ædificati recesserunt.

Stephanus semper crucifixo inventus.

CAP. LXV.

De eodem.

ABBAS Ioannes, cognomento Molbas, narravit nobis de venerando sene isto beato Stephano presbytero, quòd cùm aliquando iecur illius grauitè infirmaretur, ex quâ infirmitate sancta illa anima migravit à corpore, coegerunt illum medici carnem manducare. Erat autem illi frater sæcularis quidam, sed valdè religiosè & secundum Deum viuens. Factum est autem

cùm carnes comederet presbyter, superuenit frater eius sæcularis, videntisque illum vescentem carnibus, scandalizatus est, & valdè contristatus, quòd ex tantâ abstinentiâ atque continentiâ in extremo vitæ suæ tempore ad comedendum carnes deuolutus esset. Mox ergo in extasi factus, vidit quemdam dicentem sibi: Quare sic de presbytero scandalizatus es? quia illum vesci carnibus vidisti? Nescis, quia necessitate compulsus, & propter obedientiam id fecit? Nempe propterea scandalizari non debuisti: nam si merita & gloriam fratris tui videre cupis, retrò conuertere, & vide. Conuersusque vidit fratrem suum crucifixum cum Domino. Aitque ad eum is, qui illi apparuerat: Ecce in quâ gloriâ frater tuus est.

Scandalizatus quidam in Stephano carnes in morbo comedere diuinitus docetur.

Vita abbatis THEODOSII solitarij.

CAP. LXVI

ABBAS Antonius dux monasterij Æliotarum, qui etiam illud ædificauit, narravit nobis de abbate Theodosio, quòd senex ipse hæc de seipso narrabat: Priusquam ad vitam solitariam transissem, factus in extasi aspexi virum quemdam, cuius species claritatem solis vinceret. Hic tenens manum meam, Veni, ait, quia pugnare & luctari te conuenit: & induxit me in theatrum infinitæ magnitudinis. Aspexi autem theatrum plenum viris ex vnâ parte candido amictu, ex aliâ verò nigro vestitis. Cùm ergo iniecisset me in theatrum, aspicio virum miræ magnitudinis Æthiopem, cuius caput turpissimum penetrabat nubes. Tunc ait ad me iuuenis ille qui mihi apparuerat: Cum hoc luctari te oportet. Ego, qui aspectu viri illius proceri territus eram, tremere ac pauere cœpi, orabamque iuuenem illum splendendum, qui me induxerat in theatrum, dicens: Quis hominum mortali conditione & infirmitate circumdatus, cum hoc luctari posset? Non ipsum vniuersum genus humanum, si in vnum confluat, huic resistere præualet. Ait autem ad me iuuenis ille præclarus: Prorsus cum illo te luctari opus est. Ingredere igitur cum omni alacritate & fiducia: mox enim vt tu illum adorsus fueris, ego adiutor adero, tibi que victoriæ coronam reponam. Vt ergo ingressus ad certamen sum, luctari que inuicem cœpimus, continuò præclarus ille iudex nostri certaminis adfuit, mihi que coronam dedit. Atque plebs illa obscura, Æthiopumque multitudo ingens eiulantes euanuerunt: pars verò reliqua candidatorum gratias illi & laudes referebant, qui me iuuerat, ac præclarâ victoriâ donauerat.

Theodosij visio de pugna spirituali, & Dei adiutorio.

De

SPIRIT.

CAP. LX-
VII.*De eodem.**Per annos
35. biduan-
num seruat
ieiunium,
semper si-
lens.*

DE hoc abbate Theodosio solitario narravit nobis abbas Cyriacus eius discipulus, quòd triginta quinque annos egerit in solitudine, semper post biduum comedens, & iugiter silentium seruans, neque ad aliquem loquens: ceterum si loqui voluisset, signo potius quàm verbo utebatur. Hoc & ego vidi. Mansi enim in eodem Æliotarum monasterio annis decem.

CAP. LX-
VIII.*De eodem.**Furtum
patienter
fert.*

DE abbate Theodosio cum audisset Abramius dux sanctæ Mariæ nouæ, quòd non haberet pallium, quo hieme uteretur, emit illi. Quod postquam senior accepit, quadam die cum obdormiret (dormiebat autem in cellâ senex) ascenderunt latrones, & exuerunt illum pallio, abeuntesque secum illud tulerunt. Quo facto, nihil omnino locutus est senex.

CAP. LXIX

*Vita abbatis PALLADII, & senis
Thessalonicensis inclusi, nomine DAVID.**Verbum
adificatio-
nis Palladij.*

PERREXIMVS vnà ego & dominus Sophronius Sophista, priusquam sæculo renuntiaret, in Alexandriam ad abbatem Palladium, virum sanctum, & verum seruum Dei, qui monasterium suum habebat in Thelazomeno. Cumque illum pariter deprecaremur, vt verbum nobis ædificationis impenderet, cœpit senex ita ad nos loqui: Filioli, tempus iam abbreviatum est, certemus hîc modicum, atque laboremus vt immortalibus bonis in æternum perfruamur. Videte martyres, videte pugiles cælestes, quomodo viriliter & fortiter cuncta superarunt. Quos præteritum quidem tempus agnouit, viuunt autem semper in memoriâ nostrâ, vixque satis illorum tolerantiam admirari possumus. Attestantur audientium singuli, stupentes ad tantam beatorum martyrum patientiam, que verè naturam excedit humanam. Quorum alijs quidem effossi sunt oculi, alijs excisa crura, illis amputatæ manus, istis abscissi pedes. Et illos quidem ignis repente consumpsit, istos autem lentius adurens, diu cruciauit. Atque alios nimirum profundum maris excepit, alios flumina absorberunt: alios item ferarum dentes, veluti malefactores quosdam & sceleratos, viuos acceperunt; alios varijs exquisitisque supplicijs præmortuos in cibum acceperunt. Ceterorum omnia contra illos bellatores Dei tormentorum genera excogitata dicere non possumus, quæ suggessit humani generis inimicus dæmon, inuidiâ marty-

rum ipsorum & liuore tabescens. O quàm fortiter sustinuerunt! ô quanto fidei ardore pugnaverunt, imbecillitatem corporis animæ virtute superantes, & quæ sperauerunt præmia, præsentibus laboribus digniora & longè excellentiora capientes! Quæ profectò omnia firmissimam illorum in vtramque partem fidem ostendebant. Hinc quidem, quia laborantes modicum, eximijs bonis in æternum perfruuntur; inde verò, quia horrenda corporibus illorum inuecta supplicia, quæ inimicus noster diabolus induxit, fortissimè sustinuerunt. Si igitur tribulationes toleremus, & cum Dei gratiâ vincamus, verè Dei amatores inuenimur, Deusque nobiscum est, pugnans ipse in nobis, & vincens, laboreque nobis ac sudores dignationis suæ gratiâ alléuans. Scientes igitur, filioli, quali operatione & expectatione tempus indiget, dignoscamus nos ipsos per quietem & silentium. In hoc enim indulto nobis tempore, necesse est nos vti bonâ & præclarâ ope pœnitentiæ, vt Dei templa esse mereamur: neque enim modicus & breuis honor nobis in futuro sæculo recompensabitur.

Dixit iterum: Memores semper illius sumus, qui non habuit, vbi caput reclinaret. Ait rursus ipse senior: Quoniam, iuxta Paulum apostolum, tribulatio patientiam operatur, faciamus mentem nostram capacem regni cælorum. Ait iterum: Filioli, non diligamus mundum, neque ea, quæ in mundo sunt.

Dixit iterum: Obseruemus cogitationes, quod medicamentum salutis est.

Idem abbas Palladius rogatus à nobis, vt ædificationis nostræ causâ diceret nobis, quâ ratione quibusque cogitationibus ad monasticum statum accessisset, narravit nobis, dicens: In prouinciâ meâ Thessalonicensi senex quidam extra muros ciuitatis, quasi stadijs tribus inclusus erat ex Mesopotamiâ, nomine David, virtutibus valde ornatus, misericors & continens. Transiegit autem in cellulâ inclusus ferè annos octoginta. Quoniam verò propter metum barbarorum nocte muri ciuitatis custodiebantur à militibus, hi qui illam muri partem obseruabant, quæ senis cellulam respiciebat, nocte quadam aspexerunt, quia ex fenestris cellulæ ignis egrediebatur. Putauerunt autem, milites barbaros in cellam senis ingessisse ignem. Manè autem facto, ingressi milites inuenerunt & senem illæsum, & cellam omnino incomburstam, & obstupuerunt. Rursus igitur sequenti nocte eundem aspicientes ignem, admirabantur. non solum autem sequenti nocte ignis

Per quietem & silentium sui generatur cognitio.

Matth. 8.

Rom. 5.

1. Ioan. 2.

*Cogitationum observatio, medicamentum salutis.**David annis 80. cella inclusus.**Cella eius igne caelesti illustratur.*

in cel-

in cellâ senis apparuit, verùm & multo tempore, ita vt vniuersæ ciuitati manifestum factum fuerit, plurimique nocte in muro sæpè vigilarint, inspiciendi ignis gratiâ. Visus autem ignis ille vsque ad obitum senis. Hoc ego miraculo non semel & bis, sed sæpius inspecto, dixi in me ipso: Si in hoc sæculo tantam gloriam feruis suis largitur Deus, quantam putas eis reseruauit in futuro, quando & illorum facies fulgebunt vt sol? Ista mihi, filioli, caussa extitit arripiendi monasticum habitum, & hanc conuersationem eligendi.

Viso hæc
Palladio
fuit occasio
conuersio-
nis.

CAP. LXX. *Vita monachi ADDAS Mesopotamien-
inclusi.*

DICEBAT & hoc nobis senex, quòd post hunc abbatem Dauid venit & alius monachus, nomine Addas, & ipse de Mesopotamiâ, & seipsum inclusit ad aliam partem ciuitatis, in quadam magnâ platano, fecitque sibi fenestram, ex quâ etiam cum aduenientibus colloquebatur. Cum ergo venissent barbari, & omnem prouinciam prædati essent, contigit eos per locum illum transire. Cumque vnus ex eis còspecto senes, gladium eduxisset, vt illum occideret, sublatam in sublime manum vt feriret, demittere nequiuit, sed ea suspensa immobilis perstitit. Quòd cum cernerent barbari ceteri, admirati rogabant senem, vt socium eorum curaret. Senex igitur factâ oratione, curauit eum, & ita dimisit in pace.

Addas pla-
tano inclu-
sus.

Barbari
manuum
occidere co-
nantis ob-
rige scit.

Resistit
senis ora-
tione.

CAP. LXXI *Pulchrum dictum HOMICIDAE ad mo-
nachum qui eum sequebatur dum du-
ceretur ad decollandum.*

NARRAVIT nobis iterùm idem abbas Palladius, dicens, quòd in Arsenoite, quæ ciuitas Thebaidis est, tentus fuerit quidam homicidij reus: qui cum diu cruciatus esset, tandem sententiam decollationis accepit. Cum ergo duceretur extra ciuitatem sex millibus passuum (illic enim etiam perpetrarat homicidium) monachus quidam retrò sequebatur vt illum decollari conspiceret; qui autem ad decollandum ducebatur, cum vidisset monachum sequentem, ait illi: Numquid, abba, non habes cellulam, & opus manuum? Respondit monachus: Parce mihi, frater; & cellam enim & opus habeo. Qui respondens ait illi: Quare ergo non resides in cellâ & desles peccata tua? Dicit ei monachus: Verè, frater mi, valdè meipsum negligo, compunctionemque anima mea non habet, & idcirco venio vt aspiciam te, dum mo-

Homicida
suspicio
affriendus
monachum
ad cellam
abiegit.

rieris, vt vel sic in compunctione veniam. Tunc ait illi reus: Vade, frater, per Dominum, sede in cellâ tuâ, & gratias age Saluatori nostro Iesu Christo. Ex quo enim ille homo factus est, & pro nobis peccatoribus mortuus est, homo iam non moritur.

*Relatio abbatis PALLADII de sene ho-
micide, qui adolescentem falso de eodem
crimine accusabat.*

CAP. LXX-
II.

ET hoc item narravit nobis ipse abbas Palladius, dicens: Senex quidam qui homicidium fecerat, detentus est à magistratu in Alexandria. Qui cum cruciaretur, dicebat & alium fuisse secum cædis illius socium. Is autem de quo senex dicebat, adolescens erat viginti ferme annorum. Multis ergo suppliciis ambo affecti sunt. Et senex quidem dicebat: Mecum fuisti, quando perpetravi homicidium. Adolescens verò denegabat, nihil se conscium esse homicidij, neque cum illo se fuisse asserens. Cum ergo cruciati fuissent, sententiam ambo acceperunt vt furcis suspenderentur. Abierunt ergo quinto extra urbem milliario, illic enim huiusmodi reos punire consueuerant. Distabat autem ab eo loco ferè vno stadio Saturni templum euersum. Cum igitur ad locum venissent & populus & milites, adolescentem primò suspendere in ligno voluerunt: adolescens autem prostratus in solo milites orabat, dicens: Per Dominum facite charitatem, & ad Orientem me suspendite, vt illum videam quando suspensus ero. Dicunt ei milites: Quam ob causam? Quibus adolescens: Verè, domini mei, non habeo infelix ego plus quàm septem menses, ex quo sanctum Baptisma suscepi, & Christianus factus sum. Cum hoc audissent milites lacrymati sunt super adolescente. Senex autem cum hoc audisset, fremens grauitè dixit militibus: Serapim facite, vt ego aspiciam contra Saturnum. Cum verò audissent blasphemiam senis, omisso adolescente, senem primò suspenderunt. Cum verò illū in ligno suspenderent, ecce eques ab Augustali celeriter missus, ait militibus: Adolescentem nolite interficere, sed reducite illum. Factū est autem ingens gaudium militibus & cunctis assistentibus. Et reducentes eum introduxerunt in prætorium, absoluitque illum Augustalis. Adolescens verò præter spem saluus factus, abiens monachus effectus est. Hoc autem ad nostram & legentiū vtilitatem scripsimus, vt sciamus quia nouit Dominus pios à tentatione liberare.

Adolescens
ad Orientem
suspendi
desiderat,
vt Christū
intueatur.

Adolescens
à falso cri-
mine libe-
ratur, &
periculo
eripitur.

Vita

SPIRIT.
CAP. LXX-
III.*Vita IOANNIS militis Alexandrini.*

HOC etiam nobis idem abbas Palladius narrauit, dicens: Erat in Alexandria miles quidam, Ioannes nomine, hunc habens ordinem vitæ. Diebus singulis à manè vsque in horam nonam sedebat in monasterio solus iuxta gradus sancti Petri, cilicio indutus, & sportellas texens, tacens omnino, & nulli quidquam loquens; sedebat autem laborans manibus suis, atque hoc solum canebat dulciter: Domine, ab occultis meis munda me, vt non confundar orans. Hunc versum cum dixisset, vnâ fermè horâ tacebat, & rursum eundem resumebat versum, ipsumque septies per totam diem repetebat, nihil omnino aliud dicens. Horâ autem nonâ exuebat cilicium, induebatque militarem habitum, id est, indumenta sua, atque ita ad propria signa properabat. Cum hoc & ego annos octo mansi, multumque ædificatus sum in silentio & instituto suo.

Ioannis militis oratio eadem sapientius repetita. Pſal. 18.

Prius cilicium, inde sagum induit.

CAP. LXX-
IV.*Eiusdem PALLADII verax dictum de hæresibus.*

CORRIPIENS nos aliquando senex, ipse ita nobis dicebat: Credite mihi, filioli, nihil aliud schismata & hæreses introduxit in sanctam Ecclesiam, nisi quod non Deum & nos inuicem valde diligimus.

Hæresis ab amore proprio ortum habet.

CAP. LXXV

Miraculum DOMINAE erga vxorem & filiam viri fidelis, qui hospitio suscipere monachos consueuerat.

IDEM abbas Palladius cum aliàs ad ipsum venissemus, tale quiddam enarrauit nobis: Erat, inquit, in Alexandria vir quidam fidelis, religiosus valde & misericors, & hospitio suscipiens monachos. Habebat autem vxorem, & ipsam humilem valde, & ieiunantem quotidie. erat autem illis & filiola quasi annorum sex. Quadam verò die vir ille pius profectus est Constantinopolim; erat enim negotiator. Relictis ergo domi vxore, & puellâ, & vno seruo, abiit vt nauigaret. Cum verò iret ad nauem, ait ad illum vxor: Cui nos commendatos relinquis, domine. Respondit vir eius: Dominæ nostræ sanctæ Dei genitrici. Die verò quadam cum federet vxor & operaretur, habens & puellam secum, seruus ille ex suggestione diabolicâ voluit necare dominam & eius filiam, & deripere quidquid haberent, & fugere. Sumpto igitur ex coquinâ cultro, perrexit in triclinium vbi erant ambæ. Cum verò venisset

Beata Maria commendata à marito aliò proficiscente familia à morte præseruatur.

ante ianuam, comprehensus est cæcitate, ita vt neque triclinium ingredi, neque ad coquinam reuerti posset. Cum autem vnâ fermè horâ perstitisset, frustra que conaretur ingredi, cœpit vocare dominam suam, dicens: Veni hucusque. Illa admirans, quod in medio ianuæ persistens, ad illam non ingrederetur, sed clamaret, ait illi: Tu magis huc veni; ignorans quia cæcitate teneretur. Puer autem cœpit illam adiurare, vt iret prope illum: illa verò iurauit, non se ituram. Tunc ait illi: Mitte vel puellam. Quæ noluit, sed ait: Si quid vis, ipse potius veni. Videns autem seruus, quod nihil potuisset agere, seipsum gladio percussit, & corruit. Domina verò illius cum vidisset quid egerat, clamauit, continuoque vicini accurrerunt. Ingressi sunt autem & ex officio prætorij nonnulli, puerumque reperientes adhuc viuum, didicerunt ab ipso omnia, & glorificauerunt Dominum qui ostenderat miracula, & matrem saluauerat cum filiâ.

Seruus domina sua exitium parans, ipse se interficit.

Submersio MARIAE mulieris peccatricis. CAP. LXXVI.

ET hoc item Palladius ipse narrauit nobis: Audiui, inquit, nauclero quodam enarrante, tale aliquid, quod die quadam cum nauigaret, vectores habens viros & mulieres, venissetque in altum, ceteris omnibus benè nauigantibus, aliis quidem Constantinopolim, aliis verò Alexandriam, & aliis aliò, vento illis flante prospero, ipse solus nauigare non poterat. Et mansimus, inquit, quasi dies quindecim, nihil ex eo loco vbi eramus, moti. Verfabamur igitur in magnâ mœstitiâ & desperatione, nescientes quidnam istud sibi vellet. Ego verò, vt nauclerus cui cura nauis incumberebat & omnium quæ in ipsâ erant, cœpi rogare Deum pro hac re. Quadam verò die venit ad me vox, dicens: Mitte foras Mariam, & benè nauigabis. Cœpi ergo cogitare quidnam hoc esset, & quæ esset Maria. Cum autem hæsitarem de hoc, venit vox de nouo, dicens: Dixi tibi, Mitte foras Mariam, & salui eritis. Tunc ego cogitans quid istud esset, exclamaui continuo, O Maria. nesciebam enim quæ esset Maria. Illa verò iacens in loco suo, vt audiuit, respondit, dicens: Quid iubes, domine? Tunc aio ad illam: Fac charitatem, veni hucusque. Exurgens autem continuo venit. Cum ergo venisset ad me, accepi eam seorsum, & dixi ei: Vides, Maria soror, quot peccata mea sunt, vt propter me vos omnes pereatis? Illa verò altiùs ingemiscēs, ait: Verè, domine mi nauclere, ego peccatrix sum. Et dixi illi: Quæ peccata habes, mulier? Et illa,

Nauis ob infantici-dam in eâ mulierem non promouetur.

Calitus vox clamat mulierem expellendâ.

illa, Vt mihi, inquit, quia non est peccatum quod ego non egerim, & propter peccata mea vos omnes in periculo constituti estis. Tunc enarrauit mihi mulier, quæ circa se erant, dicens: Profectò, domine nauclere, infelix ego virum habui, ex quo duos filios genui; cumque ad ætatem peruenissent, vnus annorum nouem, alius quinque, mortuus est vir meus, & remansi vidua. Miles autè quidam habitabat iuxta me, quem ego maritum accipere volui, nisi que ad ipsum quosdam. Ille autem non acquieuit, dicens: Non accipio vxorem, quæ habeat ex altero viro filios. Ego autem videns quòd propter filios nollet me accipere vxorem, inducta amore eius, occidi duos filios meos, indicauique illi dicens: Ecce modò nullum habeo filium. Miles verò cum audisset, quid egissem de filiis, ait: Viuit Dominus qui in cælis habitat, quia te non accipiam. Vnde ego metuens, ne hoc manifestum fieret, & morerer, fugi. Hæc ego audiens ex ore mulieris, ne sic quidem illam in mare proicere volui, sed differens dixi ad illam rursus: Ecce ego ascendo in ¹³ carabum, & si ambulauerit nauis, scito, quia peccata mea in nauis operantur. Vocauique continuò scapharium, & dixi: Produc scapham. Cumque ascendissem in illam, nihilo magis vel nauis vel scapha mota est. Tunc ascendens nauim, dixi mulieri: Descende & tu in scapham. Quæ mox vt descendit, scapha se continuò quinquies gyrans, in profundum cum muliere submersa est. Nauis autem post hæc tantâ velocitate cucurrit, vt tribus diebus ac dimidio nauigationem peregerimus, quam diebus quindecim peracturi eramus.

Expulsa muliere infanticida nauis cursum suum tenet.

CAP. LXXVII.

Relatio trium pauperum CAECORVM, quomodo excacati fuissent.

EGO & dominus meus Sophronius perreximus ad philosophi Stephani domum, doctrinæ gratiâ: erat autem meridianum tempus. Morabatur hic apud sanctam Dei genitricem, quam ædificauit beatus papa Eulogius ad Orientem, iuxta magnum ¹⁴ Tetraphylum. Cum ergo pulsarem philosophi ostium, puella respiciens ait nobis: Dormit ille, oportet expectare pusillum. Tunc aio domino meo Sophronio: Eamus ad Tetraphylum, & illic maneamus. Est autem locus ille Alexandrinis venerabilis: dicunt enim Ieremiæ prophetæ ossa ex Ægypto sumpta ab Alexandro conditore vrbs illic fuisse reposita. Cum ergo illuc venissemus, neminè inuenimus nisi cæcos tres: erat enim meridies. Perreximus ergo iuxta illos cæcos quietè ac

Ieremia ossa in Tetraphylo Alexandria requecunt.

silenter, sedimusque; habentes libros nostros. Loquebantur autem cæci ad inuicem multa. Dixitque vnus ad alium: Tu quomodo factus es cæcus? Respondit ille: Nauta eram cum essem adolescens, & cum ab Africâ nauigaremus, in mari oculis repente captus sum, nec valens ambulare, albuginem in oculis habui. Dixit autem hic alij cæco: Tu verò quomodo effectus es cæcus? Respondit & ille dicens: Vitri ad vsus varios fundendi artifex fui, & ex igne amisi duos oculos meos, & cæcus effectus sum. Aiunt autem ambo hi, qui interrogati fuerant ad tertium: Dicis & tu quomodo factus es cæcus? Respondit: Verè ego vobis dicam: Cum essem adolescens, laborem valdè oderam, & recusabam, luxuriosusque factus sum. cumque non haberem necessaria victui, furari iam cœperam. Die verò quadam cum mala multa perpetrassem, stabam in quodam loco, videntique mortuum efferri optimè indutum, secutus sum funus, vt viderem vbi poneretur. Venerunt autem retro sanctum Ioannem, & ibi posuerunt illum in monumento, peractisque officiis recesserunt. Ego mox vt illos recessisse vidi, ingressus monumentum, exui ipsum, nihil ei relinquens præter vnum linteamen. Cum ergo progredi inciperem de monumento, multis onustus pannis, dicit mihi improba mea cogitatio: Accipe & linteum, quia bonum est. Redij autem infelix ego, vt sumpto etiam linteo, nudum illum relinquerem. Tunc resedit coram me mortuus, extendensque super me manus suas, digitis suis eruit oculos meos. Ego igitur miserabilis, dimissis omnibus, cum magnâ tribulatione & periculo exiui de monumento. Ecce & ego dixi vobis, quomodo cæcus factus sum. Ista cum audissemus, innuit mihi dominus meus Sophronius, & recessimus. Et dixit mihi: Verè, abba Ioannes, hodie nihil vltra studeamus; satis enim ædificati sumus. Hæc ergo scripsimus, vt & vos pariter ædificemini: nullus enim malè faciens Deum latere potest.

Trium cæcorum colloquium de causa cuiusque cæcitatis.

Quidam mortuum spolians, à mortuo excacatur.

Stupendum miraculum PVLLAE mortuae, quæ exspoliatorum detinuit, nec eum relaxare voluit, donec is promitteret se monachum futurum.

CAP. LXXVIII.

ET istud quidem quod diximus, nos ipsi ab eo qui passus fuerat, audiuius. Aliud autem huic simile abbas Ioannes, monasterij Gigantum pater, cum Theopolim venisset, narrauit nobis, dicens: Ante modicum temporis venit ad me adolescens quidam, & ait mihi: Amore Dei suscipe me,

EE volo

SPIRIT.

volo enim pœnitere. Dicebat autem hoc cum multis lacrymis & singultibus. Ego autem cum illum cernerem valde contritum, & cum magnâ mœstitiâ, dixi illi: Dic mihi causam tantæ compunctionis, neque me celes quidquam; potens est enim Deus adiuuare te. Et ait mihi: Verè, domine abba, magnus peccator sum. Ad quem rursus: Crede mihi, sicut multa & varia sunt vulnera, ita plurima quoque sunt & varia medicamenta. Sed tu si curari vis, dic mihi in veritate opera tua, vt & ego congrua illis adhibeam medicamenta. Aliter enim curatur fornicator, aliter homicida; aliudque est auari remedium, alia mendacis medicina; atque alio iracundus, alio fur, alio adulter medicamine sanatur. Et ne tibi plurima vitia enumerem, quemadmodum in corporalibus infirmitatibus variis varia quoque remedia adhiberi cōspicimus, ita & animæ vitia, quæ plurima sunt, medicina quoque variè succurrit. Ille autem altiùs ingemiscens, & pectus suum percussus, lacrymis ac singultibus confunde- batur, & præ nimiam perturbationem & mœstitiâ animo deficiebat, neque vocem liberam emittere valebat. Ego verò vt illum animaduerti ad desperationem tristitiâque intolerabilem lapsum, & neque quid passus esset, neque quid egisset mali, neque calamitatem suam enuntiare valentem, aio ad illum: Fili, audi me, & aliquantulam vim fac cogitationi tuæ, & enuntia mihi quid à te factum sit; potest enim Dominus noster præbere tibi auxilium suum. Nam qui propter ineffabilem clementiam suam, & immensas miserationes omnia pro salute nostrâ passus est, qui que cum publicanis conuersatus est, & meretricem ad se venientem non repulit, latronemque suscepit, & amicus peccatorum appellatus est, ipse, fili, te quoque pœnitentem conuersumque suis manibus suscipiet gaudens. Non enim vult mortem peccatoris, sed vt conuertatur, & viuat.

Matth. 9.
Lucæ 7.
Lucæ 23.
Matth. 11.

Ezech. 18.
& 33.

Fur virgi-
nem mor-
tuam spo-
lians ab eâ
detinetur.

Tunc ille vim sibi faciens, & à singultibus & lacrymis modicum temperans, ait mihi: Ego, domine mi abba, plenus omni scelere, & nec cælo dignus nec terrâ, cum ante hoc biduum audissem, diuitis cuiusdam ex primarijs ciuitatis huius filiam virginem esse defunctam, & cum multis ac pretiosis vestibus sepultam in vno extra ciuitatem monumento, ex consuetudine pessimi istius operis, abij noctu ad tumulum, ingressusque cœpi exspoliare illam. Et cum omnibus iam ipsam exuisssem, quibus erat induta, nec camisæ quidem ipsius parcens, sed eam quoque illi auferens, nudamque ipsam, vt nata fuerat, relinquens, è sepulcro egre-

di volebam. Tunc illa resedit coram me, sinistraque manum suam extendens, apprehendit dexteram meam, & ait ad me: Nequissime hominum, itane decuit te nudare me? an tu non times Deum, neque metuis damnationem vltimæ retributionis? nõne vel saltè mortuæ misereri debuisti? Sed Christianus existens, ita me nudam assistere Christo honestum fore iudicasti? neque sexum muliebrem reueritus es? nõne hic sexus te peperit? nõne matrem quoque tuam hac in me iniuriâ violasti? Quam, infelicissime hominum, rationem redditurus es Christo de scelere in me perpetrato ante ipsius tribunal tremendum, quod viuente me nullus extraneus vquam vidit faciem meam, & tu post mortem & sepulturam denudasti me, & nudum aspexisti corpus meum? Væ humanæ miseriæ, ad quam infelicitatem deuoluta est? Quo corde, homo, quibus manibus accedens, sumis sanctum & pretiosum corpus Domini nostri Iesu Christi?

Ego autem, vt ista conspexi & audiui, pauore & formidine totus comprehensus, tremens ac metuens, vix aio ad illam: Dimitte me, & istud vltra non faciam. Quæ ait: Profectò non ita erit. tu enim vt voluisti, huc intrasti; sed non ita vt volueris, hinc egredieris. Nam sepulcrum istud commune erit ambobus. neque putes te confestim moriturum, sed cum hinc plures dies cruciatus fueris, malam malè animam perditus reddes. Ego autem orabam illam cum lacrymis, vt dimitteret me, multum illam per omnipotentem Dominum adiuuans, spondensque, & iuramento confirmans, me iniquum istud ac nefarium opus vltra non facturum. Tandem post multas preces & lacrymas, crebrosque meos singultus, respondens illa dixit mihi: Si vis viuere & ab hac necessitate liberari, promitte mihi, quia si te dimiserò, non solum ab his nefarijs & profanis actibus tuis recedes, sed statim perges, & sæculo renuntians efficiar monachus, agesque pœnitentiam pro his quæ malè gessisti, seruiens Christo. Ego autem iuraui ei, dicens: Per Deum, qui suscepturus est animam, non solum quæ dixisti faciam, sed ab hodiernâ die non ingrediar in domum meam; sed hinc abiens, in monasterium proficiscar. Tunc ait puella ad me: Indue me, sicut inuenisti prius indutam. Cum verò illam induissem, rursus se collocans, mortua est. Hæc ego cum ab adolescente audissem, resouens eum ac erigens verbis, & prouocans ad pœnitentiam & continentiam, tototondi illum, indutumque monastico habitu inclusi in speluncâ in monte

Gravis
virginis ad
impuden-
tem furem
oratio &
inrepatio.

Non dimittitur,
nisi
monachum
se futurum
iurauerit.

Tondetur,
& mona-
stico habitu
induitur.

monte

monte, magnificè gratias Deo agentem, certantemque viriliter pro animâ suâ.

CAP. LXX-IX. *Maximum & stupendum miraculum sacratissimæ EVCHARISTIAE sub Dionysio Seleucia episcopo.*

CVM venissemus Seleuciam, conuenimus abbatem Theodorum episcopum eiusdem ciuitatis. Ille autem narrauit nobis, dicens: Sub sanctæ memoriæ Dionysio huius ciuitatis episcopo, prædecessore meo, tale quiddam contigit. Vir quidam erat in hac ciuitate negotiator valde religiosus & diues, sed hæreticus: erat enim de Seueri sectatoribus. Habebat autem seruum fidelem quemdam, sanctæ & apostolicæ Ecclesiæ communicantem. hic secundum prouinciæ consuetudinem, die sancto Cœnæ Dominicæ sumptam Communionem inuoluit in linteo mundissimo, & in armario reposuit. Contigit autem, vt post sanctum Pascha vir ille fidelis mitteretur Constantinopolim, negotij cuiusdam gratiâ, dimissâ per obliuionem sanctâ Communionem in armario, dedit autem eius clauem domino suo. Quadam verò die aperiens armarium dominus, inuenit linteolum, inuolutâque in eo sanctas particulas Communionis. Contristatus est autem in hoc, & hæsitabat, quidnam de illis faceret: nam ex ipsis communicare nolebat, eò quòd essent sanctæ Catholicæ Ecclesiæ, ipse verò Seuerianæ hæresis. Et tunc quidem dimisit eas in armario, vt erant, cogitans quia rediturus esset seruus, & sumpturus eas. Cùm autem venisset Cœna Domini, neque seruus ille fidelis rediisset, voluit eas dominus ipsius comburere, ne rursus & in secundum annum seruariarentur. Apertoque armario, vidit omnes sanctas particulas culmos & spicas germinasse. Vnde ingenti timore ac tremore comprehensus in nouo admirandoque spectaculo, fumens sanctas particulas, & cum omni domo suâ clamâs Kyrie eleison, cucurrit ad sanctam ecclesiam, ad sacrosanctum & venerabilem Dionysium episcopum. Hoc autem magnum & terribile, & omnem rationem, omnemque mentem, & omnem cogitationem excedens miraculum, non vnus, aut duo, aut tres, vel pauci aliqui viderunt, sed omnis ecclesia, ciuesque & rustici, indigenæ & hospites, qui que continentem ambulant, & qui mare nauigant, viri & mulieres, senes & impuberes, iuuenes & seniores, domini & serui, diuites & pauperes, principes & subditi, sapientes & simplices, virgines & monachi, viduæ ac nuptæ, qui in potestate sunt con-

*Ecclesia
Catholica
Eucharis-
tia culmos
& spicas
germinans,
hæreticum
Seuerianū
ad fidem
rectam cō-
uertit.*

stituti, & qui illorum reguntur imperio. Et illi quidem clamabant Kyrie eleison, ceteri autem aliter Deum laudabant, omnes verò pariter Deo gratias agebāt pro ineffabilibus eius mirabilibus. Plurimi igitur ex hoc miraculo cerdentes adiecti sunt sanctæ Catholicæ & apostolicæ Ecclesiæ.

De fonte concesso à Deo fratribus monasterij in Scopulo ad orationes abbatum eorum THEODOSII.

CAP. LXXX

PERVENIMVS ad monasterium abbatum Theodosij in Scopulo. Est autem mons inter Seleuciam & Rosum Ciliciæ, patresque loci illius duxerunt nos supra monasterium, quantum est iactus sagittæ, & ostenderunt nobis fontem magnum valde ac speciosum, dixeruntque nobis: Fons iste, fratres, naturalis non est, sed nobis diuinitus indultus est: sanctus enim pater noster Theodosius multum ieiunauit, multumque lacrymarum fudit, ac multis orationibus & genuflexionibus obtinuit, vt Deus nobis aquæ istius solatium & vsum præstare dignaretur. Antè enim ex torrente patres nostri aquam hauriebant: sed Deus, qui facit voluntatem timentium se, suâ infinitâ bonitate præstitit nobis aquæ istius refrigerium per orationes sancti patris nostri. Verùm ante hoc biennium quidam ex fratribus petierunt à patre monasterij, vt lauacrum ædificarent in monasterio. Abbas autem grauius id quidem ferebat, cessit tamen, fratrum infirmitati condescendens. Ædificatum est igitur lauacrum in monasterio, semelque tantummodo lauatum est in eo cùm statim exsiccatus est talis tantusque à Deo nobis præstitus fons. Et in veritate vobis dicimus, Christiani, multum ieiunauimus, multum orauimus, multas genuflexiones egimus, vt aquam reciperemus, nihilque profecimus. Annus ergo integer sine aquâ fontis impletus est, eramusque in magnâ tribulatione. Statim verò vt pater noster bonus & mitis destruxit lauacrum, Deus aquam iterum reddidit nobis.

Fons Theodosij precibus excitatus.

Psal. 144.

Exarscit cùm lauacrum in monasterio construitur.

Iterum fuit destructo lauacro.

De puteo aquâ impleto, submissâ imagine eiusdem abbatum THEODOSII.

CA. LXXXI

NARRAVERUNT nobis patres ipsi & istud, dicentes: Mulier quædam fidelis in partibus Apameæ his diebus puteum fodit: cumque plura expendisset, ingentesque labores tolerasset, & effosso puteo in magnam altitudinem, aquam non inuenisset, in mœrore & afflictione multa erat, & propter laborem & propter impensas. Apparuit autem ei sic afflictæ mulier quædam in somnis,

EE 2

fomis,

fomnis, dicens: Mitte in Scopulum, & adduci tibi fac imaginem abbatis Theodosij, & per ipsum tibi Deus aquam præstabit. Mulier autem protinus duos homines misit ex suis, accepitque imaginem sancti. Quam cum in puteum submisisset, statim aqua manavit, ita ut dimidium putei impleretur. Tulerunt autem nobis ex eadem aqua, & bibimus, & glorificauimus Deum.

Imago Theodosij in puteo aquam emocat.

CAP. LX-
XXII.

Vita IOANNIS senis monasterij Scopuli.

IOANNEM quemdam senem in eodem monasterio vidimus, de quo dicebant nobis eiusdem loci patres: Verè, Christiani, magnus est senex, dæmonibusque terribilis. Quicumque enim huc venerit vexatus ab immundo spiritu, curat eum continuo senior.

Ioannes dæmoniacos curat.

CAP. LX-
XXIII.

De eodem.

DICEBANT nobis & hoc de illo ipsius loci patres, quod ad vigesimum quartum milliarium monasterij emporium est, quod Exile promontorium dicitur. In eo emporio nauclerus quidam, constructa naui triginta millium modiorum, volens eam in mare deducere, duas hebdomadas cum operariis plurimis egit (habebat autem quotidie trecentos operarios) nec potuit illam de loco suo mouere, aut in mare deducere. Fuerat enim à pessimis hominibus incantata naus. Erat igitur in magna tribulatione & angustia dominus naus, & quid ageret, omnino ignorabat. Per dispensationem autem Dei abiit senex ad partes illas. Nauclerus autem, conspecto sene, agnoscentique sanctum virum, ait illi: Ora, domine abba, pro nauis ista, per artes enim magicas in mare descendere non potest. Dicit ei senior: Vade, fac ut cibum sumam, & Deus iuuabit te. Hoc autem dixit senex, ut nauclerus abiret domum. Cum verò ille abiisset, accessit senex solus ad nauem, & tertio se in terram prosternens, & orans Deum, tertio signauit nauim signo sanctæ crucis in nomine Domini nostri Iesu Christi. Veniens deinde senex in domum naucleri, dixit illi: Vade ad nauem tuam, & deduc illam in mare. Nauclerus autem credens verbis senis, abiit cum paucis, illisque trahentibus, mox in mare deducta est naus.

Ioannes nauem incantatione immobilem reuocavit, oratione & signo crucis soluit.

CAP. LX-
XXIV.

Vita & mors ANACHORETAE eiusdem monasterij serui Dei.

EIUSDEM monasterij patres narrauerunt nobis, dicens: Anachoreta quidam in his montibus erat, magnus valde secundum Deum, plurimos annos vitam

solitariam ducens. Mortuus est autem in parua quadam spelunca, nobis nescientibus; arbitrabamur enim omnes, quod ad aliam eremum migrasset. Nocte vero quadam venit in somnis, & apparuit ei qui nunc est, patri nostro, bono & optimo pastori, abbati Iuliano, dicens: Sume tecum aliquos, & veni, tollens me de loco vbi iaceo, in monte qui vocatur Ceruus. Sumpsit igitur quosdam ex nobis pater noster, & ascendit in montem quem ille dixerat. Cumque per plures horas quæsissemus, non inuenimus anachoretæ reliquias. Erat enim speluncæ ingressus pro tempore niuibus & lignis coopertus. Cum ergo non inuenissemus, dixit senior: Venite descendamus, filij. Cumque descendere inciperemus, ecce caprea venit, & stetit non longè à nobis, cœpitque pedibus suis humum fodere. Quod cum pater noster aspiceret, dixit nobis: Credite mihi, filij, illic sepultus est seruus Dei. Fodientes igitur inuenimus corpus eius integrum: quod sublatum in monasterium, cum honore sepeliuimus.

Anachoreta in somnis Iuliano abbati apparet.

Caprea anachoretæ sepulcrum monstrat.

Quomodo triticum eiusdem monasterij germinauerit propter cessationem consuetæ eleemosynæ.

CAP. LX-
XXV.

NARRAVERUNT autem nobis rusus & hoc, dicens: Consuetudo fuit, ut in cœnâ Domini pauperes omnes & pupilli regionis huius confluerent huc, & acciperent medium tritici sextarium, benedictiones tredecim, & sextarium vini, mediumque sextarium mellis pro quolibet. Ante hoc autem triennium, magna tritici sterilitas fuit, vendebaturque triticum in regione hac, sextarij duodecim vno numismate.

In cœnâ Domini pauperibus eleemosyna erogabatur in monasterio Scopuli.

Cum ergo venissent ieiunij dies, dicunt abbati nostro quidam ex patribus: Noli, domine pater, secundum consuetudinem dare pauperibus triticum, ne desit monasterio, triticum enim non inuenitur. Abbas autem cœpit dicere fratribus: Non infringamus, filij, benedictionem patris nostri Theodosij. Videte, mandatum senis est, non expedit nobis illud transgredi. verè ipse est qui curam nostri gerit. Fratres autem in suâ perstiterunt sententiâ, dicens abbati: Non suppetit nobis quod dare possimus. Tunc abbas contristatus ait illis: Ite, & secundum quod vultis facite. Non itaque, ut consuetum erat, dederunt benedictionem in die sancto Cœnæ & Parasceues. Præfectus postmodum qui præerat horreis, aperuit ostia, & reperit triticum totum germinasse: quare coacti postea sumus illud in mare proicere. Tunc cœpit

Triticum pauperibus substractum germinat & corrumpitur.

cœpit abbas noster dicere fratribus : Qui patris nostri monita irrita facit, illa patitur; labores nunc inobedienciæ metite. Quingentos modios daturi eramus, & patri nostro Theodosio per obedientiam placuissimus, fratresque nostros pauperes consolati fuissimus, nunc verò quinque ferè millia modiorum tritici perdidimus. Quid lucrati sumus, filij? quantum nobis ipsis nocuimus? Duo profectò mala egimus. Vnum quia mandatum patris nostri præteriuimus, alterum quia spem in Deum non habuimus, sed in horreo nostro. Vel ex hoc discamus, fratres, quia Deus est qui disponit omne humanum genus, quodque sanctus Theodosius inuitabiliter pro nobis filiis suis curam sollicitè gerit.

Quinque modij tritici pauperibus subtrahi perdunt quinque modiorum millia.

CAP. LXX. XVI. *De altero eiusdem monasterij ANACHORETA qui statim vt Communionem sacram sumpsit, consummatus est.*

ABBAS Egiarius narrauit nobis, dicens: Cùm exissem ex Ægis post sollemnitatem, hiemsque acrior inhorraisset, veni in monasterium Scopuli. Cùmque illic essem, tale aliquid contigit: Anachoreta quidam in partibus illis erat solitarius, veniebatque sancto die Dominico, & sumebat veneranda mysteria. Semel autem scandalizatus anachoreta, quinque ferè hebdomadas mansit, numquam iuxta consuetudinem in monasterium veniens: quapropter fratres monasterij contristabantur. Cùm ergo in illo monasterio essem, venit Dominico die. Quem cùm vidissent fratres monasterij, gauisi sunt, prostratique petebant veniam, & ille similiter prostratus veniam petijt, feceruntque charitatem. Anachoreta verò cùm accepisset corpus & sanguinem Domini nostri Iesu Christi, posuit se ipsum in ecclesiæ medio, statimque consummatus est, cùm prorsus antea non ægrotasset. Cognouerunt ego monasterij patres, quia præscisset diem obitus sui anachoreta, & idcirco venisset, vt nihil habens aduersus aliquem migraret ad Dominum.

Anachoreta die Dominico communicat.

Anachoreta præsciens obitus sui, vincto Eucharistia se munis.

CAP. LXX. XVII. *Inuentio corporis IOANNIS anachoretæ nuncupati Humilis.*

VENIMVS in quemdam vicum sex miliaribus à Roso distantem, & duo fenestras seculares hospitio nos susceperunt in ecclesiâ fundi sui. Vicus autem ad radices montis erat. In ecclesiâ igitur ipsâ ostenderunt nobis marmoream tabulam, dicentes: Christiani, magnus in hoc monumento anachoreta iacet. Diximus autem

eis: Hoc vnde nostis? Et dixerunt nobis: Ante annos septem aspiciebamus nos vicini huius habitatores per noctem in vertice montis lucem quasi ignem; nos ergo putabamus, quòd ignem aliquis illic accendisset. Cùmque per dies plurimos istud aspiceremus, ascendimus die quadam, & nulla ignis indicia vidimus, neque ignem, neque aliquid in siluâ igne adustum: Rursum sequenti nocte vidimus eadem lumina. Tribus igitur continuis mensibus ignem hunc vidimus. Noctè verò quadam assumentes quosdam ex vico cum armis propter feras, ascendimus in montem ad lucem quæ apparuerat, mansimusque vbi lux erat vsque ad diem sequentem: Manè verò factò, aspiciamus modicam speluncam in eo loco vbi lumina videramus. Ingressi autem inuenimus anachoretam defunctum. Erat autem indutus cilicio & pallio, tenebatque in manibus argenteam crucem. Inuenimus etiam chartam ita scriptam: DEFUNCTVS SVM EGO IOANNES HVMLIS INDICTIONE QVINTADECIMA: Computatis ergo annis, inuenimus cum ante septem annos defunctum esse; ita verò erat integer, ac si die eadem obiisset. Sublatum ergo in ecclesiâ cum honore sepelivimus.

Anachoreta spelunca igne caelesti illustratur.

Mortuus crucem manibus tenet.

Vita abbatis THOMAE¹ apocrisarij cœnobij Apameensis, & de miraculo corporis eius post mortem.

CAP. LXX. XVIII.

CVM venissemus Theopolim, presbyter quidam ipsius ecclesiæ narrauit nobis de abbate Thomâ, quòd apocrisarius fuerit cœnobij quod est in partibus Apamæ: Venit ergo senex Theopolim pro utilitate monasterij, & cùm hîc remoraretur, defunctus est in Daphne in templo sanctæ Euphemie. Clerici autem ipsius loci sepelierunt eum quasi peregrinum inter peregrinorum sepulcra: sequenti verò die humauerunt & mulierem, & imposuerunt illam super eum. Erat autem hora secunda; circa horam verò sextam euomuit illam terra. Loci verò illius accolæ videntes quod factum fuerat, mirati sunt. Deinde rursum vesperè sepelierunt ipsam in eodem tumulo, & sequenti die inuenerunt corpus supra sepulcrum. Accipientes ergo corpus, in alio monumento ipsum posuerunt. Post paucos autem dies, iterum sepelierunt aliam mulierem supra abbatem Thomam, non cogitantes loci ipsius clerici, quia non permittit quempiam super se sepeliri. Et illam ergo rursus euomuit terra. Tunc agnouerunt, quia non permittit senex mulierem super se humari, abeunteque nuntiauerunt patriarche Domino.

Thomâ mortuus in eodem sepulcro mulierem secum non patitur.

SPIRIT.

nino. Qui omnem simul ciuitatem cum cereis ascendere fecit in Daphnem, & cum psalmodiâ sancti viri reliquias in urbem ferre. Deposuerunt autem sancti corpus in cœmiterio, vbi multa martyrum corpora condita sunt; feceruntque supra ipsum breue oratorium.

Oratorium super reliquias sanctorum exstructum.

CAP. LXXX IX.

Inuentio corporis sancti ANACHORETAE in monte Amano.

NARRAVIT nobis quidam patrum, cum Theopoli essemus, quod ascenderit quadam die in montem Amanum cuiusdam necessitatis causâ, inueneritque speluncam. Ingressus autem in illam, reperit Anachoretam genibus flexis, manibusque in cælum extensis, cuius crines capitis vsque in pauimentum extendebantur. Cum autem putaret eum viuere, prostratus ante illum ait: Ora pro me, pater. Ipso verò nihil respondente, surgens prope illum accessit, vt saluaret eum & amplexaretur; sed tenens ipsum, inuenit mortuum. Itaque illo dimisso, exiuit. Et cum paululum processisset, vidit aliam speluncam; ingressusque inuenit senem. Qui ait ad illum: Benè venisti, frater; ingretus ne es aliam speluncam? Et respondens ait illi: Vtique pater. Rursum dixit ei: Num aliquid inde accepisti? Respondit: Non. Et ille: Verè, frater, quindecim anni iam elapsi sunt, ex quo consummatus est. Ita verò erat, ac si ante vnâ horam obdormisset. Cumque fecisset senex orationem pro ipso, recessit.

Anachoreta mortuus genibus flexis, manibus in cælum extensis.

Anachoreta mortui corpus 15. annis in egrum durans.

Oratio pro defuncto.

CAP. XC.

Mors duorum ANACHORETARVM montis Phterigij.

DVO anachoretæ erant supra Rosum in monte, qui dicitur Phterigius prope Piapen fluuium, & iuxta monasterium abbatis Theodosij in Scopulo. Erat autem ex his alter senex, alter iunior, senisque discipulus. Cum verò defunctus esset senex, factâ oratione discipulus sepeliuit eum in monte. Post dies verò paucos descendens de monte anachoretæ discipulus, venit iuxta loca habitabilia, inuenitque hominem quemdam exercentem terram, & ait illi: Fac charitatem, frater, accipe fossorium & sarculum, & veni mecum. Rusticus verò continuò secutus est eum. Cumque venisset in montem, ostendit anachoreta sæculari sepulcrum senis sui, & dixit ei: Fode hîc. Cum autem effodisset sepulcrum, anachoreta stetit ad orationem. Finitâ verò oratione, osculatus est sæcularem dicens: Ora pro me, frater. Descendensque collocauit semetipsum supra

Anachoreta magistrum sepeluit.

Anachoreta viuum se super magistrum suum sepeluit.

senem suum, & continuò reddidit spiritum. Sæcularis autem rursus operto sepulcro, Deo gratias egit. Cum autem descendisset de monte, quantum iactus est lapidis, ait intra semetipsum: Verè debui accipere benedictionem sanctorum; reuersusque illorum sepulcrum inuenire non potuit.

Vita abbatis GREGORII anachoretæ, & THALLELAEI eius discipuli.

CAP. XCI.

DICEBANT quidam ex patribus de abbate Gregorio anachoretâ, quod triginta quinque annos egisset nudus desertâ circumiens.

Gregorius 35. annis nudus incedens.

Dicebant item de illo, quod cum esset in montibus monasterij abbatis Theodosij in Scopulo, habebat discipulum, quo defuncto, cum non haberet senex instrumenta vt humum foderet & sepeliret corpus fratris, descendit de monte prope mare, inuenitque applicantem nauem. Orauit autem nauclerum & nautas, vt ascenderent secum in montem, & sepelirent fratrem. Illi autem prompto animo obediunt seni, sumentesque instrumenta necessaria, ascenderunt cum eo, & fodientes humauerunt corpus fratris. Vnus autem ex nautis, nomine Thallelaus, compunctus in virtute senis, orabat eum vt cum illo moraretur. Senex autem dixit ei: Non potes ferre pœnitentiæ laborem. Ait ille: Ita sanè tolerare possum. Mansitque cum senne anno vno, nimiùm in sacrâ exercitatione laborans. Post peractum autem annum prostravit se frater Thallelaus seni, dicens: Ora pro me, pater; nam per orationes tuas Deus abstulit à me laborem: neque enim iam fatigor, neque me aëris inclementia affligit, non æstu vròr, non hieme rigesco, sed in multâ requie sum. Senex verò benedixit eum, peractisque cum seneduo bus aliis annis cum dimidio, frater Thallelaus præsciuit obitum suum, orauitque senem, dicens: Duc me, quæso, Ierosolymam, vt adorem sanctam crucem, & sanctam Christi Domini & Dei mei resurrectionem: his enim diebus Dominus assumet me. Senex autem eo sumpto, profectus est in sanctam ciuitatem. Itaque cum adorassent sacra & venerabilia loca, descendissentque in sanctum Iordanem, & ibi lauissent, post dies tres obdormiuit in Domino frater Thallelaus, sepeliuitque illum senex in monasterio Coprathâ. Post aliquantulum verò temporis requieuit & abbas Gregorius anachoreta, sepelieruntque illum eiusdem monasterij patres in ecclesiâ.

Thallelaus nauta monasticam vitam amplectitur.

Obitum præscit.

Ierosolymis loca sancta inuisit.

Vita

CAP. XCII *Vita fratris GREGORII Cappadocis, & inuentio corporis PETRI solitarij sancti Iordanis.*

NARRAVIT nobis venerabilis pater noster abbas Gregorius archimandrita monasterij sancti patris nostri Theodosij, quod positum est in eremo sanctæ Christi Domini nostri ciuitatis, mihi scilicet & fratri Sophronio sophistæ, dicens: Habui hîc fratrem nomine Gregorium Cappadocem; habebat autem ministerium suum in Phaselide. Die verò quadam cùm fratres facerent panes, succendebat clibanum frater Gregorius. Sed cùm succendisset illum, non inuenit cum quo deberet extergere furnum: fratres enim ipsum pannum absconderant, vt tentarent eum. Ingressus est ergo furnum, vestimentoque suo illum deterfit, nihil omnino ab igne læsus. Ego autem, hoc audito, corripui fratres, quòd ita ipsum tentassent.

Gregorius veste furrum extergens, illa seors exit.

Narravit nobis & hoc idem abbas Gregorius pater noster, de eodem fratre Gregorio dicens: Die quadam pascebat porcos in Phaselide; veneruntque duo leones, vt porcum raperent. At ille sumens virgam suam, persecutus est eos vsque ad sanctum Iordanem.

Leones fugat.

Rursus idem pater noster narravit nobis, dicens: Cùm ædificare inciperem templum sancti Quirici in Phaselide, efodiens templi fundamenta, apparuit mihi in somnis monachus quidam magnæ, vt videbatur, abstinentiæ, indutus palmâ, ferensque in humeris paruulum colobium de psiathio, dixitque mihi voce mitissimâ: Dic, abba Gregori, numquid post tantos labores tantamque abstinentiam, debuisti me extra templum, quod ædificas, dimittere? Ego autem senis vocem habitumque reueritus, aio ad illum: Non, domine; absit à me, vt hoc faciam. Et ille: Verè hoc fecisti. Dixi autem ad illum: Quis nam es tu, domine? Ego, inquit, sum Petrus solitarius sancti Iordanis. Itaque surgens manè, perrexi, & quæsiui fodiens circa templum. Cumque foderem, inueni corpus eius ita iacens, sicut in somnis illum videram. Constructoque oratorio, feci monumentum præclarum in dexterâ templi parte, & illic eum deposui.

Petri solitarij apparitio.

Corporis eius inuentio.

CAP. XC-
III. *Vita abbatis SISINII qui episcopatu renuntiavit, & eius discipuli.*

NARRAVIT nobis idem pater noster Gregorius, dicens: Quadam die profectus sum ad abbatem Sisinium anachore-

ram. Erat autem hic senex, qui relicto episcopatu suo propter Christum, venerat prope castellum, quod appellatur Bethabara, & à sancto Iordane sex fermè milliaribus distat, ibique vitam solitariam agebat. Cùm ergo venissem ad senem, & diu pulsarem, post multam horâ aperuit discipulus eius, & ait mihi: Verè, domine abba, infirmatus est senex vsque ad mortem, orauitque Deum, ne de hoc sæculo migraret, donec audiret aduenisse te in hanc regionem. Iueram enim Constantinopolim pro necessitate cœnobij ad piissimum Imperatorem Tiberium. Cùm ergo profectus esset ad senem, annuntiassetque illi meum aduentum, post prolixam horam descendit, dicens mihi: Ascende, pater. Ascendentes autem inuenimus senem obdormisse in pace. Cognoui igitur, quia mox vt didicit me esse, qui pulsaueram, migravit ad Dominum. Et cùm illum amplexarer, ait mihi defunctus leni ac miti voce: Benè venit abbas meus; rursusque obdormiuit. Nuntiaui igitur in locis illis, vt venirent & sepelirent senem. Cùm ergo venissent, & monumentum foderent, ait discipulus senis fodientibus sepulcrum: Facite charitatem, & aliquantulum latius fodite, vt duos capiat. Et cùm illi foderent, posuit se ipsum in psiathio, & requieuit in pace. Sepeliuiusque duos simul, senem scilicet & discipulum eius.

Mortuus Sisinius bospiem leni voce extipit.

Vita abbatis IULIANI episcopi Bostrensis. CAP. XCIV

IDEM pater noster Gregorius archimandrita narravit nobis de abbate Iuliano episcopo Bostrense, quòd cùm recessisset de cœnobio, & factus esset Bostrensis episcopus, quidam ex habitatoribus ipsius ciuitatis odio nominis Christi voluerunt eum veneno occidere, corrupentesque pecuniis ministrum eius qui ipsi porrigebat poculum, dederunt illi venenum, vt cùm porrigeret metropolitæ poculum, venenum in calicem mitteret. Puer autem ita vt dictum fuerat, fecit, deditque calicem veneno infectum sancto Iuliano. Suscepit verò illum sanctus vir, ac diuinitus agnouit insidias. Susceptum ergo calicem ante se posuit, nihil omnino dicens puero; mittensque accersiuit omnes primates ciuitatis, inter quos erant & qui illi insidias parauerant. Vir autem beatissimus nolens eos publicare qui hoc fecerant, voce mitissimâ omnibus dixit: Si arbitramini humilem Iulianum veneno occidere, ecce coram vobis pestiferum calicem bibo. Signansque ter digito suo calicem, & dicens: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus

Iuliano venenatus calix propinatus.

Iulianus venenatus calicem signo crucis ante edito, innoxius ebibit.

SPIRIT. sancti, bibo hunc calicem: bibit illum coram omnibus totum, atque illæsus perstitit. Quod illi cum vidissent, prostrati veniam petierunt.

CAP. XCV. *Vita PATRICII senis monasterij in Scopulo.*

ERAT quidam senex in eodem cœnobio abbatis Theodolij sancti patris nostri, genere quidem Sebastensis, nomine autem Patricius, senex valde (dicebat enim se esse annorū centum & tredecim) mitis & quietus. Narrauerūt ergo nobis de illo ipsius loci patres, quod fuisse pater monasterij abbatis Cani, dimisissetq; prioris officium, periculum & iudicium metuens (magnorum enim virorum esse dicebat, pascere rationales oues) ac venisset illuc, vt sub obedientiā viueret, hoc iudicans animæ vtilius esse.

Patricius abdicat se pralaturā, periculum metuens.

CAP. XCVI *De eodem, & de IULIANO Arabe cæco.*

DICEBANT autem nobis & hoc de ipso: Cūm alius hīc fuisset senex, genere Arabs, Iulianus nomine, captus oculis, ipse aliquando scandalizatus est in Macarium archiepiscopum Ierosolymitanum, nolebatq; communicare illi. Quadam ergo die abbas Iulianus significauit abbati Simeoni, qui erat in monte mirabili (distat autem à Theopoli mons ipse milliaribus nouem) dicens: Cæcus sum, & quod abeam nescio; neque verò habeo qui possit auxiliari mihi, & communicare Macario detracto. Indica mihi, pater, quid agere debeam de fratre, qui fornicatus est, & de illo, qui se cum eo iuramento constrinxit. Respondit autem abbas Simeon abbati Iuliano, dicens: Ne recedas, neque te ipsum à sanctā Ecclesiā separe: neque enim illa malè habet, gratiā Domini nostri Iesu Christi filij Dei. Sed & hoc scito, frater, quod si quis in hæresim inciderit, in cœnobio vestro, habetis senem magnum, nomine Patricium. Hic autem senex iuxta sacrarium infra omnes moratur, prope occidentalem ecclesiæ murum; dicitq; & ipse pro omnibus sanctam orationem oblationis, & ipsius oblatio sancta existimatur.

Simeon Iulianum monet, ne se ab Ecclesiā separet.

CAP. XCVII. *Vita & mors duorum FRATRVM monachorum, qui numquam ab inuicem separari iurauerunt.*

DICEBAT autem abbas Ioannes anachoreta, cognomento Rutilus, audisse se ab abbate Stephano Moabitā referente, quia cūm esset in cœnobio sancti abbatis Theodolij magni monachorum principis, erant illic duo fratres, qui sibi

inuicem iurauerant, quod neque in vitā, neque in morte ab inuicem separarentur. Cūm ergo cunctos in cœnobio edificarent, vnus ex eis impugnatus à fornicatione, dixit fratri suo: Dimitte me, frater, quia impugnor à fornicatione, & ferre non præualens, volo ad sæculum reuerti. Frater autem rogare cœpit eum, dicens: Noli, quaeso, frater mi, noli perdere laborem tuum. Tunc is dicit ei: Aut dimitte me abire, aut tu veni mecum, vt voluptati satisfaciam. Frater autem ille cūm nollet eum dimittere, abiit cūm illo in ciuitatem. Ingressus igitur est in meretricis diuersorium is qui impugnabatur: frater autem ille foris stans, puluerem de terrā super caput suum iaciebat, & semetipsum affligebat. Postquam verò ille cōpleto fœdo opere è lupanari egressus est, dixit ad eum frater: Quid lucratus es ex peccato, frater mi? quantum inde detrimentum cepisti? Eamus rursus in cœnobium. Qui ait: Non iam possum in eremum venire. vade à me; ego enim in sæculo maneo. Cūm igitur multum rogaret eum, nihilq; proficeret, neque se ille sequi iam ad eremum vellet, mansit & ipse cum illo in sæculo; laborabantq; ambo manibus suis, vt viuerent. Per idem tempus abbas Abramius, qui postmodum factus est episcopus Ephesi, bonus ac mitis pastor, ædificabat monasterium suum, quod dicitur Bicantiorū. Abeuntes autem duo fratres laborabant in opere, ministrantes cémentarijs. Sumptam verò mercedem operis amborum frater ille qui in fornicationem lapsus fuerat, quotidie pergens in ciuitatem consumebat in luxuriā. Alius verò quotidie ieiunans, & psallens, cum omni quiete faciebat opus, nemini aliquid loquens. Videntes autem illum artifices diebus singulis neque comedentem, neque aliquid loquentem, sed semper cogitanti similem, retulerunt de illo & de conuersatione eius sancto abbati Abramio. Tunc magnus reuerā Abramius accersuit operarium de cellā suā, & interrogauit eum, dicens: Vnde es, frater? & quod est opus tuum? Ille autem omnia illi per ordinem confessus est, & quia fratris sui gratiā sustineret omnia, vt Deus (inquiēs) meam tribulationem videns saluet fratrem meum. His auditis, Abramius dixit fratri: Et Dominus donauit tibi animam fratris tui. Cūm ergo dimisisset eum sanctus Abramius, exiissetq; de cellulā, ecce frater ille aduenit clamans: Mi frater, assume me in eremum, vt saluus fiam. Continuò autē assumpsit eum, & abierunt ad Iordanis speluncam, & incluserunt se. Post modicum verò temporis, cum

Frater pro fratre fornicante se affligit.

Fornicator fratris afflictione & precibus ad mentem redit.

cum magnifice secundum Deum profecisset frater ille, qui in fornicationem incidit, migravit ad Dominum. Mansit autem superstes frater in eadem spelunca iuxta iuramentum, quousque & ipse moreretur.

De eodem fratre superstite.

AD hunc fratrem post mortem alterius fratris veniens senex quidam ex monasterio Calamonis, ait illi: Dic mihi, frater, in tanto tempore solitariae vitae, spiritualisq; exercitij, quid lucratus es? Dixit ei frater: Vade, & post decimum diem veni ad me, & dicam tibi. Senex autem abiens, post decimum diem redijt, inuenitque fratrem migrasse ad Christum, & testam, in qua sic scriptum erat: Ignosce, pater, quia numquam, dum opus Dei agerem, aut horis constitutis psallerem, mentem meam dimisi in terram.

Vita ANTONII senis monasterij in Scopulo.

NARRAVERUNT nobis patres eiusdem monasterij sancti patris nostri Theodosij, dicentes: Ante hos annos defunctus est hic senex quidam, Antonius nomine. Is in vita sua maximè ieiuniis operam dans, profectus est in locum, qui Cotulas dicitur. Quadam ergo die cum esset in eremo, ecce ¹⁶ Saraceni in partes illas venientes viderunt senem, unusque ex eis educto gladio venit contra senem, volens necare illum. Senex autem ut vidit Saracenum contra se venientem, intuens in caelum, ait: Domine Iesu Christe, voluntas tua fiat. Statimque aperta est terra, & absorbit Saracenum illum, senexque saluatus est.

Vita PETRI Pontici monachi.

RURSUS narrauerunt nobis praedicti loci patres, quod illic fuerit quidam senex, Petrus nomine, genere Ponticus, multis praclarisque virtutibus ornatus. De hoc sene Theodorus, qui fuit episcopus Rosensis, dicebat nobis, quod die quadam conuenit illum ad Iordanem in monasterio Turrium, illic enim ipse morabatur, eique dixit: Fac charitatem, frater Theodore, veni mecum in montem Sina, quia illuc proficisci votum habeo. Qui cum nollet non obedire, dixit ad eum: Eamus. Cum verò transisset Iordanem, dixit ad Theodorum senior: Veni, frater Theodore, oremus ut usque ad montem Sina nullus nostrum comedat. Ad quem ille: Verè, pater, ego hoc facere non possum. Prostravit autem se senex, & oravit, & usque ad Sina nihil comedit. Sumptis igitur illic sanctis

mysteriis, tunc & cibum sumpsit. Similiter & à Sinâ usque Alexandriam ad sanctum Menam peruenerunt, nihil omnino comedente sene. Ibi que denuò comunicans, post Comunione cibum sumpsit. Et à sancto Menâ usque in sanctam ciuitatem venerunt, cum nihil omnino gustasset senior in viâ. Cum verò in sanctâ Christi Dei nostri resurrectione percepisset veneranda mysteria, tunc demum accepit & cibum. In hoc ergo roto tali tantoque itinere nisi terriò non comedit senex, semel in Sinâ monte, semel in Alexandria, & semel in sanctâ ciuitate.

Vita PARDI monachi Romani.

NARRAVERUNT etiam nobis de alio sene patres eiusdem monasterij, dicentes: Erat hic senex quidam, qui ante modicum tempus defunctus est, Pardus nomine, genere Romanus. Hic dum esset iunior, mulio fuerat. Die igitur quadam abiit Iericho cum mulis. & cum esset in xenodochio, inuentus est illic puer paruulus, quem agente diabolo, mulus calce percussit & occidit, ignorante hoc abbate Pardo. Afflictus verò super hoc multum abbas Pardus, abiit in Arnonem, & effectus est anchoreta, lugens semper, dicens: Ego feci homicidium, & ut homicida in iudicio damnatus sum. Erat autem illic prope torrentem leo. Diebusque singulis ibat abbas Pardus ad cubile leonis, stimulans & pro-uocans leonem, ut exurgeret & deuoraret eum: leo autem nihil omnino illum laedebat. Videns autem senex, quia nihil proficeret, ait in seipso: Dormiam in viâ, per quam leo pergat ad fluium: nam cum transibit ut eat ad bibendum, deuorabit me. Cum ergo iaceret, ecce leo post paululum venit, & quasi ratione praeditus esset, cum omni quiete transfiliuit senem, neque omnino illum tetigit. Tunc senior certior factus est quod Deus remississet illi peccatum, & veniens rursus in monasterium suum, vixit in magna continentia, edificans omnes vitae suae exemplo usque ad diem obitus sui.

Relatio SOPHRONII sophista de eo quod sibi in viâ contigerat.

CUM interrogatus esset abbas Sophronius sophista frater meus, assistebamus prope illum ego & abbas Ioannes scholasticus, & abbas Quiricus, & alij quidam ex patribus, dixitque nobis: Pergibam modò in viâ, & ante me adolescentulæ choream agebant, tripudiabantque dicentes: Benè veniat Sophronius; coronatus est Sophronius.

SPIRIT.

Item Alexandriam ad S. Menam.

Inde Ierusalem ad sepulcrum Christi.

CAP. CI.

Pardus mulio, quia mulus paruulum occidit, mirè paenitet.

Leoni se deuorandum exponit.

Parcit ei leo.

CAP. CII.

Sophronij visio.

Vita

CAP. XC. VIII.

Frater in opere Dei numquam distractus.

CAP. XCIX

Saracenus Antonium occidere tentans, à terra absorbetur.

CAP. C.

Petrus ex voto in Sina montem ieiunium profecit.

SPIRIT.
CAP. CIII.*Vita & virtutes abbatis STRATIGII.**Stratigij
ieiunium,
vigilia, in-
ge opus.*

DICEBANT de abbate Stratigio, patre insignis monasterij sancti patris nostri Theodosij, monasterij ipsius patres, quod tres istas virtutes possederit supra ætatis nostrę monachos, ieiuniũ, vigiliã, & iuge opus.

Vita abbatis NONNI presbyteri.

CAP. CIV.

NARRAVIT nobis in cœnobio sancti patris nostri Theodosij, abbas Theodosius, qui fuit episcopus Capituliadis, de abbate Nonno presbytero, quod nocte quadam, antequam pulsaret nocturnum signum, dum iaceret ipse in lectulo suo, audiuit quemdam leni voce dicentem, Kyrie eleison. Cumque quinquaginta vicibus hoc ille iterasset, voluit ipse scire, quis esset qui hoc dicebat. Et aspiciens, inquit, in ecclesiam per cellulæ meæ fenestram, vidi senem procumbentem genibus suis, & stellam lucidissimam super caput eius ostendentem mihi quis esset senex.

*Stella super
Nonni ca-
put appa-
rens.**Nonni ma-
nus ad ora-
tionem ex-
tensa instar
lampadum
fulgens.*

Alius autem quidam de senibus ipsius cœnobij narrauit nobis de eodem abbate Nonno, dicens: Noctē quadam priusquam pulsaret signum, egressus de cellulâ meâ, ibam ad ecclesiam. Et aspicio senem ante ecclesiam stantem, & extensis in cælum manibus orantem: lucebant autem manus eius quasi lampades ignis. Quare metu perterritus recessi.

*Vita sancti senis CHRISTOPHORI,
genere Romani.*

CAP. CV.

*Theodorus
monachus
cœnobij
S. Theo-
dosij.*

CVM in Alexandriã essemus, accessimus ad abbatem Theodorum, qui erat in sanctâ Sophiã prope Pharum. Et narrauit nobis senex, dicens: Ego in cœnobio sancti patris nostri Theodosij, quod est in eremo sanctæ Christi Dei nostri ciuitatis, sæculo renuntiaui; inueniq; illic senem magnum valde, nomine Christophorum, Romanum genere. Die igitur quadam prostratus ante illum, dixi: Fac charitatem, pater, & dic mihi quid in iuuentute tuâ operaberis. Cumq; multum à me rogatus fuisset senex, agnito quod propter vtilitatem animę illum rogasset, enarrauit mihi, dicens: Quando sæculo renuntiaui, fili, magnum habui feruorem, summamque desiderij alacritatem ad monasticam vitam: ac diebus quidem exercebar in regulari psalmodiã, noctibus verò pergebam in speluncã, in quã & sanctus Theodosius, & sancti patres reliqui orare consueuerant; descendensque in speluncam, centies flectebam genua, & procidebam Deo per gradus singulos; sunt autem numero decem & octo. Cumque per omnes gradus

*Christo-
phorus cen-
ties de no-
ctē flectit
genua.*

descendissem, permanebam illic, donec pulsaret signũ. Tunc ibam ad synaxim cum patribus. Cum autem opus istud vndecim annis absque intermissione fecissem, cum ieiunijs multis, & continentia, & nuditate rerum omniũ, & obedientiã, & labore corporali, veni nocte quadam secundum consuetudinem, vt in speluncam descenderem. Cumque implesem orationem per singulos gradus, venturusque essem in speluncæ pauimentum, factus in extasi, video totum speluncæ pauimentum candelis plenum, ex quibus alię quidem accensę erant, alię non. Aspicio autē & duos viros chlamyde indutos, candidoq; habitu amictos, easdem candelas præparantes. Ego autem dixi illis: Vt quid posuistis hęc candelas istas, nec permittitis nos descendere, & orare? Qui respondentes dixerunt mihi: Patrum candelæ sunt. Dixi autem ad eos rursus: Cur alię ex illis ardent, alię non? Responderunt: Qui volunt, candelas suas accenderunt, & qui nolunt, non accenderunt. Aio ad illos iterum: Facite charitatem; candela mea ardet, an non ardet? Illi autem dixerunt: Ora, & accendimus illam. Tunc dico illis: Adhuc oro. Et quid vsque modò faciebam? Atque in hoc verbo ad me ipsum reuersus sum, conuersusque vltra iam neminem vidi. Tunc dixi in meipso: Christophore, maiori labore opus est. Et manẽ factò, recessi de monasterio, & profectus sum ad montem Sina, nihil ferens mecum, nisi quo induebar tantum. Cumque illic egissem annos quinquaginta, venit mihi vox, dicens: Christophore, Christophore, redi in cœnobium tuum vbi etiam benè certasti, vt illic consummæris cum patribus tuis. Et modico tempore posteaquam mihi ista dixerat, sancta illius anima in pace requieuit.

*Visio eius
de accensis
candelis
visè certan-
tium.*

Rursus enarrauit nobis idem Theodorus de eodem abbate Christophoro. Dicebat, inquit, senex: Die quadam ascendi in sanctam ciuitatem, vt adorarem sanctam crucem. Et cum adorassem, & iam exirem, aspicio fratrem quemdam in limine atrij pretiosæ crucis, neque intrantem, neque exeuntem. Aspicio item & duos coruos impudenter ante illius faciem volantes, & alis suis oculos eius importunè impetentes, nec illum intrare permittentes. Intellexi verò eos dæmones esse, & dixi illi: Dic, frater, cur stas in medio ianuæ, nec intras? Qui ait mihi: Ignosce mihi, pater mi; cogitationes habeo, ex quibus vna mihi dicit: Ingredere, & adora pretiosam crucem. alia dicit: Non, sed vade, & fac ¹⁷ responsum, & aliã vice adorabis. Ego autem vt audiui, tenui manum ipsius, & introduxi

*Ierosolyma
tendit ad
crucem ad-
orandam.**Dæmones
adoratio-
nem crucis
impediunt.*

in

in templum : & continuò fugerunt corui.
Cumque fecissem illum adorare sanctam
crucem , & sanctam Christi Domini resur-
rectionem , dimisi eum in pace. Hæc autem,
inquit Theodorus , mihi senex enarrauit,
quia vidit me multum in ministeriis disten-
tum, & orationis negligentem.

CAP. CVI.

*Relatio abbatis THEODORI de
monacho Syro Seueriano.*

NARRAVIT iterum nobis idem abbas
Theodorus, dicens : Xenodochium
est hîc prope Pharum , inter sanctam So-
phiam & sanctum Faustum : qui autem
illi præerat , die quadam oravit me, vt irem
in xenodochium , & ibi morarer paucis
diebus . Abiens igitur inueni illic mona-
chum quemdam hospitio susceptum, Sy-
rum genere, nihil habentem præter cili-
cium , & pallium , & panes paucos . Sta-
bat autem in vno angulo , semper die no-
ctuque psallens, & nemini loquens. Venien-
te verò die sanctâ Dominicâ, abij ad illum,
dicens : Veni, frater, ad sanctam Sophiam,
vt communices sanctis venerandisque
mysteriis . Qui ait : Non venio . Ad quem
ego : Cur, oro te? Ait mihi: Quia Seuerianus
sum, & non communico Ecclesiæ. Audiens
ego , quia non communicaret sanctæ &
apostolicæ Ecclesiæ , simulque videns il-
lius optimam conuersationem , vitamque
virtutibus plenam , abij lugens in cellulam
meam, & clausâ ianuâ , prostravi meipsum
in faciem coram Domino per dies tres,
& orabam illum cum lacrymis multis , di-
cens : Dominator Christe Deus noster,
qui propter ineffabilem tuam immensam-
que clementiam inclinasti cælos, & descen-
disti propter salutem nostram , qui incar-
natus es ex sanctâ Dominâ nostrâ Dei ge-
nitricis semperque virgine Mariâ , reuela
mihi qui sint qui bene & rectè credunt;
nosne qui sanctæ Ecclesiæ iungimur, an qui
Seuero consentiunt. Die verò tertiâ venit
mihi vox inuisibiliter, dicens : Vade Theo-
dore, inspice fidem ipsius. In crastinum igitur
profectus, sedi ante illum, expectâs vi-
dere aliquid, iuxta quod mihi vox dixerat:
& cum mansissem sedens quasi vnâ horâ,
& intuerer in ipsum stantem , & voce Syrâ
psallentem, vidi teste Deo, filij, columbam
super caput eius stantem fuliginosam, vel-
uti ex coquinâ venientem , equalidam ac
fœtidam . Tunc agnoui eam , quæ mihi
apparuerat, caliginosam fœtidamque co-
lumbam, ipsius esse fidem . Hæc autem no-
bis narrauit in veritate cum multis lacry-
mis & singultibus sancta ipsius anima.

*Monachus
die noctuq;
semper
psallens,
nemini lo-
quens.*

*PRIMA mo-
nachi Se-
ueriani fi-
des fuligi-
nosâ co-
lumbâ de-
claratur.*

Vita abbatis GERASIMI.

VNO ferè milliario distat à Iordane
monasterium, quod abbatis Gerasi-
mi dicitur. In hoc monasterium aduenien-
tibus nobis narrauerunt qui illic mora-
bantur senes de abbate Gerasimo, quòd
die quadam ambulans super Iordanis ri-
pam, obuium habuit leonem valdè rugien-
tem, suspenso pede, cui infixus erat ex ca-
lamo aculeus, adeò vt ex hoc pes ipse in-
tumuisset, & sanie plenus effectus esset.
Cum igitur vidisset leo senem, ostendebat
illi vulneratû ex infixo aculeo pedem, flens
quodammodò & obsecrans, vt illi curam
adhiberet. Cum ergo vidisset eum senex
tali necessitate constrictum, sedens appre-
hendit eius pedem, aperientque vulnus edu-
xit aculeum infixum, cum magnâ putre-
dinis copiâ, diligenterque depurgato vulne-
re, & panno alligato, dimisit eum. Leo au-
tem cum se curatum vidisset, noluit senem
deserere, sed vt charus discipulus, quocum-
que pergeret, magistrum sequebatur, ita vt
admiraretur senex tantam feræ gratitudi-
nem. Igitur ex tunc senex nutriebat eum,
mittens ante illum panem & insulsa le-
gumina.

*Gerasimus
ex leonis
pede acu-
leum ex-
trahit.*

*Leo ex gra-
titudine
assiduus
Gerasimo
comes.*

Habebat autem ipsum monasterium asi-
num vnum, ad ferendam aquam pro neces-
sitate fratrum de Iordane. Consuetudinem
autem fecerat senex, vt curam pascendi asi-
ni leo haberet. Itaque abiens cum illo iuxta
Iordanis ripas, pascentem obseruabat.
Quadam autem die dum pasceretur asi-
nus, leo se ab illo longiusculè auertit, cum
ecce camelarius ex Arabiâ veniens, inuen-
tum asinum accepit, & secum duxit. Leo
verò, amisso asino, rediit in monasterium
tristis valdè, & deiectâ facie ac cerui-
ce, ad abbatem suum. Abbas igitur Ge-
rasimus putauit, quòd asinum comedisset
leo, & ait illi : Vbi est asinus? Ille verò
quasi homo stabat tacens, & deorsum aspi-
ciens. Dicit ei senex : Comedisti eum: be-
nedictus Dominus. Quidquid faciebat as-
inus, amodò facies tu. Ex tunc igitur leo,
iubente sene, portabat ¹⁸ canthelium ea-
pientem amphoras quatuor, ferebatque
aquam in monasterium.

*Asini pa-
scenti cu-
ram gerit.*

*Camela-
rius Arabs
asinum
prædatur.*

*Leo asini
officium fe-
rendo aquâ
supplet.*

Die verò quadam venit miles quidam
ad senem benedictionis gratiâ. Qui cum vi-
deret leonem baiulantem aquam, didicif-
setque causam, misertus est eius, proferent-
que tria numismata dedit senibus, vt eme-
rent asinum ad ipsius aquæ ministerium, &
liberarent eâ necessitate leonem. Breui au-
tem transacto tempore, postquam libera-
tus à labore fuerat, camelarius ille, qui
asinum

SPIRIT.

asinum abstulerat, veniebat ferens triticum, vt venundaret illud in sanctâ ciuitate, habens & asinum secum. Et cùm transisset Iordanem, accidit vt occurreret leoni: quo viso, dimisit camelos, & fugit. Leo autem, cognito asino, cucurrit ad eum, & ore, vt solebat, eius capistrum mordens, traxit eum cum tribus camelis, & gaudens simul & rugiens, quòd perditum asellum reperisset, venit ad senem. Senex autem putabat, quòd asinum leo comedisset: tunc verò didicit, quia insidias passus fuisset leo. Imposuit autem nomen leoni Iordanem. Egit itaque leo in monasterio cum fratribus plusquam quinque annos, numquam recedens à sene.

Leo asinum reducit.

Cùm autem migrasset ad Dominum abbas Gerasimus, & à patribus sepultus esset, per dispensationem Dei leo tunc in monasterio inuentus non est. Post modicum verò venit leo in monasterium, & quærebat senem suum. Abbas autem Sabbatius Cilix, qui & discipulus fuerat abbatis Gerasimi, viso illo, dixit ei: Iordane, senex noster dimisit nos orphanos, & migravit ad Dominum; sed accipe, & comede. Leo autem comedere nolebat, sed iugiter huc atque illuc se vertens circumspiciebat, quærens videre senem suum, ac rugitu magno ipsius absentiam se ferre non posse significans. Abbas autem Sabbatius, & senes reliqui fricantes eius ceruicem, dicebant ei: Migravit senex ad Dominum, & dimisit nos. Sed ista dicentes non poterant tamen illius voces & eiulatus mitigare, sed quanto amplius ipsum verbis fouere ac solari se existimabant, tanto ipse magis eiulabar, maioriq̄ue rugitu utebatur, & lamenta adijciebat, ostendens ex voce, facie, & oculis mœrorem, quem habebat non videns senem. Tunc ait illi abbas Sabbatius: Veni mecum, ex quo non credis nobis, & ostendam tibi, vbi positus est senex noster. Sumensq̄ue eum duxit, vbi illum sepelierant. Distabat autem ab ecclesiâ quasi passibus quinque. Et stans abbas Sabbatius supra sepulcrum abbatis Gerasimi, dixit leoni: Ecce hîc senex noster sepultus est. & inclinavit genua sua abbas Sabbatius supra sepulcrum senis. Cùm ergo id leo audisset, & vidisset prostratum super tumulum abbatem Sabbatium, & flentem, tunc & ipse prostravit se, percutiens in terram caput suum vehementer, & rugiens; atque ita continuò defunctus est super sepulcrum senis.

Leo non capiens super morte Gerasimi solatium, super sepulcrum eius emoritur.

Hoc autem totum factum est, non quia animam rationalem habuisse leo putandus sit, sed quòd Deus voluerit glorificantes se glorificare, non solùm in vitâ hac, sed etiam

post mortem, & monstrare nobis qualem primo homini habuerint subiectionem bestiarum, priusquam inobediens esset mandato, & antequam excideret è paradiso deliciarum.

Bestia homini ante peccatum obediens.

Vita PRESBYTERI virginis, eiusq̄ue VXORIS itidem virginis.

CAP. CVIII

CVM in Samum insulam venissemus, vidimus in cœnobio, quod Charixeni appellatur, abbatem Isidorum ipsius monasterij patrem, virum eximiæ virtutis, & magnæ ad omnes charitatis, simplicitateq̄; & humilitate maximè ornatum: quem etiam post aliquantulum temporis Episcopum in eadem regione constitutum scimus. Hic enarrauit nobis, dicens:

Est in octauo huius ciuitatis milliario vicus habens etiam ecclesiam: in hac presbyter quidam fuit valdè mirabilis, quem parentes inuitum & renitentem vxorem accipere compulerunt. Verùm ille non solùm voluptatis illecebrâ captus non est, quamuis iuuenis existeret, & legitimæ coniunctus vxori, sed & ipsam induxit castè secum ac pudicè viuere. Didicerunt igitur ambo psalterium, amboq̄ue simul in ecclesiâ psallebant, seruantes se ipsos virgines vsque in finem. Hic itaque presbyter die quadam falsâ calumniâ apud episcopum accusatus est. Quem episcopus ignorans institutum eius, accersit ex vico, & misit in carcerem, in quem solebant peccantes clerici includi & custodiri.

Quidam cum vxore continens in matrimonio.

Cùm igitur esset in carcere, adueniente sancto die Dominico, apparuit ei iuuenis formosus valdè, dixitq̄ue ei: Surge, presbyter, vade in ecclesiam tuam, vt sanctam oblationem offeras. Ait illi presbyter: Non possum, quia inclusus sum. Dixit ei is qui apparuit: Ego tibi aperio carcerem; veni, sequere me. aperientq̄ue ianuam, ante illum exiit: Cùm verò egressi essent, ambulauit ille vsque dum mille passibus distaret à vico presbyteri. Factâ autem die, qui custodiebat carcerem, ingressus est requirens eum, vbi clausus fuerat. Et non inueniens, perrexit ad episcopum dicens: Effugit presbyter, me habente clauem. Putans igitur episcopus, quia effugisset, misit vnum de seruis episcopatus dicens: Vade, & vide, si presbyter in vico suo est, nihilq̄ue illi interim dicas. Profectus ergo puer illû inuenit in ecclesiâ sanctam oblationem offerentem. Reuersusq̄; dixit episcopo, illic esse presbyterum, ac eum se reperisse offerentem sacrificium. Episcopus autem magis ac magis contra illum indignatus, iurauit, quòd

Presbyter creatus, per calumniam carceri mâcipatur.

Ab Angelo è carcere educitur, vt Missam die Domini celebret.

in

in crastinum eum cum summâ ignominia reduceret.

*Ab eodem
reducitur
in carcerem
carcerario
ignorante.*

Sequenti autem nocte apparuit presbytero is qui primò apparuerat, dicens: Veni, ut eamus, vbi te episcopus incluserat in ciuitate. assumensq; illum adduxit rursus, & reposuit in carcere, ignorante custode carceris. Manè verò diei sequentis didicit è carcerario episcopus, quia in custodia presbyter se ignorante inuentus esset. Mittens episcopus sciscitabatur à presbytero quomodo de carcere exisset, & quomodo rursus absque carcerarij notitiâ ingressus esset. Qui respondit: Iuuenis quidam speciosus valdè & optimè vestitus, episcopatus vestri, vt dicebat, minister, aperuit mihi ostium, & præcedebat me vsque ad vnum milliare prope vicum nocte Dominicæ, idemq; rursus sequenti nocte veniens reduxit me. Episcopus igitur accersuit omnes seruos episcopatus, sed nullum ex ipsis recognouit presbyter. Tunc intellexit episcopus, quòd angelus Dei fuerat qui hoc egisset, ne virtus presbyteri prorsus occultaretur, sed vt omnes discerent, & glorificarent Deum, qui glorificantes se glorificat. Et de ipso valdè ædificatus, dimisit illum à se in pace, multa contra eos clamans qui illum iniuste accusauerant.

*Cum gloria
ab episcopo
educitur.*

CAP. CXX. *Vita abbatis GEORGII, qui numquam turbabatur.*

DE abbate Georgio, patre monasterij abbatis Theodolij, narrauit nobis abbas Theodosius eius discipulus bonus ac mitis & humilis, qui fuit episcopus Capitoliadis, quòd duodecim annos obseruasset eum, si vel semel turbaretur, & numquam turbatum vidit, idq; in hoc tempore, quando omnis desidia, & negligentia, & mollities, & inobedientia regnat. Quis autem, aiebat, ita frenauit oculum, sicut pater noster sanctus Gregorius? Quis ita posuit ianuam auribus, sicut beatus iste? Quis ita continuit linguam, sicut pater noster? Quisnam solaris radius ita illustrauit terram, sicut pater noster nostrum omnium corda radiauit?

*Georgius
semper im-
perturbatus,
oculos,
aures, linguam
frangens.*

CAP. CXXI. *Dieta egregia sancti cuiusdam SENIS Aegyptij.*

ASSUMPSI dominum meum Sophronium, & perreximus in monasterium, quod ab Alexandria decem & octo passuum millibus distat, ad senem quemdam magnæ virtutis, Aegyptium genere, dixiq; leni: Dic nobis verbum, pater, quomodo debemus simul habitare, quia dominus Sophista voluntatem sæculo

renuntiandi habet. Ait senex: Benè facis, fili, renuntians sæculo, saluansq; animam tuam. Sedete igitur in cellâ, vbi vultis, sobriè & vigilanter, quietem ac silentium seruantes, & sine intermissione orantes: & spem habeo in Deum, filij, quòd mittet vobis scientiam suam ad illuminandas animas vestras.

*SPIRIT.
Sæculo renuntians
cellam cum
silentio
seruet.*

Dixit iterum: Si saluari, filij, cupitis, fugite homines. Hodie enim nos non desistimus omnium terere limina, omnemq; ciuitatem ac regionem circuire, sicubi possimus auaritiæ vel inanis gloriæ nobis ipsis stipendia acquirere, & animas nostras implere vanitate.

*Salus ex
fugâ hominum.*

Dixit iterum senex: Fugiamus iam, filij, quoniam appropinquat tempus.

Dixit iterum: Væ, væ, quantum flebimus, quantumq; pœnitebimus pro eo, quòd modò pœnitere nolumus.

Modò pœnitendum.

Dixit iterum: Neque cum laudamur, nos ipsos continemus sub humilitate; neque rursus cum vituperamur, toleramus. Aliud quippe nobis inanem gloriâ suggerit, aliud mœlitiâ nobis miseris facit: vbi verò tristitia & inanis gloria est, nihil boni reperitur.

*In laude & vituperio
semper æquabiles
simus.*

Dixit iterum: Patres nostri, vt magni atque mirabiles, pascebant multos; ego autem humilis vnâ ouem regere non valeo, sed semper ferarum morsibus pateo.

Ait rursus: Dæmonum opus est, vt cum animam in peccatum deiecerint, tunc nos in desperationem præcipitent, vt perfectè nos perdant. Semper enim dæmones dicunt animæ: Quando morietur, & peribit nomen eius? Si igitur sobria fuerit anima, & ipsa ad eos econtrâ clamabit, & dicet: Non moriar, sed viuam, & narrabo opera Domini. Quoniam igitur magnam habet impudentiam dæmones, & ipsi rursus clamant, dicentes: Transmigra in montem, velut passer. idcirco & nos ad illos dicere debemus: Nam & ipse Deus meus, & Saluator meus, adiutor meus, non emigrabo.

*Quid dæmoni
desperationem
suggerenti
respondendum.*

Psal. 117.

Psal. 10.

Psal. 61.

Dixit iterum senex: Esto ianitor cordis tui, ne intret peregrinus, dicens: Noster es, an aduersariorum?

*Quisque
ianitor cordis
sui sit.*

*Factum cuiusdam VIRI CALVI, CAP. CXXII.
& sacco induti.*

Ego & sodalis meus Sophronius, cum in Alexandria essemus, die quadam perreximus ad Theodosij ecclesiam, obuiumq; habuimus in vico virum quemdam caluum, indutû sacco vsque ad genua, videbatur autem quasi fatuus & amens. Dixit igitur mihi abbas Sophronius: Da mihi nûmos, & videbis virtutem venientis.

FF Dedi

SPIRIT.

Nummos
quidam ac-
ceptos re-
ijcit.

Dedi ergo illi quinque nummos: qui acceptos dedit illi, qui videbatur vt amens. Accepit autem eos ille, nihil omnino loquens. Nos autem clam illum secuti sumus è vestigio. Ille verò cum flexisset à viâ, extendit in cælum manum suam dexteram habentem nummos, & post hæc prostravit se coram Deo, positisque in terrâ nummis abiit.

CAP. CXII *Vita & mors LEONIS monachi, genere Cappadocis.*

Leo humi-
lis, silens,
rerū omniū
nudus, cha-
ritate fla-
grans.

TEMPORIBVS imperij Tiberij fidelissimi Cæsaris, ascendimus in Oasum, vidimusque illuc magnum in diuinis rebus monachum, genere quidem Cappadocem, nomine autem Leonem. De hoc multi multa digna admiratione narrabant nobis. Nos autem ad illius pertingentes familiare colloquium, magnumque experimentum capientes sancti huius viri, magnificè ædificati sumus, & maximè in humilitate eius, & silentio, & nuditate rerum omnium, & charitate, quam ad omnes habuit. Dicebat ergo semper venerabilis hic senex: Credite mihi, filij, quia regnare habeo. Nos autem dicebamus ei: Crede nobis, abba Leo, quia nullus ex Cappadociâ vmquam regnavit; importunam ergo habes istam cogitationem. Ille verò rursus dicebat: Veraciter, filij, regnare habeo. Nemo autè poterat eum ab hac cogitatione remouere.

Mazices
Oasum &
loca vicina
densant.

Cum igitur venissent Mazices, & vniuersam prouinciam illam deuastassent ac diripuissent, venerunt & in Oasum, & monachos quidem plures occiderunt, plurimosque captiuos duxerunt. Inter quos acceperunt & abbatem Ioannem (erat autem hic lector magnæ Constantinopolitanæ ecclesiæ) & abbatem Eustathium Romanum, & abbatem Theodorum Cilicem. Erant autem tres isti infirmantes. Cum ergo vincti fuissent, ait abbas Ioannes barbaris: Ducite me in ciuitatem, & faciam, vt episcopus det pro nobis numismata viginti quatuor. Accepit ergo illum vnus ex barbaris, & duxit prope ciuitatem: ingressusque est abbas Ioannes ad episcopum. Inuentus est autem in vrbe & abbas Leo, & alij quidam patrum, atque idè tenti non fuerant. Ingressus igitur abbas Ioannes cœpit orare episcopum, vt barbaro numismata daret; episcopus autem non plura quàm octo numismata habere inuentus est. Voluerunt ergo dare barbaro octo numismata, & noluit accipere, dicens: Aut viginti quatuor numismata præbete mihi, aut monachum date. Coacti igitur sunt, qui erant in ciuitate, rursus abbatem Ioannem barbaro dare flentem & ciulan-

tem. Adduxit autem illum in sua tabernacula barbarus. Post tres ergo dies, sumptis octo numismatibus, abbas Leo in eremum exiit, vbi erant barbari, orauitque illos, dicens: Accipite me cum octo numismatibus, & tres istos dimittite, qui infirmi sunt, neque pergere per eremum possunt; nam interficietis eos, & detrimentum patiemini: ego verò sanus sum, & seruiam vobis. Tunc barbari acceperunt abbatem Leonem, & octo numismata, & dimiserunt illos tres. Abiit ergo abbas Leo vsq; ad quemdam locum, & cum præ debilitate pergere vltra non posset, barbari decollauerunt eum. Impleuitque abbas Leo Scripturam dicentem: Vt ponat quis animam suam pro amicis suis. Tunc nos quoque cognouimus, quidnam esset quod dixerat, Quia regnare habeo. Veraciter enim regnavit, qui posuit animam suam pro amicis suis.

Barbaris se
tradit vt
alios libe-
ret.Martyrio
afficitur.

Ioan. 15.

Admonitio abbatis IOANNIS DE PETRA.

CAP. CX-
III.

AD abbatem Ioannem de Petrâ perrexi, sumpto mecum & sodali Sophronio, rogauimusque illum dicens: Dic nobis verbum. Senex autem ait: Amate nuditatem rerum omnium, & continentiam. Credite dicenti mihi, cum adolescens morarer in Scithi, quidam senum splene indoluit, & modicum aceti quæsitum est in quatuor eius loci monasteriis, & inuentum non est. Tanta erat apud eos paupertas, & nuditas, & continentia. Erant autem ibi patres quasi ter mille & quingenti.

Amor pau-
peratis &
continentiæTer mille
& quingen-
ti monachi
in Scithi.

Vita abbatis DANIELIS Ægyptij.

CAP. CX-
IV.

NARRAVIT autem nobis sanctus senex de abbate Daniele Ægyptio, dicens: Ascendit senex ipse die quadam in Therenutium, vt opus manuum suarum venderet. Adolescens autem quidam precabatur senem, dicens: Per Deum, senior, veni in domum meam, & fac orationem super vxorem meam, quia sterilis est. Senex autem compulsus à iuvene abiit cum illo in domum suam, fecitque orationem super vxorem eius, & volente Deo mulier in utero concepit. Viri ergo quidam non timentes Deum cœperunt seni detrahere, & dicere: Verè iuuenis iste infecundus est, sed mulier à sene prægnans facta est. Venit igitur hæc fama ad senis aures, & scripsit senex marito mulieris, dicens: Cum pepererit vxor tua, nuntia mihi. Cum ergo peperisset vxor illius, seni significauit iuuenis, dicens: Per Deum & orationes tuas, pater, genuit vxor mea. Tunc abbas Daniel

Daniel de
adulterio
inuitè in-
famatur.

ingref-

ingressus ait iuueni : Fac prandium, & voca cognatos & amicos tuos. Cùm igitur pranderet, sumens senex puerulum in manibus coram omnibus dixit infantulo : Quis est pater tuus, infans ? Ait autem infans ; Hic, ostendens digito manus suæ iuuenem. Erat autem infantulus dierum viginti quinque.

Infantulus dierum 25. patrem enuntiat, & senem ab infamia liberat.

CAP. CXV. *Admonitiones abbatis IOANNIS Cilicis.*

Varia Ioannis Cilicis monita.
1. Ioan. 2.

DICEBAT abbas Ioannes Cilix dux Raythu fratribus: Filij, sicuti fugimus mundum, fugiamus concupiscentias carnis.

Dixit iterum : Imitemur patres nostros, qui cum tantâ austeritate vitæ & silentio sederunt in loco isto.

Dixit iterum : Ne fordidemus locum istum, filij, quem patres nostri à dæmonibus emundauerunt.

Ait rursus: Locus iste monachorum, non negotiatorum est.

Dixit iterum : Inueni hîc senes, qui septuaginta annos hoc eodem in loco egerant, herbis solùm & palmarum fructibus viuentes.

Dixit iterum senex : Septuaginta & sex annos habeo in hoc loco, multa mala & horrenda perpeffus à dæmonibus.

CAP. CXVI. *De FRATRE cui falso obiiciebatur, subtraxisse numisma.*

NARRAVIT nobis abbas Andreas Messenius, dum essemus in Raythu, dicens : Cùm essem adolescens, recessimus ego & abbas meus de Raythu, & venimus in Palestinam; mansimus autem apud senem quemdam. Senex ergo qui suscepit nos, habebat vnum numisma, quod vbi posuisset, per errorem oblitus, suspicatus est quòd iunior ego furatus illud essem. Dicebat ergo senex patribus loci ipsius, Quia frater Andreas numisma accepit. Quod cùm audisset abbas meus, vocavit me, & ait mihi: Dic, Andrea, tu numisma senis accepisti ? Ad quem ego : Ignosce abba, ego nihil accepi. Habebam autem pallium, quod abiens vendidi numismate, & accipiens numisma profectus sum ad senem, & prostratus illi veniam petij, & dixi: Ignosce mihi, abba, quia satanas decepit me, & accepi numisma tuum. erat autem illic & sæcularis quidam. Ait ad me senex: Vade, fili, nihil perdidisti. Iterum igitur prostratus veniam petebam dicens: Per Dominum, abba, accipe numisma; ecce hoc est: & fac mihi orationem, quoniam satanas immisit mihi, vt furarer illud, & affligeré vos. Dixit iterum senex : Fili non perdidisti quidquam. Cùm verò illi non acquiescerem, tunc ait mihi sæcularis ille. Verè, domine frater,

Andreas à se furti falso accusatur.

Andreas furti crimine se innoxium liberat.

hesterno die cùm huc venissem, inueni senem plorantem, & prostratum, petentemque veniam in magnâ afflictione animi, dixique illi : Fac charitatem ; quid est quod habes ? Et dixit mihi senex : Quia fratrem iniustâ calumniâ exagitaui, dicēs quòd numisma furatus esset, & ecce inueni illud. Tunc senex ædificatus est in me, quòd cùm non accepissem numisma, detulerim illud ad eum dicens : Ego illud accepi.

Senex de calumniâ Andrea illatâ poenitet.

De fratre demoniaco ab abbate

ANDREA sanato.

CAP. C.
XVII.

FRATER quidam dæmonium habens accessit ad abbatem Simeonem Stylitem in admirabilem montem, rogans, vt pro se oraret, & effugaret ab eo dæmonem. Dixit ei abbas Simeon : Vbi moraris ? Qui ait: In Raythu. Ad quem senex, Miror, inquit, frater, cur tanto te labore fatigaueris, tantumque itineris peregeris, vt venires ad me peccatorem hominem, cùm tales ac tantos patres habeas in monasterio tuo. Vade igitur ad abbatem Andream, & roga illum vt oret pro te, & statim curabit te. Venit igitur frater in Raythu ; & sicut sibi mandauerat beatus Simeon, prostravit se illi, rogans & dicens : Ora pro me, pater. Dixit ei abbas Andreas : Accepit gratiam huius curationis abbas Simeon. Cùmque fecisset orationem, continuò mundatus est frater, & gratias reddidit Deo.

Andreas demoniacus curat.

*Vita MENAE diaconi monachi in Raythu.*CAP. C.
XVIII.

NARRAVIT nobis abbas Sergius in Raythu de fratre quodam illic diacono, Menâ nomine, & ait: Cùm exisset aliquando Menas ad ministerium, reuersus est ad sæculum : quid autem illi contigerit, nescimus, nisi quia reliquit monasticum habitum, & sæcularis effectus est. Post multum verò temporis profectus est Theopolim, & cùm rediret Seleuciam, vidit monasterium sancti abbatis Simeonis Stylitæ de longè, & ait intra se: Ascendam, & videbo magnum Simeonem : numquam enim eum viderat. Euntem verò & iam cœnobio appropinquantem vt vidit abbas Simeon, diuinitus agnoscens quòd esset monachus, & quia diaconus ordinatus fuisset, vocavit ministrum suum, dicens : Affer huc forfices. Cùmque attulisset, ait illi: Benedictus Dominus : tonde illum ; ostendens eum digito. erant enim ibi multi circa columnam. Admiratus autem ille in verbo senis, simulque timore magno comprehensus suscepit tonsuram, nihil omnino loquens : intellexit enim, quia Deus reuelasset seni de se. Cùm minister ergo

Simeon Stylites Menam diaconum profugum à monasterio diuinitus nouit, & eò remittit.

totondisset illum, ait ei magnus Simeon : Facorationem diaconi . Et cum orasset, ait illi iterum: Perge in Raythu, vnde etiam existi . Dicente autem illo, se verecundari, patrumque aspectus ferre non posse ; rursus ait illi abbas Simeon : Crede mihi, fili, quia vereri omnino non debes; hilari enim facie & grato animo te suscipient patres, gaudiumque illis fiet & exultatio in conuersione tua . Et hoc autem scito, fili, quia Deus signum in te facturus est, vt agnoscas, quoniam ignouit tibi illius immensa & ineffabilis bonitas peccatum istud . Venientem igitur in Raythu supinis manibus exceperunt patres, miseruntque ipsum in sanctum sacrarium . Quadam igitur die Dominica cum ferret sanctum & viuificum sanguinem magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi, continuo exiit oculus eius vnus: atque ex hoc signo cognouerunt patres, quia ignouisset illi Deus peccatum istud, iuxta verbum magni Simeonis .

Mena diaconi poenitentia Deo accepta signo ostenditur.

CAP. CXIX *De dæmone, qui in habitu monachi profectus est ad cellam cuiusdam senis in Raythu.*

DICEBAT nobis abbas Eusebius presbyter eiusdem monasterij Raythu, cum ad illum venissemus, quod dæmon in habitu monachi profectus fuit ad cellam senis, & cum pulsasset ianuam, aperuit senex, & dixit illi: Ora. Dæmon autem ait: Et nunc & semper, & in sæcula sæculorum, Amen. Senex autem rursus dixit: Ora. Et dæmon similiter ait: Nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen. Tunc senex, Ora, & dic: Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, etiam nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen. Hoc autem cum dixisset senex, dæmon quasi vim passus ab igne, euauit .

Dæmon ad Gloria patri, euauit.

CAP. CXX *De tribus MONACHIS mortuis inuentis à piscatoribus Pharonitis.*

NARRAVERUNT nobis Pharonite piscatores, dicentes: Die quadam iuimus in Buchrin trans mare rubrum, & cum plurimos pisces cepissemus, reuersi sumus, & venimus prope Pereleum . Volentesque transfretare in Raythu, prohibiti sumus à ventis contrariis, ac maris tempestate detenti sumus per dies nonaginta . Venientes autem in quoddam maximum desertum, inuenimus subter vnum saxum tres anachoretas defunctos, indutos colobiis de 19 sibino, melotesque illorum iuxta eos erant positæ . Accepimus itaque illos, & duximus ad nauem, continuoque æstuans mare tranquillum factum est, & venti con-

Tranquillatur mare ad aduentum sanctorum corporum.

trarij in opportunos conuersi sunt. Et transfretauimus secundis ventis, & venimus in Raythu: patres autem sepelierunt eos cum antiquis senibus.

Vita & mors abbatis GREGORII Byzantini, & alterius GREGORII Pharonite eius discipuli. CAP. CXXII

NARRAVERUNT nobis ipsius loci patres de abbate Gregorio Byzantino, & discipulo eius abbate Gregorio Pharonite quod in insulâ quadam maris rubri manserint. Illa verò insula aquam non habebat, sed ex continenti afferebant aquam sibi in vsus suos . Habebant enim ratem, cum quâ exhibant, & afferebant aquam . Quadam autem die dimiserunt ratem in mare, ligantes illam ad saxum quoddam . Nocte verò illâ facta est vnda vehemens, ruptoque fune periit ratis . Manserunt autem patres illi non habentes, vnde sibi aquam deferrent . Post octo itaque menses venerunt monachi de Raythu, & inuenerunt ambos mortuos . Inuenerunt autem & in dorso testudinis ita scriptum: ABBAS GREGORIVS PHARONITES VIGINTI ET OCTO DIEBUS AQVAM NON BIBENS, DEFVNCTVS EST: EGO AVTEM DIES TRIGINTA SEPTEM TRANSEGI, EX QVO NON BIBI. Inuenimus verò ambos integros, sumentesque illos, sepeliuimus in Raythu.

Integra mansere duorum corpora ex isti mortuorum.

De duobus monachis, qui nudi ingressi sunt ecclesiam vt comunicarent, nec visi sunt ab aliquo, nisi ab abbate STEPHANO. CAP. CXXIII

VENIMVS ad abbatem Stephanum Cappadocem in Sinâ monte, narrauitque nobis, dicens: Cum essem ego in Raythu ante hos annos, quintâ feriâ Cœnæ Domini, eram in ecclesiâ . Cumque consummaretur sancta oblatio, patresque omnes assisterent, ecce video duos quosdam anachoretas ecclesiam ingredi, erant autem nudi, nullusque patrum alius animaduertit quod nudi essent, nisi ego solus . Cum igitur communicassent Dominico corpori & sanguini, exierunt de ecclesiâ, & abibant ; ego autem vnâ cum illis exiui . Cum ergo egressi essemus, prostravi me illis, dicens: Facite charitatem, accipite me vobiscum . Cognouerunt autem, quia videram illos nudos, & dixerunt mihi: Benè sedes, quiesce . Rursus ego rogabam illos, vt acciperent me secum . Tunc dixerunt mihi: Non potes nobiscum esse, sede, bona enim tibi sedes est . Facientes autem mihi orationem, vidente me super aquas rubri maris

Duo monachi nudi communicant, nemine id præter vnum aduertente.

Duo monachi pedibus super mare rubrum ambulanti.

maris pedibus ingressi sunt, & trans mare abierunt.

Vita abbatis ZOSIMI Cilicis.

CAP. CXX III.

Zosimus episcopus tenuit.

PERREXIMVS ad abbatem Zosimum Cilicem in monte Sinâ, vbi morabatur: reuerat enim episcopatum senex, & redierat in cellulam suam. Erat autem vir magnæ abstinentiæ, narrauitque nobis, dicens: Cùm essem iunior, exiui de Sinâ, & abij in Ammoniacem vt illic morarer, inuenique ibi senem vestitum colobio de sibino. Senex autem vt vidit me, priusquam illum salutarem, ait mihi: Quid huc aduenisti, Zosime? vade, non potes hic sedere. Existimans autem, quia cognouisset me, prostravi me ante illum, dicens: Fac charitatem, pater, vnde me nosti? Senex autem dixit mihi: Ante duos dies apparuit mihi quidam, dicens: Ecce veniet ad te monachus quidam, nomine Zosimus; non permittas eum hic manere: volo enim ecclesiam Babylonis, quæ in Ægypto est, illi credere. Tacuitque senex, & dimisso me, abijt à me quantum est iactus lapidis. Et cùm duas horas in oratione compleisset, venit ad me, & osculans faciem meam, ait mihi: Fili charissime, bene venisti; Deus enim te huc adduxit, vt cõmendes terræ corpus meum. Dixi autem ei: Quot annos in hoc loco habes, abba? Dixit ad me: Quadraginta & quinque annos impleo. Et apparuit mihi facies eius tamquam ignis. & ait mihi: Pax tibi, fili, & ora pro me. Et hæc dicens collocauit seipsum, & requieuit. Ego autem, effossâ humo, sepeliui eum, & post duos dies recessi glorificans Deum.

Zosimo Babylonis episcopatum deserendū diuinitus indicatur.

Senex mortis suæ præsciuit.

CAP. CXX IV.

Eiusdem relatio.

NARRAVIT autem nobis & hoc senex, dicens: Ante annos viginti duos ascendi in Porphyritem, volens illic morari; accepi autem & discipulum meum Ioannem mecum. Cùm ergo illuc venissemus; inuenimus duos anachoretas, mansimusque prope illos. Erat autem alter quidem ex his Galata, nomine Paulus; alter verò Melitinus, nomine Theodorus, ex monasterio fuerat abbas Euthymij. Ferebant autem colobia ex pellibus bubalorum. Mansi autem illic fermè duos annos, distabamusque ab inuicem quasi duobus stadiis. Die autem quadam cùm federet Ioannes discipulus meus, percussit eum serpens, statimque defunctus est, sanguinem ex omnibus partibus fundens. In multâ igitur angustia existens, abij ad anachoretas: qui statim vt viderunt me turbatum & afflictum, antequam aliquid dicerem ad

Ioannes à serpente lethaliter percussus, emortuitur.

eos, dicunt mihi: Quid est, abba Zosime? mortuus est frater? Dico illis: Ita sanè, mortuus est. Venientes igitur mecum, videntesque ipsum in terrâ iacentem, dicunt mihi: Noli contristari, abba Zosime; ad est diuinum adiutorium. Vocantesque fratrem dixerunt: Frater Ioannes, surge, quia senex te opus habet. Continuoque surrexit frater de terrâ. Quærentes autem bestiam, & inuenientes, tenuerunt eam, & in conspectu nostro illam in duas partes diruperunt. Tunc dicunt mihi: Abba Zosime, vade in Sinâ: Deus enim tibi committere vult ecclesiam Babylonis. Continuo itaque recessimus nos, cumque venissemus in Sinâ, post paucos dies abbas misit me & duos alios in ministerium in Alexandriam: tenensque nos papa Alexandrinus beatissimus Apollinaris, omnes tres fecit episcopos; vnum quidem Heliopoleos, alium Leontopoleos, me verò in Babylonem misit.

Ioannes à morte excitatur.

Zosimo episcopatus prædicitur.

Factum pulchrum abbatis SERGII anachoretæ.

CAP. CXXV

NARRAVERUNT nobis quidam patrum in Sinâ de abbate Sergio anachoretâ, quod cùm moraretur in Sinâ, constituebat illum dispensator super 20 burdones. Cùm ergo die quadam properaret, ecce leo iacebat in viâ: porro burdonarij, burdonesque, viso leone, timore correpti, recesserunt. Tunc abbas Sergius sumens de perâ vnam benedictionem, profectus est ad leonem, dixitque ei: Accipe benedictionem patrum & recede de viâ, vt transeamus. Sumptaque leo benedictione recessit.

Sergius leoni imperat.

Egregia responsio abbatis ORENTI montis Sina.

CAP. CXXVI.

DICEBANT nobis eiusdem loci sancti patres de abbate Orento, quod die quadam Dominicâ ingressus est senex in ecclesiam verso sago suo, ita vt foris villosus esset. Stante igitur eo in choro, venerunt quidam de dispensatoribus loci, & dixerunt seni: Cur ita, pater, ingressus es conuerso sago tuo in ecclesiam ad detisionem nostram coram peregrinis? Respondit ei senex: Vos euertistis Sina, & nemo vobis dixit aliquid, & ego quia conuerti sagram meum, dicitis mihi: Quare conuertis sagram tuum? Ite, corrigite quæ euertistis, & ego corrigam quæ euerti.

Orentus sago inuerso euersionem Sina docet.

Vita abbatis GEORGII sancti montis Sina, & ANYS cuiusdam ex Galatiâ Phrygiæ.

CAP. CXXVII.

NARRAVIT nobis abbatisa Damiana solitaria, mater abbatis Athenogenis episcopi

SPIRIT.

episcopi Petrensis, dicens: Erat quidam Abbas in sancto monte Sinâ, nomine Georgius, magnæ virtutis & abstinentiæ vir. Huic abbati Georgio magni Sabbati die sedenti in cellulâ suâ venit desiderium faciendi sacrum diem Resurrectionis in sanctâ ciuitate, & sumere veneranda mysteria in sanctâ Christi Dei nostri resurrectione. Per totam ergo diem senior huiusmodi cogitatione sollicitabatur & orabat. Cum itaque serò factum esset, venit discipulus eius dicens ei: Iube pater, vt eamus ad synaxim. Senex autem respondit ei: Vade, & tempore sanctæ Communionis veni ad me, & pergam. Mansit itaque senex in cellulâ. Cum autem aduenisset tempus sanctæ Communionis in sanctâ resurrectione, inuentus est senex prope archiepiscopum beatum Petrum, qui præbuit illi cum presbyteris sanctam Communionem. Videns igitur eum patriarcha, dixit Menæ affessori suo: Quando venit abbas montis Sina? Respondit ille: Per orationes vestras, domine, non vidi illum nisi nunc solummodo. Tunc ait patriarcha: Dic illi, vt non recedat; volo enim, vt mecum sumat cibum. Ille verò profectus id dixit seni. Qui ait: Voluntas Dei fiat. Cum ergo senex salutasset synaxes, adorato sancto monumento, inuentus est in cellulâ suâ. Et ecce discipulus ipsius pulsauit, & dixit: Pater, veni, vt communices. Senex verò profectus in ecclesiam cum discipulo suo, iterum sumpsit veneranda mysteria. Petrus autem archiepiscopus contristatus, quòd illi inobediens fuisset, post sollempnitatē misit ad episcopum Phari abbatem Photinum, & ad patres Sina, vt abbatem ad se mitterent. Cum ergo venisset qui attulerat litteras, dedissetque illas, misit & senex tres presbyteros, abbatem scilicet Stephanum Capadocem, magnum illum virum, cuius & supra meminimus; & abbatem Zosimum, cuius etiam superius mentionem fecimus; & abbatem Dulcitium Romanum ad patriarcham, purgauitque se ipsum senior scribens, ac dicens: Absit à me, mi domine sanctissime, vt sanctum Angelum vestrum contempserim. Scripsit autem & hoc ad eum: Vt sciat beatitudo vestra, post sex menses Christo Domino ac Deo nostro simul occursumus, & illic adorabo vos. Egressi itaque presbyteri dederunt patriarchæ litteras: dixerunt autem & hoc ei, quoniam senex multos annos habebat, ex quo non venerat in Palæstinam. Ostendebant item & litteras episcopi Phari simul contestantes, quòd ferme septuaginta annos haberet senex, ex quo de sancto mōte Sinâ

non exierat. Sanctus verò ac mitissimus Petrus afferebat testes eos qui tunc adfuerant episcopos & clericos, dicens: Verè nos senem vidimus, & omnes osculo sancto illum salutauimus. Postquam igitur impleti sunt sex menses, requieuerunt in pace senex & patriarcha, iuxta scilicet ipsius senis prophetiam.

Narravit nobis eadem abbatissa Damiana & hoc dicens: Die sancto Parasceue, antequam includerem, abij ad sanctum Cosmam & Damianum, & illic totam noctem peregi. Venit itaque serò anus quædam ex Galatiâ Phrygiæ, & dabat omnibus, qui in templo erant, duo minuta: die igitur quadam neptis mea, & fidelissimi Imperatoris Mauritij, veniens in sanctam ciuitatem orationis gratiâ, egit ibi annum integrum. Assumpsi ergo eam, & adduxi ad sanctos Cosmam & Damianum. Cum igitur in oratorio essemus, aio cognatæ meæ: Vide, filia, quia venit anus quædam dans duo minuta (ea enim mihi sapius dederat) sume illa, ne superbias. Illa autem indignans dicebat: Mandatum habeo accipere? Tunc dixi ei: Etiâ, accipe: mulier enim sancta est & magnæ virtutis: totâ enim hebdomadâ ieiunat, & quidquid in hebdomadâ laborans lucratur, erogat his qui in templo inueniuntur. Est autem vidua quasi annorum octoginta. Sume igitur duo minuta, & da illa tu quoque alteri: tantum ne respuas anus istius sacrificium. Ista nobis loquentibus, ecce anus veniens duo minuta erogabat; veniensque dedit mihi cum omni silentio: dedit autem & nepti meæ, dicens: Accipe ista, & comede. Cum ergo abiisset, agnouimus quòd Deus illi reuelasset, quòd dixeram ei, vt acciperet & alteri pauperi daret. Misit igitur vnum ex pueris suis, & de duobus minutis emit lupinos, & comedit. Assueverat autem coram Deo dicens, eos tamquam mel dulces fuisse, ita vt miraretur, & glorificaret Deum, qui dat gratiam seruis suis.

Vita ADELPHII episcopi Arabessi, & de beato IOANNE CHRYSOSTOMO.

CAP. CXXVII.

PERREXIMVS ad abbatem Athanasium in monasterium sancti patris nostri Sabæ, narravitque nobis, dicens: Audiui referente abbate Athenogene episcopo Petræ, filio abbatissæ Damianæ, tale aliquid:

Fratrem habuit auia mea Ioanna, nomine Adelphium, episcopum Arabessi, sororem quoque abbatissam monasterij mulierum. Quadam verò die abiit episcopus ad monasterium visitandæ fororis gratiâ. Et cum intraret atrium monasterij, vidit

Pernigliâ in templo SS. Cosma & Damiani.

Anna quidquid manus lucratur, in templo erogat.

Anus sanctæ elemosynalupinos inde emptos dulcescere facit.

Georgius in cellâ manens, in ecclesiâ inuenitur vt communice.

Adorat sanctum Domini nostri sepulcrum.

Supr. c. 122

Supr. c. 123

Georgius mortem suam & patriarcha Ierosolymisani pradicis.

dit vnam de sororibus à dæmone correptam, & in pavimento proiectam. Conuocans igitur episcopus sororem suam, ait illi: Placétne tibi, vt soror ista perturbetur à dæmone, & dehonestetur? An ignoras, quia iudicium portas omnium sororum, vt abbatis? Quæ dixit ei: Et ego quid possum facere aduersus dæmonem? Episcopus autem rursus dixit ei: Et quid huc tot annis facis? Factaque oratione, episcopus mundauit à dæmone sororem illam.

*Adelphus
dæmonia-
cam à dæ-
mone libe-
rat.*

Rursus idem abbas Athanasius narrauit nobis de eodem episcopo Adelphio, dicens, sese venerabilem Ioannam sororem ipsius ita referentem audisse: Cùm sanctissimus episcopus Constantinopolitanus Ioannes Chrysostomus in Cuculum in exilium missus est, in domo nostrâ mansit. Ex hoc igitur ingentem confidentiam & charitatem habuimus ad Deum. Dicebat ergo frater meus Adelphius: Cùm in exilio mortuus esset beatissimus Ioannes, dolorem pertuli incredibilem, quòd talis ac tantus vir, orbisque magister, lætificans Ecclesiam Dei, à throno suo exul defunctus est. Deprecabar ergo, inquit, Deum cum multis lacrymis, vt ostendere mihi dignaretur, in quo statu esset, & an cum patriarchis adnumeratus esset. Cùm ergo diutiùs orassem, in extasi effectus sum, aspexique virum nimis speciosum, qui tenens manum dexteram meam, adduxit me in locum quemdam illustrem & gloriosissimum, ostendebatque mihi ecclesiæ doctores. Ego verò circumspiciebam, videre quærens quem cupiebam, magnum Ioannem dilectissimum meum. Cùm ergo ostendisset mihi omnes, & vnus cuiusque proprium nomen expressisset, rursus tenens me per manus, eduxit me foras. Ego autem sequebar illum tristis, quòd non vidissem cum patribus & Ecclesiæ magistris beatum Ioannem. Cùm itaque egrederer, is qui præerat ianue, apprehendens me dixit mihi: Quid habes? cur tristis es? nemo vmquam huc ingressus, tristis exiuit. Tunc dixi illi: Hæc mihi causa mœroris est, quòd amantissimum mei²¹ Ioannem episcopum Constantinopolitanum vnâ cum ceteris doctoribus non vidi. Rursus dixit mihi: Ioannem dicis pœnitentiæ ducem? Aio ego: Illum sanè. Respondens autem dixit mihi: Ipsum homo in carne viuens videre non potest, illic enim assistit, vbi thronus est Domini.

*A sancto
viro hospite
domini
benedictio.*

*Viso Adel-
phij de Ioan-
nis Chryso-
stomi in ca-
lû gloriâ.*

*Ioannes
Chryso-
stomus throno
Domini
assistit.*

CAP. CXX.
12.

Vita cuiusdam STYLITAE.

ABBAS idem Athanasius narrauit nobis, audisse se narrantem abbatem Athe-

nogenem episcopum Petræ, quòd in prouinciâ suâ fuerit Stylites quidam, ad quem omnes qui veniebant, inferiùs stantes loquebantur, eò quod non haberet scalam. Si quando igitur dixisset illi frater: Volo tibi dicere cogitationem; dicebat & ipse illi leni voce: Veni ad gradus columnæ; ibatque ipse ad aliam columnæ partem: & ita loquebantur mutuo, Stylitâ quidem superiùs stante, fratre autem inferiùs. Ceterorum verò qui assistebant, nullus ea quæ dicebantur audire poterat.

Dicebat & hoc abbas Athenogenes de eodem Stylitâ, quòd duo sæculares se mutuo valde diligentes, pergebant ad eum multis annis ambo simul, & numquam vnus sine altero proficiscentes. Quadam ergo die venit, nesciente socio suo, alter ad illum; cumque plures horas pulsaret ianuam, noluit illi senex aperire, ita vt ille tædio deuictus reuerteretur. Reuertenti autem occurrit amicus eius, pergens & ipse ad Stylitem, rursusque reduxit eum secum, vt ambo simul ingrederentur ad senem. Cùm ergo pulsarent ianuâ, mandauit senex, vt qui posterior venerat, ingrederetur solus. Ingressusque posterior cœpit rogare senem, vt & alius introiret. Senex autem dixit ei, se non posse illum suscipere. Perseueranti verò, & per multam horam deprecanti ait senex: Deus illum auersatur, fili, & ego illum suscipere non possum. Cumque ad propria rediissent, post duos dies ille defunctus est.

*Stylita ad-
uentans-
bus respon-
sa dans.*

*Stylita de-
merita cu-
iusdam di-
uinitus
nouit.*

Admonitiones abbatis ATHANASII, CAP. CXX. & mirabilis eius visio.

DICEBAT idem abbas Athanasius: Patres nostri continentiam, & paupertatem, ac nuditatem rerum omnium vsque ad mortem seruauerunt, nos autem ventres nostros & crumenas dilatauimus.

*Continen-
tia & pau-
peras se-
cunda.*

Dixit iterum senex: Sub patribus nostris in studio erat, distractiones animi vitare; nostris verò temporibus olla obtinuit, & opus manuum.

Narrauit nobis & istud abbas Athanasius de se, Venit, inquit, mihi aliquando cogitatio, dicens: Quid putas erit certantibus & non certantibus? Et cùm factus essem in extasi, venit ad me quidam dicens mihi: Sequere me; adduxitque me in quemdam locum plenum luminis & gloriæ, statuitque me iuxta vnam ianuam, cuius species enarrari non potest: audiebamus autem interiùs quasi multitudinem innumerabilem laudantium Deum. Cumque pulsarem, audiuit quispiam intus, &

*Athanasij
visio.*

Nihili vanitas sæculi astimada.
dixit: Quid vultis? Ait ductor meus: Ingre-
di volumus. Respondit ille: Non huc in-
gredietur quispiam in negligentia degens:
sed si intrare vultis, abite, certate, nihil æsti-
mantes vanitates sæculi.

CAP. CXX-
XI. *Vita abbatis ZACHAEI sanctæ Sion.*

Magna Cæsareæ mortalitas.

NARRAVIT nobis Procopius schola-
sticus Porphyreonites de abbate Za-
chæo, dicens: Duo filij mei in Cæsareâ de-
gebant; facta est autem in Cæsareâ magna
mortalitas, egoque affligebar propter filios
meos, ne morentur, & ignorabam quid
agerem. Dicebam enim in me ipso: Si mit-
tam & accipiam eos inde, iram Dei fugere
possibile non est; sed si dimittam eos illic,
morientur, & non videbo illos. Nesciens
itaque quid agere deberem, dixi: Vadam
ad abbatem Zachæum, & quod dixerit
mihi, hoc faciam. Perrexi igitur in sanctam
Sion (illic enim semper morabatur) & non
inueni eum. Veni autem in atrium sanctæ
Mariæ Dei genitricis, & inueni illum stan-
tem in angulo atrij, dixique illi de filiis
meis. Cum ergo me audisset, ad Orientem
conuersus est, & intendit in cælum quasi
per horas duas, nihil omnino loquens. Tunc
verò conuersus ad me, dixit mihi: Con-
fide, ac noli affligi; filij tui non morientur
in hac peste, sed & post duos dies cessabit
de Cæsareâ mortalitas. Quod & factum
est iuxta verbum senis. Et ista quidem Pro-
copius scholasticus, vt dixi, enarrauit
nobis.

*Zachæus
futura
præuidet.*

CAP. CXX-
XII.

De eodem.

ABBAS autem Cyprianus, cognomento
Cuculas, cuius monasterium est extra
portam Cæsareæ, narrauit nobis, cum ad
illum venissemus, dicens: Cum vastaret vr-
bem istam sæua illa & horrenda mortali-
tas, inclusi meipsum in cellâ meâ, depre-
cans clementiam Domini, vt nostri misere-
retur, & auerteret imminentem iram; ve-
nitque mihi vox dicens: Abbas Zachæus
accepit hanc gratiam.

*Zachæus
mortalita-
tem auer-
tit.*

CAP. CXX-
XIII.

*De sancto MONACHO, qui Saracenum
venatorem per duos dies immobilem
reddidit.*

NARRAVIT Saracenus gentilis, ex
his qui in Clysmo morabantur, hæc
nobis dicens: Cum abiissem ad montem
abbatis Antonij, vt venarer, pergens aspicio
monachum in monte sedentem, tenen-
temque librum, & legentem. Ascendi igitur
ad eum volens illum cadere, fortassis
autem etiam necare. Cumque venissem

prope illum, extendit contra me manum
suam dexteram, dicens: Sta; egi que illic
duos dies, & duas noctes nullo modo mo-
ueri præualens ex eo loco, vbi eram. Tunc
dixi illi: Per Deum, quem colis, dimitte
me. Ille autem dixit mihi: Vade in pace. Et
ita recedere potui de loco, in quo eram.

*Saracenus
monachum
volens ce-
dere, immo-
bilis haret.*

Vita THEODORI anachoretæ.

CAP. CXX-
XIV.

ANACHORETA quidam erat in partibus
sancti Iordanis, nomine Theodorus.
Hic venit ad cellam meam dicens: Fac
charitatem, abba Ioannes, & quære mihi
librum, qui contineat totum Testamentum
nouum. Quærens igitur inueni, quia abbas
Petrus, qui postea fuit Chalcedonensis
episcopus, talem habebat. Abij itaque, &
dixi ei; & ostendit illum mihi in membra-
nis valde pulchrum. Et dixi ei: Quantum
valet? Qui respondit: Tria numismata.
Dixit iterum mihi: Tu illum emere vis, an
alius? Et aio illi: Crede mihi, anachoreta
ipsum vult. Tunc ait mihi abbas Petrus: Si
anachoreta ipsum vult, gratis illum accipe.
Sume autem & tria ista numismata, & si
quidem placet illi liber, teneat illum; sin
autem illi non placet, ecce habet tria nu-
mismata, eme illi iuxta votum suum. Su-
mens ergo librum, detuli anachoretæ: qui
sumpto libro abiit in eremum. Cum autem
duos ferè menses egisset, rediens anacho-
reta venit in cellam meam, dicens: Scito,
abba Ioannes, quia cogitatio me affligit, eò
quod gratis habeo librum. Aio autem ad
illum: Noli pro hoc affligi; abbas Petrus
diues est & bonus, gaudetque in hoc. Ait
mihi rursus anachoreta: Verè non requie-
sco, nisi pretium do. Dico illi: Et habes pre-
tium, vt des? Dicit mihi: Non, sed da mihi
saccum, vt me induam, erat enim nudus.
Dedi ergo illi saccum & palliolum, &
abiit, operariusque factus est in eo lacu, quem
fecit patriarcha Ierosolymorum Ioannes
in Sigma, accipiebatque quotidianum sti-
pendium nouem minuta. Veniebat ergo
prope me in monasterium Heliotarum,
comedebatque lupinos, & die totâ labo-
rabat. Cum itaque fecisset de mercede suâ
minuta numismatum trium, ait mihi: Ac-
cipe pretium, & librum, & vade ad do-
minum suum: & si quidem vult minuta,
da illi; sin autem non vult, redde illi librum.
Ego igitur veniens nuntiaui hæc abbati Pe-
tro: qui neque pretium, neque librum
accipere volebat. persuasi tamen ei, vt pec-
uniam acciperet, neque repudiaret ana-
choretæ laborem: quam tandem accepit.
Et pergens ego dedi librum anachoretæ;
qui gaudens remeavit in eremum.

*Petrus li-
brum gra-
tis anacho-
retæ cedit.*

*Anachore-
ta operatur
in lacu, vt
pretium li-
bri exsol-
uat.*

De

CA. CXXXV De quinque VIRGINIBVS, quæ exire
voluerunt è monasterio, & à dæmonio
corruptæ sunt.

*Eugenia
virgines è
monasterio
à dæmone
corruptæ.*

ACCESSIMVS ad eunuchorum mona-
sterium iuxta sanctum Iordanem ego
& frater meus Sophronius. Narravitque
nobis abbas Nicolaus ipsius monasterij
presbyter, dicens: In regione meâ, (erat
autem ex Lyciâ) monasterium virginum
est fermè quadraginta. In hoc ergo mona-
sterio quinque virgines sibi inuicem con-
dixerunt, vt noctu de monasterio fugerent,
& acciperent viros. Noctè verò quadam
cùm dormirent sanctimoniales omnes, illis
consultantibus vt vestimenta sua accipe-
rent & fugerent, continuò quinque om-
nes à dæmonio corruptæ sunt. Quo facto,
non ampliùs exierunt è monasterio, sed
confessæ peccata sua, gratias egerunt Deo,
dicentes: Gratias agimus magnorum in-
dultori munerum Deo, qui flagellum
hoc nobis induxit, vt animæ nostræ non
perirent.

CA. CXXXVI De charitate abbatis SISINII erga mi-
lierem Saracenam.

*Sisinus
Saracenam
à fornicati-
onis ani-
mo ob ine-
dium re-
trahit,
quotidiano
illi cibo ad-
ministrato.*

NARRAVIT autem nobis abbas Ioannes
Neiusdem monasterij presbyter, dicens:
Audiui ab abbate Sisinio anachoretâ refe-
rente, ac dicente: Die quadam eram in spe-
luncâ meâ prope sanctum Iordanem, & cùm
psallerem Tertiam, ecce Saracena quædam
ingressa in speluncam meam, posuit se co-
ram me nudans semetipsam: ego verò tur-
batus non sum, sed impletâ psalmodiâ
meâ cum omni quiete & timore Dei, dixi
ad illam Syriacè: Sede, vt loquar tibi, &
tunc faciam, quod vis. Quæ vt resedit, dixi
illi: Christiana es, an gentilis? Quæ ait:
Christiana. Dixi ad illam iterum: Et nescis,
quia qui fornicantur, in supplicium eunt?
Quæ ait: Scio planè. Tunc dixi illi: Cur er-
go fornicari vis? Respondit: Quia esurio. Et
aio ad eam: Noli fornicari, sed veni quoti-
die, & vt Deus disposuerit, dabo tibi cibum
tuum. Ex illâ ergo die veniebat ad me die-
bus singulis, & si quid Deus mittebat mihi,
præbebam illi cibum, quousque recessi
de illis locis.

CA. CXXXVII Relatio abbatis Joannis de abbate
CALLINICO.

DIXIT iterum idem abbas Ioannes:
Cùm essem iunior, cupiebam pergere
ad magnos & nominatissimos patres, vt ab
eis benedicerer & ædificarer. Audiens igitur
de abbate Callinico magno illo, qui in
monasterio abbatis Sabæ inclusus erat,

oravi quemdam ex familiaribus illius, vt
me ad illum duceret. abij itaque ad illum.
Assidens verò is qui me adduxerat frater
ad fenestram senis, per multam horam lo-
quebatur cum eo: ego verò in meipso cogi-
tabam, quia numquam viderat me senior,
ne fortè non gratè susciperet me. Cùm ve-
rò frater illercederet, permisit me ingredi,
& salutare senem, & benedici ab eo, dicens
ad eum: Ora & pro isto seruo tuo, pater,
quia inter primos huc venit. Senex autem
dixit: Agnosco illum, fili. Nam ante vi-
ginti dies descendi ad sanctum Iordanem,
& occurrit mihi in viâ dicens: Ora pro me.
Et ego interrogavi eum: Quod est nomen
tuum? Aitque mihi: Ioannes. extunc igitur
agnosco eum. Hoc audiens ego, cognovi,
quia quando cogitavi accedere ad il-
lum, reuelavit illi Deus & nomen meum,
& quis essem.

De abbate SERGIO anachoretâ, & de
monacho gentili, qui baptizatus est.

*Callinicus
Ioannem
absens no-
uit.*

NARRAVIT autem nobis & hoc idem
senex, dicens: Cùm esset abbas Ser-
gius anachoretâ in Roban, postquam re-
cesserat de Sinâ, misit huc in monasterium
monachum quemdam iuuenem, vt bapti-
zaretur. Interrogantibus autem nobis causam,
cur nunc baptizaretur, ait nobis mi-
nister ipsius abbatis Sergij: Abbas Sergius
quando ad nos venit, volens in eremo ma-
nere nobiscum, hunc mihi instituendum
tradidit: ego autem illum plurimum ad-
monui, ne se huic instituto incôsideratè ac
sine probatione addiceret. Cùm autem il-
lum eiusque constantiam peruidissem, su-
mens eum abij ad senem. Senex autem
mox vt vidit illum, antequam quidquam
illi loquerer, ait mihi seorsum: Quid vult
frater ilte? Dixi autem ei: Orat manere no-
biscum. Tunc dixit mihi: Crede, frater, iste
baptizatus non est, sed adduc illum in mo-
nasterium eunuchorum, & fac illum bapti-
zari in sancto Iordane. Ego autem ad verba
senis stupens, interrogavi fratrem, quis es-
set, & vnde esset. Ille autem ex Occidente
se esse ait, parentelque habere gentiles, ac
nescire vtrum baptizatus esset, an non.
Tunc itaque catechizantes eum, fecimus
in Iordane baptizari, permansitque in mo-
nasterio, Deo gratias agens.

*Sergius non
baptizatus
esse aliquis
diuinitus
nouit.*

Predictio abbatis Sergij de GREGORIO
duce monasterij Pharan.

CA. CXXXVIII
IX.

DE hoc abbate Sergio anachoretâ nar-
rauit nobis abbas Sergius Armenius
eius discipulus, quòd plurimum sibi mole-
stus fuerit abbas Gregorius, qui erat dux
mona-

SPIRIT.

monasterij Pharan, vt illum duceret ad senem. Die ergo quadam adduxit illum ad ipsum. Erat autem senex tunc circa regionem maris mortui. Cùm igitur vidisset eum senex, libentissimè salutauit, allataque aqua lauit pedes eius, ac per totam diem collocutus cum eo de ædificatione animæ, die aliã dimisit eum. Postquam verò abcessit abbas Gregorius, dixi, inquit, ego seni: Scis, pater, quia scandalizatus sum, quòd cùm plurimos episcopos, presbyteros, & alios duxerim ad te, nullius vniquam illorum pedes lauasti nisi tantum abbatis Gregorij? Tunc ait ad me senex: Fili, ego quis sit abbas Gregorius, nescio; hoc tantum scio, quia patriarcham excepi in speluncam meam. nam & pallium sanctum illum ferentem vidi, & Euangelium. Quod ita factum est: post sex enim annos ipsum abbatem Gregorium, ita ordinante Deo, patriarcham Theopolitanum factum vidimus, sicut prædixerat senex.

Sergius
Gregorium
patriarcham
iuniorum
præuidet.

CAP. CXL

*Vita eiusdem GREGORII patriarchæ
Theopolitani.*

DICEBANT quidam senem de hoc patriarcha Theopolitano Gregorio, quòd his maximè virtutibus fuisset insignis, eleëmofynis scilicet, iniuriarum obliuione, & lacrymis. Habebat autem & compassionem maximam ad eos qui peccabant. Quarum omnium rerum nos sæpè experientia cepimus.

Gregorij
virtutes.

CAP. CXLII

Prudens responsio abbatis OLYMPII.

FRATER quidam venit ad abbatem Olympium in monasterium abbatis Gerasimi prope Iordanem, & dixit ei: Abba, quomodo sedes in spelunca ista propter æstus magnitudinem, & cyniphes? Respondit ei senex: Fili, ista idcirco tolero, vt futuris cruciatibus liberer; idèd cyniphes patior, vt immortalem effugiam vermem; similiter & æstum hunc perfero, sempiterni ignis supplicia metuens: hæc enim sunt temporalia, illa verò finem nullum habent.

Olympius
dura tem-
poralia pa-
tienter to-
lerat inui-
su æterni-
um.

CAP. CXL-
II.

*Alia prudens responsio abbatis
ALEXANDRI.*

FRATER alius perrexit ad abbatem Alexandrum, ipsius monasterij abbatis Gerasimi ducem, & ait illi: Abba, volo ex eo loco, vbi habito, discedere; valde enim acedia & tædio animi laboro. Respondit ei abbas Alexander: Istud, fili, signum est, quia nec regnum cælorum, nec æternum cruciatum in mente habes. nam si ista sollicita intentione cogitares, nullam in cella tuã acediam sentire.

Acedia pel-
lenda me-
moriã re-
gni caelestis
& æterni
cruciatum.

*Vita DAVID latronum principis, postea
monachi effecti.* CAP. CXL-
III.

CVM venissemus in Thebaidem, conuenimus sophistam Phibamonem in vrbe Antinoo. Narrauitque nobis vtilitatis nostræ gratiã de latrone quodam, nomine Dauid, qui apud Hermopolim plurimos exspoliabat, plures etiam interficiebat, & innumera perpetrabat mala, ita vt nullus ei in his crudelitatis operibus conferri posset, eratque famosissimus inter omnes. Die verò quadam cùm exerceret latrocinia cum sociis plus quàm triginta, rediens in semetipsum, compunctusque in his quæ perpetrauerat sceleribus, relictis sociis abiit ad monasterium. Cùmque pulsaret monasterij ianuam, exiit ostiarius, & dixit ei: Quid vis? Princeps autem latronum ait: Monachus fieri volo. Ingressus verò ostiarius nuntiauit abbati de illo. Egressus ad illum abbas, & videns quia iam senex esset, dixit ei: Non potes hîc manere; multum enim laborem tolerant fratres, abstinentiaque magna est, & tu cùm aliter assuetus sis, distractionem monasterij ferre non præuales. Ille autem orabat, dicens: Vtique faciam omnia, tantum modò suscipe me. Porrò abbas in sententiã suã persistebat, dicens: Non potes ferre. Tunc ait illi latronum princeps: Vt scias, ego sum Dauid princeps latronum, & idcirco veni huc, vt desleam peccata mea. Si autem me suscipere nolueris, sub iureiurando tibi protestor per eum qui in cælo habitat, quia rursus ad priorem statum remeabo, & assumptis mecum sociis meis, vos omnes interficiam, totumque monasterium euertam. His auditis, abbas suscepit eum intra monasterium, tondensque illum tradidit ei religiosum habitum. Cœpit igitur in spiritali militia veteranus tiro pugnare, & abstinentiæ ac obedientiæ, humilitatisque studiis cunctos qui erant in monasterio transcendere (erant autem ferè septuaginta monachi) cunctos ædificans, omnibusque existens forma virtutis, & sanctitatis exemplum. Die verò quadam sedente illo in suã cellulã, missus est ad eum angelus Dei, dicens: Dauid, Dauid, remisit tibi Deus peccata tua, & eris ex nunc signa faciens. Qui respondens dixit: Credere non possum, quòd omnia peccata mea illa plura quàm arena maris atque grauiora, tam breui tempore mihi remiserit Deus. Cui Angelus ait: Si sacerdoti²² Zachariæ non credenti mihi, cùm illi filium pollicerer, non peperci, sed eius vinxi linguam, docēs illum non debere esse incre-

David la-
tro ad mo-
nasticam
aspirat.

Religio-
so habitu
induitur,
& omnis
virtutis
exemplum
efficitur.

Ab Angelo
peccata sibi
remissa
audis.

incre-

incredulum his quæ à me dicebantur, nec tibi quidem parciturus sum : idcirco eris amodò non loquens. David autem prostratus humi ait: Cùm essem in sæculo, nefaria scelera faciens, & humanum sanguinem fundens, loquebar : modò quando seruire Deo volo, laudescque illi offerre, tunc linguam meam, ne loquar, ligas? Respondit illi Angelus: Cùm implebis psalmodiæ canonem, loquêris, præter canonem verò penitens tacebis. Quod & factum est, plurimæque per illum Deus miracula ostendit. Psallebat igitur psalmos, nullum verò verbum aliud omnino loqui poterat. Qui verò nobis ista narravit, se illum vidisse asserbat.

tendentes, obliuiscamur anteriora, sed secundum destinationem persequamur ad brauium supernæ vocationis.

Interrogatus hic senex à fratre quodam, quid causæ esset cur assidue iudicaret fratres, respondit: Quia necdum te ipsum cognouisti. nam qui se ipsum nouit, fratrum vitia non aspicit.

Sui cognitor alios non iudicat.

Vita beati GENNADII patriarchæ Constantinopolitani, & de eius lectore Charisio. CA. CXLV.

ACCESSIMVS in cœnobium, quod dicitur Salama, nono ab Alexandria miliario distans, inuenimusque illic duos presbyteros senes, qui dixerunt nobis, Constantinopolitanæ ecclesiæ se esse presbyteros, narrabantque nobis de beato Gennadio Constantinopolitano patriarchâ, quod fuerit mitissimus, & mundus corpore, multumque continens.

Gennadius mitis, mundus, continens.

Dicebant & hoc nobis de ipso, quod cum molestaretur à plurimis de quodam clerico nimis delinquente, Charisio nomine, accersuit eum patriarcha, ipsumque emendare conatus est. Cùm verò nihil increpando proficeret, permisit illum paternâ & ecclesiasticâ censurâ flagellari. Postquam verò didicit in nullo meliorem fieri, neque per verba, neque per flagella (vacabat enim homicidiis & magicis præstigiis) misso quodam apocrifario suo iussit, ut diceret sancto martyri Eleuthero (erat enim lector in ipsius oratorio Charisius) Miles tuus, sancte Dei Eleutheri, multum peccator est: aut emenda illum, aut excide. Venit igitur apocrifarius in oratorium, stansque ante altare, ac intendens ad sepulcrum martyris, extendensque manum suam ait martyri: Patriarcha Gennadius significat vobis, sancte Christi martyr Eleutheri, per me peccatorem, quia miles tuus multum peccat. Aut emenda illum, aut præcide eum. In craftinum verò mortuus inuentus est scelerum opifex Charisius.

Charisius lector nullis parens monitis, delinquitur puniatur.

Visio EVLOGII patriarchæ Alexandrini. CA. CXLVI.

CVM essemus in eodem cœnobio, narravit nobis abbas Menas, cœnobilij ipsius pater, de sancto papâ Alexandrino Eulogio, dicens: Nocte quadam cum sibi matutinam laudem celebraret in episcopatus oratorio, vidit prope se assistere Iulianum archidiaconum. Quem ut vidit turbatus est, cur fuisset ausus ingredi, nihil illi nuntians, tacuit tamen. Et cum impleset psalmum, prostravit se humi. Fecit hoc ipsum

Extra psalmorum canonem David mutus.

CA. CXLIV. *Admonitiones vnius ex SENIBVS, qui erant in Cellis.*

DICEBAT quidam è senibus fratribus, qui erant in Cellis: Non appetamus Ægyptiis seruire voluptatibus, quæ Pharaoni pernicioso tyranno obnoxios faciunt.

Dixit iterum: Utinam quantum studij circa mala habent homines, tantum haberent circa bona; & ingens ad spectacula studium, & ad vanas turpesque sollemnitates, nec non auaritiam, & inanem gloriam, atque iniustitiam, transferrent ad affectum pietatis. numquam profecto ignorassemus, quantum à Deo honorati sumus, & contra dæmones possumus.

Dixit iterum senex: Deo maius nihil est, sed neque par, neque quod non maxime inferius sit. Quid ergo illis fortius ac beatius, qui Deum habent adiutorem?

Dixit iterum: Vbique quidem Deus est, piis autem & in spirituali exercitio sudantibus propinquat; non his qui professione solâ honestantur, sed his qui illustrantur operibus. Vbi verò Deus est, quis insidiari valet, aut nocere poterit?

Dixit iterum: Hominum virtus non in naturâ consistit, hæc enim variabilis est, sed in proposito pietatis, & in Dei adiutorio. Curemus itaque animam nostram, filij, quemadmodum & corpus facimus.

Rursus ait senex: Colligamus animæ curationes, hoc est pietatem, iustitiam, humilitatem, subiectionem. Maximus enim animarum medicus Christus Deus noster prope est, vultque curare nos. Non ergo negligamus, neque aspernemur.

Ait rursus: Docet nos Dominus sobrios ac frugales esse, nos autem miseri per delicias defluimus in voluptates.

Dixit iterum senex: Commendemus nos ipsos Deo, quemadmodum ait Paulus, quasi ex mortuis viuentes, neque præteritis in-

Utinam tantum pietati quantum vanitati impedatur.

Deus fortis adiutor.

Deus adest operantibus.

Non ex natura, sed proposito & Dei adiutorio virtus.

Animi curatione adhibenda.

Sobrietas scienda.

Rom. 6. Ad ultiora renouandum.

*Iulianus
martyr in-
signi apolo-
go templi
sui erectio-
nem Eulo-
gio com-
mendat.*

ipsum & is qui in specie Iuliani archidiaconi apparuerat. Deinde cum oratione facta surrexisset patriarcha, ille nihilominus in pavimento iacebat. Conuersus autem pontifex dicit: *Quamdiu non surgis? ait: Nisi mihi ipse manum porrigas, & erigas me, surgere non possum.* Tunc extendit manum suam Eulogius, ac tenens erexit illum, coepitque iterum psallere. Post paululum autem conuersus, neminem vidit. Cum igitur impleisset matutinas laudes, vocauit cubicularium suum, dixitque illi: *Cur non annuntiasti mihi archidiaconi ingressum, sed ita non nuntius intrauit ad me hac nocte? at ille neque vidisse aliquem neque ingressum esse asseuerauit.* Non credidit patriarcha, sed ait: *Voca mihi huc ostiarium.* cui venienti ait: *Nonne ingressus est huc Iulianus archidiaconus? Ille vero cum iuramento affirmabat illum neque ingressum neque egressum esse.* Tacuit quidem tunc patriarcha: mane autem facto, ascendit archidiaconus Iulianus, vt adoraret, dixitque illi pontifex: *Quare non seruasti ordinem, archidiacone Iuliane, sed absque nuntio ascendisti ad me nocte ista? ait: Per orationes domini mei, neque huc ascendi, neque de domo descendi, nisi hora ista tantum.* Intellexit tunc magnus Eulogius, Iulianum se vidisse martyrem, hortantem se ad erectionem templi sui, quod ex tempore ferme resolutum & antiquatum, ruinam sui minabatur: magnaque cum alacritate amantissimus martyris porrexit manus, eiusque erexit templum, a fundamentis ipsum instaurans & omnigeno ornatu illustrans, vt sacro martyri conueniebat.

*Eulogius
Iuliani
templum*

CAP. CXL.
VII.

*Mirabilis emendatio epistola beati
LEONIS Romani Pontificis ad
Flavianum scripta.*

NARRAVIT nobis & hoc abbas Menas eiusdem coenobij pater, audisse se eundem abbatem Eulogium Alexandrinum patriarcham dicentem: *Cum profectus essem Constantinopolim, fruitus sum contubernio domni Gregorij Romani archidiaconi, summi & singularis viri; narrauitque mihi de sanctissimo ac beatissimo Leone Romano Pontifice, dicens haberi scriptum in ecclesia Romana, quod cum scripisset epistolam ad sanctam Flavianum Constantinopolitanum episcopum contra impios Eutychem ac Nestorium, posuerit eam super tumulum principis apostolorum Petri, & orationibus ac vigiliis & ieiuniis vacans, orauerit ipsum tumulum apostolum, dicens: Si quid vt homo*

*Leonis epi-
stola super
tumulum
sancti Pe-
tri apostoli,
et manu
emendatur.*

vel minus cautè posui, vel etiam omisi, tu, cui à Domino Deo Salvatore nostro Iesu Christo & sedes hæc & ecclesia commissa est, emenda. Post quadraginta verò dies apparuit ei Apostolus oranti, & dixit ei: *Legi, & emendavi.* Sumentisque epistolam de sepulcro beati Petri, aperuit eam, & inuenit apostolicam manu emendatam.

*Visio Theodori episcopi Darnæ de eodem
beatissimo LEONE.*

CAP. CXL.
VIII.

THEODORVS sanctissimus episcopus Darnæ ciuitatis, quæ in Libyâ est, narrauit nobis, dicens: *Cum essem cubicularius sancti papæ Eulogij, vidi in somnis virum reuerendi habitus, staturâ procerum, dicentem mihi: Nuntia meum papæ Eulogio aduentum.* Ad quem ego: *Quis es, domine, qui iubes vt nuntiem? Respondens ille dixit mihi: Ego sum Leo Romanus pontifex.* Ingressus igitur ego nuntiaui, dicens: *Sanctissimus & beatissimus Papa Leo Romanæ sedis antistes conuenire vos vult.* Cum hoc audisset papa Eulogius, exurgens concitus cucurrit in occursum eius. Salutantesque se inuicem, oratione facta, refederunt. Tunc verò diuinus & eximius Leo dixit sancto Eulogio: *Scis quare huc venerim ad vos? Respondit ille: Non.* ait ipsi: *Veni vt vobis gratias agerem, quia ritè & magnificè pro epistolâ meâ respondistis, quam scripseram ad fratrem meum Flavianum Constantinopolitanum patriarcham, sensum quidem & sententiam meam aperientes, hæreticorum autem ora obstruentes.* Scito autem, frater, quia non mihi tantum vestrum diuinum laborem studiumque contulistis, sed etiam supremo culmini apostolorum Petro, & ipsi præ omnibus quæ à nobis prædicatur veritati, quæ est Christus Deus noster. *Ista non semel tantum, sed bis terque conspiciens, trinâ apparitione firmatus, enarraui sancto papæ Eulogio.* Qui cum audisset, lacrymatus est, extendensque in cælum manus suas, Deo gratias retulit dicens: *Gratias tibi ago, dominator Christe Deus noster, quia cum indignus sim, veritatis tuæ præconem me facere dignatus es, & per orationes seruorum tuorum Petri ac Leonis, paruam & modicam alacritatem nostram, tamquam duo viduæ minuta, summâ & ineffabili benignitate tuâ suscipere dignatus es.*

*Sanctus Leo
Eulogio per
visum se
exhibet,
laudans
zelum eius
contra hæ-
reticos.*

*Stupenda relatio Amos patriarchæ Ierusalem de sanctissimo LEONE
pontifice Romano.*

CAP. CXL.
IX.

CUM descendisset abbas Amos Ierusalem, & patriarcha ordinatus esset, vene-

venerunt omnes monasteriorum eremi abbates, vt adorarent eum, inter quos adfui & ego cum abbate meo. Cœpitque patriarcha dicere patribus: Orate pro me, patres: magnum enim onus & intolerabile mihi iniunctum est, sacerdotiique dignitas me terret immodicè. Petri enim & Pauli & similitudinem est regere rationales animas: ego autem infelix peccator sum. Plus autem quam cetera timeo ordinationum sarcinam: nam inueni scriptum, quia beatissimus & æqualis Angelis Papa Leo, qui Romanorum Ecclesiæ præfuit, per quadraginta dies perseueravit ad sepulcrum apostoli Petri, vigiliis & orationibus insistent, petensque ab Apostolo vt pro se apud Deum intercederet, vt dimitterentur sibi peccata sua. Impletisque diebus quadraginta, apparuit ei apostolus Petrus, dicens: Oraui pro te, & dimissa sunt tibi omnia peccata tua, præterquam impositionis manuum: hoc enim solum abs te requiretur, siue benè, siue fortassis aliter id egeris.

Leo ad sepulcrum sancti Petri orans audit peccata sibi dimissa præterquam impositionis manuum.

CAP. CL. *Vita & sanctitas EPISCOPI ciuitatis Rumelli.*

NARRAVIT nobis abbas Theodorus Romanus, dicens: Est procul à Romanâ vrbe breue oppidum, quod Rumellum dicitur: in eo oppidulo episcopus erat magnæ virtutis & meriti. Die ergo quadam habitatores oppidi ingressi sunt ad beatissimum Romanum antistitem Agapetum, accusantes episcopum suum, ac dicentes: Quia in sanctificato vase manducat. Pontifex autem solo auditu percussus, mittit duos ex clericis, vt vincitum episcopum, & pedibus iter agentem Romanam perducerent: venientem verò continuo misit in carcerem. Cùm ergo tres dies in carcere egisset episcopus, venit Dominicus dies. Et cùm Papa quiesceret, illucescente Dominico die vidit in somnis quemdam astantem sibi, ac dicentem: Hac die Dominicâ neque tu offeras salutarem Hostiam, neque alius quispiam episcoporum qui sunt in vrbe istâ, nisi solus episcopus quem habes carcere inclusum: illum enim hodie offerre volo. Expergefactus autem Papa, & de visione quam viderat hæsitans, dicebat in seipso: Talem contra illum accusationem suscepi, & ipse habet offerre? Venit igitur ei secundò vox in visione, dicens: Dixi tibi, vt episcopus, qui est in carcere, solus offerat. Ambigenti adhuc, tertio apparuit illi eadem repetens. Expergefactus autem Pontifex, misit ad carcerem, & accersito ad se episcopo, percõtabatur eum, dicens: Quod est opus tuum? Episco-

Episcopus Rumelli falsò apud pontificem Agapetum accusatus carceri traditur.

Visione Agapetus de episcopi innocentia docetur.

pus autem illi nihil aliud respõdit, nisi, Peccator sum. Cùm verò episcopo persuadere non posset vt aliud diceret, tunc ait ad eum Papa: Hodie tu offerre debes. Cùm ergo sancto altari assisteret, & Papa prope illum altaret, diaconis altare circumdantibus, cœpit sancta Missarum sollempnia episcopus. Et cùm cõplesset orationem oblationis, antequam concluderet ipsam, cœpit secundo, ac deinceps tertio, & quarto dicere ipsam sanctæ oblationis orationem. Cunctis verò eam moram molestè ferentibus, dicit ei Pontifex: Quid hoc est, quòd iam quarto hanc orationem dixisti, nec eam concludis? Tunc respondit episcopus: Ignosce mihi, pater sancte; quia non vidi iuxta consuetudinem sancti Spiritus descensum, idcirco non terminaui orationem. Sed, sancte mi domine, diaconum illum prope me assistentem, qui flabellum tenet, ab altari remoue; ego enim illi dicere non audeo. Tunc iussu diui Agapeti recessit diaconus, & continuo vidit episcopus & Papa sancti Spiritus aduentum. Sed & velum, quod altari superimpositum erat, vltro sublatum est, textique Papam & episcopum & diaconos omnes qui sancto altari astabant, quasi per tres horas.

Spiritus sancti præsentia tempore oblationis in Missâ olim signò demonstrata.

Impeditur diaconi indigni præsentia.

Tunc veneradus Agapetus, agnitâ sanctitate episcopi ex perspecto miraculo, quamque falsam calumniam perpeffus esset cognoscens, quòd illum ita vexauerat tritis effectus, statuit non iam amplius per subreptionem quidpiam agere, sed cum maturo consideratoque iudicio, & magnâ longanimitate procedere.

Relatio abbatis Ioannis Persæ de beatissimo GREGORIO Romanæ vrbis episcopo.

CAP. CLII.

PERREXIMVS ad abbatem Ioannem Persam, narrauitque nobis de magno Gregorio beatissimo Romanæ vrbis episcopo, dicens: Cùm iuisssem Romanam, vt adorarem ad sepulcrum sanctorum apostolorum Petri & Pauli, staremque die quadam in medio ciuitatis, audio Papam Gregorium per locum illum transiturum; cogitavi itaque adorare illum. Cùm autem prope me esset Papa, videretque me progredi vt adorarem illum (loquor Deo teste, fratres) primus ipse prostravit se humi coram me, neque antè surrexit, quam me primò surrexisse cerneret. Et cùm multâ humilitate salutans me, manu suâ tria numismata tradidit, iubens mihi dare quæcumque erant necessaria. Glorificaui itaque

Ioannes Persa peragrinatur ad sepulcrum Apostolorum.

Gregorij Papa humilitas.

GG Deum,

SPIRIT. Deum, quòd tantam illi contulerat humili-
tatem, & misericordiam, & charitatem ad
omnes.

CAP. CLII. *Vita & dicta MARCELLI Scithioræ,
abbatis monasterij Monidion.*

ACCESSIMVS ad abbatem Marcellum Scithiotam in monasterium Monidion, volensque senior prodesse nobis, narrauit, dicens: Quando eram in prouinciâ meâ (erat autem ex Apamea) auriga quidâ illic erat, nomine Phileremus. Quadam ergo die cum superatus fuisset, surrexerunt qui ex parte eius erant, clamantes ei: Phileremus coronam in ciuitate non accipit. Cum itaq; venissem postmodum in Scithim, si quando me pulsaret cogitatio mea, vt recederem in ciuitatem, aut villam, continuo dicebam in meipso: Marcelle, Phileremus coronam in ciuitate non accipit. Et Christi gratiâ ista cogitatio fecit, vt de Scithi non egrederer per annos triginta quinque; donec venientes barbari apprehenderunt me, & vendiderunt Pentapoli, Scithimque desolauerunt.

Idem abbas Marcellus quasi de alio senem morate in Scithi (ipse autem erat) narrauit dicens, quòd nocte quadam surrexerit, vt psalmos ex more caneret. Cumque psallere cœpisset, audiuit vocem buccinæ quasi bellicum clangentis; turbatusque senex cogitabat; dicens: Vnde hoc in loco vox buccinæ perstrepat? milites hinc non sunt, bellum hinc abest. Et cum ista secum volueret, dæmon prope illum veniens dixit ei: Vtique bellum est. si ergo oppugnari ac repugnare non vis, vade, dormi, & non oppugnaberis.

Dixit iterum senex: Credite mihi, filioli, nihil ita perturbat, & concitat, & irritat, & vulnerat, & perdit, atque contristat, & contra nos commouet dæmones, ipsumque perditionis auctorem satanam, sicut perpetua psalmorum meditatio. Nam omnis quidem diuina Scriptura utilis nobis est, contristatque; nõ mediocriter dæmones, non tamen ita sicut psalterium. Sicut enim in plebe si vna pars laudet Imperatorem, alia pars ob id non contristatur, neque mouetur contra laudantes; cum verò ad iniurias & contumelias non laudantium conuersi fuerint, tunc aduersus eos excitatur: ita & dæmones non ita commouentur neque contristantur in aliis Scripturis, quemadmodum in psalmis. Nam cum psalmos meditamus, partim quidem nobis ipsis Deum laudando oramus, partim verò maledictis insequimur dæmones. Vt cum dicimus: Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam,

& secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. Et iterum: Ne proicias me a facie tuâ, & spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Et: Ne proicias me in tempore senectutis, cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me; nobis ipsis oramus. Tunc verò persequimur dæmones, cum dicimus: Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt eum a facie eius. Et rursus: Vidi impium superexaltatum, & eleuatum sicut cedros Libani: & transiui, & ecce non erat; quesiui eum, & non est inuentus locus eius. Et illud: Gladius eorum intret in corda ipsorum. Et iterum: Lacum aperuit, & effodit eum, & incidit in foueam quam fecit. Conuertatur dolor eius in caput eius, & in verticem ipsius iniquitas eius descendet.

Dixit iterum senex: Credite mihi, filij, dicenti. Quemadmodum magna laus & magna gloria & regnum est abrenuntianti saculo, & monasticum arripienti institutum, quia pretiosiora sunt intellectualia quam sensibilia; ita magna confusio & ignominia est monacho, qui relinquit monasticum habitum, etiam si efficiatur Imperator.

Dixit iterum: Homo similitudo Dei fuit ab initio, factus est autem similitudo bestie postquam a Deo excidit.

Rursus ait: Etiam natura excitat concupiscentias, fratres, sed iugis & intenta abstinentia has etiam extinguit.

Dixit iterum senex: Agnosce experimeto bonam vitam, neque iam vt inualidus timeas.

Ait rursus: Noli mirari, si homo cum sis, Angelus fieri possis. Proposita enim tibi est par Angelis gloria, eamque agonotheta noister certantibus spondet.

Dixit iterum senex: Nihil ita Deo monachos familiares efficit, vt pulchra & honesta & Deo gratissima castitas, quæ sicut sanctus & diuinus Spiritus attestatur per beatum Paulum, honestatem & perseuerantiam iugiter vacandi Domino sine distractione præstat.

Dixit iterum: Filij, dimittamus nuptias procreationemque liberorum his qui terrena respiciunt, & præsentia desiderant, nec futura meditantur, atque ad æternorum bonorum acquisitionem non attendunt, & a temporalibus & momentaneis eripi nequeunt.

Dixit iterum: Festinemus a carnali vitâ migrare, sicuti carnalis Israël ab Ægyptiâ feruitute.

Ait rursus: Præclara & dulcia Dei munera habemus proposita, fratres, pro sæculari molestâ voluptate.

Dixit iterum senex: Fugiamus matrem omnium malorum auaritiam.

Respon-

Marcellus per annos 35. in Scithi remanet, ne coronam in ciuitate non recipiat.

Bellum spirituale etiam in ære.

Psalmorum meditatio nem horret dæmon.

Psal. 50.

Habitus monachicus imperatorio præstantior.

Gen. 1.

Concupiscentia abstinentiâ extinguitur.

Castitas Deo nos familiares reddit.

1. Cor. 7.

Exod. 14.

1. Tim. 6.

CAP. CLIII *Responsio MONACHI monasterij Ray-
thu ad fratrem secularem.*

DVO fratres seculares erant Constan-
tinopoli, multum religiosi, multum-
que ieiunantes. Vnus igitur ex his veniens
in Raythu, seculo abrenuntiavit, & factus
est monachus. Post aliquatulum verò tem-
poris venit & secularis frater eius in Ray-
thu, vt videret fratrem suum monachum.
Cum ergo moraretur apud eum, vidit se-
cularis fratrem suum monachum se refi-
cientem nonâ horâ, scandalizatusque di-
xit illi: Frater, cum esses secularis, num-
quam ante solis occasum sumebas cibum.
Tunc ait illi monachus: Profecto, frater,
quando eram in seculo, aures meæ nutri-
bant me; vana enim hominum gloria &
laus non mediocriter me reficiebant, ieiu-
nijque laborem leuiorem reddebant.

*Vana glo-
ria sapè
ieiunanti-
bus nutri-
mentum.*

CAP. CLIV *Vita THEODORI seularis, hominis Dei.*

DICEBAT abbas Iordanes solitarius:
Tres simul anachoretæ perreximus
ad abbatem Nicolaum in torrentem Beta-
simum (inter sanctum enim Elpidium &
monasterium quod dicitur peregrinorum,
in speluncâ morabatur) inuenimusque cum
illo secularem quemdam. Loquentibus au-
tem nobis de animæ salute, dixit abbas Ni-
colaus seulari: Dic nobis & tu aliquid. Re-
spondit seularis, & ait: Quid vobis prodes-
se possum? vtinam vel mihi ipsi prodesse
valerem. Dixit ei senex: Profus aliquid di-
cturus es. Tunc ait seularis: Habeo viginti
duos annos, ex quo præterquam Sabbato &
Dominico die numquam me sol comedem-
tem vidit. Eram autem mercenarius in villâ
diuitis hominis, iniqui & auari, cum quo
mansi annis quindecim, die noctuque ope-
rans, neque mercedem mihi reddere vole-
bat, sed per annos singulos affligebat non
mediocriter. Itaque dixi in meipso: Theo-
dore, si toleraueris hunc virum, pro merce-
de, quam tibi debet, cælorum regnum tibi
præparabit. Seruauit autem & corpus meum
mundum à muliere vsque in hodiernum
diem. Hæc nos cum audiuissemus, magni-
ficè ædificati sumus.

*Theodorus
solum die
Sabbati &
Dominico
de die come-
dens.*

*Mercedem
caelestem
pra terre-
stri eligis.*

CAP. CLV.

*Relatio abbatis IORDANIS de tribus
Saracenis qui se inuicem interfecerunt.*

DICEBAT & hoc nobis de abbate Ni-
colao abbas Iordanes: Narrabat, in-
quit, senex, quia imperante fidelissimo Im-
peratore Mauritio, quando Namanes Sa-
racenorum nationis dux prædam egit,
cum circuirem ego prope Arnonem & Ai-

*Saracenoꝝ
corruptio &
depradatio.*

donem, aspicio Saracenos tres habentes
secum vnum adolescentem valde formo-
sum, annorum ferme viginti, vinctum at-
que captiuum. Vt ergo vidit me adolescens,
flere cœpit, & orare, vt ab eis illum accipe-
rem. Ego autem Saracenos rogare cœpi,
vt dimitterent eum. Vnus autem illorum
Græco sermone respondit, & ait: Non di-
mittimus eum. Et ego rursus illis dixi: Ac-
cipite me, & hunc dimittite, quia fatiga-
tionem non sustinet. Ait mihi & ipse rur-
sus: Non dimittimus eum. Dixi eis tertio:
Vel pretium pro illo non accipitis? Date
mihi illum, & quidquid petieritis, ego affe-
ram vobis. Respondit: Non possumus ti-
bi dare illum; sacerdoti enim nostro pro-
misimus, quia si quid pulchrum ceperi-
mus, offeremus illud ei, vt ipsum in sacrifi-
cium offerat. Sed vade iam: nam si moram
feceris, caput tuum in terram projiciam.
Tunc prostratus ego humi dixi: Saluator
noster Christe Deus, saluum fac seruum
tuum. Et continuo tres Saraceni dæmonio
repleti, euaginati gladiis se inuicem con-
ciderunt. Assumentique ego adolescentem
in speluncam meam, refoui illum, & iam
noluit recedere à me; sed renuntians seculo,
cum septem annos in habitu monastico im-
pleisset, requieuit. Erat autem genere Tyrius.

*Nicolao
orante, vt
adolescens
liberetur,
Saraceni
tres mutuis
concedere
vulneribus*

*Responsio cuiusdam SENIS ad duos
philosophos.*

CAP. CLVI

DVO philosophi venerunt ad senem, &
orabant eum, vt eis verbum ædifica-
tionis diceret. Senex verò tacebat. Rursus
philosophi dixerunt: Nihil respōdes nobis,
pater? Tunc senex dixit eis: Quod studiosi
quidem sitis eloquentiæ, scio; quod autem
non veri sitis philosophi, affirmo. Quamdiu
enim loqui discitis, quasi loqui nesciatis? Sit
ergo philosophiæ vestræ opus sepe medita-
ri mortē, silentioque & quieti vos assuefacite.

*Opus vera
philosophiæ
meditatio
mortis &
silentium.*

*Relatio duorum MONACHORVM
monasterij Subeuorum Syrorum de cane,
qui fratri viam ostendit.*CAP. CL-
VII.

PERREXIMVS ego & sophista So-
phronius in monasterium Calamonis
iuxta sanctum Iordanem, ad abbatem Alex-
andrum, inuenimusque apud eum duos
monachos monasterij Subeuorū Syrorum.
Narrauerunt autem nobis, dicentes: Ante
hos decem dies venit quidam peregrino-
rum susceptor eleëmofynas erogans, & ve-
niens in Subiba Beforum, dedit benedictio-
nem. Rogauit igitur abbatem monasterij,
dicens: Fac charitatem, & mitte in proxi-
mum monasterium Syrorum, vt accipiant

GG 2

& ipsi

& ipsi venientes benedictionem, & nuntient monasterio Charembe vt veniant & ipsi. Tunc abbas misit fratrem ad abbatem Subeuorum Syrorum. Profectus itaque frater, dixit ei: Veni vsque ad monasterium Beforum, nuntia verò & monasterio Charembe, vt veniant & ipsi. Respondit senex: Frater, ignosce, quia nullum habeo, quem mittam, sed fac perfectam charitatem, & pergens ipse, nuntia eis. Ait autem frater: Nūquam illuc perrexi, nec viam scio. Tunc ait senex catulo suo: Vade cum fratre isto vsque ad monasterium Charembe, vt nuntiet eis quod vult. Abiit ergo canis cum fratre, donec statuit illum iuxta monasterij ianuam. Ostenderunt autem nobis & canem ipsum, qui ista narrauerunt; habebant enim illum secum.

Canis monachis viam monstrat.

CAP. CL. VIII.

De asino qui monasterio nuncupato Mardes infirmiebat.

MONS est circa mare mortuum, qui Mardes vocatur, excelsus valdè. In eo monte anachoretæ commorantur: est autem illis & hortus ad radicem mōtis, sexto fermè lapide ab eis distans, circa maris labium: proinde habent anachoretæ & illic ministrum. Quacumque ergo horâ volunt ad hortum pro oleribus mittere, sternunt asinum, & dicunt ei: Vade in hortum ad ministrum, & affer nobis olera. Qui mox ad hortulanum solus vadit, stansque ante ianuam, capite pullat. Statim igitur egressus hortulanus ipsum oleribus onerat, onustumque dimittit. Videreque est asinum quotidie solum ascendentem & descendentem, & ministrantem senibus tantum, alij verò nulli obsequentem.

Asinus per se obsonator, & olera deferens.

CAP. CLIX.

Vita abbatis SOPHRONII solitarij, & admonitiones MENAE ducis cœnobij Seueriani.

Sophronius solis herbas viuunt.

DICEBAT abbas Menas dux cœnobij abbatis Seueriani de abbate Sophronio solitario, quòd circa mare mortuum moratus sit nudus per annos fermè septuaginta, herbas in cibum sumens.

Dæmones non audent appropinquare speluncæ eius.

Et hoc rursus de illo dicebat, audisse se narrantem senem, & dicentem: Oraui Dominum ne dæmones speluncæ meæ propinquarent. Aspiciebam verò dæmones venientes, stantesque à longè tribus ferè stadiis, neque vlterius appropinquare valentes.

Saculari colloquia nouitjs obfudit.

Idem abbas Menas dicebat cœnobij fratribus: Fugiamus, filij, sæcularium colloquia; solent enim nocere iunioribus monachis.

Dicebat iterum senex: Omnis ætas pœnitentiam agere debet, iuuenes simul ac senes, vt æternâ vitâ frui cum gloriâ & laude

mereamur; iuuenes quidem, quia in flore ætatis, cum feruet concupiscentia, ceruicem suam sub iugum pudicitie miserunt; senes verò, quia inolitam sibi ex multis temporibus malorum anticipationem transferre ad meliora potuerunt.

Cur iuuenibus, cur senibus pœnitentia necessaria.

Quomodo demon apparuerit cuidam SENI informâ pueri nigerrimi. CAP. CLX.

NARRAVIT nobis abbas Paulus, dux cœnobij abbatis Theognosti, quia dixerit senex quidam: Cum die quadam sederem in cellulâ meâ, operarerque manibus meis (texebam autem canistrum, & psalmos repetebam) ecce per fenestram ingressus est quasi puer Æthiops, & stans coram me, saltare cœpit, psallentique mihi dixit: Senex, nōne bene salto? Ego autem nihil respondi. Rursus ait mihi: Non tibi placet hæc saltatio mea? Nihil autem respondenti mihi ait: Ecce putas te, male senex, magnum aliquid agere. Dico tibi, quia & in sexagesimo quinto, & in sexagesimo sexto psalmo errasti. Tunc surgens ego procubui ad orationem, & ille euauit.

Dæmon psallentem senem turbare conatur.

Oratio dæmonem fugat.

Vita abbatis ISAAC Thebæi, & quomodo etiam ei apparuit demon in figurâ adolescentis. CAP. CLXI.

LYCOS Thebaidis ciuitas est: ab hac mons quidâ sex millibus passuum distat, habitantque in eo monachi alij quidem in speluncis, alij autem in cellis. Profecti ergo nos illuc, conuenimus abbatem Isaac, Thebæum genere; narrauitque nobis senior, dicens: Ante annos quinquaginta duos cum operarer²⁴ conopionem, in laborando erraui, affligebarque, quia errorem nec reperire nec emendare valebam. Totum ergo diem consumpsi, me frustra concidens, & quid agerem ignorabam. Et cum ferè desperarem, ecce per fenestram ingressus adolescens ait mihi: Errasti, sed da mihi opus vt illud corrigam. Aio autem ad illum: Vade hinc, absit hoc à me. Respondit mihi & ipse: Certè damnum tibi est, si malè opus facias. Tunc dixi ei: Noli de hoc ipse curam gerere. Ait ad me denuò: Misereor tui, quia laborem tuum perdis. Et respondi illi: Malè huc venisti, & tu, & qui te adduxerunt. Dixit autem mihi: Verè tu me huc adduxisti, & meus es. Aio ad illum ego: Cur hoc? Respondit ille mihi: Quia tres dies Dominicos egisti communicans, & inimicus es vicini tui. Dixi autē illi: Mentiris. Tunc ipse mihi: Non mentior; nam propter lenticulam iratus es illi. Et ego sum, qui præsum iræ & memorię iniuriarum. es amodò meus.

* al. Lycos.

Ante Communionem cum inimico reconciliatio opus.

Dæmon in a memoria iniuriarum.

His

His ego auditis, mox egressus cellulam, abij ad fratrem, & prostratus illi veniam petij, reconciliatiq̄e fumus. Reuersus autem inueni illum destruxisse & conopionem, & psiathium, vbi orabam.

CAP. CLX-
II. *Responsio abbatis THEODORI Pen-
tapolitani super solutione absti-
nentie vini.*

QVINTODECIMO ab Alexandria milliario monasterium est, quod vocatur Calamon, inter Octauumdecimum & Maphora. In hoc vidimus abbatem Theodorum Pentapolitanum (erat autem nobiscum Sophista Sophronius) & interrogauimus eum: Bonum est, pater, quoties vel ipsi ad aliquem pergimus, vel si quis venit ad nos, vini abstinentiam soluere? Respondit nobis senior, & ait: Non. Aio autem ad eum: Et quomodo antiqui patres soluebant? Respondit senex: Antiqui patres, vt magni & potentes, & soluere poterant, & iterum ligare; nostra verò generatio, filij, soluere ac ligare non sufficit: nam si soluamus ritum abstinentiæ nostræ, nos ipsos iam continere non possumus.

*A vino
abstinen-
dum.*

CAP. CLX-
III.
** malè
vulgo Tel-
ladici.*

*Vita abbatis PAULI * Helladici.*

DICEBAT abbas Alexander, monasterij Calamonis, quod est prope Iordanem, pater: Die quadam cum essem apud abbatem Paulum Helladicum in spelæo ipsius, ecce quidam veniens pulsauit, egressusq̄e senior aperuit ei, & proferens panem & cicer infusum, posuit ante illum, & manducabat. Ego autem putabam quia peregrinus esset, & aspiciens per fenestram, vidi quia leo erat. Dixi itaque seni: Cur, pater, præbes illi manducare? Qui ait mihi: Quia illum monui, vt neminem læderet, neque hominem, neque iumentum, dicens: Veni quotidie, & dabo tibi cibum tuum. Et ecce iam septimus hic mensis est, ex quo bis quotidie aduenit, & do illi manducare.

*Paulus leo-
nem mori-
gerum
pascit.*

Rursum post paucos dies perrexi ad eum, volens ab illo emere vas vinarium, id quippe erat senis opus, & dixi ei: Quid est pater? quomodo se habet leo? Et ait mihi: Malè. Et dixi ad eum: Quare? Respondit: Præteritâ die venit huc, vt darem illi manducare, videns verò eius mentum sanguine infectum, dixi illi: Quid est? Inobediens fuisti mihi, & carnes manducaisti. Benedictus Dominus, non iam tribuo tibi, vt comedas cibum patrum, qui carnes comedisti: recede. Ille verò discedere volebat. Tunc accepto funiculo, triplicans illum, tres illi plagas cum eo dedi, & recessit.

*Immorige-
rum casti-
gat.*

*Responsio abbatis VICTORIS solitarij
ad monachum pusillanimum.*

CAP. CLX-
IV.

FRATER venit ad abbatem Victorem solitarium in monasterium Elusæ, & dixit ei: Quid faciam, pater, quia dominatur mihi passio pusillanimitatis? Respondit senex: Morbus animæ est. Sicut enim * capti oculis quando magis patiuntur, plus sibi videntur lumen intueri, qui verò sanos habet oculos, modicum: ita & pusillanimes ex modicâ tentatione citò perturbantur, & magnam illam esse existimant: qui verò animâ sani sunt, magis in tentationibus gaudent.

** an non
agri?*

*Sani tenta-
tionibus
gaudent.*

*Vita latronis nuncupati CY-
RIACI.*

CAP. CLXV

NARRAVIT quidam vir fidelis de latrone quodam, Cyriaco nomine, qui latrocinia exercebat circa Emaus, quæ est Nicopolis, qui aded truculentus & immanis fuit, vt lupus vocaretur. Hic secum habuit alios latrocinij socios, non solum Christianos, verum & Iudæos & Samaritanos. Quadam ergo die profecti sunt quidam ex agro Nicopoleos in sanctam ciuitatem magnâ hebdomadâ, vt per Baptismum illuminarent filios suos. Quod cum fecissent, & reuerterentur in agrum suum, vt celebrarent sanctum Resurrectionis diem, occurrerunt illis latrones, principe suo absente: & viri quidem fugâ euaserunt; mulieres autè, proiectis nuper baptizatis filiis, tenuerunt Hebræi & Samaritani, & habuerunt eas. Fugientibus igitur viris obuius fuit latronum princeps, & ait illis: Cur fugitis? Illi autem dixerunt, quid sibi contigisset. Sumens ergo illos venit ad socios suos, inueniensq̄e infantes in humum proiectos, cum sciscitatus esset quinam hoc fecissent, sceleris decollauit auctores, reddensq̄e viris filios (nam vxores, quia inquinatæ fuerant, recipere passi non sunt) saluauit eos latronum princeps, & reduxit vsque ad agrum suum. Post modicum verò temporis tentus est latronum princeps, egitq̄e in carcere decem annos, nullusq̄e principum illum occidit, ad postremum verò etiam absolutus est. Dicebat ergo semper, Quia propter infantes illos amaram effugi mortem. Aspiciebam enim illos frequenter in somnis dicentes mihi: Noli timere, nos pro te satisfacimus. Locuti autem postea cum illo sumus ego & abbas Ioannes presbyter monasterij eunuchorum, & hæc eadem nobis ipse narrauit, glorificans Deum.

*Magnâ sem
sanctâ heb-
domadâ
Baptismus
olim colla-
sus.*

*Princeps
latronum
periculo
eripitur in-
fantum in-
tercessione
quos à mor-
te seruauerat.*

CAP. CLX-
VI.*Vita LATRONIS monachi effecti, & postea in seculari habitu decollati.*

DICEBAT abbas Sabbatius: Cùm federe in monasterio abbatis Firmini, venit latro quidam ad abbatem Zosimum Cilicem, & rogabat senem, dicens: Fac charitatem per Deum te precor, quia multis homicidiis obnoxius sum. fac me monachum, vt iam tandem desistam à sceleribus meis. Senex verò exhortans illum, fecit monachum, & sanctum ei habitum dedit. Post modicum verò temporis dixit ad illum senior: Crede mihi, fili, non potes hinc habitare: nam si audierit princeps, tenebit te; similiter autem & aduersarij tui necabunt te. Sed audi me, & ducam te in cœnobium abbatis Dorothei prope Gazam & Maiumam. Illuc igitur iuit. Vbi cùm moratus esset annis nouem, didicissetque psalterium, & cunctam monasticam obseruationem, rediit rursus in Firmini monasterium, ad senem, & ait illi: Fac misericordiam mecum, pater, & da mihi vestimenta mea secularia, & recipe monastica. Senior autem tristis effectus ait illi: Cur, fili? Qui respondens ait: Ecce nouem (vt nosti, pater,) annos egi in cœnobio, & quantum potui ieiunavi, & continenter vixi, & cum omni quiete, & timore Dei fui in subiectione, & scio quia illius infinita bonitas multa peccata mea remisit mihi: verumtamen aspicio sapius puerulum astantem, & dicentem mihi: Cur me occidisti? Hunc autem aspicio in somnis, & in ecclesiâ, & cùm ad Communionem pergo, & in refectorio hæc eadem mihi dicentem; & vel vnâ horâ non sinit me quiescere. Ideò itaque, pater, abire volo, vt pro puerulo moriar. frustra enim, & sine vllâ causâ occidi puerulum ipsum. Sumptis ergo vestimentis suis, exiit. Et cùm sic indutus pergeret Diospolim, tentus est, & sequenti die decollatus.

Latro sancto monachi habitu consecratur.

Ad sacellum redit, vt eri non infanticidij morte ex-piet.

CAP. CLX-
VII.*Vita & mors abbatis POEMENIS solitarij.*

DICEBAT abbas Agathonicus, dux cœnobij castelli sancti patris nostri Sabæ: Descendi die quadam in Ruba, vt pergerem ad abbatem Poemenem solitariū. Cùm ego reperissem eum, & dixissem illi cogitationes meas, serò dimisit me in vnâ speluncam; erat autem hiems: fuitque nocte illâ frigus maximum, ac nimia vi algoris obrigui. Veniens ergo ad me manè senior, ait mihi: Quid est, fili? Aio ad illum: Ignosce mihi, pater, duram pertuli noctem ex frigore. Dixit autem mihi: Ego,

fili, frigus nullum sensi. Miratus sum valdè hoc audiens, erat quippe nudus. Et dixi ad eum: Fac charitatem, quomodo tantam frigoris asperitatem non sensisti? Dixit autem mihi: Venit leo, & obdormiuit iuxta me, & ipse me calefecit. verumtamen dico tibi, frater, quoniam à feris deuorandus sum. Aio ad illum: Cur, quæso? Et dixit mihi: In prouinciâ nostrâ cùm essem (erant autem ambo Galatæ) pastor ouium eram, & contempsi transeuntem peregrinum, & à canibus comestus est. cùm enim illum saluare possem, non feci, sed dimisi eum, & à canibus discerptus est, scioque quia & ego ita mori debeo. Quod & factum est: post tres enim annos à beitiis, vt dixerat, & ipse discerptus est.

Poemen nudus leone accubat.

A bestiis deuoratur, quia peregrinum non literauerat à canum dilanatione.

*Dicta abbatis ALEXANDRI senis.*CAP. CLX-
VIII.

DICEBAT abbas Alexander senex fratribus: Patres nostri deserta & tribulationes persequebantur, nos autem ciuitates & requiem sequimur.

Amor deserti & tribulationis.

Dixit iterum senex: Sub patribus nostris virtutes istæ vigeant, nuditas & humilitas; in nobis autem auaritia & superbia regnat.

Ait rursus: Patres nostri numquam facies suas lauabant; nos autem lauacra publica balneaque frequentamus.

Dixit iterum senex: Heu mihi, filij, quia conuersationem verè angelicam destruximus. Ait autem ad illum abbas Vincentius discipulus eius: Infirmi profectò sumus, pater. Dicit ei senex: Quid dicis, Vincenti, quia infirmi sumus? Crede mihi, fili, Olympici corpore & robusti sumus, sed anima nostra imbecilla est.

Dixit iterum: Multum comedere & bibere, & benè vestiri possumus; abstinere autem & humiliari non valemus.

Rursus dixit: Væ tibi, Alexander, væ tibi; quanta erit confusio tua quando ceteri coronabuntur.

Alexander va sibi in-clamat.

*Vita SENIS cuiusdam capti oculis in monasterio abbatis Sisci.*CAP. CLX-
IX.

ERAT senex quidam in Scithi captus oculis in monasterio abbatis Sisci. Distabat autem cella ipsius à puteo ferè mille passibus, & numquam passus est, vt sibi alius afferret aquam, sed facto fune, vnum ipsius caput ad puteum ligauit, & alterum in cellâ suâ. Iacebat autem funis in terrâ. Quando ergo pergebat haurire sibi aquam, supra funem ambulabat. Hoc autem faciebat senex, vt inueniret puteum. Cùm autem arena propter ventum operuisset funem, tenebat ipsum manu, & excutiebat, & rursus illum

Senis capti oculis patientia & industria.

in

in terrâ ponebat, & super eum ambulabat. Frater autem quidam rogabat senem, vt se permetteret illi afferre aquam. Cui respondit senex: Fili, viginti iam & duo anni sunt, ex quo mihi semper ita hausi aquam, & laborem meum tu modò auferre vis?

CAP. CLXX *Vita cuiusdam sanctæ MULIERIS in eremo defunctæ.*

Peregrinatio ad montem Sina.

DISTABAT ab Ierosolymis ferè viginti passuum millibus monasterium quoddam, quod Sampsonis dicitur. Ex hoc monasterio duo patres abierunt ad montem Sina orationis gratiâ, reuersi que in monasterium narrauerunt nobis dicentes: Cùm adorauissemus in sancto monte, & iam reuerteremur, contigit nos eremi deuia errando sequi: ferebamur que sicut in pelago per mediam solitudinem dies plurimos. Die verò quadam aspicimus de longinquo speluncam breuem, ad quam tendentes, cùm iam speluncæ propinquarem, cernimus exiguum fontem, & circa fontem herbas modicas, & vestigia hominis; dicebamus que apud nos ipsos: Verè hoc in loco seruus Dei est. Ingressi igitur neminem vidimus; solummodò autem cuiusdam vagientis vocem audiebamus. Cùm ergo diu quæsissemus, inuenimus veluti præsepium, & in eo iacentem quemdam, appropinquantem que seruo Dei, rogabamus vt loqueretur nobis. Cùm nihil responderet nobis, tunc accedentes tenuimus eum, & corpus quidem ipsius adhuc erat calidum, anima autem ad Dominum migrauerat. Tunc verò agnouimus, quia in ingressu nostro intra speluncam requieuerat. Fodimus ergo in ipsâ speluncâ, vnus que ex nobis pallium, quo erat indutus, accepit, vt in ipso senis corpus inuolueret. Sumentes autem illud de loco in quo iacebat, cùm ipsum ex more curarem, inuenimus esse mulierem, & glorificauimus Deum. Completo que super illud officio, sepeliuimus.

Officium sepultura.

CAP. CLXXI.

Vita duorum mirabilium virorū, THEODORI philosophi & ZOILI lectoris.

ERANT in Alexandria duo viri mirabiles, magnæ que virtutis, abbas scilicet Theodorus philosophus & Zoilus lector: Fuit autem nobis cum vtroque summa familiaritas, cum altero quidem disciplinæ & studiorum gratiâ; cum altero verò, quòd communis nobis esset patria & educatio. Atque abbas quidem Theodorus nihil possidebat, nisi penulam, & paucos libros: dormiebat autem in scabello, ac in quacumque ecclesiam ingrediebatur. Ad vltimum verò

etiam sæculo renuntiauit in cœnobio Salcime, ibiq; vitam glorioso fine conclusit. Lector autem Zoilus & ipse æqualem præferbat paupertatem. Nihil enim ipse quoque possidebat præter vetustam penulam & paucos libros. Exercebat autem se in scribendo libros. Et ipse autem consummatus in Domino, sepultus est in monasterio abbatissæ Palladij.

De duobus istis, Theodoro scilicet philosopho & Zoilo lectore, pergentes quidam patrum ad domnum Cosmam scholasticum, interrogauerunt eum, dicentes: Quis eorum magis in spiritali exercitio laborauit? Qui ait ad illos: Similia quidem fuerunt vtriusque, & alimenta, & stramenta, & indumenta, rerum que omnium superfluarum abstinentia, & nuditas, & humilitas, & frugalitas: sed abbas Theodorus philosophus discalceatus in magnâ imbecillitate oculorum vetus omne nouum que Testamentum didicit. Habuit tamen consolationem fratrum, contubernium & visitationes amicorum, auocationem que multam, cùm doceret, & cùm operaretur. Zoili verò lectoris non solum hospitalitas laudanda, verum etiam solitudo eius & imensa fatigatio, oris que custodia digna commendatione est. Ille enim sine amicorum familiarium que contubernio atque commercio, ab omni sæcularum rerum actione feriat, nulli seipsum refrigerio & oblectationi permisit, ne minimum quidem ab vllò ministerium admittens: ipse enim coquebat, ipse lauabat, nulla lectionum capiens solatia, paratus semper aliis obsequi, nullam que habens curam æstus aut frigoris, aut corporeæ infirmitatis, mundus semper à risu, & tristitiâ, & effusione, & angore existens, qui præter indumenti asperitatem, etiam à multitudine pediculorum indefinenter consumebatur. Habuit tamen & iste plus quam prior ex processibus non mediocre refrigerium, habens facultatem liberam quocumque vellet, die noctu que procedere, quamuis hanc libertatem & laboris magnitudo retundebat, & raro processu sæcularium familiaritatem excludebat. Vnusquisque igitur mercedem propriam accipiet, & secundum labores proprios, & iuxta resurrectionis mensuras, & intellectualis spiritalis que munditiæ & ministracionis, & timoris Dei, ac charitatis, & cõpunctionis, & iugis psalmodiæ, & orationis, & intentissimæ fidei, & occulte hominibus latetis que virtutis.

Similia Theodori & Zoili in pietatis exercitatione studia.

In quo alter alterum excellebat.

Propria cuiusque secundum labores merces.

Vita prædicti COSMÆ scholastici.

CAP. CLXXII.

DE isto domno Cosmâ scholastico, multi quidem multa, & alia alij, &

SPIRIT.

plurimi plurima nobis retulerunt. Quæ verò nos vidimus, & quæ diligenter affecuti fumus, ea tantum pro legentium vtilitate conscribimus. Erat enim vir iste humilis, misericors, abstiniens, virgo, quietus, sine irâ, socialis, peregrinorum susceptor, amator pauperum. Plurimum itaque nobis vtilitatis contulit vir iste mirabilis, non solum ex aspectu, sed etiam ex doctrinâ suâ, & quod magnam haberet librorum copiam super omnes qui erant in Alexandria, eosque promptè ac libenter volentibus accommodaret. Erat autem & nihil possidens: in totâ namque domo eius nihil vidisses aliud quàm libros, & scabella, & lectulum, & mensam. Licebat verò omnibus ingredi, & interrogare quæ ad vtilitatem pertinerent, & legere. Diebus autem singulis intrabam ad eum ipse, & teste veritate, nûquam ad illum ingressus sum, quin ipsum aut legentem, aut scribentem contra Iudæos inuenirem. Magno enim feruebat zelo conuertendi gentem illam ad veritatem. Ideò & sæpè misit me ad Hebræos quosdam, vt per litteras illis colloquerer. Non enim facilè domo egrediebatur ipse.

Ad hunc domnum Cosmam Scholasticum die quadam profectus sum: cumque mihi magna ad illum esset fiducia, interrogavi eum, dicens: Fac charitatem, dic mihi, quantum temporis habes in hoc instituto. Tacenti verò, & nihil respondenti, rursus dixi illi: Per Dominum dic mihi. Cùm autem se ille paululum sub silentio continuisset, ait mihi: Triginta & tres annos habeo. Quod ego audiens, glorificavi Deum.

Aliàs iterum accessi ad illum, & interrogavi eum, dicens: Fac perfectam charitatem, sciens quia propter vtilitatem animæ interrogo te. Dic mihi, quæso, in tanto tempore instituti tui, quietis & continentia, quid adeptus es? Ille verò ingemiscens, & ex intimo corde suspirans, ait mihi: Quid potest sæcularis homo virtutis adipisci, & maximè residens in domo suâ? Ego autem rursus illum rogabam, dicens: Per Dominum dic mihi, vt ipse quoque proficiam. Tunc verò multum coactus à me, dixit: Ignosce mihi; tria ista consecutus sum, non iurare, non mentiri, non ridere.

Factum mirum THEODORI anachoretæ, qui oratione suâ in mari dulcem aquam effecit.

ANACHORETA quidam erat in partibus Iordanis, nomine Theodorus, eunuchus. Hic necessitate quadam compulsus est Constantinopolim pergere, in-

gressusque est nauem. Cùm verò nauis diutius detineretur in pelago, defecit aqua, erantque nauæ & vectores in magnâ anxietate & desperatione. Surgens autem anachoreta, & expandens in cælum manus suas ad Deum, qui saluat de morte animas nostras, factâ oratione, signauit mare signo crucis, & ait nautis: Benedictus Dominus, haurite quantum aquæ opus habetis. Impleueruntque omnia vasa sua de mari aquâ dulci, & omnes glorificauerunt Deum.

Factum aliud NAVCLERI viri religiosi, qui pluuiam à Domino impetrauit.

ABBA S Gregorius anachoreta narrauit nobis, dicens: Cùm ex Byzantio descenderem, ingressus sum nauim: intrauit autem & scriba quidam cum vxore suâ, profecturus ad sanctam ciuitatem orationis causâ. Erat autem nauclerus religiosus valdè, multumque ieiunans. Cùm ergo nauigarem, scribæ serui frustra consumebant aquam. Postquam verò in medium pelagus venimus, defecit nobis aqua, eramusque in magnâ tristitiâ. Et erat miserabile spectaculum, videre mulieres, & pueros, & infantes siti arescentes, & veluti mortuos iacentes. Cùm ergo dies tres in hac necessitate fecissemus, scriba ipse tribulationem non sustinens, educto gladio, & nautas & nauclerum volebat occidere. dicebat enim: Hi sunt nostræ perditionis auctores, quia non sumpserunt aquam ad sufficientiam. Ego autem orabam scribam dicens: Noli hoc facere, sed magis deprecemur Dominum nostrum Iesum verum Deum, qui facit magna & mirabilia, quorum non est numerus. Ecce enim & nauclerus, vt vides, tertium hunc agit diem, ieiunio & orationi vacans. Cumque acquieuisset scriba, quartâ die circa sextam horam surgens nauclerus, clamauit voce magnâ, dicens: Gloria tibi Christe Deus noster: ita vt omnes miraremur in voce ipsius. Dixitque nautis: Submittite membras. Et cùm explicuissent eas, ecce nubes supra nauem veniens, tantum pluit aquæ, donec impleuerunt vasa ad necessitatem nostram. Erat autem miraculum grande & terribile, quod velificante naue, nubes illa consequeretur nos, & extra nauem non plueret.

Relatio de ZENONE Imperatore viro eleëmofynario.

NARRAVIT nobis quidam patrum de Zenone Imperatore, dicens, quod mulierem quamdam in filiâ ipsius iniuriosè tractauerit. Hæc autem vacabat in templo Dominæ nostræ sanctæ Dei genitricis, orans & depre-

Theodori oratione & signo crucis aqua salsa dulcescit.

CAP. CLXX IV.

Peregrinatio Ierosolymitana.

Religiosa nauis veteribus exercitremâ siti laborantibus pluuiâ impetrat.

CAP. CLXXV

Cosmas ex aspectu & doctrinâ docens.

Annis 33. in divini virtutum genere se exercuit.

Non iuravit, non mentitus est, non risit.

CAP. CLXX II.

& deprecans, & cum lacrymis dicens: Vindica me de Zenone Imperatore. Cùm ergo multis diebus hoc faceret, apparuit ei sancta Dei genitrix, dicens: Crede mihi, mulier, ultionem tuam sæpè facere volui, sed manus eius prohibet me. Erat enim valdè misericors, & eleëmofynas faciens.

Zeno per eleëmofynas à punitione tutus.

CAP. CLXXVI. *Pulchra relatio abbatis ANDREAE de decem viris peregrinantibus, inter quos fuit & adolescens Hebræus.*

ABBAS Andreas Octauidecimi, cùm effemus in Alexandria, narrauit nobis, dicens: Cùm effem iuuenis, indisciplinatus valdè & inquietus fui. Die ergo quadam persecutionem passi pro nostrâ inquietudine, fugimus in Palæstinam ego & nouem alij; inter quos vnus quidam erat Industrius, alius autem Hebræus. Cùm ergo venissemus in eremum, infirmatus est Hebræus vsque ad mortem, & Deo teste, in magno mœrore constituti eramus, nescientes quid illi faceremus. Verumtamen vt est consuetudo socialis charitatis, non illum deseruimus, sed vnusquisque nostrum pro viribus tolerabat eum, volentes vel in ciuitatem vel in emporium illum ducere, ne moreretur in eremo. Cùm verò adolescens ex inediâ & vehementissimâ febre, immoderatoque labore & siti præ solis æstu totus iam ferè resolutus esset atque deficeret, propinquans ad exitum, neque portari posset, decreuimus cum multis lacrymis illum dimittere in eremo, & abscedere, metuentes ne nos ipsi quoque siti deficeremus. Cùm igitur illum in arenâ plorantes posuissemus, videretque nos abire velle, cœpit nos adiurare, dicens: Per Deum qui fecit cælum & terram, per Deum qui inclinauit cælos, & descendit pro salute humani generis, per Deum qui iudicaturus est viuos & mortuos, nolite pati vt Hebræus moriar, sed tamquam Christiani facite mecum misericordiam, & baptizate me, vt Christianus de hac vitâ exeam, & ad Dominum pergam. Nos verò dicebamus ei: Verè, frater, non licet nobis hoc facere, sæculares enim sumus; hoc autem episcoporum & presbyterorum opus est, sed neque aquâ hic est. Ille verò persistebat similiter adiurans nos, & plura etiam cum lacrymis adijciens, ac dicens: Nolite, Christiani, me priuare hoc diuinitus indulto munere. Cùm ergo in magnâ hæsitatione effemus, Industrius ille diuinitus inspiratus ait nobis: Erigite illum, & exuite. Ereximus itaque cum magno labore illum, erectumque tenentes exuimus. Industrius autem ille im-

Hebræus moribundus Baptismum exoptat.

plens ambas manus suas²⁶ arenâ, tertio effudit super caput eius, dicens ita: Baptizatur Theodorus in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Nobis verò per singula respondentibus, Amen (Dominus Deus testis est, fratres) ita continuò sanauit & corroborauit eum Christus Deus noster, vt nullum iam in eo pristinæ infirmitatis remaneret indicium, vel qualiscumque passionis; sed sanus & valens cum omni alacritate & florido aspectu, quod reliquum erat itineris, per eremum ambulauit semper nos præcedens, ita vt admirantes talem & tam subitam mutationem, omnes laudauerimus & glorificauerimus ineffabilem maiestatem & benignitatem Christi Dei nostri. Venientes autem Ascalonem, adduximus eum ad beatum ac sanctum Dionysium eius vrbis episcopum, narrantes quæ fratri in viâ contigissent. Quibus auditis, sanctus admirandusque Dionysius, stupens ad tam nouum inauditumque miraculum, conuocato clerico exposuit ei totum negotium, vt decernerent, vtrum effusio illa arenæ reputanda esset fratri in Baptismum, an non. Et alij quidem dicebant, debere reputari illi in Baptismum propter inauditam miraculi magnitudinem; alij verò dicebant, Non. Theologus quippe Gregorius omnia Baptismata dinumerat: Baptizabat, inquiens, Moyses, sed in aquâ, & antea in nube, & in mari. Baptizauit & Ioannes non iam quidem Iudaicè, non enim in aquâ solum, sed & in pœnitentiâ. Baptizat autem & Iesus, sed in Spiritu sancto. istud perfectio est. Scio & quartum Baptismum per martyriû & sanguinem. Scio & quintum, lacrymarum scilicet. Hæc ille. Quo igitur horum, illi inquebant, iste baptizatus est, vt etiam ipsius Baptisma roboremus, maximè cùm Dominus ad Nicodemum dicat: Nisi quis natus fuerit denuò ex aquâ & Spiritu, non intrabit in regnum Dei? His alij contradicebant sic: Quid ergo? Quia scriptum de apostolis non est, quòd baptizati sint, idcirco non intrant in regnum Dei? Alij rursus econtrà inferebant, dicentes: Ita sanè, illi baptizati sunt, sicut & Clemens Stromateus meminit in quinto Hypotyposeon, apostolicum enim illud dictum exponens: quo dicitur: Gratias ago, quia neminem vestrum baptizauit: Christus, inquit, dicitur Petrum solum baptizasse, Petrus Andream, Iacobum, & Ioannem, illi autem reliquos. Hęc igitur & alia plurima cùm dicta essent, visum est beato Dionysio mittere fratrem illum ad sanctum Iordanem, illicque baptizari: Industrium autem illum ordinauit diaconum.

SPIRIT.

Hebræus per Baptismum etiam putatritium sanitati restituitur.

Disquisitio de Baptismo, qui hic per arenam collatus dicitur.

Gregor. Nazianz. orat. 39. quæ est, in sancta Luminis.

Ioan. 3.

1. Cor. 12. Clem. Alexandrin. lib. 5. Hypotyp. non exitat. Vi. de Niceph. lib. 2. c. 3. ex Euodio. Barz. to. 1 anno Christi xxxi.

Mala

CAP. CLXX VII. *Mala mors MONACHI Aegyptij, qui habitare voluit in cellâ Euagrii haeretici.*

DICEBAT abbas Ioannes Cilix comorantibus nobis in Nono Alexandria: Venit ad nos Aegyptius monachus; narrauitque nobis, dicens: Ad monasterium Cellularum frater ex longinquâ regione peruenit, volens ibi habitare, prostratusque presbytero orabat, vt in Euagrii cellâ moraretur. Presbyter autem dicebat, non posse eum illic habitare, recedensque presbyter, ait fratri: Fili, dæmon acerrimus illic habitat. qui enim seduxit Euagrium, & à verâ fide remouit, immisitque illi scelerata dogmata, ille non permittit aliquem ibi morari. Frater autem persistebat, dicens: Profectò si hîc maneo, in illâ moraturus sum. Tunc presbyter coactus dixit ei: Iudicio tuo vade, & eam accipe. Sedit igitur frater in cellulâ vnâ hebdomadâ; venienteque Dominico die, perrexit ad sanctam ecclesiam: videns autem illum presbyter consolatus est; sollicitus enim pro illo erat. Veniente autem alio die Dominico, non venit ad ecclesiam. Cumque illum non videret presbyter, misit duos fratres, vt viderent cur non venisset ad ecclesiam. Qui venientes ad cellulam, inuenerunt fratrem iniecto fune seipsum suffocasse.

Dæmon celle Euagrii haeretici inhabitator. Haeticorû domicilia fugienda.

Euagrii haeretici cellam inhabitans frater se suspendit.

CAP. CLXX VIII. *Vita SENIS cœnobij Scholarium, viri simplicis.*

NARRAVIT nobis abbas Gregorius presbyter cœnobij Scholarium, quod ibi senex magnus, magnæque abstinentiæ moratus sit: erat autem simplex circa fidem, & vbiicumque eum esse contigisset, indiscretè communicabat. Quadam igitur die apparuit ei angelus Dei, dicens: Dic senex, si mortuus fueris, quomodo vis sepeliamus te? vt Aegyptij monachi faciunt, an vt Ierosolymitæ? Senex autem respondit ei: Nescio. Tunc ait Angelus: Cogita, & delibera; post tres autem hebdomadas veniam, & dices mihi. Pergens ergo senex ad alium, narrauit ei quæ sibi dixerat Angelus. Quod cum audisset senex, stupefactus ex auditu, diutiusque intendens in eum, ac diuinitus inspiratus dixit ei: Vbi sumis sancta mysteria? Respondens ille ait: Vbiicumque inuenio. Tunc ait illi senex: Non tibi vltra contingat, vt extra sanctam Catholicam & apostolicam Ecclesiam communices; vbi nominantur sanctæ quatuor synodi, Nicæna, trecentorum decem & octo patrum; Constantinopolitana, centum & quinquaginta; Ephesina prima, ducen-

Angelus seni apparuit de sepultura rogans.

Soli Catholica Ecclesia communicandum.

torum; Chalcedonenfis, sexcentorum & triginta. Cum autem venerit Angelus, dic ei: Sicut Ierosolymitæ sepeliri volo. Post tres igitur hebdomadas venit Angelus, & dixit seni: Quid est senex? cogitasti? Dixit autem illi senex: Sicut Ierosolymitæ volo. Dicit ei Angelus: Benè, benè. Et continuo reddidit spiritum. Hoc autem totum factum est, ne labores suos perderet, & cum haeticis condemnaretur.

Vita SANCTIMONIALIS femina, quæ erat ex sanctâ ciuitate. CAP. CLXX IX.

PERREXIMVS ad abbatem Ioannem anachoretam, qui appellatus est Rutilus, narrauitque nobis, dicens: Audiui abbatem Ioannem Moabitam narrantem, ac dicentem: Sanctimonialis quædam erat in sanctâ ciuitate, religiosa valde, & secundum Deum proficiens. Inuidit ergo diabolus virgini, immisitque iuueni cuidam impurum & diabolicum in eam amorem. Virgo autem illa mirabilis cum diaboli senisset insidias, perditionem adolescentis miserata, sumpto cilicio vno, paucisque infusis cibariis, venit ad eremum, adolescenti ex recessu suo quietem à tentatione ac salutem parans, & sibi ipsi ex solitudine securitatem & augmenta meritorum. Post multum verò temporis per dispensationem Dei, ne ipsius excellens conuersatio maneret incognita, vidit eam anachoreta quidam in solitudine Iordanis, & ait illi: Quid, mater, in hac solitudine facis? Illa verò latere anachoretam cupiens, ait illi: Ignosce mihi, quia erravi de viâ; sed per Dominum, pater, fac charitatem, & ostende illam mihi. Ille verò diuinitus de illâ admonitus, ait ei: Crede, mater, non tu errasti de viâ, neque viam requiris. Itaque sciens quia mendacium de diabolo est, dic mihi veritatem causæ, propter quam huc venisti. Tunc ait illi virgo: Ignosce mihi, abba: adolescens quidam scandalizatus est in me, & propterea veni in hanc eremum, melius exultans hîc mori, quàm offendiculum cuiquam fieri, iuxta Apostoli vocem. Dicit illi iterum senior: Et quantum temporis hîc habes? Quæ ait illi: Habeo gratia Christi annos decem & septem. Rursum ait ad illam anachoreta: Et vnde nutritis? Illa verò cilicium & infusa profrens, dixit anachoretæ: Ecce cilicium istud, quod vides, mecum de ciuitate exiit & ista pauca infusa. Talemque dispensationem in me humilem ostendit Deus, vt tanto tempore istis nutriar, neque imminuta sint. Et hoc autem scito, pater, quia sic me

Virgo & se & adolescentem periculo eximit fugiendo ad eremum.

Ioan. 8.

2. Cor. 6.

Annis 17. durat illi cilicium & cibum ex ciuitate assumpsit.

ipsum

Virgo alios videns ipsa inuisibilis.
 ipsius benignitas protexit, vt per istos decem & septem annos nullus homo me viderit, nisi tu solus hodie; ego autem aspiciebam omnes. Et hæc audiens anachoreta, magnificè glorificauit Deum.

CAP. CL-
XXX.

Vita IOANNIS anachoreta, qui in speluncâ villa Sochus morabatur.

NARRAVIT nobis sanctissimus Dionysius presbyter sancte ecclesie Ascalonitarum, & sacrorum vasorum custos; de abbate Ioanne anachoretâ, dicens: Quasi verè magnus in generatione istâ fuit, atque ad commendationem summorum illius apud Deum meritorum, hoc de ipso miraculum narrabat: In speluncâ, inquit, morabatur senex in partibus villæ, quæ dicitur Sochus, viginti ferè miliaribus ab Ierusalem. Habebat autem senex in speluncâ imaginem immaculatæ Domine nostræ Dei genitricis, semperque virginis Mariæ, in vlnis ferentem Iesum Christum Dominum & Salvatorem nostrum. Quoties igitur abire volebat ad locum aliquem, vel per vastam solitudinem, siue Ierosolymam ad adorandam sanctam crucem & venerabilia loca, vel in Sinai montem orationis gratiâ, siue ad martyres distantes ab Ierosolymis multis prolixisque interuallis (erat enim senex martyrum reuerentiæ mirabiliter deditus, & nunc quidem pergebat Ephesum ad sanctum Ioannem, nunc autem Euchaitam ad sanctum Theodorum, nunc verò ad sanctam Theclam in Seleuciam Isauriæ, nunc ad sanctum Sergium in Saraphas, & modò ad istum, modò ad illum sanctum) reficiebat candelam, & accendebat, vt sibi consuetudo erat, atque ad orationem stans, & Deo vt suum iter dirigeret supplicans, dicebat ad Dominam, intendens in imaginem ipsius: Sancta Domina nostra Dei genitrix, quia longum iter iturus sum diebus multis perficiendum, candelæ tuæ tu curam habe, eamque ne extinguatur iuxta propositum meum serua; ego enim adiutorio tuo comitante iter arripio. Hisque ad imaginem dictis, egrediebatur, peractoque proposito itinere, reuertebatur, aliquando post mensem, sæpè etiam post duos vel tres menses, nonnumquam post quinque vel sex, & ita reperiebat integram candelam & ardètem, sicut eam, cum iter arriperet, dimiserat, & numquam hanc à seipsâ extingui vidit neque de somno surgens, neque à peregrinatione rediens, neque ex eremo in speluncam pergens.

Ioannes varias peregrinationes suscipit.

Abiens candelâ D. Virginis imaginem accendit, & commendat.

Multis mensibus ardens candelâ, non consumitur.

De eodem.

DICEBAT nobis & hoc de ipso idem venerabilis Dionysius presbyter, quòd die quadam ambulabat senex in finibus villæ Sochus; vbi erat spelunca ipsius, ambulansque leonem vidit ingentem è regione venientem. Pergebat autem in viâ valde angustâ inter duas sepes positâ, quibus agricolæ rura sua munire consueverunt, spinosas frutices plantantes. Tantam verò semita illa præ sentibus angustiam habebat, vt vix vnum aliquem vacuum & expeditum pedibus incedentem susciperet, & ne illum quidem sine impedimento liberè transire permetteret. Cum ergo sibi inuicem appropinquassent senex & leo, neque senex retrò rediit, vt leoni transitum liberum daret, neque propter nimias semitæ angustias leo reuerti poterat, neque vtrumque simul transire omnino possibile erat. Videns igitur leo Dei seruum procedere volentem, & nequaquam retrò redire sustinentem, erexit se in posteriores pedes, erectusque stans ad læuam senis, pondere ac viribus corporis repulsâ marceriâ, modicam seni latitudinem præstitit, iter sine impedimento iusto viro præbens; atque ita transiit senior dorso leonis perfricans. post cuius transitum exurgens de sepi leo, peregit & ipse iter suum.

CAP. CL-
XXXI.

Ad hunc abbatem Ioannem pergens frater quidam, cum nihil in speluncâ illius inuenisset, ait seni: Quomodo hic moraris, pater, non habens quæ sunt necessaria? respondit senex, & ait: Spelunca ista, fili, spiritualis mercatura est; dat, & accipit.

Ioanni leo iter præbet, & impedimenta auferit.

Spelunca eius spiritualis mercatura, dat & accipit.

Vita abbatis ALEXANDRI Cilicis, qui prope mortem à dæmone arreptus est.

CAP. CL-
XXXII.

PROPE sanctam Bethleem monasterium est sancti Sergij: in hoc pater fuit abbas Eugenius, qui postmodum episcopus Hermopolis factus est in Ægypto. Hic, cum ad eum venissemus, narrauit nobis de abbate Alexandro Cilice, quòd cum inter speluncas sancti Iordanis fenuisset, accepit illum in monasterio suo. Qui circa finem vitæ suæ lectulo decubuit quasi menses tres. Ante decem verò dies quam migraret ad Dominum, à dæmone arreptus est. Et cœpit senex ad dæmonem dicere: Ad vesperam venisti, miser, hoc magnum non est; quoniam in lectulo deinctus sum, & moueri non possum: ostendisti, miserime, imbecillitatem tuam. Nam si potens & valens esses, ante hos quinquaginta vel sexaginta annos debueras appro-

Alexander moribundus à dæmone arreptus.

Dæmoni suam imbecillitatem exprobrat.

pinquare

pinquare mihi, ego enim per confortantem me Christum ostendissem tibi infirmitatem tuam, ac deiecissem rugitum tuum, atque contriuissem rigidam illam tuam inflexamque ceruicem. Nunc autem non mea est imbecillitas, sed infirmitas est quæ premit me. Gratias tamen ago Deo, ad quem proficiscens, ostendam iniuriam quam abs te passus sum, quia post tot annorum labores & fatigationem, circa exitum sic atrociter in me inuasisti. Ista & alia plurima horis singulis dicens, decimâ die cum omni quiete Domino Christo spiritum in pace reddidit.

CAP. CLX-
XXIII.

Mirabile factum senis Aegyptij, nomine DAVID.

DICEBAT abbas Theodorus Cilix: Cùm adhuc morarer in Scithi, erat illic senex Aegyptius, nomine David, qui die quadam ad metendum profectus est. Habēt enim consuetudinē Scithiotæ, vt abeant ad villas, & metant. Ascendit ergo senex in villam, & sub mercede operabatur. Conduxit autem illum agricola quidam. Cùm itaque meteret senex, die quadam circa horam septimam æstus magnus factus est, & abiit senex in quoddam tugurium, & sedit. Veniens autem agricola, & videns sedentem senem, dicit ei cum iracundiâ: Cur non metis, senex? nescis quia mercedem tibi reddo. Dixit ei: Ita fanē, sed quia æstus magnus est, & grana tritici de spicis decidunt, idcirco paululūm exspecto, donec transeat æstus, neque damnum patiaris. Dicit ad eum agricola: Surge, labora, & ardeant omnia. Cui respondit senex: Et vis, vt ardeant? Dixit ille cum iracundiâ: Ita planē. Tunc surrexit senior, & ecce continuò ardere cœpit ager. Currens autem agricola venit ad alios senes, qui in aliâ parte agri operabantur, & orabat eos, vt venirent & deprecarentur senem vt oraret & ignem extingueret. Venientes autem senes prostrauerunt se humi: ille autem dixit eis: Dixit ipse vt arderet. exoratus tamen ab eis abiit, & stans medius inter ea quæ arserant, & ea quæ non arserant, orauit, & continuò extinctus est ignis, & saluata est pars reliqua ruris.

Ardebat ager agricola sibi per iracundiâ id optantis.

Extinguitur ignis oratione Davidis.

CAP. CLX-
XXIV.

Vita abbatis IOANNIS EUNUCHI, nec non iuuenis MONACHI, qui nunquam bibere constituerat, atque alterius SENIS valdè orationibus dediti.

ERAMVS in Nono Alexandria, cùm accessimus ad monasteriū abbatis Ioan-

nis eunuchi vtilitatis gratiâ. Inuenimus autem ipsum senem qui egerat in habitu monastico annos octoginta, ita misericordem, vt alium neminem illi similem viderimus; non solum enim ad homines, verum & ad bruta animalia misericors erat. Quid ergo faciebat senex? Nullum opus aliud habebat, nisi hoc: Surgens de manē ibat ad canes omnes qui erant in monasterio, & cibum præbebat illis. Similiter & paruis formiculis farinam apponebat, triticumque maioribus formicis. Infundebat & paximatia, & ea super tecta proieciebat, vt volucres comederent. Ita degens iugiter, nihil cùm moreretur in suo monasterio dimisit, non portam, non fenestram, non candelam, non tabulam, & ne singulis immorans prolixior sim, non dimisit omnino terrenum aliquid. Numquam vel vnâ horâ tenuit vel librum, vel pecuniâ, vel indumentum, sed omnia egenis dabat, omnem curam suam ad futura transferens.

Ioannes mirè hospitalis etiam in bestias.

Omnia despicit, futuris intentus.

Narrabant autem & hoc de ipso, misericordiam eius & compassionis affectum commendare volentes. Die quadam venit ad eum agricola quidam, petens vt aureum nummum illi mutuò daret. Cùm verò ille non haberet (nec enim vmquam aurum tenebat senex) misit continuò, & mutuauit à monasterio numisma, & dedit homini qui id à se petierat, pollicenti post vnum mensem hoc se illi redditurum. Cùm verò præterissent anni duo, & agricola illud non redderet, accersuit illum abbas Ioannes, & ait illi: Da mihi numisma, frater. Qui dixit, nouit Deus quia non habeo. Tunc ait illi senex: Agnosce, frater, quia inueni tibi modum per quem possis mihi illud reddere. Qui ait seni: Iube quidquid vis, & faciam; putans homo quòd senior sibi aliquid iniungere vellet. Tunc dixit abbas Ioannes: Cùm tibi opportunum est, nec habes quid facias, veni huc, & triginta genuflexiones pro me facito, & dabo tibi vnum argenteum. Cui cùm ille libenter consensisset, quoties illi vacabat ab opere, pergebat ad senem, & completo orationum numero dabat ei senex iuxta constitutum, argenteum nummum, dabatque illi comedere & bibere, tribuens insuper paximatia pro totâ domo suâ. Cùm igitur impleset viginti quatuor argenteos, id est, aureum nummum, accepit ab eo senex, & dimisit illum, dans ei etiam benedictiones.

Mutuum petenti dedit aliunde mutuauit.

Debitorem inuocat ad restituendum mutuuum.

Idem abbas Ioannes eunuchus narrauit nobis, dicens: Ascendimus in Thebaidem ad cœnobium abbatis Apollo, vidimusque ibi iuniorem fratrem habentem etiam carnalem

nalem

nalem patrem, & ipsum monachum. Statuit ergo iuuenis numquam bibere aquam, neque vinum, neque potionem aliam toto vitæ suæ tempore. Edebat igitur olera quædam comestibilia, quæ ipsum ex siti recreare poterant: habebat autem & ministerium coquendi panes. Cùm verò tres annos hoc abstinentiæ modo cucurrisset, incidit in grauissimam ægritudinem, ex quâ etiam defunctus est. Cùmque febre vreretur, & ex immensâ siti fatigaretur, hortabatur ab omnibus vt vel modicam potionem degustaret, neque prorsus hoc facere frater ille passus est. Abbas igitur accersito medico, vt languenti, si quâ ratione posset, subueniret, precabatur. Qui cùm venisset & videret fratrem in tali necessitate, rogare eum cœpit, vt modicum alicuius potionis acciperet. sed cùm ille non acquiesceret, dixit abbati: Afferte mihi huc vas magnum. Quo allato, mittens in illud tepentis aquæ amphoras quatuor, fecit illum intus immitti vsque ad femora per vnâ horam. Affirmabat autem nobis abbas Ioannes (illic enim aderat) quòd cùm illum ex aquâ eduxissent, metiens medicus aquam, inuenit eam ex magnâ parte imminutam. Ecce quàm vim sibi intulerunt continentes monachi, seipfos propter Deum his necessitatibus subdentes, vt sempiternis fruerentur bonis.

Idem rursus nobis enarrauit, dicens: Ingressus sum in eodem cœnobio cellulam senis cuiusdam, vidi que, quia vbi stare ad orationem solebat, tabula erat supposita. Vbi autem genua figebat & manus, concuum erat plusquam digitorum quatuor: ex frequentia quippe & vsu continuæ orationis cauauerat tabulam.

Ex crebris
genuflexionibus
tabula ca-
uata.

CAP. CLX-
XXV.

Vita MULIERIS fidelis, quæ mirâ sapientiam virum suum gentilem ad fidem conuertit.

CVM in Samo insulâ essemus, narrabat nobis venerabilis pauperum cultrix Maria mater domni Pauli candidati, dicens: Cùm essem in ciuitate Nisibe, erat ibi Christiana mulier, virum habens gentilem. Erant autem pauperes, habebant tamen quinquaginta numismata. Die verò quadam ait vir vxori suæ: Demus hæc numismata sceneratori, vt aliquod solatiû ex eis capiamus; ea enim sigillatim consumimus, & deficient. Respondens autem illa bona vxor, ait viro: Si placet ea scenerari, veni, demus illa sub scenore Deo Christianorum. Dicit ei vir eius: Et vbi est Deus Christianorum, vt demus ei? Ait illa: Ego tibi

Mulier
Christiana
marito gen-
tili sua det,
vt Deo
Christiano-
rum sceneret.

ipsum ostendam: si enim huic dederis ea, non solum non illa perdes, sed & vsuras tibi perfoluet, & capitale duplum reddet. Qui ait illi: Eamus, ostende mihi illum, & demus ei. Illa verò assumens virum suum, duxit in sanctam ecclesiam: habet autem ecclesia illa quinque magnas ianuas. Cùm ergo induxisset illum in ecclesiæ porticum, ostendit ei pauperes, dicens: Istis si præbueris, Deus Christianorum ipsa accipit; isti enim omnes sui sunt. Qui mox cum gaudio numismata cœpit erogare pauperibus: reuersique sunt in domum suam.

Marius
quinqua-
ginta nu-
mismata
per paupe-
res Deo
erogat.

Cùm verò post menses tres necessitate sumptuum angustarentur, ait vir vxori suæ: Soror, nihil vt video, daturus est nobis Deus Christianorum ex debito illo, & nunc angustamur inopiâ. Respondit mulier, & ait illi: Profecto dabit; vade vbi illa dedisti, & exhibebit ea tibi cum omni alacritate. Quo audito, ille currens abiit in sanctam ecclesiam; veniensque in loco, vbi erogauerat numismata pauperibus, & circuiens totam ecclesiam, neminem vidit qui sibi debitum redderet, nisi solos pauperes denuò sedentes. Cùm ergo cogitaret in seipso, cui diceret aliquid, vel à quo exigeret, aspexit ante pedes suos in marmore iacere numisma vnum ex illis, quæ pauperibus ipse erogarat, inclinansque se, & accipiens illud, abiit in domum suam, & ait coniugi suæ: Ecce profectus sum in ecclesiam, & crede mihi, mulier, quia Deum Christianorum non vidi, vt dixisti, nullusque mihi aliquid dedit, nisi quòd hoc numisma ibi positum vidi, vbi ego prius erogaueram. Tunc ait ad eum mulier illa mirabilis: Ipse est, qui tibi hoc inuisibiliter præstitit; ille enim inuisibili potestate manus suæ disponit hunc mundum. Sed vade, domine mi-

Fœnus qua-
rens, vnum
numisma
in ecclesiâ
inuenit.

Eo piscem
emit.

eme nobis aliquid, vt comedamus hodie, rursusque ipse prouidebit nobis. Abiit ille, & emit sibi panem, & vinum, & piscem, & veniens domum dedit vxori. Quæ accipiens piscem, cœpit ipsum purgare, exenteransque illum, inuenit in visceribus eius lapidem valde mirabilem, ita vt miraretur mulier illius pulchritudinem; non tamen sciebat quid esset. Seruatum autem ostendit reuertenti viro, dicens: Ecce hunc lapidem in pisce reperi. Videns autem & ipse, miratus est quidem ipsius pulchritudinem, ignorabat tamen, quid esset.

In pisce la-
pis pretio-
sus inueni-
tur.

Cùm autem comedisset, ait vxori: Da mihi lapidem, vt vadam, & vendam illum, si quid fortassis pretij de illo accipere contingat. Neque enim, vt dixi, nouerat & ipse, quid esset, vtpote simplex & rudis. Tulit itaque lapidem, & abiit ad trapezitam, cuius

HH

erat

erat proprium talia emere & vendere, inuenitque illum iam clausis omnibus egredientem (ad vesperum enim iam dies erat) & ait illi: Vis emere hunc lapidem? Ille verò considerans lapidem, dixit ei: Quid vis, vt tibi pro eo soluam? Ait autem ille: Da quidquid vis. Ad quem ipse: Accipe, inquit, quinque numismata. Putans autem venditor quia illuderet sibi, dicit ei: Et tantum vis pro illo persoluere? Existimans trapezita, quòd ita ille per ironiam loqueretur, ait ipsi: Accipe decem pro eo numismata. Venditor iterum se irrideri arbitrans, tacuit. Dicit illi trapezita: Viginti numismata accipe. Ille autem tacebat nihil respondens: Cùm verò ad triginta, quadraginta, & quinquaginta numismata emptor ascenderet, & se daturum ea iuramento affirmaret, cœpit ille amplius lapidem æstimare. Paulatim verò emptor ascendens vsque ad trecenta numismata peruenit, deditque illa vendenti. Ipse igitur, dato lapide, acceptaque pecuniâ, venit ad vxorem suam gaudens. Quæ cùm videret illum exultantem, dixit: Quanto illum vendidisti? Putabat autem, quòd illum quinque vel decem minutis vendidisset. Tunc ille trecenta numismata proferens, dedit illa vxori suæ dicens, tanto se illum vendidisse. Illa verò summam diuinæ bonitatis clementiam admirans, dixit ei: Ecce Deus Christianorum qualis est, quàm bonus, quàm gratus, quàm diues. Vides quia non solum quinquaginta numismata tibi reddidit, quæ tu illi mutuasti, sed paucis diebus ipsa tibi sextuplicata restituit? Agnosce igitur, quia non est Deus alius, neque in terrâ, neque in cælo, nisi ipse solus. Ille verò miraculo admonitus, cùm experimento didicisset & ipse veritatem, effectus est repente Christianus, & glorificauit Deum & Salvatorem nostrum Christum cum Patre & Spiritu sancto, plurimas referens gratias prudentissimæ vxori suæ, per quam vera Dei notitia ipsi in veritate concessa est.

Trecentis numismatibus lapis distrahitur.

Dei quinquaginta numismata pauperibus erogata sextuplicata restituit.

CAP. CLXXVI.

Vita MOSCHI mercatoris Tyrj.

PERREXIMVS in cœnobium speluncæ abbatis Sabæ, ad abbatem Eustachium ipsius cœnobij patrem, narrauitque nobis, dicens: Erat Tyrj mercator quidam, nomine Moschus; is nobis, cùm Tyrum venissemus, hoc retulit, dicens: Cùm essem super commercia, profundo vespere abij lauatum, & in viâ reperi mulierem stantem in tenebris. Ad quam ego vbi perrexi, consentit sequi post me. Præ diabolico itaque gaudio non laui, sed ad cœnam properaui, multumque orabam illam, vt comederet; sed

illa gustare quidquam passa non est. Tandem surreximus; & cum ad cubandum venissemus, vellemque illam amplexari, voce magnâ cum lacrymis clamauit, dicens: Væ mihi miseræ! Tremefactus itaque interrogabam causam fletuum. Illa verò amplius eiulans ait: Vir meus negotiator est, & naufragium fecit, perdiditque & sua & aliena, & propterea in carcere inclusus est, nec habeo quid faciam, vt vel panem illi ministrem, atque ideò præ nimia paupertate corpus meum exponere proposui, vt illi panem inueniam. omnia enim deperierunt. Et dixi illi: Quantum est debitum? Quæ ait: Quinque auri libræ. Proferens autem aurum dedi illi, dicens: Ecce Dei nutu non tetegi te; da aurum, & redime virum tuum, & orate pro me.

Moschus misera mulieri quinque auri libras dat, vt maritum redimat.

Deinde post aliquantulum temporis calumnia contra me conflata est apud Imperatorem, quòd commercij cuncta dissipassem. Mittens autem Imperator diripuit omnem substantiam meam, nudumque, pertractum Constantinopolim in carcerem misit. Vbi cùm plurimum temporis egissem, solo vno vestimento præter camisiam indutus, die quadam audio, quòd Imperator me vellet occidere: itaque de vitâ desperans plorabam. Flentem autem & eiulantem sopor oppressit, vidiq; in somnis quasi mulierem illam, quæ aliquando virum habuerat in carcere, dicentem mihi: Quid est quod habes, domine Mosche? Quare hic inclusus es? Me autem respondente: Calumniam perpeffus sum, & puto quia occidet me Imperator. ait mihi: Vis, vt loquar pro te Imperatori, & dimittet te? Ad quam ego: Numquid ille cognoscit te? Ait: Vtique nouit. Expergefactus autem ambigebam quid hoc esset. Altitit autem mihi secundò & tertio eadem repetens, & dicens: Noli timere, ego te absoluaui cras.

Viso Moschi in carcerati.

Diluculò autem, Imperatore iubente, adduxerunt me in palatium. Cumque ingressus essem, ille vt aspexit me putri & scissâ indutum tunicâ, dixit mihi: Ecce nunc tui miseratus sum; vade, & emendare de reliquo. Aspiciebam autem mulierem illâ ad dexteram Imperatoris astantem, & dicentem mihi: Confide, & noli timere. Iussitque rex mihi vniuersa restitui, addensque mihi bona plurima, restituit me in priorem statum, faciens me præterea locum tenentem.

Eleemosyna mulieri præstita Moschum à carcere liberat.

Ipsâ igitur nocte apparuit mihi rursus eadem mulier, & ait mihi: Scis, quæ sim ego? illa sum, cum quâ fecisti misericordiam, & propter Deum non tetigisti corpus meum. Ecce & ego liberaui te à periculo. Vides clementiam Dei, quomodo per me, cui fecisti

cisti

cisti misericordiam, apparuit tibi misericors, quasi dicens: Hoc propter me fecisti, & ego magnificavi misericordiam meam super te.

CAP. CLX-
XXVII.

Doctrina abbatis IOANNIS Cyzici pro acquirendis virtutibus.

Vitia exosa habens virtutes acquirit.

CVM à sanctâ Gethsemane ascendemus in sanctum montem Oliueti, monasterium offendimus abbatis Abramij. Huius monasterij pater erat abbas Ioannes ex Cyzico; interrogauimus autem eum die quadam, dicentes: Quomodo virtutem possidet quispiam? Respondit senior, & ait: Qui virtutem possidere voluerit, nisi prius oderit virtuti ex diametro contrariam malitiam, eam acquirere ac possidere non potest. Si igitur habere vis luctum, semper odio habeas risum. Si humilitatem habere desideras, superbiam semper execrare. Si continens esse cupis, gastrimargiam odi. Si pudicus, detestare luxuriam. Si nudus, materiam fuge. Qui vult esse misericors, auaritiam caueat. Qui eremum habitare desiderat, ciuitatis frequentiam odio habeat. Qui cupit inuenire quietem, fiducia oderit. Qui peregrinus esse vult, apparentiam odio habeat. Qui iracundiam continere desiderat, multorum consortia fugiat. Qui iniurias obliuisci vult, maledicta detestetur. Qui sine distractione esse appetit, solitarius maneat. Qui continere vult linguam, obstruat aures ne multa audiat. Qui Dei timorem habere semper cupit, corporalem oderit requiem, diligitque afflictionem & angustiam.

CAP. CL-
XXXVIII.

Vita duorum FRATRVM trapezitarum Syrorum.

Frater visio de fratre spirituali aduulterio.

Va soli.

ABBAS Theodorus antiqui monasterij pater, narravit nobis, dicens: Erant Constantinopoli fratres duo trapezitæ Syri; dixitque maior ex illis minori fratri: Veni, descendamus in Syriam, & possideamus paternam domum nostram. Dixit illi iunior: Cur ambo dimittimus hîc ministerium nostrum? Descende ipse, & ego hîc manebo; vel ego descendam, & tu hîc remane. Conuenit ergo inter eos, vt descenderet iunior. Cùm itaque descendisset, post breue tempus is qui Constantinopoli remanserat, vidit in somnis senem quemdam speciosum & magnæ reuerentiæ, dicentem sibi: Scis, quia fornicatus est frater tuus in vxorem cauponis? Qui exurgens à somno, contristari cœpit, & intra semetipsum dicere: Ego illi causa fui istius lapsus, cur enim dimisti illum solum? Aspexit autem eundem secundò dicentem sibi: Scis, quia fra-

ter tuus corruit in vxorem cauponis? Quo viso, rursus contristatus est. Tertiò conspicit eundem dicentem sibi: Nescis, quia frater tuus perdidit liberam mulierem, & in vxorem cauponis effusus est? Scripsit igitur ad illum ex Constantinopoli, vt statim dimissis omnibus veniret Byzantium. Qui acceptis fratris litteris, statim dimisit omnia, venitque ad fratrem suum. Ille verò mox vt vidit eum, duxit in maiorem ecclesiam, & cœpit mœstus culpâre illum, ac dicere: Bene fecisti, frater, quia cauponis vxorem adulterasti? quod ille cùm audisset, iurare per Deum omnipotentem cœpit, quòd neque adulterauerat, neque mulierem vllam nouerat præter legitimam vxorem. Cùm hæc maior frater audisset, ait illi: Numquid aliud quippiam peccati grauioris abs te gestum est? Ille autem asseuerabat, dicens: Verè nihil mihi conscius sum iniquitatis admisisse, nisi quòd monachos in villâ nostrâ reperi Seueriani dogmatis, ignoransque an malum esset, communicavi eis. Aliud quodlibet ignoro me fecisse. Intellexit tunc maior natu frater, hoc esse quod illi dictum fuerat, fornicatum scilicet eum fuisse, quia sanctâ Catholicâ & apostolicâ Ecclesiâ omisâ, in hæresim Seueri acephali, qui reuera caupo est, corruens, confusus erat, ac nobilitatem rectæ fidei contaminarat.

Hæresis velut cauponis vxor.

Hæresis fornicatio à Deo.

Vita MULIERIS quæ fidem seruauit viro suo negotiatori, & ambo à Deo adiuti sunt.

CAP. CLX-
XXIX.

VENIMVS A scalonem in xenodochium patrum, narravitque nobis abbas Eusebius presbyter, quòd negotiator quidam nauigans perdidisset omnia & sua & aliena, eualissetque ipse naufragium. Qui cùm venisset huc, à creditoribus comprehensus & in carcerem missus est, direptaque sunt omnia quæcumque domi habebat, & coniugis etiam ipsius vestimenta. Illa igitur ex multâ anxietate, & tristitiâ, & inopiâ non poterat virum vel pane nutrire. Sedente igitur illâ die quadam in carcere & gemente, intrauit vir quidam magnus vinctis dare eleëmofynam. Videns verò mulierem liberam sedentem cum viro suo, vulneratus est in amore ipsius, erat enim speciosissima, mandauitque illi per carcerarium, vt ad se veniret. Illa videns quòd ag-

Negotiatoris naufragium.

Mulier in extremâ necessitate à diuitibus ad adulterium sollicitata egestatem diuitijs praefert.

SPIRIT.

I. Cor. 7.

Mulier nõ
admitte
adulterium
villo pretio.

ma dixit ei : Audiui, domine, dicentem Apostolum, quia mulier non habet potestatem proprii corporis, sed vir. Permitte ergo, domine, vt interrogem virum meum, & quidquid ille iusserit faciam. veniensque omnia nuntiavit viro suo. Ille vt prudentissimus, & vxori suæ maximo deuinctus affectu, raptus non est spe & desiderio euadendi carceris iniurias; sed ingemiscens cum lacrymis ait vxori: Perge, perge foror, abrenuntia homini: spero enim in Dominum nostrum Iesum Christum, quia non derelinquet nos vsque in finem. Exurgens autem illa dimisit à se hominem, dicens: Dixi viro meo, & non vult.

Per id autem temporis latro quidam iniectus fuerat in ipsum carcerem priusquam negotiator vinciretur: hic omnia inspiciabat, & audiebat viri ac mulieris verba, ingemuitque apud semetipsum, dicens: Ecce in quo isti casu existunt, neque tamen libertatem suam prodiderunt, vt pecunias acciperent, & dimitterentur, sed pudicitiam pluris quam pecuniam existimauerunt; vitæque istius commoda, vt illius pulchritudinem non violarent, contemplerunt. At ego quid faciam miser, qui numquam cogitavi quòd Deus esset, & idcirco homicidiorum auctor fui? Vocans autem illos ad se per fenestram eius cellulæ, vbi vincus detinebatur, dixit eis: Ego latro sum & cædium patrator, quamobrem quacumque horâ prefectus venerit, ad mortem vt homicida ducendus sum. Considerans verò pudicum consilium vestrum, compunctus sum: itaque pergite, & in loco illo ciuitatis fodite, & accipite quas inueneritis pecunias: cumque perfolueritis debitum, plurima etiam benedictio remanebit vobis, & orate pro me, vt & ego inueniam misericordiam.

Post paucos autem dies ingressus ciuitatem præses, latronem educi iussit & decollari. Sequenti autem die dixit mulier viro: Si iubes, mi domine, vadam ad locum quem denotauit latro, si fortè vera sint quæ ille profecutus est. Qui ait: vt tibi videtur facito. Illa verò sumpto breui sarculo, vesperè ad locum abiit, & fodiens, ollam inuenit diligentissimè opertam, fumenque illam profecta est. Prudenti verò vsa consilio, paulatim creditoribus reddebat debita, vt ex hoc ab alijs pecuniam mutuari putaretur. Impleuit autem omnem debiti solutionem, virumque de carceris custodiâ eduxit. Dicebat autem qui ista narravit: Ecce quoniam seruauerunt isti mandatum Domini nostri Iesu Christi, magnificauit & ipse in eis misericordiam suam.

Latro mulieri in necessitate succurrit.

Castia coniugibus Decem opitulatores excitat.

Miraculum de ligno donato abbati

BROCHAE Ægyptio.

CAP. CXE.

NARRAVIT nobis Athanasius Antiochenus de abbate Brochâ Ægyptio, dicens: Cùm venisset vir ille ex Ægypto in Seleuciam, quæ prope Antiochiam est, inuenit extra ciuitatem locum desertum, quærebatque construere sibi in eo breuem cellulam. Quam cùm extruxisset, neque haberet vnde illam operiret, ingressus vrbem die quadam inuenit Anatolium, qui cognominatus est Curuus, Seleuciæ & Antiochiæ vnum ex primarijs, sedentem extra domus suæ limen, dixitque ei: Fac domine charitatem, & da mihi ligna modica, vt tegam cellulam meam. Ille verò maxime indignans, ait illi: Ecce lignum, tolle & discede; ostendens illi trabem maximam, quam habebat iacentem ante domum suam, de quâ facta esset arbor nauis onerariæ quinquaginta millium. Ait illi abbas Brochas: Benedic & tollam illud. Dicit ei rursus Anatolius stomachans, Benedictus Dominus. Apprehendit ille trabem, solusque leuauit de terrâ, & imposuit humeris suis, abiitque cum illâ ad cellulam suam. Stupore autem percussus Anatolius in eo quod factum fuerat insigni præclaroque miraculo, largitus est ei lignum illud, ex quo non solum cellulam suam, vt petierat, operuit, sed & alia plurima ministeria exercuit.

Brochas
trabem maximam in
elemosynam per
iocum datam solus
tollit.

Vita compendiosa sancti IOANNIS CAP. CXCI.

Chrysostomi patriarchæ Constantinopolitani.

DICEBANT de sancto Ioanne Constantinopolitano archiepiscopo, qui iustè & dignissimè pro puritate doctrinæ, & splendore venustissimi eloquij 3º Chrysostomus cognominatus est; quòd ex quo salutarem Baptismum accepisset numquam omnino iurauerit, neque aliquem iurare compulerit, neque mentitus sit, neque alicui vniquam maledixerit, neque scurrilia locutus sit, neque iocos admisit.

Laus sancti Chrysostomi.

Relatio de quodam MONACHO monasterij diui Gregorij Papæ, quomodo post mortem ab excommunicatione fuerit absolutus. CAP. CXCI

NARRAVIT nobis sanctus quidam presbyter, Petrus nomine, veniens ex Romanâ vrbe, de beatissimo Gregorio eiusdem ciuitatis Antistite, quòd cùm esset summus Pontifex, monasterium virorum maximè edificauerit, mandatumque dedit,

Ioannes
Dionisius
vita sancti
Gregorij
lib. 2. cap. 45.

vt nul-